RAGIP PASA
1263
1443

١٤٤ X ح٢

١

حسبي الله وحده
من الكتب التي وقفها الفقير
الى الله ربه ذي المواهب
محمد المدعو بين الصدور براغب
١١٧٥ وكفى عبده

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
RAGIP P. ŞA K.TAPLIĞI
MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: ~~1263~~

١٤٤٩

١٤٤٩ عدد

شهنامهٔ هر لغت بود حمد خدا ، کز نعمت اوست بنده را نطق بجا ،،
کر هر سر موی صد زبانی باشد ، از شکر ز صد یکی نداند کردادا ،،
حمد نابت لا اساس وسپاس بیحد و قیاس ، اول پادشاه بیزوال مفیض الخیر
والنوال جنابنه شایسته وسزاوار درکه حمدی ایکون هر دو جهانده بر لسان
و هر لسانده بر بیان انعام واحسان ایلدی ، و درود نامعدود اول خلاصهٔ
هر موجود حبیب ملک معبود حضرت محمد محمودک آل واصحابی ایله
روح منور و مرقد مطهرلرینه علی التوالی مدی الایام واللیالی نثار اولنور که نیجه
پادشاهان والامقدار ، فریدون وکیخسرو اعتبار ، خدمهٔ دین متیننه سطوتندن
زبون وخاکسار اولمشدر . بیت لیس کلامی یفی بنعت کماله ، صل الهی علی النبی وآله
وبعد اشبو عبد فقیر ، و بندهٔ بتقصیر ، المعتمد علی لطف ربه الهادی عبد القادر
بن عمر البغدادی بو وجهله تقریر ، و بو طرز ایله تعبیر ایدر که هجرتک بعد الالف
سبع وستین سنه‌سنده مقابلهٔ شهنامهٔ فردوسی نامدار بلاغت شعار که متضمن
احوال ملوک دیلماندر ، و مقبول طبع مشکل پسندان جهاندر واقع اولدی الواقع
بیت بدین کس نکفت و نتوان کفت ، در چنین کس نسفت و نتوان سفت
اثناء مطالعه‌ده ضبط اسامی رجال و بقاع ، اصح ضبطنه اتباع ایدوب
هر لفظ غریبه مصادف اولدقده کتب لغات فارسیه‌یه مراجعت اولنوب
بعد تبیین الحقیقة من المجاز بر جریدهٔ مسوده ابراز اولنوردی ، و نیجه کتب
مفیده‌دن لغات عدیده الکا ضم اولنمشدی ، و بر مدت صحایف مسوده
مهجور ، و زاویهٔ نسیانده مخفی و مستور قالدقدن صکره اغراء احبابدن بری
مسوده‌دن تبییضه نقل ایتمکی اشارت بیوروب التماسنه اجابت ، و

اسنده عاسنه

واسنده عاسنه الحاعت اولنوب ، جمع و تألیف و تلفیق و تصنیف ایتمکه عزم
و جنابنه اهدا اولنمغه جزم اولنمشدی ، ومن عز جه دون الانام مقامه ،
فاحسن ما یهدی الیه کتاب ، واقف خبیر و ناقد بصیردن مأمولدر که بو فقیرک
بضاعت مزجاتنی عین رضا ایله قبول ایدوب ، تنقیح و تزییف ایله باعث
خجالت و تشویر اولمیوب ، خلل و قصورینی اصلاح ایله دستگیر اوله ،،
ومن الله التوفیق ، وهو خیر رفیق مص قلب است نقد ما و خریدار جوهریست
لیکن امید بر نظر سعد مشتریست باب الالف مع الالف آسا ادات تشبیه در
مشبه بهک آخرینه لاحق اولور مص بطهمورث آسا کرد ارا او ،،
نکورای و پاکیزه و خوب رو ، و آوج معناسنه دخی وارد ، بر آسودندن
فعل امر و وصف در ، نته که رکن الدین بیورر مص بکش ازراه جت و
بولش پای ، از رنک و بوی یکزمان آسای ، کاتبی دخی بیورر مص در کهکین
معرکه آرای رزم ، در دم عیش انجمن آسای بزم ، ثانی لغت خراسانده وقار
وتمکین معناسنه در ، نته که ابن یمین بیورر مص سرو اکر با قد رعنای تو هم
بالا ستی ، کی چنان مطبوع و خوش اندام با آساستی ، ثالث آسمک
معناسنه اسم مصدر در عربیده ثؤباء معناسنه کردن و کشیدن ایله استعمال
اولنور ، نته که بهرامی بیورر مص چنان نمود بمن دوش ماه من دیدار ،،
چو ماه من که کند کاه خواب خوش آسا ، بونک درت اسمی دخی واردر
بریسی پاشنک در با فارسی و عربیا و ضم سین مهمله و آخری کاف عربی ایله
نته که لبیبی بیورر مص چو پاشنک کند ماه من از خمار ، قرار بخت تو نماید قرار
ثانی خامیاز در نته که ملا پرام بیورر مص آنچنان کز غطهٔ از خامیاز
این دهان کرو دنیا خواه تو باز ، خامیازه دخی لغتدر نته که سوزنی
بیورر مص کس از انجمله شادمانه نکشت ، بتب کرم و خامیازه عنم
الف حذف اولنوب خمیازه دخی دیور نته که عرفی بیورر مص

T. C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
Sayı

سرعت اندیشه را افکنده در دامان تیر • عادت خمیازه در جیب کمان انداخته •
ثالث دهان دره در فتح دالین ایله • رابع فاژدر فا اوزره ژای فارسی ایله
نته که طالبان بیورر ص سیکند چون ز بیداد عی فاژ • در دهانش نهاد
باید ژاژ • فاژه دخی دینور نته که انوری بیورر ص تو در خواهی و من سخن
عرضه دارم • تو در فاژه آغیز و من در غلطاسه اُستا ضم و فتح همزه ایله
دین مجوسده کتاب زندک شرح و تفسیریدر • ریشلری زردشت حکیم
تألیف ایدوب حضرت باریدن جنته ایکیسن بکا ویردی دیو دعا ایدر •
ص خداوند را ویدم اندر بهشت • مرا زند و استا همه او نوشت •
ضم ایله اشتا دون مخفف دخی کلور • نته که ملای روم بیورر ص
کفت از اشتا مطعنه مزن • کفت استا زان دو یک را در شکن •
معنالری اولده ابستا فتح و کسر با ایله دخی لغتدر نته که خسروانی بیورر
ص چو کلبن از کل آتش بهار عکس فکند • بشاخ او برد آسمان ابستا
خوان • مد همزه ایله دخی لغتدر نته که شاعر دیمشدر ص چو اینجا معنی
قرآن ندانم • روم آنجا که آبستا بخوانم • اژدها ضحاک ناپاک اسمیدر ص
بر آن محضر اژدها ناگزیر • گواهی نوشتند برنا و پیر • اصلده معروف اولان
ایلان معناسنه در که عربیده ثعبان دینور • بر روایتده علت سرطاندن
ایلان باشی شکلنده بر عارضه ظهور ایتمکله اکا اژدها دیوب بو علاقه
ایله کندیه دخی اطلاق اولنمشدر • اژدهاک و اژدهاک دخی دینور
و عند البعض اژدهاک اول عارضه نک اسمیدر • بر اسمی دخی دهاک در که
ضحاک ایله تعریب اولندی • اصلی حا ایله آک دن مرکبدر آک مد
همزه و کاف عربیه عیب و آفت معناسنه در • نته که منصور شیرازی بیورر
ص عدو بر تو که چو هیزم شکسته باد مدام • تنور حادثه میسوز دشمن در آتش
آک • محتشم دخی وصف شاه ده بیورر ص کر نهد موسی عمران ید بیضا در آب

چون

چون کشد جانب خود باشدش تاریخ اکک • اول سفاک ناپاکی اون
عیب اولمغله ده آک ایله ملقب اولدی • نته که کتب تواریخده بو وجهله
معدوددر • اول زشتی دوم کوتاهی سوم بیدادگری چارم بی شرمی
پنجم بسیار خواری ششم بد زبانی هفتم دروغ گویی هشتم شتابکاری
نهم بددلی دهم بیخردی • بر اسمی دخی بیوراسبدر ان شا الله محلنده بیان
اولنور مع الباء آب معروف و استعاره طریقیله رونق و لطافته
و قدر و منزلته و عرض و قاره اطلاق اولنور عربیده ماء دخی بو تجوزه
شایعدر قال الثعالبی العرب تستعیر الماء لکل ما یحسن منظره و یونقه و تعظیم
قدره و محله • بو بیتده قدر و منزلت معناسنه در ص دراهزار ما
نزد افراسیاب • فرو نشر بدی حشمت و جاه و آب اندراب
فتح همزه ایله هند طرفندن غزنین قربنده بر شهردر ص ز غزنین
سوی اندراب آمدم • ز آسایش اندر شتاب آمدم ایزدکشسب
بهرام چوبین سپهسالاریدر ص بیکدیکر بر بود ایزدکشسب •
که بکذاشتی آب دریا باسب • اصلده اوچ کلمه دن مرکبدر • بری
ایزد که ذات باریتک اسم شریفیدر • و بری کش در که کوزل و محبوب
معناسنه در • و بری اسب در آت معناسنه • کش ایله مرکب اولنجق
همزه ساقط اولدی • کشسب کوزل آت صاحبی معناسنه در • و ایزد
کشسب اضافه مقلوبه قبیلندندر اصلی کشسب ایزددر و تأخیر مضاف
لغت پهلویدر و تقدیمی لغت جمهوردر اشتاب عجله و ایوک در
الف زایددر ص که این باره بار نیست با تاب او • وزین کی شود جنگ
از اشتاب او • آذرکشسب کشتاسب بلخده بنا ایتدوکی آتشکده در
اسکندر آنی خراب ایدوب بخته اولان خزائن و نفایسی آلدی
اضافت محققه قبیلندندر اصلی کسر را ایله در ص فروزنده جوشن و

زین واسب • پرستنده فرخ آذرگشسب • گشسب وین مجوسده زردشت
اتباعندندر آتی تقلیدی التوندن اولمغله بو لقب ایله ملقب اولدی • بوکا
زرانسب دخی دینور • نته که بو بیتده مذکوردر • کیخسرو خزینه داریدر بیت
زپاکیزه جان فرو زرسب • همی بر فروزم چو آذرگشسب • وجه تسمیه
شیخ نظامینک بو بیتنده ظاهردر بیت زده موبدش نعل زرین بر اسب
شده نام آن آذر آذرگشسب • مجوسدن هرکیم آتشکده بنا ایدرسه
یا خدمتنده شهرت بولورسه اول آتشی اسمنه مضاف ایدرلر • ومطلقا
آتشکده معناسنه ده کلور • نته که سیاوش کرشیوزه خطاب ایتدوکی محلده
بیت همان اسب توشاه اسب منست • کلاه تو آذرگشسب منست • ومعامله
سرعتنده آتش معناسنه شدّة احراقی جهتندن متشبّه چوق یرده کلمشدر
اول جمله دن بو بیتده بیت سوار دلیر و دار آذرگشسب • بکابل سوی سام شد
بر نشست • مجازا اول آتشک صاحبنه ده اطلاق اولنمشدر بیت سپهبد چنین
کفت کاذرگشسب • نبندد نامور ترزجنکی زرسب • زرسب بونده غیر زرسب
مذکوردر • ان شاء الله محلنده ذکر اولنور • وآتش پرست معناسنه ده کلور
نته که لطیفی بیورر بیت اگر رخ نماید بدین شیوه دوست • شوند اهل اسلام
آذرگشسب آشوب تهیّج و فرج معناسنه اسم مصدردر • آشوفتن دن
مأخوذدر اسم فاعل دخی کلور شهر آشوب کبی بیت تبر سنج زآشوب بدگوهران
بو تیره زکردان مازندران افراسیاب ابن پشنک ابن زادشم ابن تور ابن
فریدوندر • پادشاه توران زمیندر • نوذری قتل ایتدکدنصکره اون
ایکی سال ایران زمینه متصرف اولدی • زال ابن سام آنی ملکتدن سوروب
زاب بن طهماسبی پادشاه ایلدی • آخر الامر کیخسرو النده هلاک اولدی •
ارجاسب پادشاه توران زمین ابن افراسیاب در پدرندن صکره پادشاه
اولدی • اسفندیار آنی روئین دژ شهرنده قتل ایلدی بیت مکر شاه ارجاسب

توران

توران خدای • که دیوان بدندی به پیشش بپای • مع التاء اُست
ضمّ همزه ایله کتاب زندک شرح وتفسیریدر • استا و خر لغتدر نته که
ذکر اولندی • وابستا قصر و مدّ همزه و کسر بای عربیه ایله ده لغتدر بیت
بدان آب روشن سروتن بشست • همیخواند اندر نهان زند واست •
شیرین معناسنه ده کلور که عربیده کفل دینور نته که شمس فخری بیورر بیت
ازپی افتخار و حشمت خویش • شیررا داغ او بود بر است • اَغْریرَث
فتح همزه و کسر رای اولی ایله افراسیاب برادریدر بیت اهرساختش
کارزم آزمای • بکاخ اندرا غریرث رهنمای • الجخت سکون لام و فتح
جیم فارسی و سکون خا ایله طمع معناسنه در بیت بالجخت خودرا مفکن
بدام • میان دلیران شوی نیکنام • آبخوست علی وزن آبدست واو بسمله
جزیره در که دریاده اولور بیت بنزد سرای تو ماندم نشیب • چو کشتی
ز دریا برآبخوست • آبخو دخی دینور که محقق بیورر بیت کو بیر که هست
مردم چشم چو آبخو • یا خود چو ماهیست که دارد در آب جو • آهیخت
مدّ همزه و کسر ها ایله سلاح غلافندن یا محلندن چقاروب حواله ایتدی
دیمکدر • آهیختن دن فعل ماضیدر بیت به پیچید کرزین و گرز گران •
برآهیخت چون پتک آهنکران • ومطلقا کشیدن و چقرمق وصوغمق
معناسنه ده کلور بیت کنون سر برآهیخت ازبند خویش • برون آمد
از خداوند خویش وله کشاد آن میان بسته پهلوان • برآهیخت
از وجامهٔ خسروان • اصل آهیختن در نته که سعدی بیورر بیت
چو غشقر برآهیخت شمشیر بیم • بمعجز میان قمر زد دونیم • های حذف
ایدوب آختن دخی دیرلر نته کر آخته ده کلور شاعر دخی دیمشدر بیت
تیغ زبان آخت برای جدل • کار شده در شهرت کاذب مثل •
اردیبهشت بعض ضمّ همزه ایله وبعض کسر ایله روایت اولنمشدر •

فرس قدیمده سنه‌دن ایکنجی آیك اسمیدر، و تاریخ جلال الدین ملكشاه
سلجوقیده فصل بهارك ایكنجی آییدر، بو آیلر اصطلاحات شرحی ان شاء الله
تماه شرحنده مفصل ذكر اولنور بیت بدو گفت پیران كه خرم بهشت،
كسی كو به بیند بار و بر بهشت، و هر آیك اوچنجی كونی اسمیدر، نته كه مسعود
سعد بیورر بیت اردی بهشت روز رست ای ماه دلستان، امروز چون
بهشت بر نشست بوستان، فصول اربعه‌نك اشبو تقسیمی بونلردر،
فصل بهار فروردین اردی بهشت خرداد فصل صیف تیر مرداد
شهریور فصل خریف مهر آبان آذر فصل شتا دی بهمن
اسفندارمذ فرس قدیمده بونلر اسامی شهور سنه در بر فصله تعلیقی
یوقدر ابتداء سنه فروردین در مجموعی نصاب الصبیان‌ده بو قطعه
مذكوردر قطعه ز فروردین چو بگذشتی مه اردی بهشت آید، بجان خرداد
تیر آنكه مرداد همی باید، پس از شهریور و از مهر و آبان آذر و دی دان
كه بر بهمن چو اسفندارمذ ماهی بیفزاید مع الجیم العربی آلج بمد همزه و فتح كاف
فارسی ایله براغجدر كه باشنده اكری دمورلری اولور آنكله بوز چكرلر و
كمیجیلرك آلتی جریدر دشمن كمرینه آتوب آنكله چكرلر قانجه دیدكلری
آلتدر بیت بجستند تاریج درشیش را، بآلج گرفتند كشتیش را ارج
قدر و قیمت معناسنه در ارجمند بوندن مركبدر بیت بپرداد برداد
بیند اختم، ز بیهوده كی ارج نشناختم آخشیج بمد همزه و سكون خاء
معجمه ایله عنصر معناسنه در، اصلی ضد و مخالف معناسنه در عناصره
بر بیرینه ضد اولمغله اطلاق اولندی، جمعی آخشیجان گلور الفنج
الفنجیدن‌دن فعل امردر قزانمق و اكتساب معناسنه بیت بیلفنج
دشمن جو شاهی كنی، بكوه نام خود در تباهی كنی ایرج بكسر همزه ایله فریدونك
كوچك اوغلیدر فارس و عراق و خراسان ولایتی آكا ویروب

ولی

ولی عهد ایتمش ایدی برادرلری تور و سلم آكا حسد ایدوب قتل
ایتدیلر، نسل و اتباعنه ایران دینور حذف جیم ایله و مذكور ولایته
دخی ایران دینور بیت كه شایسته جنگ ایران منم، همآورد سالار
ایشان منم مع الجیم الفارسی ایچ هیچ معناسنه در ان شاء الله محلنده
ذكر اولنور بیت نشانه نهادند برابر پیش، سیاوش نكرد ایچ
باكس كمیش مع الدال آفند بمد همزه و فتح فا و سكون نون ایله جنك و
خصومتدر بیت دلبر و جهان سوز و پر خاشنجی، ندارد جز آفند كار دگر
آوند بمد همزه و فتح واو و سكون نون ایله دلیل و برهان و كوزه
آب معناسنه در بیت چنین گفت با پهلوان زال زر، چو آوند خواهی بر
تیغم نگر، و سائر اوانی و ظروفه دخی اطلاق اولنور، نته كه شاعر
دیمشدر بیت شود هر سفالی چو آوند جم، بها بود بهتر از تاج كی آورد
بمد همزه و فتح واو ایله جنك و حمله معناسنه آوریدن‌دن مأخوذدر
حمله ایتمك و تبارز معناسنه در، هماورد بوندن مأخوذدر
جنگده عدیلدر بیت از و بازگشتند دل پر ز درد، كس آورد با كوه خارا نكرد
آروند بمد همزه و سكون را و فتح واو ایله دجله معناسنه در، بر آی
آمك و رنج و كدیمین معناسنه در بیت بار مان و اروند مرد هنر، فراز
آورد گونه گون سیم و زر، و بر آی بغداد ایرماغی در كه دجله دینور بیت
اگر پهلوانی ندانی زبان، بتازی تو اروند را دجله خوان، و بر آی لهراسب
شاهك پدری اسمیدر بیت كه لهراسب بود پور اروند شاه،
كه اورا بدی آن زمان تاج و گاه اورند تقدیم واو ایله را مهمله اوزرینه
ابهت و شكوه معناسنه در بیت سیاوش مرا هیچ فرزند بود كه با فر و
با برز و اورند بود اند فتح همزه و سكون نون ایله عدد مجهول در
وعلی وجه الشك و التخمین سوز سویلیك بیت بد بد آمدان چهره نو مند

نکوتر ز خورشید صد بار دانند • آبنند دخی لغتدر نته که رودکی سویلر بیت
جهان اینست وچونین است تا بود • وهمچونین بود اینند یارا • شمس فخری
دخی سویلر بیت چون تو صاحبقران نه بیند چرخ • این سخن فاش گفته‌ام
اینند • اورمزد سماء سادسده اولان مشتری یلدزیدر وسعددر بیت
کنون این جهان چون نژند منست • که فرخ ترا اورمزد منست • حذف واو
ایله دخی لغتدر • نته که لطیفی سویلر بیت هر انکو زاد در رز ورمزد باشد
اکرچه مادرش ارمزد باشد • اورمز حذف دال ایله دخی لغتدر • وهورمزد
وهرمزد وهرمز وهرمس دخی لغتدر انشا الله هر بیری محلنده کلور
مشترینک ایکی اسمی دخی واردر • بری برجیس در که عنقریب کلور
وبری زاوش در • زاوش شین معجمتین ایله لفظنده دورت لغت وارد
بری فتح واو ایله که لطیفی سویلر بیت خال او چون فلفلی بر آتش است
یا چو خورشید احتراق زاوش است • وبری ضم واو ایله سنائی سویلر بیت
دست بست زاوشرا • دهنده است دانش و هشیرا • وبری ایکی واو ایله
علی وزن طاوس • وبری زواش علی وزن معاش • نته که اورفزدی سویلر
بیت حیوانت را داده بهرام بخش • ترا بهره کرده سعادت زاوش •
شمس فخری بوندک خلافنه ذاهب اولوب عطارد سعادسنه در دیوب
بو بیتلری نظم ایلدی بیت اکر نباشد عون تو در جنس وقتی • بباید ازهمه
اهل جهان فغان وخروش • بدرکه تو توسل همی کند کیوان • بمدحت
تو تفاخر همی کند زاوش • وله کمترین منشی در از اوش • کهترین جادشر
وابهرام آرد بکسر همزه وسکون رای مهمله ایله هر ایکی بکرمی بشنجی کونیدر
بیت امیر رفت سوی سیاوش کرد • بماه سپندار در روز ارد • فرس قدیمده
هفته واسبوع اولمغله ایکی اوتوز کونینک هر بیرینه بر اسم وضع
ایتدیلر جمله سی بودر • اورمزد بهمن اردیبهشت شهریور اسفندارمذ

خرداد

خرداد مرداد دیبادر آذر ابان خور ماه تیر کوش دی بمهر
مهر سروش رشن فروردین بهرام رام باد دیبادین
دین ارد اشتاد اسمان زامیاد مارسفند انیران • فقیر بندی
بو قطعه ده جمع ایلدی قطعه اورمزد است دیگر بهمن وار دیبهشت انکه • دیکر شهریور
اسفندارمذ خرداد و مرداد است • ز دیبادر کذشتی آذر وابان و خور باشد •
چو ماه و تیر و کوش و دی بمهر این نعمه افتادست • رسد مهر و سروش و رشن و
فروردین و بهرامست • چو رام و باد و دیبادین و دین وارد واشتادست •
وزان پس اسمان و زامیاد اسفند انیران دان • که این سی روزه مه باد
از حکیم فارسی یادست • ضرورت شعر ایچون اورمزد واوی تحریک
اولندی • معلوم اوله که بو اسامی اصطلاح فرس جاهلیتدر که تاریخ قدیم
ومملکتده مشهوردر • ابتداسی جمشید زماننده در سنه شمسیه ضبطی
ایچون ییلی اون ایکی حصه ایدوب هر حصه یه بر اسم وضع ایتدیلر نته که
ذکر اولندی • وهر بیرینی اوتوز کون طوتمغله سنه اوچیوز التمش کون
اولوردی • وابان اینک اخرنده بش کون زیاده ایدوب اوچیوز
التمش بش کون اولوردی • وهر ایده یوز یکرمی ییلده کی بر ربع یوم
دخی اعتبار ایدوب بر آی زیاده ایدرلردی • بهیزک ایله مسمی
ایدوب اول آیی خزینه بیرام ایدرلردی • واول ییل اون اوچ آی
اولوردی • قانونلری مختل اولمغین ایچون کبیسه اعتبار اولنمدی واصطلاح
فرس اسلامیده که واضعی سلطان جلال الدوله ملکشاه سلجوقیدر
عصرنده منجمین بو ذکر اولنان آیلر کبیسه اعتبار ایله فروردین
اینک اولکی نوروزدن طوتوب دورت فصلک هر بیرینه اوچ
آیی تعیین ایتدیلر نته که ذکر اولندی وابان اخرنده اولان بش
کونک مجموع اسمی واندرگاه در ونغبیده خمسه مسترقه دیو مفصل اسمالری

یوور اهتوذ اشتوذ اسفندمذ وهشت هشتوشر وبرور دجان
ابان اینک صوک بشنجی کونلریدر که مجوسک معتبر بیرامیدر • معناسی بیت
روح ویکدر • بو اسمله مسمی اولدوغنک وجهی بودر که مذکور کونلرده طائفهٔ
مجوس انواع اطعمه واشربه اولولرینه مهیا ایدوب زعم فاسدلرینجه جانلری
کلوب غدا الورلر • وخمسهٔ مسترقه ایام آخرنده اولمغله بعضیلرینه شبهه
اولوب خمسهٔ مسترقه‌یی بر وردجان ظن ایتمکین مابینلرنده اختلاف واقع اولمغله
احتیاط ایچون خمسهٔ مسترقه‌یی بر وردجانه اضافت ایدوب اون کون بیرام
ایدرلردی • کذا فی کتاب التفهیم فی صناعة التنجیم لابی الریحان البیرونی و
اسامی ایامده یوم ایله آی اسمی موافق کلیجک بیرام ایدوب زمزمه ایدرلردی
مثلا فروردین اینک اون طقوزنجی کونی واردی بهشتک اوچنجی کونی
وخرداداک التنجی کونی وتیرک اون اوچنجی کونی ومرداداک یدنجی کونی
وشهریورک دردنجی کونی ومهرک اون التنجی کونی وآبانک اونجی کونی
وآذرک طقوزنجی کونی ودیک سکزنجی واون بشنجی ویکرمی اوچنجی کونی
وبهمنک ایکنجی کونی واسفندارمذک بشنجی کونی کبیر مع الذال المعجمه حالا
بو الفاظ جمله‌سی دال مهمله ایله اوقنور • لکن لغت اوزرینه تبویب اولندی
اسپهبد صاحب سپاه وسر عسکر معناسنه در سپهسالار کبی وشهنامه‌ده
پادشاه معناسنه چوق کلمشدر • بو بنده زال اول عبارتدندر بیت که ازیم
اسپهبد نامور • چه کونه کشایم پیش تو ور • اکثر سپهبد حذف همزه
ایله ور وعرفده ملوک دیلم وطبرستانه اطلاق اولنور ارامدارا امیدندن
فعل مستقبل وامر غائب در استراحت معناسنه بیت بفرسود تا اشکن
تیز هوش • بیارامد از غارت وجنک وجوش مع الراء آذر
فرس قدیمده تاسع شهور سنه در • وتاریخ جلالیده اخر شهور خریف در
بیت ز بهمن و آذر و فوردین • همیشه پر از لاله بینی زمین • اوچ معناسی

دخی

دخی واردر • برنجی آینک طقوزنجی کونی اسمیدر • ثانی محسوس اولان
آتشدر • محسوس اولمینه اوزر دیلمز • انجوی الشیرازی بیور سعدی‌ده
بیت از خردمند سرو تابان ماه • روز آذر می خواه آذر خواه • ثالث
تاریخ سریانیده فصل بهارک ماه اولیدر • سه که انوری بیورر بیت
اکر نه کلک اوشد ناف آهو • وکرنه طبع اوشد ابر آذر • چرا بارد
بنطق این در دریا • چرا بیزد بنوک آن مشک اذفر • بونک اصلی
آذار در الف حذف اولنمشدر • سه که سعدی بیورر بیت این هنوز
اول آذار جهان افروزست • باش تا خیمه زند دولت نیسان وایار
اسپر کسر همزه ایله قلقان معناسنه در اکثر حذف همزه ایله در بیت
هر تیر باریدی همچون تکرک • بران اسپر کرک وبر خود وترک اژیر
مد همزه وکسر زای فارسی ایله متیقظ وهوشمند معناسنه بیت زبد خواه
روز وشب آژیر باش • شب وروز بازکش وتیر باش • وبانک غلبه
معناسنه ده کلور سه که انوری بیورر بیت در جهان چند انکه خواهی شمار
نیست و محنت وآژیراست • وز فلک چند انکه خواهی بقیاس
نعوت آهو وخشم شیراست • واژیدن امر دخی کلور هشیار کردن
معناسنه اصطخر پارس ده که شیرازه ولایتدر بر شهر در طولی اون ایکی
فرسخ وعرضی اون فرسخ در • بناسنه کیومرث شروع ایدوب
جمشید تمام ایلدی • ملوک پیشدادیان وکیانیان تختکاهی ایدی
آثار غریبه‌لری واموال وخزاینی انده ایدی و حضرت سلیمان بن داود
دخی تختکاه ایدنمش ایدی حالا خراب ویبابدر چهل مناره ایله
معروفدر بیت سکندر بیامد باصطخر پارس • بدیهیم شاهان شده
فخر پارس اختر یلدزدر که عربیده نجم دینور مجازا طالع وبخت معناسنه
کلور • سه که عربیده وترکیده دخی بو تجوز مشهوردر • نیک اختر

بلند اختر و بداختر دیمور اصلی اختر بخت در ، سه که حافظک بو بیتنده
اصل اوزرینه کلمشدر بیت اختر بخت مرا هیچ منجم بشناخت ، یارب
از مادر گیتی بچه طالع زادم ، ایکی معناسی دخی واردر بری فالدر بیت
یکی اختر کفت ازان پس براه ، کزینان ببرم سر ساوه شاه ،
و بری رایت و علم معناسنه در شهنامه ده بو معنی جوقدر ، بیت
تبازید کاید بنزدیک شاه ، جو ترکان بدیدند اختر براه ، و بعض لغاتده
مسطوردر که اختر برفرشته اسمی معناسنه ده کلور که عالمده آیین
دیه رک کزر هر کیمک سوزی انک نامینه معروف اولورسه حاصل
اولور خاقانی بیورر بیت روزی ازین خراس بیابی خلاص جان ،
فالی بزن بخیر که اختر گذشته است ، نظامی دخی بیورر بیت ز دولت
برفرشته حال میزد ، جو اختر گذشت او فال میزد وله فرعه زنان
بدان چنان فال ، و اختر بگذشتن اندران حال وله بسا فالی که از
بازیچه برخاست ، جو اختر میگذشت ان فال شد راست ، حافظ دخی
بیورر بیت روز هجران و شب فرقت یار آخر شد ، زدم این فال و
گذشت اختر و کار آخر شد الشیجور مد همزه و کسر یا و واو رسمی ایله
چایدن و چشمه دن صو آلاجق یردر بیت ازان رفتن میش اندیشه
خاست ، بدل گفت کاشیجور این کجاست ، ار حرف شرطدر و
اره دن مخفف چقو و منشار معناسنه در بیت جو خستو نباید
نبند دگر ، ببرم میانش بره ار اغار اغاریدندن فعل امردر
اصلامق و اصلاتمق معناسنه متعدی و لازم کلور قرشدیرمق
معناسنه ده کلور بیت اگر شاخ بد خیزد از بیخ نیک ، تو با شاخ
بد بر میاغار و یک ، بداغار بد سرشت و سفه معناسنه درننه که
ابو شکور بیورر مصـ یکی زشت روی بداغار بود ، تو کوهی بمردم گزی

مار بود

مار بود آمار مد همزه ایله خشل درکه جولهه انکله ایپلک خشلر بیت
همه ریک شد زیر نعل اندرون ، جو گرباس آمار داده بگون ،
اخکر آتش کوری درکه عربیده جمره دینور بیت نه اخکر جو آتش بود
راست رو ، نه اختر شناس این نه از شاه نو اردشیر ملوک فرسک
طبقهٔ رابعه سندن که ساسانیاندر اوج پادشاه اسمیدر ، بری اردشیر
بابکاندر ، و بو طبقه نک اولکی پادشاهیدر ، پدرینک اسمی دخی اردشیردر
ابن ساسان بن بهمن بن اسفندیار در بابک والده سی پدرینک
اسمیدر ، بابک اردوان بن ترسی طرفندن که ملوک اشکانیاندندر
فارس حاکمی ایدی ، و اردشیر پدری بابک یاننده چوبانلق ایدردی بابک
انک خصوصنده بر واقعه کوردی صوبندن سوال ایتدکده نسبنی اظهار
ایلدی بابک اکا عزت و اکرام ایدوب قزینی ویردی ، و اندن اردشیر
مذکور متولد اولدی عند بلوغندن صکره اردوان اوزرینه خروج ایدوب
قتل ایتدکدنصکره پادشاه اولدی جمیع ربع مسکونه حکمی نافذ اولدی ،
قرق سال ایله ایکی آی پادشاهلق ایلدی ، و بری اردشیر نیکوکار در
شاپور ذوالاکتاف برادر پدر ، اون ایکی سال پادشاه اولدی غایت
ایله عاقل و نیکوکار اولمغله بو لقب ایله ملقب اولدی ، و بری اردشیر بن
شیرویه بن خسرو پرویزدر پدری یاشنده ایکن پادشاه اولدی بر بچق
سالدن صکره بر بنه سی کندینی قتل ایلدی آکبر اول چوقوردرکه اچنده
صو اوله کرک کول اولسون که عربیده اکا غدیر دینور سه که بو بیتنه
بیت بر بینان تنش را بجستم بهتر که از خون او کشت خاک آکبر
کرک برکه و حوض اولسون سه که بو بیتده بزم تعریفنده بیورر بیت
طبقهای زرین پر از مشک ناب ، به پیش اندرون آکبر گلاب ، اصلده
وصف ترکیبدر صوطو بحر معناسنه ، سه که بو بیت نظامی اصل اوزرینه

كلمشدر بيت بپر آمن بر كروا بكير • زسوسن بنفكن لب طرجوي ايدر
كسر همزه ايله اينجا معناسنه‌در • شهنامه‌ده چوق يرده مذكوردر بيت
بدو گفت بركرد ايدر بهار • چه داني كه ايدر چراجست راي اسفنديار
بن گشتاسب بن لهراسب در • شجاعتده مانند رستم ايدي لهراسب
سلطنتي اوغلي گشتاسبه ويردكدن صكره بلخه واروب انده عبادته
مشغول اولدي • گشتاسب دخي اضطرزه زنداوقومغه واريجق ارجاسب
پادشاه توران زمين فرصتي غنيمت بيلوب ايلغار ايله بلخه كلوب
لهراسبي قتل ايدوب اسفنديارك همشيره‌لرين اسير ايلدي اسفنديار غلتجوان
بولندن رويين دزه واروب تجار شكلنده شهره كيروب ارجاسبي
قتل ايدوب همشيره‌لرين خلاص ايلدي پدرندن سلطنتي طلب ايتدكده
رستمك يزه الماغه بولندي بوا اگر انيم دركاهمه اني مقيد كتورسك سكا
سلطنتي فراغت ايدرم ديوا خدمتنه تعليق ايلدي اول دخي ازلبتانه
واروب رستم ايله عظيم محاربه ايلدي بري برينه ظفر بولمديلر حكيم زردشت
اسفنديار طفل ايكن برنوع آب حكمت ايله صقاسق ايله كوده‌سينه
اصلا سلاح تأثير ايتمزدي • وتهذا رويين تن ايله ملقب اولور
رستم اندن عاجز قالدي آخر الامر المقولون غاچندن چتل دوقلو
اوق ايله گوزلرينه اوروب هلاك ايلدي آورا اوردنيدن
فعل امردر باور معناسنه يقين معناسنه ده كلور باوريوبكله
بادن مركبدر صدق وكرچك معناسنه كه ابو شعيب بهور بيت
اگر وبده بكردون بركاره • زبهمش پاره پاره كرددو آوره خاقاني
دخي بهور بيت آتش اندر خزينه خانهٔ دل • چرخ ناكس را اوراندازد •
شمس فخري دخي بهور بيت بنده او بود فلك بيشك • چاكرا او بود جهان
آوره اوري بانسبت ايله موفق ومصدق معناسنه در نتكه ابوشكور

بهور بيت كسر كو بجنشر بود اوري • نداردبكس كينه وداوري
نظامي دخي بهور بيت روز قيامت كه بود آوري • شرم ندارد كه چه عذر
اوري ازدر على وزن حيدر لايق وسزاوار معناسنه در شهنامه‌ده
چوق مذكوردر بيت ز ايران سپه بود مرد هزار • همه نامدار ازدر كار
زار اسكدار فتح وضم همزه ايله اول قاصددر كه هر منزلده اكا آت
مهيا اوله بيت فرستاده شد اسكدار براه • پس پشت خود ساخت كه
را پناه استوار قوي ومحكم در واين معناسنه ده كلور خائن اولميه
بيت بجوييد رستم سوار گشت زار • بيله گرد اسب وبخفت استوار •
معناي ثاني به مثال سنائي بهور بيت اين نه شرط مؤمني باشد كه در ايمان
تو • حق همي خاين نمايد خاك وسركين استوار • استوار داشتن
اينانمق وباور كردن معناسنه در نته كه سعدي بهور بيت اي كه
سيكوبي خرد به يار وان • م بكويم كر تو داري استوار • ادمي را عقل
بايد در بدن • ورنه جان در كالبد دارد حمار اسكندر عاشر ملوك
كيانيدر واخري دارا ابن دارا بن بهمن بن اسفنديار در
ذو القرنين ايله مشهوردر كه سد يأجوج ومأجوج ايلدي • برادريز
دارايي قتل ايتدكدنصكره ايران زمينه متصرف اولدي • اون
درت سال پادشاه اولدي مع الزاء العربي اسپروز كسر همزه و
فتح با وفارسي وضم راء مهمله ايله برطاغدر كه چين ايله دريا زرده
مابينده در افراسياب دار الملكي اولان در بهشت كنك بوطاغ
ايله دريا زره مابينده در بيت چو با درد وبا رنج وغم ديد روز •
بيامد دمان تا كه اسپروز • افراز يوقرو معناسنه در افراختن دان
ماخوذدر بيت تني بود بر كوشه ره بلند • برافراز تل شد يل هوشمند •
افراختن دن وصف دخي كلور نته كه ابو عاصم بهور بيت ازرحمه

علمها سرافرازه دائم زجهان نیک سرافرازه آرز ارز یاریدن اسمدر
قیمت و بها معناسنه ارزیدن لایق و لمق معناسنه ده کلور بیت
بسنده کنم زین جهان مرز خویش بداند مگر پایه وارز خویش اندرز
وصیت و اصمرلمه معناسنه در بیت بکفین سیاوش فرستادتان
بسر بنیدو اندرزها دادتان ادرم ضم همزه و میم ایله مشتری یلدزیدر
آخرندن دال محذوفدر [illegible] سه که ذکر اولندی بیت کهین بنده تو بود ادرم
کر تو چون شبانی و مردم چو بز آز حرص و تضرع معناسنه ده کلور
بیت ثروداما از نامور بارکی بیزدان نمود از و بیچارکی ازور حصر
معناسنده در ایکی وزنله کلمشدر بری ضم زایله نته که کمال اسمعیل سویلر
بیت دهان تیر چنان بازمانده از پی چیست اگر نشد بجکر گوشه
عدوت ازور وبری سکون زا و فتح واو ایله سه که اسدی سویلر بیت
بجنبید و ترسید دل ازور که باشد بنا رشگ بران بیشتر ارنواز فتح همزه
وضم نون ایله جمشیدک همشیره سیدر که ضحاک منکوحه سیدر بیت با بیوان
شاه هر شب دریازه بخواب اندرون بود با ارنواز انداز اندازه
و مقدار معناسنه در بیت اگر لشکر بیست انداز ومر همه از تیره شود لشکر
کر مع السین افسوس حذف همزه ایله ده لغتدر کلمه تحسر و ندامتدر
طنز و استهزا و عبث و بیهوده و مکر و حیله معناسنه ده کلور نته که
معزا خبر مراد در بیت که چندین با فسوس خوردی خبر کنون روز
آسایش آمد بسر اسپریس فتح همزه و سکون سین و با فارسی ایله میدان
معناسنه در بیت نشانه نهادند بر اسپریس سیاوش نکرد ایچ با کس
بکبسی الکوس ضم همزه و سکون لام ایله بر دیو اسمیدر بیت چو الکوس او
ارستم شنید دلش گشت ازتن سر بر طپید مع الشین المعجمه آرامش آرامیدن
اسم مصدر در راحت و قرار معناسنه بیت نخست آفرین کرد بر کردکار

خداوند

خداوند آرامش وکارزار آرش مد همزه و فتح را ایله کیقبادک ایکنجی اوغلیدر
کی آرش دخی دینور وکیکاوسک برادریدر بیت نخستین چو کاوس
با آفرین چو آرش دوم سوم کی پشین و بر کمانکش دخی اسمی
آرش در برزو نیده طهماسب و برزوانیده منوچهر سلاحدار یدر
برا و فرق مرحله یه کتدی تاریخ دولتشاهیده و سایر کتب تواریخده
حکایه سی مسطور در بیت ازان شد نام آرش را جهانگیر که از آمل بمرو
انداخت او تیر ارش فتح همزه و کسر را ایله درسکدن پرمقلر اوجنه دک
درکه عربیده ذراع دینور بیت پیاده [illegible] بپای آباته
آرش نیزه جان ربای مع الغین المعجمه آمرغ فتح و ضم میم و سکون
را مهمله ایله مهابت و قدر و قیمت معناسنه در بیت جوانی با مرغ
مردانه بود نشانش درفش سفید و کبود ایکی معناسی دخی وار دری برکه
سرمایه و ذخیره معناسنه در نته که سنائی سویلر بیت بیکی دلو سیر کرد
مرغ صد درم مرا شود آمرغ ثانی اندک و شی قلیل معناسنه در
سه که کسائی سویلر بیت از عمر نماندست بر من مکر آمرغ و زکیسه نماندست
بر من مکر آخال شمس فخری سویلر بیت سیل ستم حادثه بنیاد مرا کند و زمایه
امید نماندست جز آمرغ آخال سقط و بیمعنی معناسنه در ارغ فتح همزه و
سکون را و غین ایله شاخ و درخت معناسنه در بیت ذرین ارغها و دری
بیبشار خدا را انچه اسکر خواه یار آمیغ آمیختن دن فعل امر در اصلی
آمیز در بیت سبا میغ بار استر کر روی کهن چیز باشد پدید از نوی
آمیختن قریشمق و قرشدرمق معناسنه لازم و متعدی کلور مع الکاف
اشک معروف و ثانی ملوک اشکانیاندر که ملوک فرسک طبقه ثالثه سیدر
اشغ غین ایله ده لغتدر اشک بن اشکان بن دارا در برزوانیده یدی
سال و برزوانیده یکرمی سال پادشاه اولدی مع الکاف الفارسی اشترنگ

مد همزه و فتح زاء فارسی ایله بر دوشق که یوزره و آلنده اولور قوچه لقدن
و غضبدن بیت بگفت این و بیرون شد از پیش او ٭ پر از خشم جان و پر آژنگ
رو ٭ قصر همزه ایله ده کلور ٭ نه که شاعر دیمشدر بیت اگر در جبین تو افتد
آژنگ ٭ فتد لرزه اندر تن شاه زنگ آذرنگ آتش رنگ دیمکدر
اصلی آذر رنگ در رای حذف اولنمشدر بیت فروغی پدید آمد از هر
دو سنگ ٭ دل سنگ گشت از فروغ آذرنگ ٭ و آتش معناسنه ده کلور
نه که مسعود سعد بیور در بیت چو گوگرد زد محتشم آذرنگ ٭ که در خاکم افکند
چون باد رنگ ٭ و رنج و هلاک معناسنه ده کلور نه که اسدی بیور در بیت
بگردون رسید از بر آشوب و جنگ ٭ بدریا نهیب و بکوه آذرنگ ٭
شمس فخری بیور در بیت ز ترکیب دست شه تیغ او ٭ فلک کرد دفع غم و
آذرنگ اورنگ ایکی معناسی وار در ٭ بر تخت پادشاه معناسنه در
بیت دریغ افسر و گنج و اورنگ عاج ٭ همان یاره و طوق زرین و تاج
و بر حشمت و بهجت معناسنه در اورنگ ده لغتدر بیت بجوید همانا فرنگیس
تخت ٭ نه اورنگ شاهی نه تاج و نه تخت ارژنگ بر دیو در که پادشاه
مازندران ایدی و دیو سپید انک سپه سالاری ایدی که کیکاوس انک بندنده
اسیر اولوب رستم خلاص ایلدی بیت بباید که ارژنگ و دیو سپید ٭
بجان از تو یابند هر دو امید ٭ و ترا و تورانی سپا زر اندان بر سپار زر
بیت بیالشکر چو ارژنگ مردی چو شیر ٭ که هرگز ندیدی دل از جنگ سیر ٭
و بر نقاش مشهور اسمیدر ٭ نقش ارژنگی اکا منسوبدر ٭ نه که شیخ نظامی
بیور در بیت روان کرد کلک سیه رنگ را ٭ بیرداب مانی و ارژنگ را
میر خسرو دخی بیور در بیت بقصر دولتم مانی و ارژنگ ٭ طراز سحر می بستند
در سنگ ٭ اما میر خسروک بو بیتنده ارژنگ مانیدن عبارتدر بیت
که در حلبی دیدم از ارژنگ بدکار ٭ که کرد دایره بی خط پرکار ٭ مجازا

نقاش ویرینه و نگارخانه سنه ده اطلاق اولنور ٭ و مطلق نگارخانه یه دخی
اطلاق اولنور ٭ نه که شیخ نظامی بیور در بیت که چون کرده اند این دو
صورت نگار ٭ دو ارژنگ را بر یکی سان نگار ٭ بو نقاشه ارتنگ
و خرونیور مع اللام آغال آغالیدن فعل امر در مد همزه ایله اژیندرمک
و کشکورمک که عربیده اغرا و تحریش دینور بیت تو لشکر بر آغال
بر لشکرش ٭ بیکبار تا خیره کردد سرش ارمایل بر شاه زاده ایدی که ضحاک
الما مطبخنده آشچی ایتمش ایدی غایت ایله صاحب مرحمت ایدی ٭ هر کونکه
ضحاک ایکی کیمسه یی بیکناه قتل ایدروب مغز سرلرینی او موزنده اولان
اژدهایه طعام ایتمک ایچون مطبخه قتل ایچون کوندررلردی ارمایل کرمایل
نام یولداشی ایله برینی قتل ایدوب برینی آزاد ایدوب طاغلره
قاچورررلردی ٭ روایت اولنور که کرد اول اوباشک نسلندندر ٭
اردبیل ایرانده مشهور بر شهر در لکن فتح با ایله در بیت دو فرزند مارا
کنون با دو خیل ٭ همی رفت باید سوی اردبیل مع المیم آرام معروف و
مستقر و مکان معناسنه ده کلور بیت بمردی نشیند بارام تو ٭ ز تاج و کمر
بستر دنام تو آزرم مد همزه و فتح زاء عجمیه ایله توقیر و احترام معناسنه در بیت
کنون خیره آزرم دشمن مجوی ٭ بدین بارکه بر مبراب ادی وله سیاوش ای
دل پر آزرم بود ٭ زیرا رخانش پر از شرم بود اندام عضو بدن معناسنه در
بیت بیر چون گرفتش پل نامدار ٭ بشکنج اندام او شد فکار آذر آبادکان
آذربایجان اقلیمدر که کرسی شهر تبریز در ٭ قدیمده آتشکده لر مکانی اولمغله
بو اسمله مستمر اولدی معربی اذربیجاندر بیت بیکاه در آذر آبادکان ٭ ببودند
شاهان و آزادکان وله چنین تا در آذر آبادکان ٭ ببشد با بزرکان و
آزادکان آفریدون مد همزه ایله ساده سر ملوک پیشدادیاندر نسل جمشیده
مشهور پادشاه عالیجاه در کاوه آهنکر اعانتی ایله ضحاکی قتل ایدوب سلطنت

الندن الدب بیت ز دهقان پر مایه کس راندید * که شایسته افریدون بزید *
وقصر همزه وحذفی ایله ده لغت مشهوردر * پدرینک اسمی آتبین در *
علی وزن پاک دین تانک ایکی طرفی یا حطردر سه که خاقانی بیورر *
بیت خاصه سیمرغ کیست جز پدر رستم * قاتل ضحاک کیست جز پسر آتبین *
حال حیاتنده مملکتن اوچ اولادینه تقسیم ایلدی * دیار مغربی فرایه کلنجه
بیوک اوغلی سلمه نامزد ایلدی * ودیار مشرقی جیحونه کلنجه ولد
وسط توره مغیر ایلدی * وایران زمین که فارس وعراق وخراساندر
کوچک اوغلی ایرجه ویردی * اول ایکی برادر تختکاهه حسد ایدوب
ایرجی قتل ایلدیلر * فریدون ایرجک قزی اوغلی منوچهری اوزرلرینه
ارسال ایدوب ایکیسن قتل ایدوب باشلرین فریدونه کتوردی *
فریدون بشیوز یل پادشاه اولدی آب دندان موافق وملایم و
لطیفدن کنایه در بیت اگر آب دندان بود میزبان * بدان شهر خرم
دو هفته بمان * زبون وخوار ومغلوب معناسنه ده کلور لطیفی بیورر *
بیت گرچه گشتم آب دندان در دهان حاسدان * لیک همچون علک
رومی بوی خوش ایدزمن * انوری دخی بیورر بیت دشمنت با تو اگر نزد
عداوت بازد * آب دندان ترا زو کس نتوان دید بیازد وله حادثه در
نزد در دو فتنه در شطرنج رنج * بدسگالت را حریف آب دندان یافته *
آیین رسم وقانون مألوف معناسنه در بیت دل از داور بها برداخته *
بایین یکی جشن نو ساختند وله که تازنده بر تو نفرین بود * پس زندگی
دوزخ آیین بود اشکان ابن دارا در اول ملوک طوایف درکه ملوک
فرسک طبقه ثالثه سیدر * ملوک اشکانیان جمله سی بوکا منسوبدر *
اسکندر عصرنده خوفندن پنهان ایدی * اسکندر دار الملکی اولان
فارس وزمین عراق وجزیره یی افطعنش روتیه ویردی * دورت یلدن صکره

اشکان خروج ایدوب افطعنش هلاک ایلدی * وجمله ملوک طوایف عهد
ایلدیکه اسمن اسملریله اوقیمقه یازوب حین احتیاجده عسکر امداد
ویره لر کندیلرندن خراج المیه اون ییل پادشاه اولدی اردوان
اشکانیاندن اوچ پادشاهک اسمیدر * بری اردوان بن بلاش بن
بلاس بن فیروز بن نرسی بن بلاس بن بهرام بن شاپور بن اشک
بن اشکان بن دارادر اون اوچ سال پادشاه اولدی * وبری
اردوان بن اشغدر که فرییرز بن کیکاوس نسلندندر یکرمی اوچ
سال پادشاه اولدی * وبری اردوان بن نرسی بن کودرز بن بلاش
بن اشغ مذکوردر اون ییل پادشاه اولدی ایران فارس وعراق
وخراسان ولایتیدر که فریدون مملکتن اولادینه تقسیم ایتدکده بو مذکور
ولایتی کوچک اوغلی ایرجه ویرمش ایدی اسمی ایله تسمیه اولندی *
وبر روایتده ایران هوشنک بن سیامک بن کیومرث اسمیدر *
وایران زمین اکا منسوبدر بیت سپاه اندر ایران پراکنده شد *
زن ومرد وکودک همه بنده شد انوشروان ملوک ساسانیاندن در
بن قباد بن فیروز بن یزدجرددر نوشیروان عادل ایله مشهوردر *
اصلی نوشروان در * انوشه خرم وخوشحال معناسنه در قرق سکز
ییل پادشاه اولدی یدی ییل سلطنتدن کچدکدن صکره شول مرتبه
عدل ایله یریوزینی معمور ایلدیکه الی دونم یر خراب بولنمدی * حضرت
رسالت پناه صلی الله علیه وسلم انک عصرنده دنیایی مشرف ایدوب
وجوده کلدی آذر برزین صنم بابلیه بر آتشکده نک اسمیدر * برزین
اول آتشک صاحبیدر * ان شاء الله محلنده ذکر اولنور بیت سزاوار
این جشن گیتی منم * بزرم آذر تیز برزین منم اهرمن دیو وابلیس و
شیطاندر بیت برفت اهرمن را بافسون ببست * چو بر تیز رو بارگی

الندن الدی بیت ز دهقان پرمایه کس را ندید • که شایسته افریدون سزید •
و قصر همزه و حذفی ایله ده لغت مشهوردر • پدرینک اسمی آتبین در •
علی وزن پاک دین تانک ایکی طرفی یاء حطیدر • که خاقانی بیورر •
بیت خاصه سیمرغ کیست جز پدر رستم • قاتل ضحاک کیست جز پسر آتبین •
حال حیاتنده مملکتی اوچ اولادینه تقسیم ایلدی • دیار مغربی فرنکه کلنجه
بیوک اوغلی سلمه نامزد ایلدی • و دیار مشرقی جیحونه کلنجه ولد
وسط توره تعیین ایلدی • و ایران زمین که فارس و عراق و خراساندر
کوچک اوغلی ایرجه ویردی • اول ایکی برادر تختکاهه حسد ایدوب
ایرجی قتل ایلدیلر • فریدون ایرجک قزی اوغلی منوچهری اوزرلرینه
ارسال ایدوب ایکیسن قتل ایدوب باشلرین فریدونه کتوردی •
فریدون بشیوز ییل پادشاه اولدی • آب دندان موافق و ملایم و
لطیفدن کنایه‌در بیت اگر آب دندان بود میزبان • بدان شهر خرم
دو هفته بمان • زبون و خوار و مغلوب معناسنه ده کلور لطیفی بیورر •
بیت گرچه گشتم آب دندان در دهان حاسدان • لیک همچون علک
روم بوی خوش ایدزمن • انوری دخی بیورر بیت دشمنت با تو اگر نرد
عداوت بازد • آب دندان تر از و کس نتوان دید بباز • وله حادثه در
نرد درد و فتنه در شطرنج رنج • بدسگالت را حریف آب دندان یافته •
آیین رسم و قانون مألوف معناسنه در بیت دل از داور بها برداختند •
باین یکی جشن نو ساختند • وله که تا زنده بر تو نفرین بود • پس [illegible]
دوزخ آیین بود • اشکان ابن دارادر اول ملوک طوایف درکه ملوک
فرسک طبقه ثالثه سیدر • ملوک اشکانیان جمله‌سی بوکا منسوبدر •
اسکندر عصرنده خوفندن پنهان ایدی • اسکندر دار الملکی اولان
فارس و زمین عراق و جزیره‌یی انطخش رومیه ویردی • دورت ییلدن صکره

اشکان

اشکان خروج ایدوب انطخشی هلاک ایلدی • و جمله ملوک طوایف عهد
ایلدیکه اسمنی اسملرینه اوستنه یازوب حین احتیاجده عسکر امداد
ویره‌لر کندیلرندن خراج المیه اون ییل پادشاه اولدی • اردوان
اشکانیاندن اوچ پادشاهک اسمیدر • بری اردوان بن بلاش بن
بلاس بن فیروز بن نرسی بن بلاس بن بهرام بن شاپور بن اشک
بن اشکان بن دارادر اون اوچ سال پادشاه اولدی • و بری
اردوان بن اشغ درکه فریبرز بن کیکاوس نسلندندر یکرمی اوچ
سال پادشاه اولدی • و بری اردوان بن نرسی بن کودرز بن بلاش
بن اشغ مذکوردر اون ییل پادشاه اولدی • ایران فارس و عراق
و خراسان ولایتیدر که فریدون مملکتی اولادینه تقسیم ایتدکده بو مذکور
ولایتی کوچک اوغلی ایرجه ویرمش ایدی اسمی ایله تسمیه اولندی •
و بر روایتده ایران هوشنک بن سیامک بن کیومرث اسمیدر •
و ایران زمین اکا منسوبدر بیت سپاه اندر ایران پراکنده شد •
زن و مرد و کودک همه بنده شد • انوشروان ملوک ساسانیاندندر
بن قباد بن فیروز بن یزدکرددر نوشیروان عادل ایله مشهوردر •
اصلی انوشه رواندر • انوشه خرم و خوشحال معناسنه در قرق سکز
ییل پادشاه اولدی یدی ییل سلطنتدن کچدکدن صکره شول مرتبه
عدل ایله یریوزینی معمور ایلدی که الی دونم یر خراب بولنمدی • حضرت
رسالت پناه صلی الله علیه وسلم انک عصرنده دنیایی مشرف ایدوب
وجوده کلدی • آذر برزین صنم یا ایله بر آتشکده‌نک اسمیدر • برزین
اول آتشک صاحبیدر • ان شاء الله محلنده ذکر اولنور بیت سزاوار
این جشن کیر بستم • بزرم آذر تیز برزین منم • اهرمن دیو و ابلیس و
شیطاندر بیت برفت اهرمن را بافسون ببست • چو بر تیز رو بارگی

برنشت دل در لغت بکسر بمعنی کفتار • نشاید بجز اهرمن جفت او •
مد همزه و فتح ها ایله ده لغتدر بیت تو کو بی که از روی و از اهرمن است
نه مردم نژاد است کاهرمن است • واهریمن یا ایله ده لغتدر • نته که امیر
معزی بیور بیت مکرناکه کمین اورد بعفریت سیاره • مکر در شب
شبیخون کرد بر مریخ اهریمن آزمون آزمودندن اسم مصدر در •
امتحان و تجربه معناسنه در بیت نشست آزمون را بصندوق شاه •
زمانی همی راند اسبان براه ارمان فتح همزه ایله امک و سعی معناسنه
ماوراء النهر لغتیدر بیت بارمان وار و ندمرد هنر • فراز آورد کونه کون
سیم و زر آهختن مد همزه و کسر ها ایله سلاح غلافدن چقاروب
که قاف را در دل افتاد کاف • و مطلقا چقارمق و چکمک
معناسنه کلور بیت کنون سر آهختن از بند خویش • برون آمدی
از خداوند خویش آبزن مد همزه و سکون با و ع ایله جو قور در صلده
لب دریا در که سوج اوره اوره اتنی مجوف ایدوب پاره پاره
صو ایتیر بیت سمی خون دام و دد و مردو زن • بریزد کنند در یکی آبزن
آفرین افریدندن فعل امر و اسم فاعل در خالق معناسنه بیت جهان
آفرین تا جهان آفرید • سواری چو رستم نیامد پدید • و کلمه تنزیه و
تحسین و حمد و ثنا دخی کلور بیت همی آفرین کرد بر کیقباد • که کیتی بفر تو
او شد بیای ایدون کسر همزه ایله بچنین و بو کبی معناسنه در بیت
بایران کرا بدون که سهراب کرد • بباید نماند بزرک و نه خرد آدینه
شهر دونمه سی و تزیین و آرایش در • و جمعه یومنه اوینه دیدیکلری
یوم زینت اولدو غیچون در بیت سراسر همه شهر آذین بست • ببار است
میدان و خود بر نشست آشوفتن متغیر و پریشان اولمقدر • آشفتن
دخی دینور بیت کنون رستم آن بارکش کو فتست • ز راه و ز رنج اندر

اشوفتست

اشوفتست الآن فتح همزه ایله ترکستانده بر ولایتدر • و قیل شهر ی
الانان و قرغز بلهراسب داد • بدو کفت کار کرد خسرو نژاد اندریمان
فتح همزه ایله افراسیاب اوغلی ارجاسب شاهک برادریدر •
ایکی وزن ورزه کلمشدر • بری کسر را ایله بیت همان اندریمان که
بیرو ز کشت • بکشت از دلیران ما سر و هشت • و بری سکون را و
فتح یا ایله بیت برادر بداور اوراد و اهرمنان • یکی کهرم و دیکر اندریمان
ایهن راء مهمله ایله علی وزن فسر داماد قیصر روم در کشتاسب
اثر دهای قتل ایتدیکی قصه سنده بیت پر ستنده کفت اهرن پیلتن •
بیامد همی با یکی انجمن انجمن در نک و مجلس جماعتیدر بیت ز بیکانه
خیمه بپرداختند • ز خویشان یکی انجمن ساختند اوریدن آوردن
و کتورمک معناسنه در بیت نماز آوریدش و ران پیش تخت • جنان
کشته خشنود از چرخ و بخت آوژن زاء فارسی ایله اوژ بیندن در فعل
امر و اسم فاعل در اقدریق و خصم غالب کلوب یره برقمق معناسنه در
بیت منم کفت شیر اوژن کردکر • کمند و کمان دارم و کرز و تیر اشکردن کسر
همزه ایله شکار ایلمک معناسنه در بیت نبود ایکتیر چنین کهرم • که هرمان
بدو پیل و شیر اشکرم اندرخوردن لایق و سزاوار اولمق و یاقشمق معناسنه در
بیت کنون ای خردمند وصف خرد • بدان جایکه کفتن اندر خورد اشکن
علی وزن افسر شکن فرزندندن بر سپهسالار ایراندر بیت سر انجمن اشکن
نامدار • نکهدارشان بود در کارزار انکاشتن سزنک وظن ایلمک
معناسنه در • و کردن وا ایلمک معناسنه ده کلور بیت وزان جایکه روی
برکاشتند • سه منزل یکی منزل انکاشتند ارمین مد همزه و فتح را ایله
کیقبادک دردنجی اوغلیدر • و کیکاوس برادریدر بیت کجا ارمین بود
چارم بنام • بدین هر چهاران بدی شادکام آبچین سکون با ایله

کفن السنده کی پراهنه در بیت به پیمان که چیزی نخواهم زمین • ندارم بجز آب
چین در کفن مع الواو آهو حیوان معروف در و عیب و نقیصه معناسنه
کلور بیت هنرها بسی هست و آهو یکی • که کردد هنرهاش او اندکی • منصور
شیرازی سوزر بیت بیار قیب تو دانه هنر کرفتن عیب • بلی بود هنر سک
کرفتن آهو مع الهاء ارغنده را مهمله و غین معجمه ایله علی وزن برکنده
خشم ایله حرکته کلن بر نیچی جواندر بیت سوی رزم آمد چو ارغنده شیر • کمندی
بیازو سمندی بزیر • ارغده مد همزه وضم را ایله مثله بیت سراپرده سبز
دیدم بزرگ • سپاهی بکردار غنده کرک • و فتح را ایله حریص معناسنه در
که منوچهری سوزر بیت ارغده برشاری تو جانم منت از آنک • پرورده
مکارم اخلاق تو منم آب درزیرکاه صمان السنده صو شلیدر و دسیسه
و حیله معناسنه بیت ز گفت سیاوش بخندید شاه • بدانکه از آب درزیرکاه •
آزرم معروف و حیلانش و ویران اولمغه قریب اولمه بنا کبی بیت سپهبد
همه کرد لشکر بکشت • از آن طاق آزرم اندر کذشت ارمده مد همزه و فتح
را ایله ساکن و مستقر معناسنه در مصدری ارمیدندر آرمیدن معناسنه بیت
ز دریا ارمده برخاست موج • سپاه اندر آمد همی فوج فوج آخته مد همزه ایله
بو چلنمش افراخته معناسنه در اصلی آهخته در ماضیده شرح اولندی بیت
چو شاهان یکی مرکبی ساخته • سرش بر سپهر بلند آخته استوه ضم همزه ایله
حذفی دخی جایزدر عاجز و فرومانده معناسنه در انبوه کثرت و وفرت
معناسنه ایکیسنیکده شاهی بیت ز لشکر کران سپه کوه تا کوه بود • ز انبوه
شان کوه استوه بود آژدم مد همزه و زاء فارسی و عربی دخی مرویدر
آژدن دن اسم مفعول و فعل ماضیدر آژدن رنک کردن یعنی بویامق
و نقش ایلمک معناسنه در بیت برآورده درکنند ز آتشکده • همه زند و
استا بزر آژده • و بچاق ایله یا اکنه ایله صاپ چوب اکه دوری کبی دلینمش

ایلمک

ایلمک و و بدیلمک معناسنه ده کلور بیت ز مردم شمر کرز دام و دده • ولی
کو نباشد بدر دانژده • انوری دخی بیوررر بیت بادام وار چشم حسود تو
انژده • وز ناله باز مانده دهان همچو پسته باد آسیاه دکرمن در طاحونه
و رحی معناسنه بیت سوی شهر شد شاد دل با سپاه • شب تیره آمد سوی
آسیاه • اصلی آسیا در ها قافیه شعرا ایچون زید اولدی • آسیابک
اصلی آسیاب در صو دکرمنی معناسنه اکثریا حذف اولنوب آسیا دینور
بعده مطلق دکرمن و طاحونه معناسنه اولدی آشناه مد همزه ایله یوز
یوزمکدر بیت بزرکان بدانش بیابند راه • ز دریا کذر نیست بی آشناه •
انوشه فتح همزه وضم نون ایله خنک و خرم و خوشحال معناسنه در بیت
بدو کفت پیران کای شهریار • انوشه بزی تا بود روزکار • و عبیده
طویله و ترکیده مو ولی و فارسیده خنکا معناسنه کلور وله فرو غنت
جم و روان را خرد • انوشه کسی کو خرد پرورد • علی طریق الاستشهاد
بیت انوشه که کر دید کوهر بدید • درود از شما خود بدیشان سزید •
آسیمه مختل الدماغ دنک و دینک معناسنه در بیت سراپرده بردند
زایوان بدشت • سپهر از خروشیدن آسیمه کشت اوردکان معرکه و
محل جنکدر بیت منها ونداردکاه بزرک • دو جنکی بکردار غنده کرک •
وان خروشید و بکرفت نیزه بدست • باوردکه رفت چون پیل مست •
اغشته اصلنمش معناسنه اغشتن دن ماضی و اسم مفعولدر بیت
ز تو رایان کشته ام ضرچیال • که شد خاک اغشته از خونشان الفقده
فتح همزه و سکون لام و فتح فا و سکون قاف ایله قازنج و کسب
معناسنه الفقدن مصدریدر بیت بکردار دانا اکر کردمی • ز الفقده
خویشتن خوردمی • بو غلط مشهور قبیلندندر اصلی الفخته در مصدری
الفختن • نته که میر خسرو بیوررر بیت غزی کو بغارت ببندد میان •

در الفخذ خویش ببند زبان ٭ شمس فخری دخی بیورر بیت تا جهانا باشد بماناکز
اصطناع ٭ نام نیکو در جهان الفخذ مع الباء آتوی اسون لون ایله دخی
درویدر جیحون ارماغیدر که خوارزم ولایتنه کیدر بیت با سوان شکر
کهی ساختن ٭ شب و روز ناسودن از تاختن اسپری کسر همزه و فتح
باء فارسی ایله تمام و کامل معناسنه در سپری حذف همزه وضم ایله دخی لغتدر ٭
بیت زبان اندرارم بشعر دری ٭ چو گشت این گزین داستان اسپری اسپنوی
کسر همزه و فتح باء فارسی وضم نون ایله داماد افراسیاب اولان نژاد
جاریه سیدر منهزم اولدقده بیژن انی اسیر ایلدی بیت بچهره چو ماه و بنام
اسپنوی ٭ سمن پیکر و دلبر و مشکبوی ایزدی الله اکجون اولان انشاء چه بعد
والله اکجون دیرلر صدقه شکرانه معناسنه بیت دگر ایزدی هر چه
بایست بود ٭ یکی سرخ یاقوت بد نابسود وله زمردان و از جنگ و ایزدی
دست ٭ همه ایزدی هر چه بایدت هست باب الباء العربی مع الالف بالا
معروف اوج معناسی دخی واردر ٭ برتی قد و قامت معناسنه بیت ببالا بود
چون یکی سرو برز ٭ بگردن برارد ز پولاد گرز ٭ وبرتی بلندلک آت معناسنه در که
عربیده جنیب دینور بیت فرود آمد از کوه و بالا بخواست ٭ همانجا جامه
خسروانی بخواست ٭ اسدی بیورر بیت هزار اسب بالای بهشتش درولج ٭
بیرگستوان ورزه گون گون ٭ بونک اصلی بالا دورسه که کلور ٭ وبرتی
طاغ و کوه معناسنه در ٭ و بو اوج معنی شهنامه ده چوقدر بیت فشوکر
بر تیغ بالا رسید ٭ تن و اسب را سوی بالا کشید وله برآمد بران تند بالا
چو دود ٭ بشد پیش دستان و سیمرغ زود برنا فتح وضم با ایله یکت و
جوان معناسنه در بیت هم پدر رود و پیر و برنا بهم ٭ ازو واد ببنیم و هم
روستم بوا مهمل دعاده وله معناسنه اصلی بوا دور اخرنده دال محذوفدر ٭
بیت که خرم بوا ایمن و مان تو ٭ بگیتی پراکنده فرمان تو مع الباء باب

بدرو

بدرود الد معناسنه در بیت چو آرد باب نو خواهشگران ٭ ایا نکبرئی
از هر سوی مهتران بانوگشسب رستم قزیدر که گیو منکوحه سیدر و بیژن اوغله سیدر
بیت اهین دخت بانوگشسب سوار ٭ بمن داد گردن کش نامدار ٭
بوب ضم با ایله نفیس اودوشمه سر خالی و کیچه کبر بیت بگسترد بوب
اندران بارگاه ٭ نشست از بر گاه خسرو پگاه مع التاء بایست
کرکلی معناسنه که عربیده حاجت دینور بایستن دلی مأخوذ در
کرکلو اولمق معناسنه مستقبلا بنده سین بایه ابدال اولنور بیت
گر اکنون که یزدان بود یار مند ٭ بکردون بیابیت چرخ بلند ٭ بایسته
دخی دینور نته که شاه ناصر خسرو بیورر بیت هرچند باز اصل کرد
نیک و بد و نقابه و بایسته ٭ بابا دخی اندن مأخوذ در اول معنایه
اسمدرسه که سوزنی بیورر بیت با بایتری بمصلحت عالم ٭ از بهتر بسینه
بیماران ٭ وآیا واو ایله ده لغتدر نته که شهاب الدین بیورر بیت
گاه و بیگاه رعی جودت ٭ ز ایزاز ترارد اکنند وایا ٭ وآبه دخی دینور
اصلی بایه در ٭ نته که ملا جامی بیورر بیت وایه جام اهلین لعلت بود ٭
گر نیاید وایه او وای وای لبت ضم با ایله قندهاره قریب بر شهردر
بیت ز زابلستان تا بدریای لبت ٭ ز نوبی نوشتند عهد درست ٭
مع الجیم برخفج را مهمله و خا معجمه ایله علی وزن سمندر او یقو ده
اغز بصمق در که عربیده کابوس دینور بیت سوی دشمن خود بصد دل
دوید ٭ بجنگش لبان برخفج شوید ٭ سکون را و فتح خا ایله ده کلمشدر
نته که شمس فخری بیورر بیت چنان در خواب شد ظلم از نهیبش ٭
که پندارد ورا بگرفت برخفج ٭ استاد اغاجی دخی بیورر بیت
بوصال تو مرا ایمن بدم از مکر جهان ٭ تا فراق آمد و بگرفت مرا برخفج
مع الجیم الفارسی بسیج بسیجیدن اسم مصدر در حاضر ایلمک

وبرایشه عزم و شروع ایلمک معناسنه در بیت بگوردن چو کردند سوی شهر
بسیج • دمیدند و ازدی کوزندهٔ بسیج • وفعل امر دخی کلورسه که بو بیتده در
بیت بگفت ستاره شمر شنکراچ خرد گیر و کار سیاوش بسیج • باصلده
زایددر • سه که میر خسرو پور در بیت میداد چو نظم نامه را بسیج • باقی
نگذاشت نامه را بسیج • سعید هروی بیوردر بیت بها سجیدن کار
ممالک • زکلکش کار رصد دستور آید • بو کلمه ده لزوم شیوع بولمغله
نفس کلمه دن جزو اولوب بر بادخی اوزرینه ادخال اولنور نته که بو بیتده در
بیت شوم گفت و بسیجم این کار تفت • بخویشان بگویم که ما را چه رفت •
مع الخاء برخ حصه و بهره و بهر معناسنه در بیت کجات آن بر و بازو و تیر
چرخ • که اکنون نداری از آن هیچ برخ مع الدال برد فتح با و سکون
را ایله اسم فعل امردر یولدن صاول و اوزاق اول معناسنه دار و برد
وکر و فر و های و هوی دن کنایه در بیت بهوشید رستم سبح نبرد • باد ورد که
رفت با دار و برد بلید لفظ عربی جمع بلد در شهر معناسنه اصلی بلاد در
فارسی قاعده سی اوزره اماله اولنمشدر بیت بخوان جهان شهریار بلید •
نبودی جز از کودک نارسید باورد فتح واو و سکون را مهمله ایله
خراسانده سرخس ایله نسا ارسنده بر شهر در اصلده باورد بانیسی
اسمیدر کیکاوس ولایتی کندینه اقطاع و بردکده اول شهری بنا ایدوب
اسمی ایله مسمی اولدی آبیورد دخی دینور بیت میان سرخس است و
باورد و طوس • ز باورد برخاست آواز کوس لبند فتح با و سین
مهمله ایله قانع و خشنود معناسنه در بیت مکن بیشتر زین دلت را نژند
بداد خدای جهان کن لبند • و برابر و کافی معناسنه ده کلور بیت
وز و شد گریزنده پولادوند • که باوی بگیتی نیامد لبند بند معروف
و حیله و مکر معناسنه ده کلور بیت بسی گشته ام در فراز و نشیب • بسی مرد

کفتار

کفتار بند و فریب ول همی همچو روباه بند آوری • چه سود ست هم سر به
بند آوری باژ ندند ضم تا ایله نعره و غضب ایله هیبتلو مقدر بیت بالکوس
بزد دیکی باژ نند • کجا دست شد سست و شمشیر کند ول جو الکوس
آواز رستم شنید • دلش کفت از تن همی بر طپید مع الذال المعجمه باللاد
بدکت آت در عربیده جنیب دینور اخرندن دال حذف اولنوب
بالا دخی دینور سه که ذکر اولندی بیت به پیشش ز بالا دهفتاد و هیچ
که درگاه کار آمدندی بجنج بید لیش معناسنه وار در • برتی فواق ایجادیر
ثانی جماعته مسند اسم فعل امر در باشید معناسنه یعنی اولک بیت
بکردان چنین گفت بیدار بید • بدین فرخی فال ما یار بید • ثالث
بر دیو مازندرانی اسمیدر بیت نه ارژنگ ماند نه جو بید • نه سنجه
نه الکوا و غندی نه بید • بو مذهب دیولر اسمیدر رابع باد لفظه
اتباع اولنور بیت که بهرام داودشی باید ان نوید • سخن گفتن او
بود باد و بید • خامس کوو معناسنه که عربیده عنه دینور نته که
مظفر هروی بیوردر بیت هوا چنان زبر دست که آدم خواهد • که همچو
بید مجنونیه در شود پنهان بیجاد جیم عربی ایله بر نوع یاقوت سرخدر
و کهربا معناسنه دخی کلور و مشهوردر بیت شد از تخت شاهی روان
دستگاه • زمانا ربود دش چو بیجاد و کاه بیاد کسر با ایله بیداری
و نقطه معناسنه در بیت که از اسپاس بسیر بر نهاد • نبودی جدا از
بخواب و بیاد بیداد معروف ترکستانده بر شهردر پادشاهی کافور
نام و جمله اهلی آدمی خواردر رستم انی فتح ایلدی بیت ذرین بود و
از مردم آباد بود • کجا نام آن شهر بیداد بود لبد ضم با و تشدید بین
مهمله ایله تخفیف دخی جایزدر مرجان معناسنه بیت چو نزاید ز امدیکی
تیغ زد • که شد رنگ زریش بر نک لبد بجد عاقل معناسنه در

اصلی با ایله خوردن مرکبدر بیت شدند انجمن موبدان و ردان ۰ ستاره
شناسان و هم بخردان براند ضم با ایله برانیدن دن فعل مستقبلدر
یاقشمق و لایق اولمق معناسنه بیت براند تراگاه و تخت کیان ۰
بنوشاد مردم ازین دودمان به آفرید اسفندیار همشیره سیدر اهای
دخی همشیره سیدر ایکیسنی دخی ارجاسب شاه اسیر ایدوب روپین
دز شهرنده حبس ایلدی اسفندیار برکاستان بولندن اول شهره
واروب ارجاسبی قتل ایدوب همشیره لرین خلاص ایلدی بیت اهای
خردمند و به آفرید ۰ که باد هوا روی ایشان ندید ۰ ببردند از ایوان
برهنه سران ۰ نهی پای اسیران دوشه دختران ۰ بروپین دز اندر
بتوران زمین ۰ اسیر ندوی تاج و تخت و نگین بسود ضم با ایله بسودن دن
فعل ماضی و اسم مصدردر الیوقمق و لمس و سورمک معناسنه بیت
چنین گفت پس نامور با فرود ۰ که این راتبندی نباید بسود و لطایف
بچین اندرون هرچه بود ۰ ز دیبا و از گوهر نابسود ۰ بغیر لمس اولنامش
که نقاشدن و عودندن کنایه در بالید بالیدندن فعل ماضیدر اوزانمق
و بیومک و نشو و نما بولمق بیت دلش تازه شد زانچنین آگهی ۰
ببالید بر گاه شاهنشهی بدرود اصلی بادرود در الف حذف
اولندی یاخود با الصاقیه دن مرکب اوله درود اسلک و سلامت
معناسنه در باش ایله استعمال اولنور صاغ و اسن اول دیمکدر
بیت بدو گفت خسرو که بدرود باش ۰ جهان جاودان تار و پود تو باش ۰
و کردن ایله استعمال اولنور وداع و مفارقت معناسنه اولور ۰
زیرا وقت وداعده بری بریته صاغ و اسن اول دیرلر بیت بدرود
کردن رخ هر کسی ۰ ببوسم همان اشک بارم بسی بهزاد سیاوشک شبرنگ
اتیدر بیت چنین گفت شبرنگ بهزاد را ۰ که فرمان مبر زین سپس باد را

باد

باد مقام و عاده اولمه معناسنه در بادریج معناسنه اسمدر و آهنک
یکرمی ایکنجی کون اسمیدر رافعی بیورر بیت همیشه تا بود از پیش شیرین
مهر و سروش ۰ چنانکه از پس بهرام رام باشد و باد مع الرا بیور
کسر با ایله زبان پهلویده اون بیک عدد در راء عربی ایله ده
مرویدر بیت کجا بیور از پهلوانی شمار ۰ بود در زبان دری ده هزار ۰
و ضحاکک دخی اسمیدر بیت زمین هیچ دارم ز جمشید فر ۰ که ببرد بیور
بیاسنش باره ضحاک اون بیک آته مالک اولمغله بو اسمله مسمی
اولدی اکثر بیوراسب دینور نته که خاقانی بیورر بیت دوش محمد از
در مهر نبوشتست ۰ ان دوش بیوراسب بجا جای اژدها باختر رخاور
ایکیسی الفاظ اضداد ندر هم مشرق و هم مغرب معناسنه در قرینه ایله
مقصود معلوم اولور ۰ بو بیتده باختر مشرق خاور مغرب معناسنه در
بیت چو مهر آورد سوی خاور گریغ ۰ هم از باختر بر زند باز تیغ ۰ بو ابیاتده
بر عکس در بیت کنون خاوراورا است تا باختر ۰ همی بشکند پشت شیران
نر ولد چو پیراهن زرد پوشید روز ۰ سوی باختر گشت گیتی فروز ولد
چو خور جادر زرد در سر کشید ۰ ببد باختر جوان گل شنبلیه ولد هم بود
تا تیره شب گشت روز ۰ سوی باختر گشت گیتی فروز بور اسب معناسنه در
بیت که زین را نه بردارم از پشت بور ۰ به نیروی یزدان و فرمان هور ۰
اصلده اشقر آت معناسنه وصف در نته که بو بیتده وصف واقعدر
بیت چو پاسخ بداوند دستور را ۰ برانگیخت آن باره بور را ۰ وصف
مذکور معناسنه اولدوغی مسعود سعدک بو بیتده واضح در بیت ابر شد
چرمه تو از پس خول ۰ که زدش بر برخش و بر پهلو ۰ برخش آت
ارقه سیدر اصلده بور الوانده رنگ شفق در باد سر متکبر و سرکش
معناسنه در بیت مرا پیشگاه و سر بردی توان ۰ یکی باد سر تا سوی پهلوان ۰

بادغ سکون دال و فتح غین معجمه ایله خانهٔ تابستاندیرکه ایچنده یل
کوف کوف اسر بیت هر آنکه که تابش فتد در جهان ٭ ز تابش نشین
بادغ شادمان ٭ اصلی بادغرد در اخردن دال محذوف اولمشدر نته که اکو کور
بیورر بیت بسا کاخ و کاشانه و بادغرد ٭ بدو اندرون شادی و نخورد
خورد ببر معروف حیواندر و پهلوان رستمک بر کیم درکه رستم جنکده
کیرایدی بیت از ایران بتیره برآمد بابر ٭ که آمد خداوند کوپال و ببر
میان بسته و نیزه و خود و ببر ٭ همه کرد اسپش برآمد بابر وله شامازندران
وصفنده بیت چو بشنید شد چون یکی پاره ابر ٭ بسر بر نهش پولاد و تنش
ببر ٭ بوکا ببر بیان دخی دینور انشاء الله محلنده کلور بچه بچه معناسنه
واردر ٭ برّی آورت و فوق معناسنه در بیت سخن چون بسر برد دستان
سام ٭ نشست از بر چرمهٔ تیزکام ٭ و برّی سینه‌نک طرف یمین و طرف
شمالی دره ایکی پستان طرفیدر بیت بزد بر بر دسینه اشکبوس ٭ فلک
آن زمان دست او داد بوس ٭ مجازاً سینه معناسنه مشهوردر نته که
بو بیتده در بیت پیاده بزد بر میان سرش ٭ بدو نیمه شد پشت و باره و
برش ٭ و برّی وطن و قرارکاه معناسنه در بیت ز بهر بر و بوم و
فرزند خویش ٭ بکوشیم از بهر پیوند خویش ٭ و برّی میوه و ثمر
معناسنه دره کرک مأکول اوله کرک غیر مأکول اوله بیت درختی که
شیرین بود بار او ٭ نکردد کسی کرد آزار او ٭ وکر زانکه شیرین نباشد
برش ٭ ز پا اندر آرند تا که سرش ٭ مجازاً نتیجه و فائده معناسنه ده
کلور بیت بدو کفت کای شاه پیروزگر ٭ همایی از اختر نیک بر بار
بونک دخی برقاچ معناسی واردر ٭ برّی یوک و حمل معناسنه ٭ و برّی
کرّه و مرّه معناسنه ٭ و برّی اولو و جلیل معناسنه ٭ و برّی دیوان
پادشاهی معناسنه ٭ و برّی آوان و دستور معناسنه ٭ نته که بو بیتده

اول

اول معناسنه در بیت دربار داون بر نشاط بیت ٭ روانش
زدود بر او در نجست ٭ و بویی وکردن معناسنه ده کلور که غریبده
جید در قبه دینور ٭ و بو معنی غریبدر بیت نخواهم کسی رفتم از شهر
یار ٭ وکرنه سرش را بکندی ز بار بهاکیر بهاسر جوق ثمین معناسنه
بیت دو یاره بهاکیر و دو کوشوار ٭ یکی طوق پر کوهر شاهوار بیچار
اصلی بیچاره در ها حذف اولنمشدر بیت هوا بود کشت ابر چون
تار شد ٭ سپهدار از آن کار بیچار شد مع الزاء باز برقاچ معناسی
واردر ٭ برّی طوغان درکه انکله شکار اولنور ٭ و برّی قولاچ معناسنه‌در
که غریبده باع دینور بیت بدو کفت رو خنجری کن دراز ٭ اباد شنهٔ
آر چون پنج باز ٭ و برّی قول و بازو معناسنه درکه عربیده عضد دینور
بیت جوان جهان جوی بر دش نماز ٭ کر از آن سوی تخت افکنده باز ٭
بنغوز ضم با و سکون نون ایله و نون برینه تا قرشت و دال و راء
مهملتین ایله ده مرویدر و با و زرینه تقدیم تا قرشت ایله ده منقولدر
و بار موحده برینه میم ایله تمغوز دخی منصوبطدر ٭ حیوانات ده قوشه
سنقار و ما عداسنه آغز چوره سی معناسنه در بیت چو رستم بدان اژدهای
دژم ٭ بدان بال و بنغوز و آن دود و دم ٭ اصطلاحی بی یوز در یا غار
ایله یاکوز یوز دخی قوش سنقار و ما عداسنه آغز و دهان معناسنه
کلور ٭ سعدی بیورر بیت سیر نفت و هزار دیده یا او ٭ همچون شکرش
لبی و یوزی ٭ ملا آنی روتک بو بیتیدن سوز سویلمک و تکلم دن
کنایه در بیت کفت دائم مردرا در حین یوز ٭ ور نکوید دانشش
اندر روز بزر ضم با و سکون را ایله یوجه و بلند معناسنه در
بیت ببینید با آن برزم را ٭ بر و بازو و تیغ وکرز مرا اول منش برز
داری و بالای برز ٭ سیاجی نخواهی بجز تیغ دکرز ٭ بقر ممتک و تنک

انکیده بلند در یوجه لک و بلندی معناسنه ده کلور بیت چو خورشید
برزد سر از برز کوه • سیاه نها بیسند توران کروه • وز زیبایی و حسن و
لطافت معناسنه ده کلور بیت دریغ آن بر و بازو و یال او • همال
چهره و برز چنکال او بیت دریغ این دلیران و چندین سپاه که
با فر و برزند و با تاج و کاه • بگماز فتح با و سکون کاف فارسی ایله
خمر و باده در ویتبس مهمان شراب در مغ • به بگماز بنشست یکروز
شاه • امیدوار بزرگان ایران سپاه ولـه تو با این سواران لیس
ارجمند • بیاراى دل را به بگماز چند مع الزاء الفارسی باژ کومرک و عشر و
خراج معناسنه در باج معربیدر بیت به بیچارگی باژ و ساوگران • بپذرفت
باید ترا بیکران • باژخواه کومرکجیدر • و باژگاه کومرک آلدقلری یردر
بیت چنین گفت پس گیو با باژخواه • که کشتر کدامست بر باژگاه •
اگر باژ نزدیک شاه آورند • وگر سر بدین بارگاه آورند • بوننده باژ
خراج معناسنه در مع السین برطاس اصلی برتاس در حدود روسده
بر شهر در و قیل ولایت ترکستاندر بیت نخستین ز منیاد کنج و کمر
ز چین و ز برطاس و از روم و روس • نظام و رخی بوید ر بیت نه بر طارم
مانم نه رو بیر بجایگاه • سپهر دور البسیرم زیر پایگاه • اول ولایتده تلکی بر نوع پوستیندر
ایو کورک اولور برجیس ضم با ایله سماء سادسده نجم مشتریدر بیت
فروشید پیش جهان آفرین • برخشنده برجیس کرد آفرین • نجوم سبعه
سیاره بو بیتده جمله سی مذکوردر بیت کواکب مه و تیر و ناهید را
دان • چو خورشید بهرام و برجیس و کیوان بیوس فتح با و ضم یاء
حطر ایله امید معناسنه در بیت ببوسم نبد این بکاوس شاه • نبردم چو آمد
ز لشکر سپاه • وکندی حقنده نه سویلینور دیو قولق اوروب دکلمک
معناسنه در کلور • بیوسیدان دان ما خوذدر اسم دربیوسیدن لفظنک

اوج

اوج معناسیدر اوردر • برت آدمق رجا معناسنه • وبرت تواضع ایتمک
معناسنه • وبرت ضیق وظن ایتمک معناسنه در بابس مقید و
پای بسته معناسنه در • مس فتح ایله قید و بند در ان شاء الله تعالی
محلنده کلور بیت جوان و توانا و کر بد بدم • به پیری کنون در کنون چو بابس
شدم بلاس ملوک اشکانیاندن که طبقهٔ ثالثه در اوج پادشاه
اسمیدر • برت بلاس بن بهرام شاپور بن اشک بن اشکان بن
دارادر اون بر سال پادشاه اولدی • وبرت بلاس بن فیروز
بن هرمز بن بلاس مذکوردر • بر روایتده اون ایکی سال و بر
روایتده یکرمی درت سال پادشاه اولدی • وبرت بلاس بن
اشغاندر که ابن عم اشک در • فیروز بن کیکاوس نسلندندر
اون ایکی سال پادشاه اولدی • وطبقهٔ رابعه دن که ملوک
ساسانیاندندر بر پادشاهک اسمیدر که بلاس بن فیروز بن
یزدکرد بن بهرام کوردر بش سال پادشاه اولدی مع الشین
بخشایش مرحمت وشفقت معناسنه در بخشودن اسم مصدردر
بخشودن اسرکمک و چرغا بیندر • بخشیدن باغشلمق و هبه ایلمک
معناسنه در بخشاید ایکیسنک مستقبلیدر قرینه ایله تمیز اولنور •
بیت سرش را بدین کرزه گاو چهر • بکوبم به بخشایش ارم نه مهر •
بخش بخشیدندن فعل امردر وحصّه معناسنه ده کلور و تلدزیر جه
بخش و منور بیت برینان همی گشت کردون ماه • نیدا که از بخش
خورشید و ماه ولـه چو پیدا شد آن چادر عاج گون • خور از بخش
دو پیکر آمد برون بوش ضم با و کسر واو ایله وجود و کون معناسنه
بودندن اسم مصدردر بیت همان چیز کو ساخت اندر بوش •
بر انست چرخ روا از روش مع الطاء برلط جعفر و زنی وزره

قوپوز ویدکلری آلتِ لهودر ضم بائ ثانیه غلطدر زیرا آبرایله بربط ول
مرکبدر قازکوکسنه مشابه اولمغله بو اسم ایله مسمّی اولنمشدر بیت
پرستندگان ایستاده بپای ابا بربط وچنگ ورامش سرای اصلی
کسر را ایله درنته که بو بیتده اصل اولدرزه کلمشدر بیت بربط چو بابیست
برساخت رود براورد مازندرانی سرود مع الغین المعجمه بالغ
ضم لام ایله اوکوز بوینوزندن ایتدکلری قدحدر که انکله شراب
ایچرلر بیت ببالغ خوردمی دوستی کنند بیاران خود نیز دستی کنند
مع القاف بطریق لفظ عبریدر طت ترساده مجتهد وصاحب
مذهب منزلنده در سه که بطران قاضی واسقف مفتی وقسیس مقری
وجاثلیق امام وشماس مقیم ومؤذن منزله سنده در وقائد و
سردار وخواص ملوکه دخی بطریق اطلاق ایدرلر بیت ز بطریق وازجاثلیقان
شهر هرآنکس کش از مردمی بود بهر مع الکاف بزشک کسر بای
وزاء عربیله طبیب معناسنه در بیت نه ازخستگان را خورش با پزشک
همه جای غم بود وخونین سرشک برک فتحتین ایله برجای ایسمیدر بیت
بکوبش که تا پیش رود برک شمارا اوفتاده ام بهر جای خسرو
دخی بیورر بیت چون ثمک خود نبه شود چه علاج چاره چه غرقه را
زرود برک ستاره سهیل معناسنه ده کلور بو معنی بای فارسی ایله دخی
مضبوطدر سه که عمید بیورر بیت طاسک مه شکسته شد در سرو پاس
هرشبی ره بمجره بسته شد کرد ستاره پرک جامع شرفنامه دخی بیورر
بیت نباید اکر چند در شب پرک بمهر ایت بو شب پرک مع
الکاف الفارسی بهشت کنک فتح کاف فارسی وسکون نون ایله
دار الملک افراسیاب در بیت همی بود یکسال بهشت کنک برسود
از جشن و ساز چنک بادرنک ترنج ونارنج در بیت یکی نامه فرسود

برخشم

برخشم وجنگ زبان تیز و رخساره جون بادرنگ بید برک
قواق یپراغنه مشابه بر نوع اوقدر بیت یکی بید برگی نشانده
به تیر گرازسهم او تیر چرخ بیر بارک فتح را ایله اسب معناسنه در
اکثر بارگی یا ایله دینور بیت کنون رستم ان بارکش کوفتت
زراه و زرنج اندراشوفتت وله برانگیخت ان بارکش را زجای
سوی لشکر خویشتن کرد رای برک اوج معنی وار بری یراق
معناسنه وبری میل وهوس معناسنه وبری یراق ولوازم و
مهمات درکه عربیده جهاز دینور بفتح الجیم وکسرها بیت سوار و
پیاده با آیین وبرک همه زیرجوشن همه زیر ترک تلبک یراق و
برک معناسنه در لام را دال بدلدر بیت بمیر کروشان همه هرچه
بود زبالک و درخت و زکشت و درود مع اللام بلبل معروف
طیرخانوسی در بلبله دیدکلری ظرف شراب معناسنه ده کلور که
ترکیده کلکدر دینور بیت نوای هیکسار مزاولی ببیمار تا پیر بچه
ببلبلی وله یکی بلبله سیخ درجام کرد تهمتن بروی زواره بخورد
زواره چو بلبل بکف برنهاد هم از شاه کاوس راکرد یاد
بددل یورکسز قورقق معناسنه در بیت دل مرد بددل کریزان زتن
دلیران زخفتان بریده کفن بدسکال کاف عربیله بداندیش
وبدکوی معناسنه در بیت یکی شربت آب ازپی بدسکال به ازعمر
هفتاد وهشتاد سال بال انده قول وعضد وقوشده
قنات وجناح در بیت زمان بداندیشه شد زال زر براورد بال
بکسترد پر مع المیم بدرام خرم ومسرور معناسنه در بیت تمانم که کیخسرو
ازبخت خویش شود شاد وبدرام بر تخت خویش چو رستم دل
کیو بدرام دید نبنکی جهان از سرانجام دید وسرکش و توسن ومجلسر

دلکشا و مفرح معناسنه ده کلور؛ شمس فخری ایکی معنا ایله بیورر بیت چرخ
بدرام تا که شد رامش؛ از کواکب چو خلد شد بدرام انجکم فتح با و سکون
جیم فارسی و فتح کاف عربی ایله صفه و خانهٔ تابستاندر بیت هزاران
بدو اندرو پیچ و خم؛ به بحکم درش سوی باغ ارم بام او استر سقف معناسنه در
و صباح معناسنه ده کلور بیت بکه مرغ دارد بر ایشان کنام؛ نشیمش
ببام این بود آن ببنام بیم توقع شر در نته که امید توقع خیر در بیت
نشست از بر اسب تازی سمند؛ همی رفت ترسان ز بیم گزند بهرام سبعهٔ
سیاره دن مریخ یلدزیدر سما خامه چراغ اولور بیت چو شد روی گیتی
چو دریای قیر؛ نه بهرام پیدا نه کیوان نه تیر؛ مرتجک بر اسم و حی بخون و فتح
با عربی و ضم خا ایله و بهرام ایکی مینجی کوفی اسمو حی بهرام در؛ وکیو
برادر اسمیدر که کودرز سپهسالارک اوغلیدر بیت بفرسود بهرام کودرز را
کرآن نامور لشکر و وزرا؛ و ملوک فرسک طبقهٔ ثالثه سندن که انده
اشکانیان دینور بر پادشاه اسمیدر بهرام بن شاپور بن اشک بن اشکاندر
اون بر ییل پادشاه اولدی؛ و طبقهٔ رابعه سندن که طبقهٔ ساسانیاندر
نسیل پادشاهک اسمیدر؛ بری بهرام بن هرمز بن شاپور ابن اردشیر
بابکاندر اوچ ییل ایله اوچ آی پادشاه اولدی؛ و بری بهرام بن بهرام مذکوردر
یکرمی ییل پادشاه اولدی؛ و بری بهرام بن بهرام بن بهرام مذکوردر درت
آی پادشاه اولدی اوچلری بو اسمله مسمی اولدیلر؛ و بری بهرام بن شاپور
ذو الاکتاف قدر اون ایج ییل پادشاه اولدی؛ و بری یزدجرد اوغلیدر که
بهرام کور دیمکله مشهوردر التمش اوچ ییل پادشاه اولدی بادو دم مغرور
و متکبردن کنایه در؛ باد ایله دم دن مرکبدر بیت بیاراستان جنک را
بلیم؛ همی راند چون شیر با باد و دم بادرم سکون دال ایله بیهوده و باطل
معناسنه در بیت مکن بکینه برتن من ستم؛ که کیتی بسنجت بادرم برانام اول

بهو ونیک

بهو ونیک اسمیدر که بهرام کورک الترالوب لشکر سقایه ویردی برسم
فتح با و سکون را مهمله و فتح سین مهمله ایله بر کیاه در که مجوسیلر آتشه
عبادت ایتدکارنده و غیر سنده دفع الده طوترلر بیت سروش خجسته بیم
برسم بدست؛ خنان چون بود مرد یزدان پرست بوم بر فاج معناسی
وار در؛ بری بیقوش و بدکاری قوشدر؛ و بری محل و مکان معناسنه در
و اکلماش و نظس و لمش یردر بیت زمینی که دارم بر و بوم هست
اساسی بر و بت نتوان درست؛ و مطلقا زمین و مکان معناسنه ده
کلور بیت همه بوم دخمه کل و مشک بود؛ ندیدند جایی که او خشک بود؛
و نقش پرینه که ترکیده زمین دینور معناسنه ده کلور بیت بفرسود
صد جای دیبای روم؛ همه پیکرش کوهر و زر بوم؛ بو تبنده بوم معناسی
معلوم اولمدی بیت نیاسود یک تن ز بوم و نکار؛ همان یکسواره همان
شهریار بزم صحبت و عشرت معناسنه در بیت هو مرد و داماد اوزا
بزرم؛ تبه کردی اکنون ببندش بزم مع النون باین هراة اعمالندن
ناحیهٔ بادغیس ده بر قصبه در بیت سوی بلخ و باین فرستاد شاه؛
بسر بیدوا اندر زنا داد شاه بشوتن علی وزن زدودن کشتاسب
اوغلی اسفندیارک فرزندی [illegible] اکسنز ناهیدنام و کتابون لقب دختر
قیصردن حاصل اولدیلر بیت بشوتن دکر بود شمشیرزن؛ شه نام
بردار لشکرشکن؛ بشوتن معناسی لغولسیر بدخوی و میمون و دکلر چاپور
معناسنه در؛ سه که لطیفی بودر بیت کسی که بشوتن بود زشت کار؛
بهر جا که باشد کند کارزار برهمن علی وزن سمندر و سکون را و فتح ها
ایله ده لغتدر آتش پرستلرک حکیم و دانشمندی معناسنه در؛ و بتکده
معناسنه ده کلور بهمن بش معناسی وار در؛ بری آفرس قدیده اولان
برنجی ای درسنه دن و تاریخ جلالیده قیش فصلنک ایکنجی آییدر بیت

دروبهمن وآذر وفوردین ٭ همیشه برازلاله بینیر زبان ٭ وبرتیه ایک
ایکنجی کوی اسمیدر ٭ وبرتی حدود اردبیل ده برقلعه اسمیدر بیت جونکه دکی
حصن بهمن رسید ٭ برابر سپه را فرود آورید ٭ وبرتی برعقبه اسمیدرکه
کوده یی قربه ایدر وریاحی دفع ایدوب باهر زیاده ایدر ٭ ایکی قسمدر
برتی بهمن سفید ٭ وبرتی بهمن سرخدر ٭ وبرتی سادس ملوک کیانیاندر
بهمن بن اسفندیار بن گشتاسب بن لهراسب در ٭ جدی گشتاسب وصغیر
ایله پادشاه اولدقده رستمدن پدری اسفندیارک کین المغه عساکر بیشمار
ایله زابلستانه واروب رستمی برادری شغاد حیله سی ایله قویوده مقتول
بولیجق خانداننی برباد ایدوب رستم اوغلی فرامرزی انواع سیاستله
هلاک ایدوب زالی بر مدت حبسدن صکره صالیویردی ٭ وزابلستانی
خراب ویباب ایلدی بهمن والده سی نسل طالوت دندرکه قرآنده
مذکوردر ٭ ومنکوحه سی نسل رحبعم بن سلیمان داوددن ایدی ٭ یوزاون
ایکی سال پادشاه اولدی برکاستان بلخدن رویین دز شهرینه یدی
مرحله اولان یولدرکه هر بر مرحله ده بر آفت وارایدی اسفندیار اول
یولی سلوک ایدوب هر مرحله آفتدن نجات بولوب انده قوندقده
عیش وعشرت اتمکله هفتخوان ایله مسمی اولدی بیت نمایم ترا راه ان
شارستان ٭ کارجاسب خواندش برکاستان بهرمان یاقوت سرخدر
وحریر رنکارنک منقش دربیت بجز وارسیم وزر وبهرمان بنجشید فرخ
بارانیان شمس فخر ایکی معنا ایله بیورر بیت تابود خورشید ونمه
برکرزمان ٭ تابود درکان عقیق وبهرمان ٭ پیش تیغ خسرو کتیر بود
کوه خارا برمثال بهرمان ٭ ودعبیده بهرمان عصفرچیچکی معناسنه در
ویاقوت بهرمانی اول لونه منسوب اولان یاقوت درو یاقوت
انواعنک افضلی بودر بربزین صنم بابله دین مجوسده زردشت اتباعندن

برگمنه در

برگمنه درکه آتشکده صاحبیدر بیت یکی آذری ساخت برزین بنام
بان اتش اوبود دل شادکام بهرام جوبین برقول ایله کرکین میلاد
نسلندندر ٭ وبرقول ایله یزدجرد اثیم تخمندندر ٭ ضعیف الخلقه
ولاغراولمغله بولقب ایله ملقب اولدی ٭ آوایلده هرمزک که پدر
خسرو پرویزدر اتباعندن ایدی ٭ بعده پادشاهلق هوسی ایله محاربه
ایدوب خسرو پرویز منکسر اولوب قیصر رومه التجا ایلدی قیصرک
مریم نام قزینی عقد نکاحه کتوروب امدادی ایله مملکتنی بهرام جوبیندن
خلاص ایلدی ٭ بهرام جوبین ایکی سال وکسور ایران زمینه تصرفدن
صکره پرویزدن قاچوب خلقان چینه پناه کتوردی ٭ پرویز دسیسه
ایله برکمسنه کوندروب انده قتل ایلدی بیشه نارون شهر اطرافنده
برنارون اغاجی بیشه سی وارایدی ٭ فریدونک انده بر سرای واز
ایدی ٭ اکا تمیشه وفرد نیور ان شا الله حرف تاده کلور ٭ بیت
منوچهر با قارن رزم زن ٭ برون امداز بیشه نارون بلاسان ملوک
فرسک طبقه ثالثه سندن که اشکانیاندر بر پادشاه اسمیدر ٭ بلاسان
بن بلاس بن فیروز بن هرمز بن بلاس بن بهرام بن شاپور بن
اشک بن اشکان بن دارادر اصفهانده اولان مرغزار بلاسان
اکا منسوبدر یکرمی ایکی سال پادشاه اولدی اوباریدن بوقدرکه
عبیده بلع دینور بیت اکرمرک مردم نبوباردی ٭ زپیر وجوان خاک
نسپاردی بلاشان شین معجمه ایله بر مبارز نوراییدر ٭ افراسیاب
پهلوانلرندن بیت زترکان بیامد دلیری جوان ٭ بلاشان بیدار دل
پهلوان بیربیان برکیم درکه رستم جنکنده کیرایدی بیت تهمتن بپوشید
بیربیان ٭ نشست ازبر اژدهار دمان ٭ بر روایتده اکا جنتدن
کلدی ٭ وبرروایتده دیو اکواندن درلیسندن در ٭ وفردوسی روایتی ایله

قیلان ورلستندر نته که تصریح ایلدی بیت یکی خام دارد زچرم پلنگ
بپوشد همی اندر آید بجنگ • زغفتان وجوشن فزون داندش •
همی نام ببربیان خواندش • زره اوستنه جوشن اوستنه
ببربیانی کیر ایدی • نته که تعریف رستمده بیورر بیت زره زیر بد جوشن
اندر میان • وز آن پس بپوشید ببربیان برگستوان آته مخصوص کیم در
جنکده کیورلر بیت ز اسپان فروریخت برگستوان • زره پاره
برمیان کوان برین یوقاری یعنی دیمکدر • بر لفظه منسوبدر • بیت
زغزنین برون تا براه برین • چو کرد و نژاد گشت و تاج و نگین بیژن رستمک
فرزندی کیوبن کودرز اوغلیدر • هیچ دخی بودر بیت سبک بیژن کیو برپای
جست • میان کشتن اژدها را ببست • افراسیاب قزی منیژه یه
بزسکارکاه ده کورمک ایله عاشق اولدی قز دخی اکا مائل اولوب
سرا پرده ده پنهان ایلدی • افراسیاب خبردار اولوب بر قویده یدی
سال حبس ایلدی • رستم تاجر صورتنده افراسیابک دارالملکنه کلوب
منیژه امدادی ایله قویدن اخراج ایلیوب منیژه ایله ایران زمینه
کتوردی بزل محلّه صوقعیدر کورایله فرقی بودرکه محلّه نک مجموع
صو قفلرینه و اولرینه کوریدر • و برزن همان صوقاق معناسنه در
بیت ببستند ازین لشهر و براه • همه برزن و کوی و بازارگاه بابزان
سکون با ایله کباب شیش در بیت که اورا بنیزه برافراختی چو بر
باب زن مرغ برساختی بارمان افراسیاب طرفندن بر پهلوانی
تورانیدر • کودرز اوغلی رهام انی قتل ایلدی بیت به پنجم چو رهام
کودرز بود • که با بارمان او نبرد آزمود باستان سکون سین ایله
اسکی و قدیم معناسنه در بیت بدو گفت نشنیدی ان داستان • که دستان
زدست از که باستان • نباشد بدین نیز همداستان • یکی شوبخوان نامه

باستان

باستان بارکین سکون را مهمله وکسر کاف فارسی ایله بار فارسی ایله دخی
حرویدر • اول چوقور یردر که مردار و ناپاک صولر اکجنه آقر بیت تن پهلوانرا
کزو خاست کین • بکشیدند دو بیمه تا بارکین بافرین با ایله افرین دن مرکبدر
افرین دن الف حذف اولنمشدر • و افرین ستایش و مدح معناسنه در
بیت همانا که تو خود ز زرکان نه • که جز بافرین بزرکان نه مع الواو بانو
خاتون معناسنه درکه ترکیده قادین دینورکه اوکا اسوری نظریه
منوط اوله بیت مهین زنان بانوی کیو بود • که دخت گزین رستم نیو بود
باهو ال دکنککه چوبان دوه جی الده طوتر • و مطلقا اغاج دکرسنه
معناسنه ده کلور که عربیده خشب دینور بیت ببردند بسیار باهو و تخت
نهادند بر تخت زیبا درخت بر و صنم با ایله حاجب معناسنه ابرو دل
مخففدر بیت یکی نامدار برو بر کره • برو دل رفت نامش کروی زره
ول دل رستم اکنده از کین اوست • برو ماهش یکسر پر از چین اوست
مع الهاء باداوره فتح دال و سکون فا ایله جزاء شرط و مکافات معناسنه در
بیت همی گفت هر کس که چون بد بدی • نه بیچه زبا د افره ایزدی ولکنون روز
بادافره ایزدیست • مکافات بد را ز یزدان بدیست • بو بنده ایکی لغت
دخی واردر • بری باد افراه زیاده الف ایله نته که انوری بیوررر بیت
زشیرکین بتاندن بشهرشادروان • ز آب کرد برارد ببا د باد افراه
و بری باد افراه ایکی الف زیاده سر و فتح فا ایله نته که شاعر بیورر بیت
بجای هر بهی پاداش نیکی • بجای هر بدی بادافراهی باره برقاج معناسی
واردر • بری شان و خصوص معناسنه در • و بری توسنک خصوصکده
دیمکدر • و بری کره و مره معناسنه صد باره یوز کره کبی • و بری یوکلو
و متحمل معناسنه ریاضت باره و محنت باره که ریاضته و محنته متحمل
دیمکدر • و بری بارو و شهر دیواری معناسنه در بیت شدی باره و درعم

انكاه پست ، نماندی دژ و باره جای نشست ، ویرآسیب وآفت معناسنه در ،
بیت چو باره کو چانذ بجنبك ، نماید برآن روی جنكی پلنك برشده بلند
و یوكسك اولمش معناسنه برشدن بلند اولمق معناسنه در بیت
بفرمود تاکیو با پیر رفت ، بنزدیك آن برشده باره رفت برده فتح
باایله سیر اولنمش اسیر در کرك ارکك کرك دیشی بنده دن اخصدر
بیت همه بوم زیر و زبر کرده دید ، کهان کشته و مهتران برده دید ،
بنده مطلقا اسیر در کرك خانه زاد اوله کرك سبر اولنمش و کرك
دیشی کرك ارکك اوله ، اسیر دیشی اولورسه اسمر داه و کنیز در ارکك
ایسه غلام در بیت سپاه اندر ایران پراکنده شد ، زن و مرد و کودك
همه بنده شد بجاده جیم عربیله یاقوت سرخدر بیجاد دخی دینور نته که
ذکر اولندی بیت کمرهای زرین و بیجاده تاج ، ز دیبای رومی و از تخت
عاج ولـه تو کفتی که بیجاده بار دهی ، بسنك اندرون لاله کار دهی و کهربا
معناسنه ده کلور ، و بومشهور در نته که خاقانی بیورر بیت اقلیم کسای بر که
زجا سوی عقلش ، بیجاده نیار دکه کند کاه ربایی بتیاره کسر یاء سکول
تا ایله ایکی معناسی وار در بری بلا و مصیبت و داهیه در بیت مکر مرك
کز مرك خود چاره نیست ، بتر تر ز مرك ایچ بتیاره نیست ، مجازا مهول
و قورقنج معناسنه ده کلور بیت جهانی بر آن کوه نظاره بود ، که آن
اژدها زشت بتیاره بود ولـه دو بتیاره زین کونه بیجان شدند ،
ز تیغ دل سام بیجان شدند ولـه چنین کفت کان کو چنین باره کرد ،
نه از بهر پیکار و بتیاره کرد ، و بری بتیاب عاجز معناسنه در بیت
همه زیر فرمانش بیچاره اند ، که با سوزش درد بتیاره اند بیچنه النمش
نده معناسنه در ، و عاجز و کرفتار و در مانده معناسنه ده کلور مصدر
بیختن در بیت دو دل درهم امیخته در بزد ، یکی بیخته شد از آن کار و کرد ،

بویژه

بویژه بایله ویژه دن مرکبدر ، ویژه محض وصرف معناسنه در که
برشنه یه خصوصیتی اوله ، بایله مرکب اولیجق علی الخصوص معناسنه
اولدر که عربیده لاسیما و خصوصا دینور بیت بترسم ز آشوب
بدکوهران ، بویژه ز کردان مازندران ولـه سزاوار هر کس بنخشید
کنج ، بویژه کسی کش فزون بود رنج باشکونه ترس و معکوس
و مقلوب معناسنه در ، باژکونه و واژکونه دخی دینور بیت بدین
باشکونه دو لشکر دمان ، شبیخون برارند در ناکهان بهره حصه
و پای معناسنه در بیت از ایران دو بهره بفرمان اوست ، چه آباد و
ویران همه آن اوست بدره فتح باایله لفظ عربیدر ، اول بیك درهم
اولان کیسه در بیت بذیرفت هر چیز کاورده بود ، ظریف بدره و بدره
برده بود بستوه عاجز و در مانده معناسنه باایله ستوه دن مرکبدر
ستوه عجز معناسنه بیت ز راه جرم بر سید کوه شد ، دلش بر جفا
بود و ستوه شد بارگاه ایکی معناسی وار در ، بری بارخانه معناسنه در
یعنی یوك یاپوچی مکاندر که اوزرینه خیمه قورلور ، بار یونده
یوك و حمل معناسنه در نته که سعدی سودر بیت منعم بکوه و دشت و
بیابان غریب نیست ، هر جا که رفت خیمه زد و بارگاه ساخت ،
اکثر مجاز مرسل طریقی ایله مطلقا چادر و خیمه معناسنه ده کلور
و بری دیوانخانه معناسنه در بار بونده اذن و دستور معناسنه
کلور ، و دیوان و ملاقات معناسنه ده کلور ، بو معنالرك برسندل
کاه ایله ترکیب اولنوب محل دیوان معناسنه اولدی بیت بسالار
بار انزمان کفت شاه ، که بنشین بره بر در بارگاه ، یکی رادره
بار در پیش من ، ز بیکانکان مردم و خویش بس براه صنم باء و راء
مهمله ایله زیب و زینت و زیبا و نعو معناسنه ده کلور بیت چه خیزت

کم راست کو مش شاه نه روش نکو ونه رایش براه بویه با حطی ایله
آرزو واشتیاق معناسنه در بیت مرا بویهٔ زال سام است کفت چنین
آرزو را نشاید نهفت بسنده با بر و کاف معناسنه در بسنده حظ
و بیور نته که ذکر اولندی بیت بسنده نباشی تو با پیلتن ازا ید ز جرو بلا
بکه انجمن بنه ضم با ایله اکی معناسی وار در بری کوک و دیب معناسنه
بیت همه تخمشان از بنه برکنیم ببوم و بر آتش اندر زنیم وله چهل رشر
ببالا و پهنا چهل بکرد اندرش در بنه آب و کل و بری مسافر اسبابه
واغرلیغی اولدیغی محل در بیت وزان پس بدو کفت بر بیمنه سپاه چنت
بسیار و پیل و بنه بنکاه ضم با و سکون نون ایله مسافر اسبابی واغرلغ
معناسنه در بیت به بنکاه دستان شوم دستور شوم رسته زین خشکیها
مکر وله بداندیش کرکین شوریده هش ز تنکه به پیشه درآمد خمش
مع الیاء بالار بدکات در که عبیده جنیب دیور بیت ز بهر جوال
اسب بالار خواست همان جامهٔ خسروان خواست بارکی فتح را و کسر
کاف فارسی ایله آت معناسنه در حذف یا دخی لغتدر نته که ذکر اولندی
بیت چو بر تیز رو بارکی بر نشست برفت اهرمن را بافسون ببست بساو
بسودن دن فعل امردر ال یوقلمق ولمس معناسنه در بیت چو در فتر تیش
بنک بساو جهد بیارای و بساو روشن بمهر بزی زیستن دن فعل امردر
یشامق معناسنه در بیت بدو کفت ای اسباب ای پسر همیشه بزی
شاد و پیروز کر بژندی زاء فارسی ایله لغت میرزا ابراهیم صفاهانیده
تحمل و وقار و مجمع الفرسده تنکی معیشت و بیچارکی معناسنه در ع
بژندی کمهداران مرز و بوم بی ضم با ایله بویدن مخفف در رایحه معناسنه
بیت کنم تازه آیین ضحاک را بی مشک سارا کنم خاک را باب الباء
الفارسی پارسا عفیف و صالح و متدین معناسنه در بیت خنک آنکس کو بود

پادشا

پادشا کفی را دارد ولی پارسا پران سرا قوجه لق واختیارلق معناسنه در
الف زیاده در اکثر پیرانه سر دیور بیت به پیرانه سر ناز پیری چه آمد مرا
ازین بخت بد تیز و پیران سرا مع الباء پایاب طاقت و جلادت معناسنه در
بیت اکر خود ندارند پایاب جنک بر ایشان کنم روز تاریک و تنک
وقعر و دیب معناسنه ده کلور و بو مشهور در نته که خلاق المعانی
بیورر بیت همت عالی تو دریا بیست که ندیدست سپهرش پایاب
مع التاء پرداخت پرداختن دن ماضی و اسم مصدر در حذف الفی
جائز در برقچ معناسی وار در بری تبیده بوش و خالی اینمک معناسنه در
بیت زبیکانه پرداخت کردند جای نشستند و کفتند هر کونه رای
پشت معروف و نیشابورده بر شهر در اکیوز یکمی الی قریه سی وار در
نیشابوره ظهر کبیر اولمغله بو اسمله مسمی اولدی بیت زکرکان بیاید سوی
راه پشت پر از ننک رخساره و دل درشت و نواحی هراتده قرا
باد غیس دن دخی بر قریه در پاداشت جزا و مکافات معناسنه در
حذف تا دخی لغتدر نته که مخلدده کلور بیت چنین بود پاداشت
رنج مرا با هرمن بیاراست کنج مرا آخر تاری ینه نون ایله ده لغتدر
نته که حکیم سنائی بیورر بیت دل من کرد قصد پاداشن کافکنم در
سرای نو شیون مع الجیم پخج فتح با و سکون خا ایله ایاغله باصوب
پنجمک و بصر ایلمک معناسنه در پخجیدن دن ماخوذ در بیت
لکد بر سر حرز د در نبرد سر و تنش را بازمین پخج کرد مع الخاء
پاسخ ضم سین ایله جواب معناسنه در بیت پیامت شنیدم تو پاسخ
شنو بکایک بکو و بزو و برو مع الدال پرند فتحتین ایله ساده
و بی نقش حریر در نته که پرنیان حریر منقش در بیت دو صد جامه
از پرنیان و پرند بدو داد و سوکند رایی فکند پرند کسرتین ایله در

وقلیچ جوهر یدر معربی فرندر ، وشمشیر جوهردار معناسنه ده کلور بیت
ابر میسره لشکر آرای هند ، زره دار رو در جنک روی پرند وله برزین سیمین
یکی تیغ هند ، جز اوسی بزهراب داده پرند ، وساده حریر معناسنه ده کلور
بو معناده فتحتین ایله مشهوردر بیت یکی نامه را دارم من ازشاه هند ،
نبشته بمشک سیه بر پرند پژند فتح با ونزای فارسی ایله ایکی معناسی واردر
بری اکثر ارباب لغت یازنده براوندر که عربیده الا قنابری وعلول
دینور ، وعند البعض بر خوشبوی کیاه بهار بدر ، وعند البعض کاکنج درکه
ایت اوزومنه مشابه در ، وفارسیده عروس در پرده دینور بیت
نه کرباس باشد بر پرند ، نه اهر نک کلنار باشد پژند ، وبری ایت ضبارکه
قنا ، نمار دیمکله مشهوردر ، نته که شمس فخری بیوریر بیت بوی خلقت به
زمین که کذشت ، بنکر آورد بجای رنژند پیکند کسر با ایله توران زمینده
فریدون بنا ایندوکی شهردر وقیل سمرقندر بیت جهاندار پردانش
افراسیاب ، نشسته به پیکندی فور و خواب پایمرد سکول با ایله معین
ومساعد وشفیع معناسنه در بیت پدر پیر شد پایمردش جوان ، جوانی
خردمند وروشن روان پراکند کسر با ایله پراکندن دن فعل مستقبلدر
طاغتمق وپریشان ایلمک معناسنه اکثر حذف با ایله پراکندن دینور
بیت به نیروی یزدان زبن برکند ، زهمشان بشمشیر پراکند مع الذال
المعجمه پناهید التجا ایلدی وصغندی پناهیدن مصدریدر بیت بدیدار
بد ونیک بازار او ، بیزدان پناهید در کار او پراشید کسر با ایله صاچدی
وصاوردی ویرثلع ایلدی پراشیدن مصدریدر بیت چو رستم بسر بر
پراشید خاک ، همه جای برتنش بد چاک چاک پژمرید زای فارسی ایله
صولدی وآب وتابی کتدی ، پژمریدن مصدریدر اکثر پژمردن حذف
با ایله دینور بیت ندانم چه چشم بد امد بروی ، چرا پژمریدان چو کل برک

روی

روی پژواهید ضم با وزای فارسی ایله تفحص وتفتیش ایلدی معناسنه در ،
پژوهیدن مصدریدر بیت سوی خانه آمد بدول شتافت ، فراوان پژوهید و
کس را نیافت مع الراء هشیار قاروره مریضدر که بولنی قاروره ده
طبیبه تشخیص مرض ایچون کوسترلر بیت پزشک آمد وپد هشیار شاه ،
سوی تندرستی نشد کار شاه پور ابن واوغل معناسنه در بیت تیرسم خدای
پور جان پدر ، ازین بیوفا چرخ بیدادکر پرند آور کسر نون ایله شمشیر جوهردار
بیت بینداخت تیغ پرنداورش ، همی خواست از تن بریدن سرش پایکار
خدمتکار معناسنه در بیت بدو کفت بهرام شو پایکار ، بیاور که سرکین کشد
برکنار پار وپر قدرت وطاقتدن کنایه در بیت ستوه آن همی سازوش
زال زر ، ندارد همی جنک را پای وپر وله شکسته سلیح وکسسته کمر ، نه کوس
نه بوق ونه پای ونه پر پیکار فتح با ایله جنک وخصومت معناسنه در بیت
که من زان فریبنده کفتار او ، بسر باز کشتم ز پیکار او پیکارکر محارب و
مخاصم معناسنه در بیت چنین پاسخ آورد پیکارکر ، که ای پهلوانان با نام وفر
پرخاشخر جنکجو مشتری وراغب یعنی محارب معناسنه در بیت دو پرخاشخر
بایکی تندخو ، کرفتند پرسش نه برآرزو پیغمبر عرفده رسول خدا معناسنه در
واهل لغت عنده ایلچی وخبر ایلتجی معناسنه در که پیکسنه دن اخره موصل خبر
اوله ، بو معنی شهنامه ده چوقدر بیت که پیغمبر شاه توران سپاه ، کری
پرمنش باد درفش سیاه پیمبر مثله بیت چنین کفت کامدز کابل پیام ، پیمبر
زنی بود سین وخت نام پرستار خدمتکار معناسنه در کرک ارکک
کرک وشیء کرکت نیده کرک حق الاصل پرست ایله اردن مرکب صفتدر
پرست پرستیدن دن اسم مصدر در خدمت واطاعت وانقیاد معناسنه
عبیده خالقه اولورسه اسمی عبادت وطاعتدر مخلوقه اولورسه اسمی خدمتدر
بو بنده عابد ومطیع معناسنه در بیت یکی مرد بد اندران روزکار ، زتخم فریدون

اموزكار ولهٔ پرستار و بافر و بزركيان • بزنار شماس بسته پيلا • بو معناده
سعدى بيورر بيت پرستار ارمش همه چيز وكس • بنى ادم و مرغ و مور و مكس
و بو بيتده عبد و قول معناسنه در بيت پرستار زاده نيايد بكار • وكر
چند باشد پدر شهريار • پرستار پرستش و عبادت معناسنه اسم مصدر دخى
كلور • نته كه كفتار و ديدار كفتن و ديدن معناسنه كلور بيت اهر كفت كاى
مرد پارسى و پاك • پرستار دارنده يزدان پاك پيشكار قوشوده خدمت
ايدن خدمتكار معناسنه در بيت وراكفت كشتاسب كاى شهريار • منم
بر درت بركه پيشكار پروردكار بحسب اللغه مربى و بسليجى معناسنه در
بيت زكيتى هنرمند و خامش تويى • كه پروردكار سياوش تويى ولهٔ هنر كه
پروردكار پلنك • نيايد زپرورده خود درنك پدر مادر آنه پدرى
الجد للام معناسنه بيت ازافراسياب ان سپهدار چين • پدر مادر شاه
ايران زمين نكاور رنك ايله اوردن مركب يورغه معناسنه طواره مخصوص
صفدر بيت برخش نكاور سپردم عنان • زدم بر كمربند كبرش سنان بازور
زاو عربله برساد تورايندر • افراسياب طوس سپهسالار ايله پيش ده جنك
ايتدكده اكثر ايرانيلرى اسحر ايله هلاك ايلدى بغور وقارى اوزرلرينه ياغدردى
بيت كجا ابر بازور لسته بوده • بافسون و تنبل بران كوه بود مع الراد پروز
پيوند و علاقه معناسنه در • و نركيده پرواز ديدكلرى پرواز طرفده
و نهايتده و لمعنله مجاز اطرف و نهايت نسب ده دخى استعمال اولنور
بيت بدو كفت من خويش كرشيوزم • بشاه افريدون كشد پرورم وله همان
مادرت خويش كرشيوزست • ازين سو وان سو تا پروزست پر آمد قفيز
ضم بايله مدت عمرى تمام اولدى ديمه دل كنايه در قفيز برا و لچك در بيت
ميان را ببست اندرون ريو نيز • همى ازان بر روش پر امد قفيز • پيمانه پر شد
دخى ديورسه كه كاتبى بيورر بيت باز ان مست بر ندان سر پيمان دارد • ساقيا

بجهت

جهت مكر پر شده پيمانهٔ ما • نصيبمز قالمدى و عمرمز تمام اولدى ديه جك
يرده دخى ضرب اولنور • نته كه سعدى بيورر بيت دكر پر شد از شام پيمانه
ام • كرفت ارزو مسند خانه ام • قضارا چنان اتفاق اوفتاد • كه بازم
كذر بر عراق اوفتاد پشيز فتح با ايله كم قدر و محقر اقچه دركه بافرون اولور
و بالق پولينه دخى اطلاق اولنور • بو بيتده طريق مجاز ايله كونشه اطلاق
اولنمشدر بيت كه از زركيتى يكى لخت نيز • نهان بد از اين بدخشان پشيز •
و بو بيتده سايرلديزلره اطلاق اولنمشدر بيت چو پوشيد شب عاج كيتى
به پشيز • براكند بر سبز مينا پشيز • حقير اولدوغى اعتبارى ايله نعيم مجلسده
نقير و قطمير قومدى ديه جك يرده يك پشيز نكذاشت ديورر بيت
بر اوردم اين رزم كاموس نيز • در ازدست و نكذاشتم يك پشيز پاليز
قاوون و قاربوز بستانيدر بيت مهومان چنين كفت كاى شور بخت •
ز پاليز كين بر نيايد درخت • و لبستان و حديقه معناسنه ده كلور بيت
خم اورده ازبار شاخ سمن • صنم كشته پاليز و كلبن شمن وله بپاليز چون
بركشد سرو شاخ • سر تاج خسرو برايد زكاخ پرويز طوك فرسك طبقه
رابعه سندن پرويز بن هرمز بن نوشيروان عادلدر • و لقبى خسرودر
بهرام چوبين غائله سنى دفع ايتدكدن صكره استقلال ايله پادشاهلق
ايلدى او توز سكز يل پادشاه اولدى • تواريخ فرسده مبالغه ايله
مذكور در • مرويدر كه اون بش بيك خدمتكار و مطربه جاريه لرى •
و الترمش بيك خادم و جاريه سى و كندى بانتده يكرمى اوج بيك لشبوز
اتى و قاطرى و ديقوز الى ايكى فيلى وار ايدى • شهرلرده اولندن
ماعدا و آته بندكده ايكيوز كشيده النون بخوردان ايله اطرافنده
عود و عنبر يا قوب كنديه رايحه طيبه ايصال ايدرلر ايدى • و بيك
كسه طوار ايله صوكو توروب توزا ولمق ايجون يولنده سپرلر ايدى •

اکا میسر اولمز امور غریبه غیر سلاطینه میسر اولمدی • جمله دن ایکیوز
مثقال التون وار ایدی که • زر دست افشار ایله مشهور در • موم گبی
ملایم ایدی • اندن ال ایله درلو درلو صورتلر دوزوب بوزر ایدی •
والتمش بطمان بر التون تاج وار ایدی جواهر نفیسه ایله مرصع ایدی •
وسلسله ایله باشی اوستنده اصلمش ایدی • دیوان ایدیجک باشنی اچنه
صوقار ایدی • وعاج وساجدن زرنشانلی بر تختی وار ایدی انواع
جواهر ایله مرصع و مکلل ایدی • صورتنگار وعنبره وشکل اقالیم سبعه
وفلک البروج اوزره مصور ایدی • وفصول اربعه یه مناسب فرشی ودوشمه‌سی
وار ایدی • هر فصلده برینی استعمال ایدردی • وبر شطرنجی وار ایدیکه
برطرفی یاقوت مخروط وبرطرفی زمرد مخروطدن ایدی • وبر نردی
وار ایدیکه برطرفی مرجاندن وبرطرفی فیروزه ایله یشمدن مرکب ایدی •
وبر خوانچه‌سی وار ایدیکه جواهر نفیسه ایله مرصع ایدی • وتنجره‌لری
التون وکاسه‌لری بعضی التون وبعضی زمرد ایدی • وبر فیلی وار ایدیکه
غایت ایله کوده دار وغایت بیاضدن لمعان وار ایدی • وباربد نام
بر مطربی وار ایدیکه فن موسیقیده مثلی دنیایه کلمشدر • بزم ایچون
اوچیوز التمش لحن ونوا اختراع وتصنیف ایتمش ایدیکه هر کون بریسنی
اوقور ایدی • وسکز گنجه مالک ایدی جمله دن بری گنج باددر ان شاء الله
محلنده ذکر اولنور • وبری گنج باداوردر بونک اصلی بودرکه
قیصر روم ایله کندی مابیننده مخالفت واقع اولمغله پرویز قیصره قصد
ایتدکده قیصر توهم ایدوب آبا واجدادی خزینه‌لرین کمیلره طولدروب
دریاده اولان جزیره‌لرینه ارسال ایدیجک باد مخالف اسوب
بالضروره پرویز تصرفنده اولان ساحل دریایه کلوب جمله‌اولکمیلر
پرویزه ضبط اولنوب گنج بادآور ایله تسمیه اولندی • حضرت رسالت
پناه

پناه صلی الله علیه وسلم اول بدبخته نامه یازوب ایمانه دعوت ایتدکده
حضرتک نامهٔ شریفین یرتدی حضرت دخی مزق الله ملکه کما مزق
کتابی دیو بد دعا ایلدی • هم اول سنه قتل اولنوب مال وملکتی برباد
اولدی • خسر الدنیا والاخره مع السین پاس ایکی معناسی وار در • بری
رعایت وحفظ در • بیت • به پیروزی از باره کاخ پاس • بر آرید ازپاک
یزدان سپاس • وبری گیجه دن بر حصه معناسنه در • بیت • چو یک
پاس بگذشت از تیره شب • چنان چون کسی بر خروشد زتب • ولـه
چو ماه از بر تخت سیمین گذشت • سه پاس از شب تیره اندر گذشت
پارس شیراز ولایتیدر • شیراز انک دار الملکی در • مع الشین پاداشن
جزا ومکافاتدر • پاداشت دخی لغتدر • نتکه ذکر اولندی • بیت
بپاداش جان خواهد از من همی • سر بدگمان خواهد از من همی • پرخاش
فتح وضم با ایله جنگ وحرب در • بیت • چکاچاک برخاست از هر دو روی
ز پرخاش خون اندر آمد بجوی • پخش فتح با ایله اماغ ایله یصلمش
ویصولنمش وچیغنامش معناسنه در • پخشیدن اندن مأخوذ در • بیت
همه پخش کردند در زیر نعل • همه جامه‌شان زخون گشته لعل •
پژوهش ضم با وزاء فارسی ایله تفحص وتفتیش معناسنه اسم مصدر در
پژوهیدن مصدر ریدر • بیت • بدین گیرات در نکوهش بود • بروز شمار
پژوهش بود • پوزش عذر معناسنه اسم مصدر در • پوزیدن مصدریدر
اعتذار معناسنه • بیت • بنزدیک یزدان چه پوزش برم • بدانید که اکنون در
کی بر سرم • مع الکاف تبنگ کسر با ایله بیوک چلوک وسطرقه معناسنه در
بیت • نخست اندر آمد بگرز گران • همی کوفت چون تبنگ آهنگران •
مع الکاف الفارسی پالهنگ یولار وجلبر معناسنه در • بیت • بشد
بر پا ایش وتیغی بچنگ • گرفته بدست دگر پالهنگ • پشنگ فتح با ایله

پدر افراسیابدر ابن زادشم بن تور بن فریدون در بیت چو بشنید سالار
ترکان پشنگ • چنان خواست کآید بایران بجنگ • و افراسیابک
اوغلیدر که شیده لقبی ایله مشهوردر • و حذف نون ایله ده لغتدر بیت
گزین کرد اندم چپش را پشنگ • که او داشتی روز جنگ نهنگ •
پشنگ بود نامش پدر شیده خواند • که شیده بخورشید تابنده ماند •
بنک فتح با و سکون نون ایله تابوت قپاغیدر که ترکیده انک
مثلنه کپنک دینور بیت سر بنک تابوت کردند سخت • شدان بارور
خسروانی درخت ولـه گزین بنک تابوت سر برکشاد • زمن کشته از دور
مار اتمار ولـه چو شد بنک نزدیک تختش فراز • بپرسید و دید و بپردش
نماز ولـه سر بنک تابوت کردند خشک • بدین و بقیر و بموم و بمشک •
مع اللام پول جسر و کپری در حذف واو ایله پل دخی دینور بیت یکی پول
دیگر بباید زدن • شدن را یکی راه و باز آمدن پهل فتح با و سکون
ها ایله حشم و توابع و خاصه معناسنه در بیت یکی هفته بودند با سوک
و درد • سر هفته پهلو سپه گرد کرد مع المیم پیلسم کسر با و فتح سین ایله
بر مشهور مبارز تورانیدر رستم انی قتل ایلدی بیت بیامد زقلب سپه پیلسم
دلش پر زخون بود و چهره دژم مع النون پرداختن حذف الف
دخی جائزدر مستقبلنده خا زا یه تبدیل اولنور • بر قاچ معناسی واردر
بری خالی و بوش ایلمک معناسنه متعدی و لازم کلور بیت یکی چاره باید
کنون ساختن • دل و جانم از رنج پرداختن ولـه بیاراست روی زمین
را بداد • چو بر تخت از آن تاج بر سر نهاد • و بری دوزنک و آراسته
ایتمک معناسنه نته که رودکی بیورر بیت بهشت آیین سرایی را بپرداخت
ز هر گونه در و تمثالها ساخت • مجازا رونق و جلا ویرمک و تمام
ایتمک معناسنده کلور • و بری برشنه ایله مشغول و مقید اولمق

معناسنه

معناسنه نته که خلاق المعانی بیورر بیت چو پنبه زار بنا گوش
بشکفید ترا • ز گوش پنبه برون کن بکار رهی پرداز پژمان
فتح با و سکون زاء فارسی ایله غمناک و محزون معناسنه در بیت
بگشتی درون زار و گریان شدیم • بجان و تن خویش پژمان شدیم •
پشن فتحتین ایله بر مکان اسمیدر که طوس نوذر ایله افراسیاب
مابینده قتال و محاربه اولنمشدر کودرزک اکثر اولادی اول جنکده
هلاک اولدی بیت کنون تا بیامد زجنگش پشن • ازان کشتن وزیکاه
کشن • اول جنکه جنک پشن و جنک لاون دخی دینور کیو کودرزک
انده دلاورلکی مشهوردر بیت زرکافت اهرکند کیند از جوشن • مانند
سنان کیو در جنک پشن پشین فتح با ایله کیقبادک اوچنجی اوغلی
و کیکاوسک کوچک برادریدر • ولهراسب پدریدر بیت پشین
بود از تخمهٔ کیقباد • خردمند شاه دلش پر زداد پرنان فتح با و
سکون را ایله اتمک الاجلیجق قالبدر که اتمک یوزینی خمیر ایکن انکله
باصوب منقش ایدرلر بیت تنت را بنیزه چو پرنان کنم • ستاره
همه بر تو بریان کنم پروان فتح با و سکون را ایله غزنین شهرینه قریب
بر شهردر بیت بدو گفت کای نام بردار هند • ز پروان بفرمان تو
تا بسند پرستیدن خدمت و اطاعت معناسنه در پرستار ده شرح
اولندی بیت خنک شهر ایران که تخت ترا • پرستند و بیدار بخت ترا
ولـه پرستیدن شهریاران جهان • ز امروز تا روز پیشین زمان پرنیان
فتح با ایله نرم و باریک حریر منقشدر بی نقش اولانه پرند دینور
بیت دلش زان سخن پر ز تیمار شد • همه پرنیان بر تنش خار شد •
پیلتن فیل کوده لو و یکیدر • اکثر رستمک لقبیدر بیت سپه را
سوی زابلستان کشید • ابا پیلتن سوی دستان کشید پیران افراسیاب

وزیری و باشی سپهسالار دیدر، پدرنیک اسمی ولیسه در بیت به پیران
ولیسه چنین گفت شاه، که گفتم بیاور ز هر سو سپاه پهلوان
سکون لام ایله شجیع و دلیر معناسنه در اصلده پهل ایله وان دن
مرکبدر، پهل خشم و خاصه معناسنه در نته که عن قریب ذکر اولندی
و وان حافظ و ناصر معناسنه در، واو بادن بدلدر مجموعی قائد
الجیش و سرلشکر معناسنه در بیت مرا شاه داد این درفش
سپاه، جهان پهلوانی و تخت و کلاه ول تو گر پهلوانی ز قلب سپاه،
چرا آمدستی بدین رزمگاه پهلوان جهان باش سردار و باش سپهسالار
دیمکدر، جهان پهلوان دخی دیرلر، حالا عجمده بو منصبده اولانه امیر
الامراء دیرلر رستم کیقباد عصرندن تا کیخسرو وفاتنه دک جهان پهلوان ایدی،
بیت کسی کو بود پهلوان جهان، میان سپه در نماند نهان مع الواو پهلو
فتح لام ایله ایکی معناسی واردر، بری شجیع و مرد بزرگ و ضابط معناسنه در
بیت بفرمود تا گرز سام سوار، بیارند زی پهلو نامدار ول چو شب تیره شد
پهلو پیش بین، برآراست با شاه ایران زمین ول فریبرز باشد سپهبد
براه، چو رستم بود پهلو کینه خواه ول ز گردان پهلو منش چند مرد، که
آورد سازند روز نبرد، معنای ثانیسی بش شهره اطلاق اولنور، بری اصفهاندر
و بری ریدر، و بری همداندر، و بری نهاونددر، و بری آذربایجاندر بیت
همی بود تا یک زمان شهریار، ز پهلو برون شد ز بهر شکار ول بدان کوه سر بر ز
کیخسرو ست، که یک موی او بهتر از پهلوست ول بفرمود تا زال جنگجوی،
ز پهلو بدشت اندر آورد روی، زبان پهلوی بوکا منسوبدر معربی فهلویدر،
معلوم اوله که زبان فارسی بش قسمدر، بری پهلویدر پادشاهلره مخصوص
ایدی مجلسلرنده بونکله تکلم ایدرلردی، و بری زبان فارسیدر که شیراز و اطرافی
لغتیدر، و بری زبان دریدر اهل مداین و اطرافی لغتیدر، پادشاهلرک قپولرنده

انکله

انکله تکلم اولنوردی، و لهذا دره منسوبدر بعض کتب لغتده مذکوردر که
بهمن ابن اسفندیار عصرنده اطراف عالمدن درکاهنه طوایف امم
کلور ایدی، بری برینک لسانن بلممک ایله بهمن دانشمندلره امر ایلدیکه
لسان پارسیدن بر لغت وضع ایدوب دری ایله تسمیه اولنه و حکم ایلدیکه
جمیع ممالکده انکله تکلم ایدهلر، جهانیانه بو وضع خوش اولمغله مرور ایام
ایله پاکیزه و منقح اولدی، و بری خوزیه در خوزستان و اطرافی لغتیدر
ملوک و اشراف خارج شهرده و مواضع استفراغ و حمامده انکله تکلم
ایدرلردی، و بری سریانیدر سورستانه منسوبدر سواد عراقدن
عبارتدر که انده نبط دیرلر خواص ملوک و ارباب مصالح و دعاوی
انکله تکلم ایدرلر ایدی، وضعی تملق و خوش آمده مبنی در زبان پهلوی
دیدکلری گبی زبان پهلوانی دخی دیرلر بیت گشاده زبان و جوانیت هست،
سخن گفتن پهلوانیت هست بیت اگر پهلوانی ندانی زبان، بتازی
تو اروند را دجله خوان ول سیاوش غمی گشت زایرانیان، سخن
گفت با پهلوانی زبان، الف و نون مبالغه نسبت ایچوندر کیانی و خسروانی
دیدکلری گبی امور عظیمه و اشیاء نفیسه که شاهانه و اکابرانه اوله اکا دخی
پهلوانی دیرلر کیانی و خسروانی دیدکلری گبی بیت یکی پهلوانی نهادند خوان،
نشستند بر خوان او فرخان ول هنرهای رستم بنای وی بود، بگفتند
بر پهلوانی سرود، بونده پهلوی دخی دیرلر نته که سیاوش نامنده
بیورر بیت چو نزدیک شهر ایران رسید، همه جامه پهلوی بر درید،
بغو فتح با و سکون یا و فتح غین معجمه ایله زیر باد ده بر عظیم شهردر
یاقوت انده اولور و عند البعض اول ولایتک پادشاهلر اسمیدر پادشاه
رومه و عجمه قیصر و کسری دیدکلری گبی بیت گراگرد کش نیزه اندر نهان،
بران نره دیوان بغو نژاد ول همه ابرجزاده و پهلو نژاد

نه بیغوی بیت بداد ندش ان نامهٔ خسروی • نبشته بد و در خط پغوی
پر و فتح با و سکون را ایله کونش و افتاب در بیت سیالای تو در چمن
سرو نیست • چو رخسار تو تابش پرو نیست • اولکر و پروین معناسنه ده
کلور نته که شمس فخری بویره بیت فروغ رای منیرش اگر جهد در باغ •
بجای خوشه زتاکش همی برآید پرو مع الها پژمایه سکون را و فارسی
ایله فریدون طفل ایکن سودی ایله پرورده اولدوغی صو صغرینک اسمیدر
بیت یکی گاو کش نام پژمایه بود • زگاوان ورا برترین پایه بود • وکسر
با و عربیه وسکون را و حمله ایله دخی مضبوطدر • اول جاموسه بزمایون
دخی دینور فتح با و زا و عربیه ایله و را و حمله ایله دخی مرویدر • نته که
شمس فخری بویرر بیت تو رستمی و فریدون و بارگیر ترا • ز احترام بخوانند
رخش بزمایون • پنجه معروف دمور دن بش پرمق پنچکالدر •
اوزون نیزه یه تعلیوب حصار طشره سنده اولانی انکله حصاره
چکرلر بیت گروهی ز اهنگران رنجه کرده • ز پولاد بر هر سوی پنجه کرد •
وضم با و جیم فارسی ایله بشانی معناسنه در نته که شمس فخری بویرر بیت
ان خسرو یکه سرخ ز خون عدو کند • سلطان نوبهار پیکان غنچه را •
بر استان درگه شاه جهان پناه • سایند مهر و ماه شب و روز پنجه را •
شاه دخی دیمشدر بیت به تیغ ظهیر روز پنجهٔ خاتون • بکرزلیست کند تاج
بر سر چیپیان • پیشگاه صدرخانه در بیت یکی خوان زرین بفرمود شاه •
که بنهاد گنجور در پیشگاه • مجازا صدر حرا و بوزانه دخی اطلاق
اولنور هرکسک رتبه سنه کوره تفسیر اولنور • بو بیتده صاحب تخت
و مسند معناسنه در که منوچهر دن عبارتدر بیت ازان پس بدخمه
سپردند شاه • تو گفتی نبد نا سور پیشگاه • وله ترا در سزد ییب
شاهی دهم • بهند اندرت پیشگاهی دهم • پایگاه مرتبه و منزلت معناسنده در

بیت

بیت یکی کام خواهر ز پیروز شاه • وگر چه مرانیست این پایگاه • واخر
و اصطبل معناسنه ده کلور بیت وزان روی کاجوان رخش حسته
برفت • سوی پایگه مرخرامید تفت • و نردبان پایه سی و صدر مجلس و
انجانه معناسنه ده کلور پذیره ایرو وارمق و استقبال معناسنه اسم در
پذیره شدن مصدر یدر بیت اگر لشکرها پذیره شوند • سواران بدخواه
چیره شوند • و پذیرفتن دن اسم دخی کلور قبول معناسنه پیغوله بوجق
و کوشه در بیت به پیغوله خسپم اندر جهان • مکر خود بر دوری سراید زمان
پیغل مثله بیت کنم هر چه دارم بر ایشان یله • گزینم زگیتی یکی پیغله پناه
ملجأ معناسنه پناهیدن دن اسم در پناهیدن التجا و صغنمق معناسنه
واندن فعل امر دخی کلور بیت ز هر بد بیزدان و بر ستم پناه • که پشت سپاهندو
زیبای گاه • واسم مصدر دخی کلور بیت بیزدان گرفتند هر دو پناه •
همان دل شده ماه و هم پیشگاه • بوندهٔ پیشگاه مهراب شاه دن عبارتدر
پده ضم با ایله میوه دار اولمین درختدر بیت همه ریگ وگز بود و چوب
پده • جهان چون سبه دیگ تاری شده • حراق وقاو معناسنه کلور
نته که شمس فخری بویرر بیت خسرو اعظم جمال دین و دین انکه هست •
ز اتش تیغ ورا جان و تن اعدا پده • پوده مثله بو بیتده قوجامش
و قاو کبی قوریمش کهنه سال معناسنه در بیت چو فرزند بدرفت سوی پدر •
تواند ده این چوب پوده مخور • پغاره فتح با ایله طعنه و سرزنش
معناسنه در بیت نه پغاره باید کشیدن مرا • نه زهر سخنها چشیدن مرا •
پالوده سوزلمش و مصفی معناسنه در پالودن مصدریدر سوزمک
و تصفیه معناسنه بیت جوان شاه پالوده گشت از بدی • بتأیید از و
فرهٔ ایزدی • پرستنده خدمتکار و مطیع و عابد معناسنه در پرستارچه
شرح اولنمشدر بیت وگرنه یکی بد پرستنده مرد • نه با گنج و لشکر نه باد اوروا

وخادمه وجاریه معناسنه‌ده کلور پرستارکبی بیت پرستنده خوب
رخ بافتند پر از خنده لب هردو بشتافتند بیت الآجه وایکی رنکلو
ذو الوجهین معناسنه‌در پیس برص مرضنده صاحبینه دخی اطلاق
اولنور هاء نسبتیه ایله مرکب اولمجق مذکور معنایه اولور بیت بزرکان کر
از تخمهٔ وی‌اند دورویند وباهرکسی پیسه‌اند پیوسته پیوستن دن اسم
مفعولدر موصول معناسنه پیوستن برلشمك برلشنه‌یه وصل وربط
انکلدر بیت تو با او چو پیوستهٔ خون شوی ازین مایه هردم بافزون شوی
وعلاقه وربط معناسنه‌ده کلور بیت بوتیره که پیوستهٔ خون بود چو از
دور بیند ترا جون بود خون بو ایکی بیتده خصمانق ونزاع معناسنه‌در
مع الیاء پوس پوس سرعت وعجله معناسنه‌در پوسیدن دن مأخوذدر بیت
همه پیش من جنکجوی آمدند چنان خیره وپوی پوی آمدند پر وپای قدرت و
طاقتدن کنایه‌در پای وپرکبی بیت جو این چارکوهر بجای آورد دلاور شود
پر وپای آورد پیغوی زبان ترکی وخط ترکی وپیغو شهرنه منسوب لشنه
پیغور شرح اولندی بیت نوشت اندر آن نامهٔ خسروی بکوا فرین بخط
پیغوی پوشیده روی قاری وعورتدن کنایه‌در عربیده مخدره معناسنه
بیت برفتند پوشیده رویان دوخیل عماری یکی در میان با جلیل پیوستکی
وصل ومقارنت معناسنه‌در بیت بکول نیز پیوستکی ساختم دل از کار
ایران بپرداختم و بدنه ارتباط صحت وعافیت معناسنه‌ده کلور بیت
ببینی همان کاه پیوستکی بر آنکه که بینی بند خستکی پای معروف و
پاییدن دن فعل امر ده کلور پاییدن لفظنک آلتی معناسی واردر
بری کوزتمك والکلمك که عربیده انتظار وترقب معناسنه‌در بیت
تو امروز پیش صف اندر مپای یك امروز وفردا مکن رزم رای
وثانی ایاغ ایله صیمق وچیکنمك معناسنه‌در نته که لطیفی بیوردر بیت بپایید پاک

مرانا کهان بر هر که دریا بر هری نهان وثالث ایاغ ایله دیمك
معناسنه نته که بنه لطیفی بیوردر بیت هر که در پیش ابدش پر بجهد و تند
زند هر که در پس بپرود بسپاید و دندان کند رابع قیام واستقلال
معناسنه‌در نته که لطیفی بیوردر بیت جو هم کر بخویشتن پایم عجم کر
بدیکری پایم خامس بقا معناسنه درکه حالت واحده اوزرینه ثباتدر
نته که مسعود سعد بیوردر بیت بملك خویش بناز وز عدل خود برخور
بکام دولت پای وبفر حشمت پای سادس ضبط وحفظ معناسنه‌در
بیت زبان را بپای از بد اندیش ودوست که نزدیکتر دشمن سیرت
اوست پی اثر وایز وپاییدن مخفف دخی کلور ایاغ معناسنه بیت
جو این راه دشوار واین کوهسار بزیر پی اسب من شد سپار وبکل
واساس معناسنه‌ده کلور بیت جو بالای او کشت بسیار شاخ پی افکند
کردش یکی خوب کاخ پای دخی مجازاً تمل واساس معناسنه کلور
نته که سعدی بیوردر بیت پادشاهی که طرح ظلم افکند پای دیوار ملك
خویش بکند باب التاء حرف تا ضمیر مخاطبدر ما قبلی مفتوح اولور
تسکین شعره مخصوصدر بیت خرد بهتر از هر چه ایزدت داد ستایش
خرد را به از راه داد مع الالف تا اسم در وحرف قسم اول فات
معناسنه که عربیده طاق دیور یکتا ودوتا کبی آخر بنه کاه بر یا
اولنور توصل وصفیت واضافت ایچون نته که سعدی بیوردر بیت
پشت دوتای فلك راست شد از خرمی تا چو تو فرزند زاد مادر
ایام را وکاه‌ها زیاده اولنور قد صوت ایچون باخود قافیه ایچون
وهر کلمه‌نك که آخر الف در حالی بویله‌در نته که انوری بیوردر بیت
شعلهٔ صبح روزکار دورنك درنوالش باسمان دوتاه وقسم
ثانینك بدن معناسی واردر بر آن ابتدا غایت ایچوندر بیت زمقصده

همانا نزولست سال • که تا من جدا گشتم از پشت زال • ثانی تعجب ایچون
کلور آیا معناسنه بیت بزد درآمد خروشان سپاه • که تا این خروش از
کجا و چراه • ثالث تعلیل ایچون کلور شتی ولام جارّه معناسنه بیت بفرمود
تا رخش را زین کنند • دم اندر دم نای رویین کنند • رابع انتها و غایت
ایچون کلور الی معناسنه و بو مشهوردر • خامس تاکید ایچون کلور البته
وزنهار معناسنه نته که سعدی بیورر بیت ای که شخص منت حقیر نمود •
تا درشتی هنر نه پنداری • سادس استمرار ایچون کلور • مادام معناسنه
نته که ینه سعدی بیورر بیت اقلیم پارس را غم از آسیب دهر نیست •
تا بر سرش بود چو تویی سایهٔ خداه • سابع ان مصدریه مقامنده اولان که
معناسنه کلور نته که شاعر بیورر بیت لقب از عرف عامه تاج دین داشت •
غلط کردم ندانم تا چه دین داشت • مع الباء تاب دورت معناسی وار در
بر طاقت معناسنه بیت ترا تاب آن نه که جنگ آوری • مکن جنگ یکسو نه
این داوری • و بری ماهک و آفتابک ضیاسی و لمعانی فروغ معناسنه •
و بری قوّم و بروشق معناسنه کاهیده و صاچده اولور • و بری حرارت
معناسنه بو معانی تابیدن دن مأخوذدر • تابیدن مجازاً یوز چویرمک
واعراض ایتمک معناسنه ده کلور مع الخاء توخت توختن دن فعل
ماضیدر آز آز جمع ایلمک و قزنمق و اودمک و المق معناسنه • امّا
معنای ثالث کینه مخصوص دکلدر بیت یکایک همه وام کین توختیم •
همه شهر آباد و او سوختیم تخت معروف و تخته معناسنه ده کلور بیت
ببردند بسیار با هو و تخت • نهادند بر تخت زیبا درخت تفت
آتش و قزیش معناسنه در تفتن دن مأخوذدر اصلی تافتن در
بیت همه ریگ تفتست با خاک و تیغ • برو نگذرد مرغ و مور و ملخ •
و زود و تیز معناسنه ده کلور بیت ز نزدیک گودرز کشواد تفت • سوار

بزد

بزد فریبرز رفت تیرست علی وزن بقوست عدد در اوچیوز معناسنه
بیت برآورده یکسر ز سنگ رخام • دراز او پهناش تیرست گام •
مع الجیم ترفنج علی وزن درسنج ابجه وطار و ضرب بولدر تاراج یغما
ونهب معناسنه در بیت بکردیم تاراج گنج و بنه • بایران نهشتیم جز
درمنه مع الدال ترفند علی وزن فرزند مکر و حیله معناسنه در
بیت ز ترفند بسیار و بیهوده چند • بگرز گران آرمت زیر بند •
تند ضم تا ایله معروف و طاغک سوری یاتغی حرف الجبل معناسنه ده
کلور بیت تو با شاه بر شو ببالای تند • ز ایران و لشکر مشو هیچ کند •
مع الذال المعجمه توفیده توفیدن دن فعل ماضیدر یکصلمق معناسنه حمّامده
و طاغده اواز عکسیدر نون ایله ده مرویدر بیت ز بانگ تبیره میان
سپهر • بتوفید کوه و بیفکند مهر ولد بتوفید دشت و برآمد خروش •
تو گفتی همی کر کند نعره گوش تازید تازیدن دن فعل ماضیدر یلدی
و یوپوردی معناسنه بیت چو بشنید بیرون از انجا برفت • سوی چاره
خویش تازید تفت مع الراء تار دورت معناسی وار در بری تیل
معناسنه در مثلا ابریشیم تیلی و بری مظلم و تاریک معناسنه در بیت
شب تار بود و چو قطران سیاه • نه پروین پدیدار بود و نه ماه • و بری
پود مقابلی ارش و اورغلوق معناسنه در بیت تن زال سیمرغ پدرود
کرد • ازو تار از خویشتن پود کرد • و بری باشک دپه سی معناسنه در
بیت ز دل خرد را تیغ بر تار خویش • به از بازگشتن ز گفتار خویش •
تیر اون معنایه کلور • بری آوق معناسنه در • ثانی سبعهٔ سیاره دن
عطارد معناسنه در بیت شبی چون شبه روی شسته بقیر • نه بهرام
پیدا نه کیوان نه تیر • ثالث حصّه و نصیب معناسنه در بیت نه گهواره
دیدم نه پستان شیر • نه از هیچ خویشی مرا بهره تیر ولد ترا ابتر از تیر فرو بست

دربن پادشاهی تیراز و زیبست • تیر ثانی عطارد در • رابع کمی وکشتی دیرکیدر
بیت سر بادبان تیر به کاشتی • خلد پیش ملاح بگذشتی • خامس ولیل و
قولاوز معناسنه در • سادس تیره و بولانق معناسنه در • مظلم معناسنه
اولمق مجازدر • سابع فرس قدیمده سابع شهور سنه در • وتاریخ جلالیده
اول شهور صیفدر • ثامن خزان و خریف فصلیدر • تاسع هر ایک
اون اوچنجی کونیدر • تیرماهده واقع اولدقده مجوس بانشه بیرام
اولور • وتور برامه تیرکان دخی دیرلر • منوچهر ایله افراسیاب شهر
آملدن ماوراء النهر سمتنه بر اوق اتمینه دک سرحد و سنور اتمکه صلح
ایتدکلری کونه منسوبدر • عاشر هر اوزون و یوغون درکدرکه کرک
سقفده اولسون کرک معصره لرده اولسون • تیمار حزن و اندوه
معناسنه در بیت چو بهرام بشنید گفتار او • دلش گشت پیچان زتیمار او •
اصلی تیم ایله اردن مرکبدر • تیم حزن و اندوه معناسنه در گفتار و بیمار
قبیلندن شاعر بیورر بیت من زتیم تو به تیمار گرفتار شدم • تو به تیمار مهل
بازبه تیم آر مرا • تیم کاروان سرای و مطلق خانه و سرای معناسنه ده
کلور نته که شیخ عطار بیورر بیت سالی بگذشت کاندرین تیمارم • تا
توکیرم بسوی تیم آرم • وآخرتده اولدقده تیم بو معنایه در تشویر خجالت
وشرم معناسنه در بیت که پاداش نیکی هر آنکس که کرد • نباید بغیر جام
تشویر خورد • پراژنگ و تشویر شد نامورش • زگفته پشیمانی امد برش
تندر ضم تا و سکون نون و فتح دال ایله رعد و کورلدی معناسنه در بیت
برآورد پیل چو تندر خروش • عمود گران بر نهاده بدوش • تور توبع
دخی دینور فریدون اوغلیدرکه ماوراء النهردن چین و ماچینه دک
انکه حصه سیدر برادر سلم ایله اتفاق ایدوب ایرج قتل ایتدیلر
ایرجک قزی اوغلی منوچهر تور ایله سلمی قتل ایلدی بیت بسر کرد یاد از

نیاز

نیاز ادنیم • هم از تور بزرد یکی تیزدم • و ترک نسلنه و اتباعنه توران
وتور اینان دینور بیت وزان پس زترک منوچهر شاه • بشد اکهی
تا بتوران سپاه • واول ولایته دخی تور دینور • نته که میر معزی
بیورر بیت گرکین تو بگذرد بسوی هند • ورخشم تو ره برد بسوی تور
اکر توران زمین دینور • وتور لغت فرسده دلیر هرجایی معناسنه در
نته که حکیم قطران بیورر بیت هیچ تور برانه فرماید فلک بیکار تو
ور بفرماید شود چون مردم مستور تور • وایرج قزینک اسمی دخی تور در
که منوچهر بر قول ایله اندن حاصل اولدی تیزویر ایو توت حافظ سر
اولمق کمنه در • ویزکشیر دا وایله فوت حافظه در ان شاء الله محلنده
ذکر اولنور بیت کرفتند پس موبدی تیزویر • سخن کوی ودانا دل و
یادگیر دل همان بچه شیر نا خورده سیر • شناسد همان موبد تیزویر
تار و تور تار تاریک معناسنه و تور اتباع قبیلندندر بیت بمیدان
چنین گفت بهرام گور • که اکنون چو شد روز ما تار و تور تخوار ضم
تا و واو و رسم ایله پادشاه دهستاندر که افراسیاب طرفندن
کیخسروه مبارز اولدی بیت چو برسی ز گردان گردن کشان • تخوار
دلاور بگوید نشان • تبار صوی و اصل مردم معناسنه بیت چو اندر
تبارش بزرگی نبود • نیارست نام بزرگی شنود مع الزاء توز توختن دن
فعل امر و اسم فاعلدر • توختن قزنمق معناسنه در • قزنمقده طلب
اولمغله مجازا طلب معناسنه ده کلور بیت بدان خنجر اکنون نبوسوز
چو شیر ژیان پایلان رزم توز • ویای توزی معناسنه ده کلور اسم جامددر
بیت همی از لب شیر بوید هنوز • که زد بر کمان توا جنک توز تندیاز
سریع الحرکه معناسنه در که ان شاء الله محلنده شرح اولنور بیت نشست
از بر باره تندیاز • همی رفت پوی بسی رزم ساز مع الشین تش فتح

وضم ایله بیوك بالله و نجار کسر معناسنه در بیت چو این بشنود دل
زخم بارکش • خون بر جگر بر ز تیمار رش ترکش ملکك اوق طوران
یاپندر که کیش و خود بنور • اصلی تیرکش در بیت چو سیراب شد ساز
نخجیر کرد • کمر بست و ترکش پر از تیر کرد توش زور و قوت معناسنه در
بیت بزینا ندر از زخم بیهوش گشت • ز اسب اندر افتاد و بی توش
گشت ول پس پشت او اشکی تیز هوش • که با رای و دل بود و با تاب و
توش • بصیرت معناسنه ده کلور بیت پراکنده شد دانش و توش من •
ببینه اندر آمد سر و گوش من ول تو خود زین سپند شی بازا بیهوش •
چه گفت آن خردمند بسیار توش مع العین تیغ اوج معناسی وار در
بری قلیچ در کرك برپوز لو اوله کرك ایکی یوزلو اوله • و برى طاغ
دپه سیدر بیت بیفتاد و بیژن جدا گشت از وی • سوی تیغ با تیغ بنهاد
روی • و بری روشنایی و شعاع معناسنه در بیت چو چهر اورد سوی
خاور کریغ • هم از باختر برزند باز تیغ مع الفا توف ضم تا ایله بیقوور
کرطاغده و حمامده اولور • صدا معناسنه توفیدن مصدریدر بیت
ز زخم تبرزین و زخم یلان • ز که توف باز آمدی و ز زمان مع القاف
تتق ایکی تا ضم ایله پرده و شهر معناسنه در بیت برآمد چو زرین سپر از افق
ز انجم بیفشاند کردون تتق مع الکاف تارك باشك دپه سی معناسی
معناسنه در • اصلده کاف تصغیر ایچوندر بیت شما را ز پیمان شکستن
چه باك • که او ریخت بر تارك خویش خاك ترك ضم تا ایله توران
زمین اهلنه اطلاق اولنور مع الکاف الفارسی ترك فتح تا ایله
تولغه در که خود و مغفر دخی دینور • اما کاف عربیله مشهور در بیت
مرا تخت زین باشد و تاج ترك • قبا جوشن و دل نهاده بمرك بیت
بدان ای برادر که تن مرك راست • سر نامور سودن ترك راست تك

اسم مصدر در سکرتمك و دویدن معناسنه تکیدن مصدریدر تکو
دخی کاف عربیله مشهور در بیت همی رفت پیش اندرون چار سك
سگالی که گیرند آهو تیك • و فعل و دیب معناسنه ده کلور تمرك
کاف اول دخی فارسیدر طولو معناسنه در که کوکدن یاغر بیت
اهی تیر بارید همچون تمرك • بران اسب کرك بر خود و ترك ترنگا ترنگ
پی در پی یای کریشنك و اشالینك چکرمسی و آوازیدر ترنك
علی وزن خدنك چکلمك و یای کریشی اوتمك معناسنه اسم صوتدر
بیت بمغز اندر افتد ترنگا ترنگ • هوا پرشد از ناله بوق و زنگ
تنك بش معناسی وار در • بری ضیق و طار معناسنه • و بری آتك
و قاترك قولانی معناسنه بیت ز زین کیانی جو بکشاد تنك
ببالین نهاد آن جناغ خدنك • و بری توران زمینده بر شهر در که
کوزللری نهایت حسنده در ترکان تنکی اکا منسوبدر • و برى طاغ
دره سی معناسنه • در بو بیتده معنی اخیر مراددر بیت فسیله چو آمد
بتنگی فراز • بکوردند و سیراب کشتند باز مع اللام تنبل فتح تا و
سکون نون وضم با عجمیله مکر و حیله معناسنه در بیت بدو گفت
شاه آفریدون تویی • که ویران کنی تنبل و جادویی بیت نداند جز
از تنبل و جادویی • فریب و بداندیشی و بدخویی تال و مال تارو
مار معناسنه در لام راد لندرلر و مال اتباعدندر بیت همه دشت
تن بود بی دست و بال • شد از بی شبانی رمه تال و مال تل لفظ
عربیدر دپه معناسنه که فارسیده توده دینور بیت تلی بود برکوشه
ره بلند • برافراز تل شد یل هوشمند مع المیم تهم فتح تا و سکون
ها ایله کوده دار بویلی و بوصنلی معناسنه رستم القابندندر بیت
یکی آفرین کرد سام دلیر • که تنها هنر برایمان سال دیر • و فتح ها دخی

لغتدر بیت کنون بهمن آمد ببزد نهم ۰ مکر بند ما بسلانی زاهم تیزدم
آه معناسنه درکه عربیده تنفس الصعداء دینور بیت بسی یاد کیر از تبار
ادشهم ۰ اهم ازتور برزد یکی تیزدم تخم حم نا ایله معروف ونسل و ذریت
معناسنه ده کلور بیت کسانی که واقع توازتخم کور ۰ که برخیره کردند این
آب شور مع النون تهمتن صفت ایله موصوفدن مرکبدر تهم شرح اولندی
بودخی رستم القابندندر بیت تهمتن بپوشید ببربیان ۰ نشست از بر
اژدهای دمان ۰ و اسفندیاره دخی اطلاق اولنمشدر بیت چو اسفندیار
آن یل تهمتن ۰ خداوند فرهنک و باسهم تن تازیان تازیدن صفت
مشبهه دریکرک وسکرتک معناسنه بیت شود تازیان تا بمرز ختن ۰
نماند که ترکان شوند انجمن ۰ وجمع تازی دخی کلور تازی عربدر که مقابل
عجم در بیت جراخانه را داشتندی چنان ۰ که مرکه را تازیان این زمان ۰
وله چوشد کارکیتی بران رسته ۰ بدید آمد از تازیان کاسته تبرزین
ایر بالته سیدر بیت زبس چاک چاک تبرزین دخود ۰ روانها همی داد
جانها درود وله ززخم تبرزین و اوای زنک ۰ بهم موج خون خاست
از جای جنک تافتن ونابیدن اوج معناسی واردر ۰ برآی بوکمک دبورق
عربده قتل وبرم معناسنه بیت بیاموختشان رشتن و تافتن ۰
تبار اندرون بود را بافتن ۰ اکلمک و اکمک انک لوازمندندر بعضی
بونی معانی اصلیه سندن عد ایلدی تاب آشلمق وضیا ویرمک ولمعان
معناسنه دره ثالث قزمق وحرارت الماق معناسنه در تفته بوندن
ماخوذدر ۰ قزمش معناسنه مجازا مسرع معناسنه ده کلور نته که ذکر اولندر
تابیدن طاقت کتورمک معناسنه ده کلور تاختن آت سورمک وچپق
معناسنه در بیت چه کوبیر بهانه که تاختن ۰ وزین کونه رنک و فسول
ساختن ۰ و غارت و شبیخون ایتمک معناسنه ده کلور ایکیسنک

مستقبلنده

مستقبلنده تازایه تبدیل اولنور بیت بدان سان شب تیره ای
ساختن ۰ نباید ز ترکان یکی تاختن ۰ ترکان جمع ترک در توران
زمین اهلنه اطلاق اولنور بیت چو بشنید سالار ترکان پشنک ۰
چنان خواست کاید بایران بجنک توختن قزمق واکتساب معناسنه در
بیت ندانی همی جز بدآموختن ۰ بریدن زنیکی بدی توختن واوده مکه
واو ایلمک معناسنه ده کلور ۰ اماکینه مخصوص دکلدر ایکیسنک
مستقبلنده تازایه ابدال اولنور بیت شب وروز کارش بدی سوختن
همان دام باد افرهی توختن ترسخوان بلخده روبین درشهرینه اولان
بیدی منزل ترسناک در ان شاء الله هفتخوان ده شرح اولنور بیت
دکرکفت کواز در ترسخوان ۰ سپه بردو شد بره هفتخوان تکین
بهادر و شجاع معناسنه در نک لفظنه منسوبدر تنک میدانده کر و فر
معناسنه وحل معناسنه در بیت بفرمود تا جهن رزم آزمای ۰ رود
با تکینان لشکر زجای وله وزانجا دلاور بهامون شتافت ۰ بکشت
از تکینان کس را نیافت ۰ سبکتکین سلطان محمودک پدریدر
ترکیب توصیفی در ۰ جنکده خفت ونشاط ایله حمله وکر وفر ایدن بهادر
معناسنه در تکین بر پادشاه و بر پهلوانک دخی اسمیدر توران ماوراء
النهردن چین وماچینه دک اولان ولایتدرکه تورین فریدون
حصه سیدر ۰ نته که تورده شرح اولندی وخسرو پرویزک دخی قزی
اسمیدر ۰ شیرویه دن صکره نسل سلطنتدن کمسه قالمغله اول قزی
پادشاه ایتدیلر ۰ بر ییل ایله درت آی پادشاه اولدی حضرت رسالت
پناه صلى الله عليه وسلم بونک عصرنده جنته انتقال ایتدیلر تلیان عرون
تریان بر مبارز تورانیدر مع الواو تاو طاقت معناسنه در اصلی
تاب در نژاد ثراء فارسی ایله داماد او اسباب درکیوانی آتندل کمند

ایله طوتوب برادری بهرام انتقام ایله انی قتل ایلدی اکا سنکده
مثال بو بیتده در بیت چنین کفت کین هدیه ازاکه تاو، بود در نثر
روز جنک تراو تو ضمیر مخاطبدرات معناسنه واو ملفوظ اولنمز و
شعرده تلفظ اولنور، واتت لاحق اولیجق لنت یازیلور واشباع
واو ایله اوج معناسی واردر، برنجی قات معناسنه در توتبو قات قات
دیمکدر بیت بران پی بها چرم اهنکران، بر او بخش توتبو کوهران، ایکنجی چنبرده
دخی بویور بیت کل فروشش ازعطار رو در رود، برک کل چون نهاد تو
بر تو، اخرینه ها لاحق اولیجق توه دخی دینور، ننه که ملای روم بویور بیت
ازسرکه من به بینیم بای کوه، هرکو و هموار را من توه توه، ثانی تفو معناسنه در
ثالث قیمق معناسنه درکه سوددن حاصل اولور ملای روم بویور بیت
ما بکفتار خوشت خو کرده ایم، مازشیر حکمت خو کرده ایم، کمال خجندی بیورر
بیت بکروز جلیس اجکوز مایش شبانی، چغزات ترش میزدو تو نیز
همینخواست، کفتم قدری ماست ترش بر تو چکیدست، کفتا رکه یابیم
که از ماست که بر ماست، اجکور لقبدر تفو توکرک درحالت غضبده
توبوزینه دیمکدر بیت تفو باد برآین کزیده جهان، بترز اشکار اجرا
ور انهان تذرو سوکلون دیدکاری قوشدر دراج کبی بر قوشدر بیت
تذرو ان بچنکال باز اندرون، چکان ازهوا بر سمن برک خون تفندو
اورمجک وعنکبوت معناسنه در تنیدندن ما خوذدر تنیدن اورمک
معناسنه در عنکبوت فعلیدر بیت سکانی و نهان درو کشته مار،
تفندوشده برورش پرده دار، اورمجک اغنه ایکی اسم دخی واردر
برنجی ابرکاکیا در فتح همزه ویاء عربی وکسر کاف تازی ایله ننه که
لطیفی بیورر بیت دلیل توا برتیت پوشان حق، بسستت همچون
ابرکاکیا، ثانی انفنت در فتح همزه وفا وسکون نون وسین مهمله ایله

ننه که

ننه که خسروانی بیورر بیت عنکبوت بلاش بر دل خر، کردبرکرد
بر تنید انفنست تیو طاقت در تاب معناسنه بیت بدلستان
نماند از غم عشق تیو، بیک ره زهر دو براید غریو تبنکو فتح تا و با
وسکون نون وضم کاف فارسی ایله صندوق معناسنه در بیت
تبنکوی پرزر بر استر نهاد، بسی چیز دیکر بشهزاده داد، چنق وسپید
وزنبیل حجام وعطار طبله سی معناسنه ده کلور مع الهاء تاسه الم و
اندوه معناسنه که بشره وجه اندن منکدر اوله بیت اکر تاسه هست حر را
زین سخن، نه سرهست پیدا ترا ونه بن تازانه مجردرکه تازیانه دخی
دینور بیت فراین دریغ وتازانه بر داشتم، بتوران دکرخوار بکذاشتم
تبیره طبل وکوس ونقاره معناسنه در بیت تبیره برامد زهر دو سرای
جهان پر شد ازناله کوس ونای تخمه ضم تا ایله نسل وذریت معناسنه در
بیت هشیوار وازتخمه کیوکان، که اردر دو سخن نکر دو ترکان تزونه
فتح تا وضم را ایله صرب ودشوار یولدرکه انشر ویوقش وطاشی چوق
اوله بیت ببایان ودشت تزونه برید، بسی رنج بر تن از ان ره کشید
تمیشه فتح تا وکسر میم مشدده ایله واداة الفضلاده ولغت میرزاده
تهمینه ها ایله شهر اهل قرب بر بیشه نارونددر، فرید و نک آنده بر سرای
وار ایدی بیشه ناروان دخی دینور، ننه که ذکر اولندی بیت زامل
کذر سوی تمیشه کرد، نشست اندران نامور بیشه کرد مع الیاء تاری
مظلم وتاریک دراخردن کاف محذوفدر بیت همه ریک وکر بود و
چوب پده، جهان چون سیه دیک تار شده تشی فتح تا وکسر شین
ایله اوقلی کرپیدر بیت نیارم برو کرد تیر وتبر، شدن جنک جستن
به نیش تشر، شین معجمه ایله ده لغتدر ننه که اسدی بیورر بیت توانی
روسوی پارسی چون کشی، بکی سنکه خواهند ودیکر تشی، کر بنیک قاریده

چوق اسمی واردر ٭ برتجیزه‌در ٭ وبرتجبروزه جیم وباوزا وعربیات ایله
وبرتجبروره ایکی راء مهمله ایله وکلاهما علی وزن مرموزه ٭ وبرتجیزکدر
کسر جیم وسکون زاء فارسیین ایله ٭ وبرتخاربشت‌در ٭ وبرتخارانداز
در ٭ وبرتژوژه در زاییِن فارسیین ایله ٭ وبرترادراء علی وزن
سمناء ایکی راء مهمله ایله ٭ وبرتآسنکه‌در ٭ وبرتزکاشه زاء معجمه ایله
وبرتریکاشه‌در ٭ راء مهمله ایله ٭ وبرتروباه ترکی‌در توزی توز فتح تا
وسکون واو ایله شیرازده برشهردر اصلده تشدید واو مفتوحه ایله‌در
توج معربیدر ویا نسبت ایچوندر بیت بکتیز ندارم کسی هم نبرد ٭ زر وعرو
توزی وازادمرد ٭ اول شهرده ایو وانجه ولطیف کتان بزی اولور که
جامه تابستانیدر ٭ وآنی ایرد فراولور بیت بپوشید جامه توزی قبا
فرود آمد ازکوه بی رهنمای وله سپاهش همه تیغ هندی بدست ٭ رزه
سعدی وزین توزی نشست ٭ توزی ضم تا ایله اولورسه توختن دن فعل مستقبل
مخاطب اولور جمع ایدرسن واد ا ایدرسن دیمک اولور ٭ ایکیسی بوبیت شاکر
بخاریده مذکوردر بیت نرشره کنج خواسته توزی ٭ بل گزان وام سائلان
توزی باب الجیم جویا طالب معناسنه‌در وبر پهلوان مازندرانیدر رستم
انی قتل ایلدی مع الباء جاماسب باء فارسی ایله وفرهنکده مضبوطدر علم حکمت
ونجومده برمشهور حکیمدر ٭ کشتاسب بن لهراسب وزیری ایدی ٭ وجاماسب
نامه انک تالیفیدر بیت بجو اندش کرانمایه جاماسب را ٭ کجا رهنمون بود
گشتاسب را جلب لغط وبیدر غوغا وشماطه معناسنه ٭ وهرنسنه آوازینه
وصوتنه اطلاق اولنور بیت همی لشکر آمد سه روز وسه شب ٭ جهانی
پر آشوب وجنک وجلب وله براندند یک نیمه رفته زشب ٭ نه بانک
تبیره نه بوق وجلب ٭ وفارسیده روسپی عورت وقحبه معناسنه‌در
نته که شمس فخری بیورر بیت کسی که یک سر مو از هواش بر کردد ٭ بیقین ما

دراوزاینه

ما دراوزاینه است وزنش جلب مع الثاء جبخشت فتح جیم وسکون
باء عربی وکسر خا ایله بروج دریاسیدر که اول اسباب هجوم زاهد ولنز
ایله طوتوب قتل اولندی بیت بجنبید وزور خویشتن را کشید ٭ بدریای
جبخشت شد ناپدید مع الدال جعد ضم جیم ایله اوکی توشیدر که کوندز
کزلنور کیجه ظاهر اولور شوم دررو بایقوشه مشابه‌در بیت بموبد
چنین گفت دهقان سغد ٭ که برند از خانه باز جعد مع الذال المعجمه
جمشیده رابع سلاطین پیشدادیاندن برپادشاه مشهوردر ابن
امو جهان برادر طهمورث بن هوشنگ بن سیامک بن کیومرثدر ٭
جم اسمی وشید لقبی درشید کونش دریعنی نورانی وصبح اولمغله
کونش اسمیله ملقب اولدی بیت چو جمشید بر باد بنشست ورند ٭
بدانست که زو باد خود خیره ماند ٭ بر الف خرید ایدوب جام شید
دخی دینور بیت جهان را از زوال بترس وامید ٭ تو گفتی مگر زنده
شد جام شید ٭ وآنی اماله ایدوب جمشید دخی دینور بیت سیه
گشت رخشنده روز سفید ٭ گسستند پیوند از جمشید ٭ بدتی یونیل
پادشاه اولدی تکرلیق دعواسن ایدوب کندینه عبادت ایتمک
امر ایلدی ٭ ضحاک اوزرینه مسلط اولوب سلطنتدن جدا دوشوب
قاچدی ٭ یوز ییل اطراف جهانی سیاحتدن صکره هلاک اولدی مع الراء
جکر معروف ومشقت وتعب معناسنه ده کلور نته که خلاق المعانی
بیورر بیت تو بیر که کام دل ازو رفیض کفت ٭ بخلق بی جکر وانتظار
آید جانوسار وما نوسار ایکیسی قاتل دارا ابن داراب در ٭
جویبار جوی ایله بار دن مرکبدر ٭ بار بیوک واولو معناسنه وکنار
معناسنه ده کلور ٭ پس جویبار کاه اولور ایرمق معناسنه در نته که
بوبیتده در بیت چو گیو وچو گودرز چندی سوار ٭ بگشتند گرد لب

جویباره وگاه ایرمق کناری معناسنه در مع الزاء جلویز فتح جیم وسکون
لام ایله مفسد وغماز معناسنه در جواز فتح جیم ایله لفظ عربیدر خلاص
ومرور معناسنه در بیت اکر با تو کردون نشیند برازه نیابی بهم از کردش
او جوازه وضم ایله لفظ فارسیدر طاشدن یا اغجدن هاون در نته که
میر خسرو بیورر بیت کنجد که زکام اسیاجست اندر لکد جواز شد لیست
مع الشین المعجمه جاش انبارده صماندن پاک اولمش غله در مع الغین
المعجمه جناغ ضم جیم ایله ایرده بر اسباب زائده در که زینت ایچون
منقش ومرصع اولور وتیر فولده فرود اس زین در بیت زرین
کیانی چو بکشاد تنگ بیالین نهادان جناغ خدنگ وله هم ازتازی
اسپان برین پلنگ کهن یافته درجناغ خدنگ مع الفاء جاف جاف
روسپی وقحبه معناسنه در بیت زنرا ناشنیدم که پیمان شکن زن جاف
جافست بل کم ززن مع القاف جاثلیق لفظ عربیدر ملت نصارا ده
امام وپیشوا مقامنده در بیت زبطریق واز جاثلیقان شهر هر انکس که
از مردمی بود بهر ودریشی نبرد ار معناسنه ده کلور بیت نترسند زعراده
ومنجنیق نگهبان نباید ورا جاثلیق مع اللام جلیل ضم جیم وفتح لام
ایله پرده واتت چولیدر بیت زهودج فروهشت دیبا جلیل سیاه
ایستاده رده خیل خیل وله برفتند پوشیده روی وخیل عماری
یکی درمیان جلیل مع المیم جام پیاله وقدح درکرک صرحیه دن اولسون
کرک ایاقدن اولسون کرک اولمسون بیت مر خسروانی بجام بلور
کسارنده را داد با فر وزور جام هلالی هلاله مشابه بر جامدر بوکه
زورق وکشتی دخی دینور وجام جم وجام جهان نما وجام جهان بین
جمک بر قدحیدر که حکما ایتمش ایدی هر مملکت احوالنی بلمک استیسه
اول قدحه نظر ایدر ایدی انده احوالنی مشاهده ایدر ایدی داراب بن

بهمن

بهمن زماننه کلنجه سلاطین عجم یاننده ایدی دارا ایکی اوغلی دارا که
اسکندره ردینک باباری قرنداشی ایدی مابینلرنده خصومت
واقع اولیجق هربار اسکندرک احوالنی اول جامدن معلوم ایدینور
ایدی اسکندر دخی حکمایه امر ایلدیکه اکا نظیره ایدوب بر آینه
ایتدیلر احوال عالمی انده مشاهده ایدر ایدی ومشایخ صوفیه یاننده
جام جم قلب عارفدر که اسرار غیبیه انکله مطلع اولورلر وشعرا یاننده
جام جم قدح باده در جام پنجره لرده اولان صرچه جامه ده اطلاق
اولنور ومشهوردر وجام بر قصبه در ملا جامی اکا منسوبدر وجام توجه
کوب کبیر برکوس در خیلکده چالنور چالجق الته مهره دینور بیت
بزد مهره بر جام بر پشت پیل وز رو بر شد اواز تا چند میل بزد
مهره بر پشت پیلان بجام سپه تیغ کین برکشید از نیام جم خاتم
ایله یاخود باد ایله ذکر اولنسه حضرت سلیمان علیه السلام مراددر
وجام ایله ذکر اولنسه جمشید مراددر واکر قیدندن خالی اولورسه
جمشید در وعنتر شاهنامه ده سلاطیندن هرکیم اراده اولنسه
جائزدر بیت کرا دانی از خسروان عجم زعهد فریدون وضحاک وجم
جرم کسر جیم وفتح را ایله توران زمینده بر مکاندر کیخسرو برادر
فرود تحصن قنده ایدی بیت زکیسو بیابان بی آب ونم کلات از
دکر سو دراه جرم مع النون جشن دوکون ولیمه وضیافت و
عیش وعشرتدر بیت یکی جشن کردند کر چرخ وماه ستاره ببارید
بر جشنکاه جهان کسر ایله ایکی معناسی واردر بری جهیدندن صفة
مشبهه در قالیجی وصحرایجی معناسنه در ثانی اسم دنیا وعالم معناسنده در
معنار اولدن منقولدر نته که بو بیتدن فهم اولنور بیت ستاندز
تو دیکر برا دهد جهان خوانیش با کمان برجهد وشیخ سعدی تورثیه

طریقی ایله بیورر بیت بکفت احوال ما برق جهانست • که بر سید او دیگر دم
مهانست جهان بان القاب سلاطین دندر حافظ جهان معناسنه در •
بان حافظ و ضابط معناسنه در • باغبان و دیده بان وکشتی بان
و بادبان کبی جهان پهلوان امیر الامراء دیمکدر • شرح پهلوانده ذکر اولندی
بیت جهان پهلوانی برستم سپرد • همه روزگار بهی زو شمرد جهن فتح جیم
وسکون ها ایله افراسیابک کوچک اوغلیدر • بیت دلیری کجا جهن
بد نام او • پراکنده کرد از جهان کام او • مع الها جریره سپهسالار
افراسیاب پیران ویسه قزیدر که سیاوش منکوحه سی ایدی اندن
کیخسرو برادری فرود حاصل اولدی بیت جریره زنی بود و مام فرود •
ز کین سیاوش دلش پر ز دود جبیره پراقلنوب مجموع ومنضم اولمق
معناسنه در بیت بفرمود شان تا جبیره شدند • سپاه و سپهبد بذیره
شدند مع الیاء جهانجوی وصف ترکیبیدر • طالب دنیا معناسنه
سلاطین القابندندر خورشید فش باب الجیم الفارسی مع الالف
چلیپا خاچدر که نصارا ده اولور عبیده صلیب دیرلر واتش پرستلر
یاننده اوچ کوشه لی اولور • التوندن یا کوشدن یا بقردن یا دمردن
یا اغجدن اولور زنارلرینه بغلرلر مع الباء چرب غالب وراجح معناسنه در
ال ایله اولورسه غلبه فعل وعمله اولور لسان ایله اولورسه غلبه
فصاحت وحسن کفتار ایله اولور بیت که بیدار دل بود وهشیار
مغز • زبان چرب وشایسته کارنغز • چربیدن غالب وراجح
اولمق معناسنه درنته که کمال خجندی بیورر بیت بحسن از ماه میچربی و
پروین • اگر باور نشد اینک ترازو بیت ستون کرد چپ را و
خم کرد راست • فغان از دل چرخ چاچی بخاست مع التاء چست
ضم ایله چوک وچابک ومنضم ومستداخل معناسنه در مع الجیم چاچ جیم

فارس

فارسی ایله ده لغتدر • ترکستانده بر شهردر کمان چاچی اکا منسوبدر •
بیت چنان هم همه شهرها تا بچاچ • تو کفتی عروسیست با طوق وتاج •
مع الخاء چرخ بش معناسی واردر • بری اسم مصدردر حرکت دوریه و قصر
معناسنه زدن ایله استعمال اولنور • ثانی هر نسنه که حرکت دوریسی
اوله اکا چرخ دینور • فلک وچرق ودولاب وفلکی وقوی مقاره
کبی واکا کوره هر نه وار ایسه اکا چرخ دینور • ثالث فاتی یای معناسنه در
قورلمدن خلقه کبی اولمغله تشبیها چرخ دیمشدر بیت یکی تیر پیکان تبر
خدنک • بچرخ اندرون راندم بی درنک • رابع یاقه وکریبان
معناسنه در • خامس خراسانده بر شهر اسمیدر • چخ چخیدن فعل
امردر دورشمق وخرلشمق معناسنه در بیت یکی لشکرست این چو مور و
ملخ • تو با پیل وبا پیلبا بان مچخ مع الدال چرد فتح جیم وسکون را
ایله قاپو اشیکی وعتبه سی التنده اولان یردر که ایشک اوزرنده
اولور بیت ابا پهلو چند مردان مرد • که چون بند مرجنک را زیر چرد •
مع الذال المعجمة چکاد طاق باشیدر بیت بباید همی دیده بان از چکاد
که امد سپاهی بباران چو باد • تارک وباش دیمکدر معناسنه ده کلور
نته که سنائی بیورر بیت شب وروز غرقه در احسان اویم • که نا جیت
ز احسان او بر چکادم • چهرزاد اسم همای بهمن ابن اسفندیاردر چخید
چخیدن فعل ماضی واسم مصدردر دورشمک وخرلشمق معناسنه در
بیت یکایک که با سام یارد چخید • همان زخم کرزش که خواهد کشید •
چمد چمیدن فعل مستقبلدر صالنمق وخرام ایلمک معناسنه در بیت
چو باد سپیده دمان بر دمد • سپه حیله باید که اندر چمد چماند مذکورک
متعدیسیدر صالندرمق معناسنه بیت به بارگه کو چماند بجنک • نماید
برو روی جنکی پلنک مع الراء چار معروف وچاره دل مخففدر بیت

بدو گفت پیران که ما را جنگ • چه چارست جز جستن نام و ننگ چیر
یکن دغالب معناسنه اصلی چیره در بیت کدا
چغز قورباغه معناسنه درو اچلماش چاال
معناسنه ده کلور • خیارک کبر ننه که طلای روم بیوررلر بیت تا بشکافی بخشتر
ریش چغز • کی شود نیکو دگی کرد ید نغز چرز فتح جیم وسکون را ایله
طور قوشیدر که عربیده حباری دینور مع السین چاپلوس جیم عربی ایله
لغتدر • متبصبص وشیرین زبان معناسنه در بیت بروم اندرون شاه بد
فیلقوس • بکه شاه بادانش وچاپلوس مع الشین چخش بو بونده
بادنجان دکلو اوردر • فتح جیم وسکون خا ایله در کسری دخی لغتدر
نته که بو بیتده در بیت فرستاد وگفت ای یل کامران • بخچش بادر کردن
دشمنان چنگش فتح جیم وسکون نون وکسر کاف فارسی ایله بر مبارز
توراندر رستم انی قتل ایلدی مع الغین المعجمه چرغ فتح جیم وسکون را ایله
چاقر قوشیدر که عربیده صقر دینور مع الکاف چاک ایکی معناسی واردر
بری یرتق معناسنه در • وقفتان وخیمه انکنده اولان یرتیج معناسنه ده
کلور • وبری حکایت صوتدر اجسام صلبه بربرینه مصادمه سندن
حاصل اولور چاک چاک اجسام صلبه بربرینه مصادمه سندن حاصل
اولان متراداف صوتدر • سلاح بربرینه طوقنمه سی کبی وپاره پاره
معناسنه ده کلور بیت تن از خون رباب ودهان پر زخاک • زبانها
گشته از تشنگی چاک چاک چکاچاک بو دخی اسم صوت مذکور
چکاچاک خنجر بگردون رسید • زهندوستان غول بیجون رسید
چک ایکی معناسی واردر • بری حجت وبرات معناسنه در معربی
صک در بیت بگویش که تا پیش ودبرک • شمار افرستاده بهرام
چک • بری قباله دخی دینور فتح قاف ایله نته که سعدی بیورر بیت

بطره گفت مسلمان که گر قباله منست • درست نیست خدایا جهود میرم
وبری قطره وطمله معناسنه در چکیدندن ماخوذدر چالاک خفیف
الحرکه جلد وچوک معناسنه بیت یکی مرد ونر دار چالاک بود • نه مادر
نژادش زضحاک بود چابک مثله چابوک دخی لغتدر • نته که اسدی
بیورر بیت چه چابوک دستست بازو سکال • که در پرده واندنمودن
خیال چکاوک فتح واو ایله طورغی قوشیدر که عربیده قبره دینور •
وعلم موسیقیده بر لحن وپرده در بیت خوش امد فرستاده را چون
شنید • نراه چکاوک لبسر بسکشید چکوک فتح جیم وضم کاف ایله
مثله واوی حذف ایدوب چکک دخی دینور چرباک مصغر چرب
نمیمه وغمز وسعایت معناسنه ده کلور چریک فتح جیم وکسر را ایله
لشکر در وامداده گلان عسکر معناسنه ده کلور مع الکاف الفارسی
چنگ اوچ معناسی واردر • بری قاپرتجی حیوان طرناغی در کرک چارپا
اولسون کرک قوش اولسون • وبری قوشنک منقارینه ده
اطلاق اولنور • مجازا انک پنجه سنه چنگ دینور بیت ببفشرد
چنگش میان سخن • ز برنا بخندید پیر کهن • وبری الات ملاهیدن
بر مشهور سازدر • وبری شل واکری بوکری معناسنه چنگ دست و
دست فلان چنگ شد دینور چرنگ ایکی کسره ایله اجسام صلبه
بربرینه ملاقاتندن حاصل اولان صوتدر • گرز وچاک صوتی
کبی بیت ازان های وهوی وچرنگ درای • بکردار طهمورثی کره
نای مع اللام چنگال بو دخی یرتجی حیوان طرناغی معناسنه در کرک
قوش ولسون کرک چارپا اولسون چنکل دخی ضم کاف ایله بو معنایه در
بیت تذروان بچنگال باز اندرون چکان از هوا برسمن برک خون
مجازا انسان پنجه سنه وقولنه ده اطلاق اولنور بیت بزخم عمود وبکو

پال شان ٭ همه خرد شد پال و چنگال شان ٭ ایکی معناسی دخی وار در
بری معروف اول بر مقدار کیر دوردر که اوچی سوری واکلنش اوله عبیده
اسمر کلاب در ٭ وبری بسیسه معناسنه در که یاغ ایله بال اچنده ازلمش
استی تمک در ٭ بوکا چنگالی دیرز چیپال چنده ده لاهوری پادشاهیدر
هر کیم اولورسه مع المیم چم کون دربدر چم ایکی معناسی واردر ٭ بری چمیدندن
فعل امر واسم مصدر در ٭ صالنمق وخرامیدن معناسنه ٭ وبری معنای لفظ
معناسنه در ٭ نته که شهید بیورر مث دعوی کنی که شاعرم ولیک نیست
در شعر تو نه حکمت ونه لذت ونه چم مع النون چپین ضم جیم وکسر بای فارسی
مشدد ایله ایچه چوبقدن اورلمش طبقدر بیت بکیسه ذکر یاس وچپین
نهاد ٭ بچپین بران نان کشکین نهاد چخیدن دورشمک وخرلشمق
وارشمک وعناد ایتمک معناسنه در بیت که یارد چخیدن ابا اسمان ٭ که با بخت
برنیاید زمان چغان فتح جیم وغین معجمه ایله توران زمینده بر شهردر بیت
چغانی وشکنی وسقلاب وهند ٭ ختای وچی ورومی وسند چماج چمیدندن
ماخوذ در خرامان معناسنه بیت فرنگیس نالیده بود این زمان ٭ بلب
ناچران وتن ناچمان چرنکیدن چرنک مصدریدر که ذکر اولندی بیت
چرنکیدن کوزه کاو چهره ٭ تو کفتی همی کوه بارد سپهر مع الواو چکاو
مذکور چکاوک نوشیدرکه قبره در بیت براید خروش خروس وچکاو
کبوتر نشد بازپس تا وچغو سرچه وعصفور در اصلی چغوکدر بیت
اکر بازی اندر چغوکم نکرد ٭ وکر بابشد سوی بطان میر چامه کو غزلخوان و
شعرخوان معناسنه در بیت یکی چامه کوی ویکی چنک زن ٭ یکی پای کوبد
شکن بر شکن مع الهاء چامه شعر ونظمدر بیت بزد دست وطنبور را
برکرفت ٭ سرایدن چامه اندر کرفت چاه معروف وزندان معناسنه ده
کلور ٭ سابقده زندانلری قوی مثالی چقور یرلرده اولورایدی بیت

بکیتی

بکیتی نبینم کم ازطوس کس ٭ که او ازدر بند وچاه است ولبس چرکه
معروف خیمه در بیت زبان را وازبرف وازنوشه شاه ٭ یکی چرکه
زد در میان دوراه چرمه پولاد دوحرقات در که عبیده ازرق
دیبورر بیت بپوشید سهراب خفتان جنک ٭ نشست ازبر چرمهٔ سنک
رنک چمنده چمیدندن اسم فاعل دررونده وخرامنده معناسنه بیت
فرود امدند از چمنده ستور ٭ شکسته دل وچشمها کشته کور ٭ وبکیه
واولاق معناسنه ده کلور بیت چمنده برشاه برداکهی ٭ که تیره شدان
روزکار رهی چیره غالب ویکن ومستولی معناسنه در بیت چرا بر دلت
خیره باشد چیره دیو ٭ که برد از دلت ترس کیهان خدیو ٭ یعنی نیچون
شیطان قلبکه بویله غبت مستولی اولدی مع الیاء چدی فعل مستقبل
مخاطب در اصلی چیدیدر ٭ جمع ایلدک معناسنه چیدندن دوشورمک
ودرمک معناسنه در ضرورت شعر ایچون ٭ یا حذف اولندی بیت
چو ازکوه خورشید سر بر زدی ٭ مشیره زهر در همی نان چدی ولد
بهاران بداز کلستان کل چنم ٭ ز روی زمین شاخ سنبل چنم چربی
طلاقت لسان وفصاحت بیان ایله غالب اولمقدر ٭ چرب ده
شرح اولندی بیت زمین را ببوسید وچربی نمود ٭ بران کهتری افرین
برفزود چوکانی چوکان بازلغه مناسب اولان اندر باب المخاء
مع الالف خدا ایکی قسمدر بری اصلی خود ایله آیدن مرکبدر ٭ واجب
الوجود معناسنه در ٭ وبری صاحب ومالک معناسنه اسم مفرددر بیت
برون رفت مهراب کابل خدای ٭ سوی خانهٔ زال زابل خدای خارا
ایکی معناسی وار در ٭ بری آستک سخت وقاتی طاشدر که دمرک الکا
تاثیری آز اوله عبیده جلود دیبورر ٭ وبری معروف بر قماشدر
بو دخی ایکی نوعدر ٭ بری آلاجه ومخطط در وخارای عتابی دیمک ایله معروفدر

وبرخارای ساده ویکرنک درخنیا ضم خا وسکون نون ایله سرود
وطرب معناسنه درکه عربیده تغنی دیرلر خورا لایق ودرخور معناسنه در
بیت خوری تو نبود چنین کاربد • بودکار بد از در هیربد مع الباء خوشاب
سیراب وتازه وطری معناسنه در • اکثرا ابواجنه اطلاق اولنور بیت
یکی شوشه زرسیم اندرست • دوشیبش زخوشاب واز کوهرست •
خزاب موج معناسنه در خزایله آبدن مرکبدر خلاب فتح خا ایله باتق و
جامورلی یر معناسنه مع الثاء خارپشت کرپیدرا وزون اوقلری دیکنه
مشابه اولمغله خارپشت دنلدی بیت فتاده دران پهن دشت
درشت • سرنا تراشیده چون خارپشت خست خستن دن فعل ماضیدر
یرالدی ومجروح ایلدی معناسنه بیت چو از کمان تیز بکشاد شست • بر رستم
رخش جنکی بخست خشت معروف ودیلمان نیزه وحربه معناسنه ده کلور
بیت ببالای سرو وبه نیروی پیل • باور د خشت افکند بر دو میل مع الجیم
خنج فتح خا وسکون نون ایله فائده ومنفعت وناز وطرب در بیت
را هرچه شهد وسیاهست وکنج • همان لشت وترازوست خنج فخج جیم فارسی
ایله اول حربه سرخدر که نیزه اوزرینه قیوب یراق اولور بیت سپاهی
زکردان کوچ وبلوچ • سکالیده جنک وبراورده خوج مع الخاء خلخ
علی وزن فرخ ترکستانده بر شهردر بیت زخلخ پراز درد شد تا طراز •
سپه را ببرک امد اکنون نیاز • مع الدال خرد ضم خا ایله هر نسنه نک
اوفاغی وکوچکی معناسنه در بیت چنین کفت پیران بهومان کرد • که
دشمن ندارد خردمند خرد • شیخ سعدی بو مضمونی کلستانده زاله
نسبت ایدوب دیمشدر بیت دانی که چه کفت زال بارستم کرد • دشمن
نتوان حقیر وبیچاره شمرد مع الذال المعجمة خاذ چیلاق ورغن معناسنه در
فتح خا وکسر واو ایله یاتسی اره درکه طواره یدررلر بیت وزان پس

سوز روشنائی رسیده • زمین پرنیان دیده یکسر خوید وله جهان سر بسر سبز
کرد خوید • بهامون سراپرده باید کشید • و آورسمی ایله بید وزنی وزره
دخی لغتدر • نته که حکیم ازرقی بویورر بیت زخوید سبز نکرددهمی سرین کوزن
زلاله سرخ نکرددهمی سروی غزال حکیم انوری دخی بویورر بیت بر محیط
فلک از هاله سپر ساز دماه • بر بسیط کره از خوید زره پوشد طل خراد
فتح خا وتشدید را ایله بر پهلوان ایراندر • زال افراسندن که بر اتشکده
بنا ایتدی بیت چو برزین وچون قارن رزم زن • چو خراد وکشواد لشکر
شکن • و بنا ایتدوکی اتشخانه یه ده اطلاق اولنور بیت چنان دید در
خواب اتش پرست • سه اتش ببردی فروزان بدست • چو اذر کشسب و
چو خراد ومهر • فروزان بکردار کردان سپهر خرداد ضم خا ایله فرس
قدیمده ثالث شهور سنه در • وتاریخ جلالیده ثالث شهور فصل بهاردر
بیت زخرداد کام تو ایزد دهاد • همیشه ترا بخت آباد باد • وهر ایک
یوم سادسنه دیمیدر بیت برون رفت شادان بخرداد روز • به نیک اختر و
فال کیتی فروز خمید خمیدن دن فعل ماضیدر اکلدی ومنحنی اولدی معناسنه در
بیت مرا خواست کاردنجم کمند • چو دیدم خمیدم زراه کزند خماند خمانیدن دن
فعل مستقبلدر اکمک ومنحنی ایتمک معناسنه انک متعدیسیدر بیت
خماند شمارا همین روزکار • نماند خماننده هم پایدار خنید خنیدن دن
فعل ماضیدر صدا ایتمک ویانقولنمق وچکرمک معناسنه درکه طاغده
وصحراده وحمامده وطاسده اواز چقرر وچکرر بیت همه دشت از اواز
شادان مرخنید • همی رفت تا شهر پیران رسید • مجازا دنیاده مشهور اولمق
وصیت وصدا صاحبی اولمق معناسنه ده کلور خود تولغه ودر نقیه در که
جنکده باشه کیررلر بیت میان بسته ونیزه وخود وبر • همی کرد اسبش
برامد بابر مع الراء خوار بار ازق بوکیدرکه قوت وماکل ایچون اوله

خوار خوردن مأخوذ در بیت اگر مصر یابد اکنم برگ زیست • شود
خوار باز همه زود کاست خشین سار مارتی ویدکلری قوشدر که دگرده
چوق اولور بیت پیاده همی شد ز بهر شکار • خشین سار دید اندر آن
رود بار • خشین بوز رنکلو معناسنه در عبیده اعنبر دینور • باز خشین
کبود رنک طوغان در غایت ایله صیاددر وسقبولدر شمس فخری
بیورر بیت بعهد او نگشد رنگ باز شیر ژیان • بدو راو بزد کبک
چو باز خشین خاور مغرب معناسنه در بیت چو خورشید تابان ز گنبد
بگشت • ز بالا همی سوی خاور بگشت • مشرق معناسنه ده کلور نته که
باختر ده شرح اولندی خوالیگر مأخوذ در خوالیدن واو رسم ایله خوان
سالار معناسنه در که ترکیده چاشنی‌گیر باشی دینور • وعند البعض
طباخ معناسنه در بیت بفرمود خوالیگران را که خوان • بیارند و
بنهند پیش گوان • خوالی خوالیدن سفره و یمک دوشمک معناسنه در
خوار خوار واو رسم ایله بی آرام معناسنه در بیت چنین گفت پس نامور
با نخواره • که این گیتی کابد چنین خوار خوار خزر فتح خا وزاء عربیه گیلانه
قریب بر ولایتدر بیت سوی باختر تا بمرز خزر • همی گشت لهراسب را
سر بسر خیر خیر خیره وطونق کور معناسنه در بیت یکی خیمه زد بر سراز
دود تیره • سپه را همه چشم شد خیر خیر خسر ضم خا و سین ایله قاین آتا
و پدر زن معناسنه در بیت بگوهر بدان روز ننگ آورم • که پیش خسر
هدیه جنگ آورم خواستار خواست ایله اردن مرکبدر شفیع معناسنه
بیت بریدند سرزان تن پهلواره • نه فریاد رس بود و نه خواستار • و دلالت
و شفاعت معناسنه ده کلور بیت خر اورا کنم از پدر خواستار • چو زیبد
بمشکوی ماان نگار خوار ذلیل معناسنه در مجازا سهل واسان معناسنه ده
کلور بیت که گر بر آردیل اسفندیار • نیارد گذشتن بدان راه خوار خور

واو رسمی ایله آفتاب معناسنه در بیت چو پیدا شد آن چادر عاج
گون • خور از نجنش دو پیکر آمد برون • وبهرایک اون برنجی گونه
معناسنده ده کلور نته که مسعود سعد بیورر بیت روز خورست ای
بدو رخ همچو خور • تا نتافت خور از چرخ فلک باده خور خره اردشیر
ضم خا وتشدید را ایله اردشیر بنا ایتدوکی الکه و ولایتدر بیت
زپرمایه چیزی که بد دلپذیر • همی رفت تا خره اردشیر خوره اردشیر
مثله بیت یکی نام او خوره اردشیر • که گردد ز بادش جوان مرد پیر
خنیاگر سازنده و مطرب معناسنه در مع الزاء خاییازه بیلاوی
که بی منفعت اوله • وتوری چوب معناسنه در بیت بچشم تو اندر
خس افکنده باد • نه بینی تو آیین لشکر کیقباد • مجازا ناکس ویدگوهر
معناسنه ده کلور مع الشین المعجمه خلالوش غلغله وشماطه معناسنه در
بیت خلالوش و افغان و فریاد مرد • چو بشنید برآمد ز جان نبرد
خدیش ضم خا وکسر دال ایله کدبانو یعنی قادین واو صاحبه سر
معناسنه در بیت چه خوش گفت آن مرد با آن خدیش • مکن بد بکس
گر نخواهی بخویش مع الفاء خف یامنش نرد که قاو برینه استعمال
اولنور مع القاف خفچاق کسر خا وجیم فارسی ایله توران زمینده
بربنا باید که ساکنی ترکلردر • انده اولان ترکلره دخی خفچاقی دینور
بیت چنین تا بخفچاق با سر براند • فرود آمد آنجا و چندی بماند مع الکاف
خاشاک سو پرندی و چوپ چوپ معناسنه در بیت مرا چون بدرگاه
داوری بنابه • چو خاشاک و خاکم مینگس بر راه خایسک کسر یا و
سکون سین ایله چکوچ ومطرقه معناسنه در بیت به پولاد خایسک
آهنگران • فرو برده مسمارهای گران خدوک طیره وخشمناک
معناسنه در بیت بهر کار چون در روی هوش داره • خدوکی مکن

بندرا كوش دار • تركيبده هدوك معناسنه ده كلور كه بر كمسه
يولداشنى اوشندرسه يكا هدوك ويرمه دير نته كه عنصرى بيورر •
بيت هركه بر در كه ملوك بود • از چنين كار با خدوك بود خنك
ضمتين ايله ايكى معناسى واردر • برى بخيلو معناسنه دركه عبيده
طوبال ديبور بيت خنك انكس كو بود پادشا • كفى رام دارد دلى
پارسا • وبرى معتدل ولطيف وطرى معناسنه در بيت باهر راى نخد
تا جهان شد خنك • بجست از بر كوه باد سبك مع الكاف
الفارسى خدنك قايين اغاجيدر اندن اوق ايدوب تير خدنك ديبور
بيت براورده آن تيرهاى خدنك • كرفته كمان نبردى بجنك • كاه
اولور باكلزه خدنك دخى ديبور بيت خدنكى كه پيكان او ده ستير • زره كش
براورد كرد دكير • واندن ايو دخى دوزب زين خدنك ديبور بيت
ز اسباب تازى بزين خدنك • زبركستوانهاى وخفتان جنك فرخنك
نبلج معناسنه در • ومنازل شمس وقمردن بر منزلدر • عبيده ايكينه
دخى سرطان ديبور بيت جو سر بر زد از برج خرچنك شيد • جهان كشت
جون روى رومى سپيد خنك كسر خا وسكون نون ايله قراتدركه بياضنه
بر زسواد مختلط اوله • عبيده اشهب ديبور بيت تبارك زپولاد
سبزش كلاه • فرس خنك وبركستوانش سياه • نقره خنك بياض
قراتدركه هيچ سوادى اولميه • عبيده اشهب قرطاسى ديبور نقره كونشدر
وقرطاس كاغددر سلمان بيورر بيت نقره خنك صبح را تاخت سلطان
ختن • ساقيا كلكون كميت را بميدان در فكن • سبز خنك طورى
قره ديكلرى آتدركه سوادى بياضنه غالب اوله • عبيده احم ديبور
فتح همزه وحاء مهمله وتشديد ميم ايله انورى بيورر بيت هم سبز خنك
چرخ كمين باركير اوست • هم دشكاه بجز كمين دستگاه اوست • خنك

زبور

زبور يول يول بياض وسواد نقطه لرى اولن آتدر • عبيده انمش
وابلق ديبور • مسعود سعد بيورر بيت با زيور كردانه كارزارى •
با مركب تازى خنك زيور • خنك آته مخصوص دكلدر مطلق ابيض معناسنه
استعمال اولنور نته كه شاعر بيورر بيت قوس قزح كشت كمان داركوز •
از دو طرف خنك بى وسرخ توز • خنك بت بر صنم اشهب دركه باميان
طاغلرينك برسنده اولور • سرخ بت دخى بر صنم دركه باميان
بر ولايتدر غزنه ايله بلخ ما بيننده اولور • انساب سمعانيده بويله مذكوردر
كه باميان بلدة بين بلخ وغزنة بها قلعة حصينة والقصبة صغيرة واما
المملكة فواسعة جدًا وبها بيت ذاهب فى الهواء باساطين مرفوع منقوش
فيه كل طير وخلق على وجه الارض يشابه الذعار وفيه صنمان عظيمان
نقر فى الجبل من اسفله الى اعلاه احدهما يسمى سرخ بت والاخر خنك
بت قيل ليس فى الدنيا مثلهما سيف الدين اسفرنكى بيورر • بيت
مردم نادان اكر حاكم داناشتى • شحنه يونان بدى خنك بت باميان •
مع اللام خيل بولك وكروه معناسنه در بيت زهو دج فرو هشت
ديبا جليل • سپاه ايستاده رده خيل خيل • برفتند پوشيده روى يال
دو خيل • عمارى يكى در ميان باجليل خرچال فتح خا وجيم فارسى ايله كوكچه
قرغه در خوهل ضم خا وفتح ها ايله كج واكرى معناسنه در خرطال فتح خا
ايله اوكوز دربنك طولوسى التون معناسنه در مع الميم خرام فتح خا
ايله بشارت معناسنه در بيت يكى نامه فرسود نزديك سام • سراسر
درود ونويد وخرام • اسدى دخى بيورر بيت سپهدار ازان كفتها
كشت رام • زپيغامبر بانويد وخرام خرام كسر خا ايله ايكى معناسى واردر
برى خراميدندن فعل امر واسم مصدردر • وبرى كوزل وخوش
صورت معناسنه در خم فتح خا ايله خميدندن ماخوذدر • اكلمك معناسنه در

بشی معناسی دخی وار در، برّی بو کلم معناسنه در بیت همه بند و پیچ و همه
تاب و خم، خم و پیچ وی عنبرین بیش و کم، ثانی کمر و طاق معناسنه در
بیت درود جهان آفرین بر تو باد، خم چرخ گردون زمین تو باد، ثالث
ایوان وصفه معناسنه در کمر ایوان ایله اولمغله ایوانه خم اطلاقی
مجاز در بیت هزاران بدو اندرون طاق و خم، هزاران نگار اندرو
بیش و کم، عنصری دخی بو معناده سویلمشدر بیت سپه پهلوان بود
با شاه جم، بخم اندرون شاد و خرم بهم، رابع کمند حلقه سیدر که بوغازه
کچر، بو معناده تشدید میم جایزدر بیت مرا خواست کارد بخم کمند،
چو دیدم خمیدم زراه گزند بیت کمندی بفتراک بر بسته خم، خم اندر خم و
روی کرده دژم، شست بونده عدد در التمش معناسنه خامس پای
قولیدر که کرشش بند اولدوغی یردن اشاغیدر، پای الخناسر طرنیندن
قرشو بشو طوغری کوریلور بیت چو چپ راست کرد و بخم کرد راست
خروش از خم چرخ چاچی بخاست خم ضم خا ایله کوب در و تو چدن
کوپ کبر دوزیلن کوپه دیرلر بیت بفرمود تا بر درش کاو دم، زدند
به بستند بر پیل خم، تو چدن اولمغله روئینه خم دخی دیرلر، ان شاء الله
محلنده ذکر اولنور خیم الف معناسی وار در، برّی طبیعت و سجیّت
معناسنه در، وقیل بدخوی معناسنه در، نعرتبی بو معناده بنه بو لفظله
واقع اولمشدر بیت دگر خوی بد آنکه خوانیم خیم، که ما او ندارد دل از چو
بیم، ثانی زخم و جراحت معناسنه در بیت بزد دست بر خیم بگسست بند،
همه بند و پابند یکسو فکند، ثالث کوز چیاغی معناسنه در نته کیم منجیک
بیورر بیت دو چوبا روان درد هانش زخلم، دو خرمن زده بر دو
چشمش زخیم، رابع تغرسق و شکنبه قازندوسی در نته کیم شمس فخری
بیورر بیت خصمش ار که فورد عجب نبود، که سکان را کلیچه باشد خیم،

خامس

خامس اشکی پنبه دن دوکیمش جوال معناسنه در، سادس خیوانه
معناسنه در، کذا فی تحفة الاحباب بیت کمان تو گردد درونه بدست،
زبیم سنان خیم جادو پرست خام اوج معناسی وار در، برّی پشمامش
ضدی پخته در، مجازا فردی تجربه معناسنه کلور، ثانی دباغت اولنمامش
کوندر، ثالث کمند معناسنه در بیت بهر سو که خام اندر انداختی،
زمین از دلیران بپرداختی، اصلده دباغت اولنمامش کوندر کمندی
اندن ایدرلر، نته که بو بنده اصل اوزرینه کلمشدر بیت همی خواست
کان خم خام کمند، به نیروز هم بگسلاندش نبند، شیخ نظامی بیورر
بیت دیو بند د بخم خام کمند، کره سایه بزیر سم سمند خلم ضم خا ایله کسر
دخی مرویدر سموک درکه بورندن آقر، عربیده مخاط دینور مع
الثون خان پادشاه سمرقند و پادشاه چین و پادشاه ترکستاندر
هر کیم اولورسه و اولو بیک و پادشاه معناسنه ده کلور، و خانه
و او معناسنه ده کلور بیت کرا آبر بشادی سوی خان من، دو خورشید
روشن کنز جان من بیت سه روز اندرین خان من شاد باش، مر تو
خور و رنج آزاد باش، و کاروان سرای و منازل غربا معناسنه ده
کلور خوابنیدن اصلی خوابانیدندر، متعدی خوابیدن الف حذف
اولنمشدر بیت سپاهی که نوروز کرد آورید، بتجاهش بکیدم
فرو خوابنید خون معروف و یاقین قرابت و خصملق معناسنه ده
کلور، القرابة لحم و دم مضمونیدر، عربیده و ترکیده دم ایله قان
قرابت معناسنه ده کلور بیت تو با او چو پیوسته خون شوی،
ازین مایه هردم بافزون شوی وله بدو گفت برمن ترا حد خون،
بجنبید و شد مرمرا رهنمون وله بخون نیز پیوستگی ساختم، دل از کار
ایران بپرداختم وله تهانش ببین آشکار اکنون، چنین دان

وایمن نشود زو بخول **وله** سپهبد سیاوش را خواند وگفت • که خوی
مرو مهر نتوان نهفت **وله** برین داستان زو یکی رهنمون • که مهر
فزون نیست از مهر خون **خون اسیاوشان** عقاقیر دندر دم الاخوین
معناسنه ابتدا منشائی اول اسباب ناحق وغدر ایله سیاوشک
قتل ایدوب قانندن یره دوکیجک بردن دم الاخوین پیدا اولدی
دیو بیان اولنور **بیت** بساعت گیا هی برآمد ز خون • بدانجا که آن طشت
شد سرنگون **وله** گیا را دهم من کنونت نشان • که خوانی ورا خون
اسیاوشان **وله** بسی فائده خلق راهست ازون • که هست آن گیا
اصلش از خون اوی **خفتان** بر نوع جبه دار قفتان در که جنکده زره
اوستنه کیرلر قزاکند دخی دینور **بیت** زره بود و خفتان و ببر بیان
ز کلک وز پیکان بنود شش زیان **بیت** جهان جوی در زیر پولاد بود
بخفتانش بر تیر چون باد بود **خاستن** قالقمق وقیام معناسنه
مستقبلاتنده سینی زایه تبدیل اولنور **بیت** دو صد مرد بنواز میان
بخاست • نفرمود شان که بر دست راست **خواستن** واو رسمی ایله
استمک وطلب معناسنه در وسؤال وجر معناسنه ده کلور مستقبلاتنده
سینی هایه تبدیل اولنور **مع الواو خو** فتح خا ایله اوچ معناسی واردر
برنجی صرمشق اویدر • عربیده لبلاب دینور • وبرنجی بیان اولندر •
اکن اراسنده بتیجه ده کنندن بتر برقوت بولسون دیو قوپاردوب
بیانه آتارلر **بیت** کرا ایدون که رستم بود پیش رو • نماند برین بوم و بر خار و خو •
وله کنون رزم از جاسب را نو کنم • بطبع روان باغ را خو کنم • بمینو صد
انشکده نو کنم • جهان از ستمکاره بی خو کنم • وبرنجی قره چادر معناسنه در که
بنالر اغیدن چانوب اوزرنده جقوب بنا ایدرلر • نته که شمس فخری دیور
بیت هر که نظیبین کند اساس علوت • جرخ باید که باشد اورا خو **خشو** فتح
خا وضم شا ایله مفرد و معروف معناسنه در **بیت** بهشتیش باید که خشنو شوی •

زکفتار

زکفتار دیکار یکسو شوی **خشنو** ضم خا و سکون شین معجمه ایله راضی
وموافق معناسنه خشنود دن مخففدر **بیت** خردمند مردم بیکسو شوند •
دو لشکر بدین کونه خشنو شوند **خام کاو** صغرک یه دباغت دربسندن
اولان قراجدر که انکله ضرب اولنور **بیت** امیکوفت بر کتف او خام کاو •
چنین تا نماندش تن هیچ تاو • بیارند و بر کتف او خام گاو • زنان
تا نماندش زیر و ناو **خدیو** کسر خا ایله وقیل بالضم خداوند ومالک
وافندی و پادشاه و وزیر معناسنه در **بیت** بکار آوران دانش کت
خدیو • بدادست و منکر بفرمان دیو **خرو** انکه پادشاهک اسمیدر • برنجی
طبقهٔ ثالثه دن که ملوک اشکانیاندر خسرو بن بلاس بن فیروز بن
هرمز بن بلاس بن بهرام بن شابور بن اشک بن اشکان بن دارادر
یکرمی سال پادشاه اولدی • وبرنجی طبقهٔ رابعه دن که ساسانیاندر
خسرو پرویز دیمک ایله مشهور در احوال پرویزده شرح اولندی •
خیو فتح خا وضم یا خطی ایله خدو دخی لغتدر • توکرک معناسنه درکه
عربیده بصاق دینور **خنو** فتح خا و با و سکون زا عربیده وضم
دال ایله جعل بوجکیدر لبیبی بوریه **بیت** ان روی ورنیش بین که
پر از بلغم و خیوست • همچون خبزدو که شود زیر پای پیچ **خشو** فتح خا
وضم تا قرشت ایله بر حیوان در که بو نیوزی انفس شیا دندر
انجق سلاطینده بولنور حامله زهر تاثیر اتمز و زهر اکا قریب
اولسه اوزرنده عرق ظاهر اولور • شق اولنسه ایچی طاشکیبدر
ایچنده نقوش و نقاط برعجیبه واردر • واول حیوان تعیننده
درت قول واردر • برنجی چین ده بر صغردر دراج ومشهور بوقولدر
ثانی ایلاندر که بیک بیلدن صکره بو نیوزی اولور • ثالث کرکندر
رابع چین صحراسنده بر قوشدر غایت ایله بویکدر که اسدی بیورر •

بیت چهل تنک باز از ملمع خفته، زکوهر ده افسر زکنج بهو مع الهاخاشه
خاشاک معناسنه در بیت نه کو با زبان ونه جو با خرد، زبهر خاشاک
خویشتن بزور دخنجه ضم خا وسکون نون وجیم عربیله وقت ازالده
اولان اواز در کرک ارکلدن کرک دیشیدن بعض اول حالده
لذتنه تحمل ایتمیوب چاغرر بیت بوقت جماعش یکی خنجه خاست، تو کویی
که کاوی بغرید راست خنده، خندیدن اسم مفعولدر مشهور ومعروف
معناسنه در خندیدن اصلده ینقولمق وصدا ایلمک معناسنه در نته که
فعل ماضیده شرح اولندی بیت یکی شادمانی بدانذر جهان، خنده بیاد
کهان وجهان بیت خنده زنی تیز برخاستست، ازان انجمن حر ترا خواستست
خیزه فتح خا وکسر نون ایله برا قلنوب مجموع ومنضم اولمق معناسنه در
جیم وبا ایله ده مضبوطدر نته که ذکر اولندی خیره اوپوشمش ال وایاق
معناسنه وقامشمش کوز وطونق معناسنه در بیت کجا بستد بدکیو و
کودرز وطوس، شده خیره ازغم دوچشم کیوس، ولجوج ومعاند معناسنه ده
کلور بیت همه پیش مرپوی پوی امدند، چنان خیره وجنکجوی امدند، وعبث
وبیهوده معناسنه ده کلور بیت نه بینی زکردان ماجرکریز، مکن خیره
باچرخ کردان ستیز، وبورغون وفزومانده معناسنه ده کلور بیت
چو جمشید برباد بنشست وراند، بدانسان کزو باد خیره بماند خواسته
خواستندن اسم مفعولدر مطلوب معناسنه ومال معناسنه ده کلور
کرک متاع کرک نقد اوله بیت دلی کز خرد کرد آراسته، بکی کنج باشد
پر از خواسته خودکامه کندی مرادی اوزره اولان معجب ومغرور معناسنه در
بیت نویسد بهر کشوری نامه، بهر شهریاری وخودکامه خله فتح خا ایله
درت معناسی وار در برنجی کمی کورکی ومرادی اغاجیدر که کمی برده قد
اولنور دقده انکله دورتوب یوریدیرلر بیت سرباد بان تیز برکاشته

خل

خله پیش ملاح بکذاشته، وایکنجی مفاصلده واعضاده اولان صانجیدر
که وجعدن ضرلر واغرر نته که مسعود سعد بیورر بیت روبها تا بان
زخشم اندامها پیچان زبغض، کوییا دارند بالقوه ودر دخله
میر خسرو دخی بیورر بیت چو رخش سنان برمه انداخته، خله در دل
انجم انداخته، واوچنجی هر اوجی سوری ونیز نسنه در که انکله دیتلور
اکنه وچوالدوز ودرفش کبی، نته که میر خسرو بیورر بیت ادمیان را
سخنی نیس بود، کاو بود کش خله در پس بود، بو معانی خلیدندن
ماخوذدر صانجمق واکنه باتمق وچوالدوز ایله دیتمک امثالی
معناسنه در، وفعل لازم دخی کلور علمای روم بیورر بیت کر بشانیق
خوانیش این نام دوان، همچو کژدم متخلد اندرون خله ضم خا ایله
فتحه دخی جرو بدر، تشدید لام ایله دخی لغتدر درت معناسی وار در
برنجی غلغله واصوات بی مغز وهذیان معناسنه در بیت برارد
یکی باد بازلزله، زکیتی براید خروش وخله، وایکنجی خالی وبوش
معناسنه در بیت چو شیر اندر امد میان رمه، همه رزمکه شد زمردم
خله، بو تبنیک قافیه سنده نظر وار در، واوچنجی تیک وکم شده
معناسنه در، نته که عنصری بیورر بیت اوحراورا دران یله کرده،
مهر اورا از دل خله کرده، ودردنجی سومک معناسنه در که بورندن
چقار عبیده مخاط دینور نته که عسجدی بیورر بیت چو امدزان
بردن حمدان بدان ماند سرخش، که از بنی سقلابی فرود اید همی
خله خوشه صقم وشیق در ومنازل فلکدن برمنزلدر ایکی سنیده
عبیده سنبله دینور بیت بکشت اندرین تیز کردان سپهر، چو خورشید
از خوشه بنمود چهر خوار مایه کم قدر وبی بها معناسنه در وله بکاماب
کفت انکهی شهریار، که این روز را خوارمایه مدار وله اکر صد شود

کشته با صد هزاره برفشند باخوار ما به سوار خسته ایکی معناسی واردر
بری خستن دن اسم مفعول مجروح معناسنه در مریض وبیماره خسته
دیدکلری مجاز در و بری جکردک معناسنه در که فواکه ده اولور نته که
میر خسرو بیورر بیت لب رطب خوانی وانکه خسته از دندان کز
خسته از دندان مزکن کر رطب میخواهیش مع الیا خستکی جراحت
پاره معناسنه در بیت همه دامن کرته بدرید چاک همه خستگیهاش
برلبت پاک خسروانی نفیس پادشاهانه دیمکدر بو نسبت شرح
مفتحدر وامر معتبرده استعمال اولنور کیانی وپهلوانی دخی بویله در
بیت مر خسروانی بجام بلور کسارنده را داد بافروز در خوی فتح
خا واشمام ضمه ایله واو رسم ایله بدندن خارج اولان عرقدر بیت
ازایشان روان کشته خوی چون دورود   خی کسر   کدا
خا ایله قریه وطولم معناسنه در اصل جنک در بیت بشادی دران
شهر از فرخی همه مست کشته ولیکن زخی باب الدال مع الالف
دارا تاسع ملوک کیانیاندر ابن داراب بن بهمن بن اسفندیار در
اون درت ییل پادشاه اولدی اسکندر جنکنده قتل اولندی
قصه‌سی مشهوردر و داشتن دن صیغهٔ مبالغه طوتیجی و حفظ
ایدیجی معناسنه ده کلور داراب دارای مذکورک پدری پدر والده‌سی
همای بنت بهمن در کندی پدرندن دارا به حامل ایکن بهمن هلاک
اولدی همای پدری وصیتی ایله پادشاه اولدی وضع حمل ایدیجک
حب سلطنت کندینه غالب اولوب اوغلنی بر صندوقه قیوب
دریایه براقدی بر کارز صو کنارنده ایکن اول صندوقی کوروب
الجندن اوغلانی الدی صودن بولمق ایله اسمنی داراب قودی حد
بلوغه کلدکده اول کارزک صنعتنه سرفرو ایتمیوب سلاح ادماننه

مشغول

مشغول اولدی والده‌سی همای بر عسکری که روم جنکنه کوندرمش
ایدی داراب انره منضم اولدی بعد الرجوع اول عسکرک
سرداری داراب‌دن مشاهده ایتدوکی بهادرلقی همایه تقریر
ایتدکده احوالی تفحص ایدوب اوغلی اولدوغی محقق اولدقدن
صکره سلطنتی اکا تفویض ایدوب جمله سلاطین جهانی اکارام ایتدی
فیلقوس رومی قزین الوب کنده دهان اولمغله بینه پدرینه ارسال
ایلدی اول قز دارادن اسکندره حامل ایدی وضع حملدن صکره
فیلقوس اوغلمدر دیدی داراب اون ایکی ییل پادشاه اولدقدن
صکره دارا نام اوغلنی ولیعهد ایلدی مع التاء دخت ضم دال ایله
دختر معناسنه در بیت کزیده دلم دخت مهراب را ببارم زدیده
بمهراب را دشت معروف وترکستانده بر ولایتدر و تبریز ایله
اردبیل ما بیننده بر شهردر و اصفهانده بر قریه در و شیرازده
بر موضعدر که دشت ارزن ایله مشهوردر دست معروف والی
معناسی دخی واردر بری برقات اسباب وملبوس وثیاب
معناسنه در که عربیده حله وبذله دینور بیت یکی دست جامه بپوشید
ورفت بدان ان که کفتی که جانش بکفت بیت ز کستر دیبها
شترواز شست زر زربفت پوشیده فی الهم سه دست ثانی کره
وقره ویول معناسنه در بیت چو میدان سرآید ببا بیدروی
بدیشان سپارید یک دست کوی وله یک امشب بکوشیم دست
ببین که داند دیدار باشد جزاین ثالث بر دفعه اویون
ولعب معناسنه در قمار بازلر یاننده معروفدر نته که سنائی
بیورر بیت در با خاتم قمار بادوست در اول دست کن دغای
شیخ نظامی دخی بیورر بیت دلا چند ازین بازی انکیختن بهر دست

زنکی برامیختیم ٭ دست خطر رهزن چوق اولکلعبدر که مخاطره‌ده
اوله ٭ دست خول قتل ایله رهزن اولان لعبدر نته که خاقانی
بیورر **بیت** در قمرهٔ زمانه فتادی بدست خول ٭ واما لکعبتین که
حریفیست بس دغا ٭ رابع طرف وجانب معناسنه در **بیت**
زیکدست رستم برامد زدشت ٭ زکرد سواران هوا تیره کشت **وله**
زدست دکر کیو کودرز وطوس ٭ به پیش سپاه اندرون پیل وکوس
وله دها ده برامد زقلب سپاه ٭ زیک دست دشمن زیک دست
شاه ٭ خامس صدر وپیشکاه مجلس معناسنه در **بیت** نشسته است
بر دست دستان سام ٭ کمر بسته بر درکهش خاص وعام ٭ سادس
جنس ونوع معناسنه در ٭ نته که شیخ نظامی بیورر **بیت** شه از قصهٔ
آرزوهای خویش ٭ سخنها زهر دستی اورد پیش ٭ خواجه حافظ
دخی بیورر **بیت** کر تو زین دست مرا بی سر وسامان داری ٭ من باه سحر
زلف مشوش دارم **وله** ساقی ار باده ازین دست بجام اندازد ٭
عارفانرا همه در شرب مدام اندازد ٭ بو معنی ازکلمه سیله استعمالی
مفید اولمغله حذفی جائزدر ٭ نته که سعدی بیورر **بیت** ازین مهپارهٔ
عابد فریبی ٭ قضا تا مهد اطفال فلک را میده هدجنبش ٭ نخواباند
ازین ماهی درین کهوارهٔ بینا ٭ همدست همجنس وهمنوع معناسنه در
نته که سنائی بیورر **بیت** بارنا جنس تخم خواب امد ٭ یار همدست
یار آب امد ٭ حیثیت موافقت اولمغله همدست موافق معناسنه ده
کلور ٭ نته که خلاق المعانی بیورر **بیت** بهرچه این کرد در خاطر قضا
همدست شد با او ٭ بهرچه آن کرد اندیشه قدر همداستان امد ٭ خواجه
حافظ دخی بیورر **بیت** کی دهد دست این غرض یارب که همداستان
شوند ٭ خاطر مجموع ما زلف پریشان شما ٭ دست عربیده تعریب ایله

الی

الی معناسنه واردر ٭ بری صحرا ودشت در ٭ ثانی ثیاب ولباسدر
ثالث کاغد وورق در ٭ رابع صدر مجلس در ٭ وفاسوسده انجق بودرت
معنی مذکوردر ٭ خامس حیله ومکردر ٭ سادس اوینامق ولعبدر
حریری مقامهٔ ثالث وعشرین‌ده درت معناسن جمع ایدوب
دیمشدر که ثم قال لسدنک اعد الست الذی اعاده الدست
فقلت لا والذی اجلسک فی هذا الدست ما انا بصاحب ذلک
الدست بل انت الذی تم علیه الدست ٭ دست اول لباسدر ٭ و
ثانی صدر ومجلس در ٭ وثالث حیله در ٭ ورابع لعبدر غالب اولنه
تم له الدست ومغلوب اولنه تم علیه الدست دیرلر ٭ ودست
قازن وتنجره معناسنه کلدوکی سوکلدر بو معرب دکلدر ٭ نته که
سلیمان ابن عبد الحق قط ایله ملقب اولمش بر اهل دیوانی هجو
ایدوب بیورمشدر **بیت** ما نال قط الدست من فعله ٭ غیر سخام
الوجه والسخط ٭ ولی عن الدست علی رغمه ٭ وانقلب الدست
علی القط ٭ دست ثانی انجق صدر دیوان معناسنه در ودست
اول وثالث توریه طریقی ایله ینه صدر دیوان معناسنه در **مع**
الجیم دم آهنج صولیجر واو فورجی ودتنفس معناسنه در **بیت**
بدو کفت کای بدتن بی بها ٭ ببین ان دم اهنج نر اژدها ٭
اهنجیدن مد همزه ایله کشیدن وچکمک معناسنه در **مع الخاء**
درواخ فتح دال وسکون را ایله ایکی معناسی واردر ٭ بری خسته در
که هرکون صحته توجهی زیاده اوله ٭ وبری درشتی وغلظ وشدت
معناسنه دیر ٭ **دوغ** ضم دال ایله دغ دخی حذف واو ایله ده لغتدر
براوتدر که اندن حصیر ایدرلر **مع الدال دارو برد** کرو فر معناسنه در
اصلده دار طوت معناسنه ٭ وبرد فتح با ایله اسم فاعلدر ٭ صاول

وادراع اول معناسنه حکام قرشوسنده عظمت ایچون بو الفاظ دیمکله
کلمهٔ واحده حکمنده اولوب بسکوه وعظمت معناسنه اولدی بیت
بپوشید رستم سلیح نبرد ٭ باورد که رفت بادار وبرد دند فتح بابله
آبله وبی باک وخودکام معناسنه در بیت بخواند انکهی زر کروند را ٭
زهما بکانان تیز چندرا درخورد لایق وسزاوار معناسنه اسمدر
مصدر بدر خوردندر بیت بایران اکرچه چو اورد ینست ٭ بجای
سیاوش درخورد نیست دستبرد قهر وقوت وغلبه معناسنه در
دست ایله بردن مرکبدر بر واسم مصدردر بیت بدین شاخ وبال ٭
بدین دستبرد ٭ زخمی بود نام بردار کرد دیرند کسر دال ایله دهر و
روزکار معناسنه در بیت بدیرند هر یک زما باج وساو ٭ ندارند با ما آ
بیکار تاو دانشومند دانشمند واهل معرفت معناسنه در بیت بود
دانشومند وهم پهلوانی ٭ نه بیند کسی شیر ازین سان جوان دستان
زند پدر رستم اسمیدر یالکز اسمی دستاندر ٭ وزند بزرک معناسنه در ٭
بیت نهادم ترا نام دستان زند ٭ که با تو پدر کرد دستان وبند ٭
مع الذال المعجمه داشاد عطا واحسان معناسنه در بیت بفرمود
داشاد داد ان بدوی ٭ بکفتش که زنهار ایدر مپوی دمید دمیدن ل
ماضیدر اوفورمک ویل اسمک معناسنه در بیت سیاوش بدین
اندرون کور دیده ٭ چو باد از میان سپه بر دمید ٭ وتنفس وصولیمق
معناسنه ده کلور ٭ مجازا عضبدن شسنمک وقرمق معناسنه ده کلور
بیت چو رستم پیام سپهبد شنید ٭ چو دریای آتش زکین بر دمید ٭
واضطراب وچالغتمق معناسنه ده کلور درود تحیت ودعا معناسنه در
بیت اکر مر کذر بایدت زاب رود ٭ فرستاد باید زکشتی درود ٭
وانبیاده صلاة وسلام معناسنه در وبا ایله مرکب اولوب بدرود

اولورسه

اولورسه شرح ذکر اولندی ٭ درود ان لفظندن ماضی ده کلور
درودن اغاج بوتمق واکین بچمک معناسنه ده کلور ٭ وآسم
مصدر دخی کلور ٭ بچین معناسنه بیت کاجل تیغ الماس ارده
بود ٭ درود ترا داس اورده بود داد آفرید فن موسیقیده
بر پرده وشعبه در بیت سرودی باواز چون برکشید ٭ که اکنونش
خوانی تو داد آفرید درا باد ضم دال ایله کنجنمر وکنجلرندن بر کنجدر ٭
بیت چو بکشاد کنج درا باد را ٭ وصی کرد کو درز کشواد را مع الراء
دستوار ال دکنکی ودرکه قوجه لر الده طتوب یورر لر بیت که پیش تو
دستان سام سوار ٭ بیامد چنین خوار با دستوار درکر ضم دال ایله
نجار وخراط معناسنه در اصلی درودکر در ٭ درود اسم مصدردر
یونمق معناسنه بیت بفرمود تا درکران اورند ٭ سزاوار چوبی کران
اورند دهار طاغ مغاره سی معناسنه در ٭ ننه که اسدی بیورر بیت
که پر دهار وشکسته دره ٭ دهارش پر از کان رزنکسیره دستور
دست ایله وردن مرکبدر لشن معناسی وار در ٭ برکی قدرت وقوت
صاحبی دیمکدر ٭ کنجور ومزدور کبی مرکبدر ٭ بو معناده سکون تاو فتح
واو دخی لغتدر بیت به بنکاه دستان شوم دستور ٭ شوم رسته
زین خشکیها مکر ٭ ثانی قانون ورسم معناسنه در ٭ ننه که هاتفی
بیورر بیت چنین است دستور این زال پیر ٭ که زهرت دهد چون
چشاند شیر ٭ ثالث وزیر معناسنه در وزیرلره اجراء
قوانین وتمشیت احکامه قدرت قاهره لری اولمغله اطلاق اولنمشدر
بیت بکیتی مرا خود یکی پور بود ٭ که هم پور وهم پاک دستور بود ٭
رابع نمونه واورنک معناسنه در ٭ ودستور العمل دیدکلری
بو معنایه در خلاق المعانی بیورر بیت ای خداوندی کز فکر تو دستور

کنند؛ نقشبندان طراز از فلک صورت باف؛ خامسی اولن
واجازت معناسنه در نته که میرخسرو بیور بیت بصد نومیدی
از خود دوریم داد؛ براهنک سفر دستوریم داد؛ معرّبی الجق
قوانین مملکته مشتمل اولان دفتردر؛ نته که قاموسده مذکوردر؛
الدّستور بالضم النسخة المعمولة للجماعات التي يقع منها تحريرها
واصلی فارسیدر؛ اما فارسیده بو معنی موجود اولدوغنه مطلع اولدم
احتمالدر که تعریب اولندقده بو معنایه وضع اولنمش اوله؛ زیرا
تعریبده بر معناسی اوله؛ و تعبده معنای اخره وضع اولنه؛ نته که
محلنده مبیّن در؛ و ضمّ دال ایله اولدوغینک وجهی بودر که
فعلول فتح فا ایله لغت عربده موجود دکلدر؛ تعریب ایتدکلرینی
اغلب اوزانلرینه موافق ایدرلر دبز علی وزن عنبر هندستانده
بر شهردر بیت همه کابل و دبز و ماه و هند؛ روان همچنین تا بدریای
سند دار ستون و درک اولان اغاجدر کرک سقف درکی
اولسون نته که بو بیتده در بیت دوم دانش از اسمان بلند؛ که
بر پای چوشت لی دار و بند؛ کرک سیاست اغاجی اولسون نته که
بو بیتده در بیت کشان بتران کیو را زیر دار؛ ببردند بسته سوی جاهسار
و داشتن دن فعل امر و حرکلور؛ صقل معناسنه معنای اول دخی
بوندن مأخوذدر جنکده بریکا برینی تنشیط و الهاب ایچون استعمال
ایتدکلری الفاظلدندر؛ بو بیتده اول الفاظلدن درت مذکوردر
بیت براهدده و دار و کیر و بکش؛ زبان اسب تاب و تا مرد رش؛
بعضیلر و طوت و صقله و قتل ایله اصواتی بلند اولدی دمدار ضمّ
دال ایله دم ایله اردن مرکبدر عسکرک صوکی درکه عربیده ساقه
دینور بیت چو دمدار بر داشتی پیش رو؛ بمنزل رسیدی همه نو بنو؛
دوپیکر

دوپیکر منازل فلکدن برج جوزا در بیت چو پیدا شد از جای در عاج
کون؛ خور از بخش دوپیکر امد برون دیور کسر دال ایله بود خی
خزائن کیخسروک برلسیدر بیت در کنج کش نام او دیورست؛
پر از افسر و کوهر و زیورست؛ دبیر کاتب و نویسنده معناسنه در؛
بیت دبیر خردمند بنوشت خوب؛ پدید اورید اندرو زشت و
خوب دمور فتح دال ایله بر مبارز نوراینده بیت وزان سو به
پیچید سوی دمور؛ کرفتش بر و کردن او بزور؛ اصل لغتده آواز
اهسته و نرم معناسنه در دمار فتح دال ایله نفس معناسنه در؛
دمار از و بر آوردن هلاک ایتمکدن کنایه در بیت تو ترسانی
از رستم نامدار؛ نخستین خراز وی برارم دمار؛ اصلی دم ایله
اردن مرکبدر دم نفس در مجموعی دخی نفس معناسنه در؛ نته که
کفتار و دیدار و پرستار و خواستار و رفتار بو منوال اوزره در؛
دادار حاکم عادل معناسنه داد ایله آردن مرکبدر بیت نخست آفرین کن
بدادار پاک؛ کزویست بیر و بهم زو هلاک داور مثله اصلی داد اور در
تخفیف اولنمشدر بیت تهمتن سوی اسمان کرد روی؛ همی کفت کای
داور راست کوی؛ و مطلق سلطان و حاکم معناسنه دخی کلور بیت
همی تا بکرد اوخ انکشتری؛ جهانرا دکر کون شود داوری دستکیر الطونچر
معین و مساعد معناسنه الی طوتولمش اسیر معناسنه دخی کلور بیت
همه پیش من دستکیر اورید؛ نباید که خسته به تیر آورید دیدار دید ایله
اردن مرکبدر اسم مصدردر دیدن معناسنه نته که نظامی بیور بیت
نامی پخته بینی اندر جام؛ دید باید هزار غوره خام؛ مجموعی دخی دیدن
معناسنه کلور نته که پرستار و خواستار بویله در بیت اگر هست
خود جای کفتار نیست؛ ولیکن شنیدن چو دیدار نیست؛ کورنمک

وظهور معناسنه ده کلور بیت کر از نو بدیدار نایدگناه ٭ بماند تبو تاج
تخت وکلاه ولد در یوسف زلیخا بیت دو چشم از زمین سوی دیوار کرد
زلیخا ز دیوار دیدار ٭ یوز آلت ظهور اولمغله یوزه ده دیدار دینور
نته که سعدی بیورر بیت دیدار می نمایی و پرهیز می کنی ٭ بازار خویش و آتش ما
تیز میکنی ٭ وملاقات وکورنمك معناسنه ده کلور بیت یك امشب
بکوشیم و دست پسین ٭ که داند که دیدار باشد جز این دامپار دام ایله
اردن مرکبدر الف ممدوده یایه قلب اولندی صیاد معناسنه در
دستیار معاون ومساعد معناسنه در دیبادر ایکی دال فتحی ایله هر ایك
سکزنجی کونی اسمیدر دی بهر فتح دال ایله هر آیك اون بشنجی کونی
اسمیدر مع الزاء دز کسر دال ایله قلعه دزدار قلعه حافظیدر بیت
به پیرامن دز یکی راه نیست ٭ وکر هست از ما کس آگاه نیست دژ فتح ایله
کسر ایله ده مرویدر ٭ وزاء فارسیدر خشم در وتند فراخ وسوداوی
طبیعتك وصفیدر ضم ایله اولورسه بز معناسنه در که عربیده غده دینور
درز فتح دال وسکون را ایله بو معناسنه در کرك بزده کرك آغاجده
کرك کله سرده درزی خیاط معناسنه در بو که منوبدر بیت همه
درزها در کرفته بقیر ٭ برالوده برقیر مشك وعبیر ٭ یارق وشکاف
معناسنه ده کلور نته که سنائی بیورر بیت کمر کیر خیره لرزبود تا
کیشه کس فراخ درز بود دیریاز بطئ الحرکه معناسنه در باز ان شاء الله
محلنده شرح اولنور بیت اکرچند باشد شب دیریاز ٭ برو تیرکی هم
نماند دراز ٭ وزمان کذشته وقدیم الایام معناسنه ده کلور بیت
که هم خویش بودند از دیریاز ٭ که داماد او بد کو سرفراز دهاز فتح ایله
وزاء فارسی وعربیله ده مرویدر ٭ بانك ونعره معناسنه در مع السین
داس اوراق معناسنه در عربیده منجل دینور بیت کاجل تیغ الماس

آورده بود ٭ درود تراداس پرورده بود ٭ داربه وبغدای تلچغی
معناسنه ده کلور ٭ نته که خلاق المعانی بیورر بیت داس خوشه همه
سمار شود بر دهنش ٭ کز زند پیش نو تیر فلك از منطق لاف
دام شکار ودهره معناسنه ده کلور دبوس فتح دال وضم با ایله
کرز وچوموق معناسنه در بیت ز باد دبوس تو کوه بلند ٭ شود خاك
نعل سر افشان سمند ٭ منوچهری دخی بو معناده سویلمشدر بیت چون
زند بر چهرهٔ شیران دبوس شست من ٭ چون زند بر کردهٔ کردان عمود
کاوسار ٭ بعض افاضل شخص معناسنه ده کلور دیوب نظامینك
بو بیتنی ایراد ایلدی بیت کرد او کشته کردی افشاند ٭ که دم وکه
دبوس مر جنباند دیس کسر ایله حرف تشبیه در مشبه به آخرینه لاحق
اولور بیت یکی خانه آراست فرخار دیس ٭ درو شد لبنادی کل اندام
کیش ٭ دس فتح دال ایله وحذف یا ایله ده لغتدر نته که عنصری
بیورر بیت ندید ونبیند ترا هیچکس ٭ که رزم مثل وکه بزم دس
مع الشین المعجمه درفش اوج معناسی واردر ٭ بری آبزار که بشمقچینك
وسراجك آلتیدر ٭ میر خسرو بیورر بیت به پیشش خار حوای نیم بینی ٭
خلیده چون درفشی در ادیمی ٭ ثانی درفشیدندن امر واسم مصدر
بیت بدید آمدان اژدها فش درفش ٭ شب تیره وروی کیتی درفش
درفشیدن یلدرامق ودرخشیدن معناسنه در نته که نظامی بیورر
بیت درفشیدن تیغ آیینه تاب ٭ زده خنده بر چشمهٔ آفتاب ٭
ثالث علم وسنجاق معناسنه در ٭ معنای ثانیدن مشتقدر کلام آیدن
وجهی معلوم اولور بیت یکی برنهاده ز پیروزه تخت ٭ درفشی درفشان
بسان درخت ٭ سرش ماه زرین وتوغش بنفش ٭ بزر بافته پرنیانی
درفش ٭ اصلده درفش فریدون علمیدر درفش کاویانی دیمك

ایله مشهوردر، بعده هر علمه اطلاق اولندی، اصلی بودرکه ضحاکک
هر اوموزنده ایلان باشی شکلنده بر عارضه ظهور ایدوب کمال
وجعندن راحت وحضوری اولمیوب وجعی انجق مغز آدم ایله
ساکن اولمغین هر کون ایکی نفس قتل ایدردی، اتفاقا کاوه نام آهنکرک
بر اوغلنی بو خصوص ایچون قتل ایلدی، کاوه نک علم نجوم ووفق و
قواعدده مهارتی اولوب ضحاکک هلاکنه رصد اوزره اولوب
ظفر وقتنده مناسب ساعتده وفق وضع ایدوب ایشنه مشغول
ایکن اوکنه دوندوغی سختیانه نقش ایدردی ظلمندن متضجر اولان
خلقه سردار اولوب مذکور سختیانی بر نیزه یه بند ایدوب علم ایدندی
وخلقی باشنه جمع ایدوب فریدونه معاونت ایدوب ضحاکه ظفر بولوب
هلاک ایلدی، فریدون پادشاه اولوب اول علمی فال طوتوب جواهر ایله
ترصیع ایلدی، هر بار دشمنه عزیمت ایندکجه اوکنجه کوتوروب ونفر
برکاتی ایله منصور ومظفر اولوردی، اندنصکره هر کلن پادشاه اول
علمه تعظیم ایدوب انواع جواهر ایله مزین ایدردی، یزدجرد زماننه کلنجه که
آخر ملوک فرسدر، حددن زیاده جواهر ایله موشح ومزین ایدی، وقعه
قادسیه ده مسلمانلره نصیب اولدی، وکاویانی دکی الف ونون تاییله
نسبت ایچوندر، خسروانی وکیانی کبی بو ابیاتده وجه مذکور اوزره
مشروحدر بیت وزان چرم آهنکران پشت پای، بپوشند هنکام زخم
درای، همان کاوه آن بر سر نیزه کرد، همانکه ز بازار برخاست کرد
چو آن پوست بر نیزه بر دید کی، به نیکی یکی اختر افکند پی، بیاراست
انرا بدیبای روم، ز کوهر بر و پیکر از زر بوم، بزد بر سر خویش چون
کرد ماه، یکی فال فرخ پی افکند شاه، فروهشت ازو سرخ و زرد و
بنفش، همی خواندش کاویانی درفش، وزان پس هر آنکس که بکرفت

کاه، بشاهی بسر بر نهادی کلاه، بر ان بی بها چرم آهنکران، بر آویختی
نو بنو کوهران، ز دیبای پرمایه و پرنیان، بر انکونه شد اختر
کاویان، که اندر شب تیره خورشید بود، جهان را ازو دل پر امید بود
دستکش بش معناسی واردر، بری اول نسنه درکه ال ایله استعمالی
ملایم وآسان اوله، کرک آت اولسون نته که بو بیتده دربیت
چو بیدار شد رستم از خواب خوش، برآشفت بر باره دستکش
کرک پای اولسون که پیاده دینور، نته که سلمان بیورر بیت
طفل بخت تست بر تابی که چرخ کوژ پشت، چون کمان دستکش در قبضهٔ
فرمان تست، یا الکه دستکش دخی دینور، نته که ینه سلمان بیورر بیت
پیش زور بازویت قوس فلک شد دستکش، زیر پای همتت حال جهان
شد پایمال، کرک غیر مذکور اولسون، نته که شاعر بیورر بیت دستکش
جفا مکن اب زحم که فیض او، بی حد وسرشکها در عدل نمیکند، ثانی
اعمای بدن معناسنه درکه عربیده قائد الاعمی دینور، نته که شاعر بیورر
بیت فرقست میان آنکه از روی یقین، با دیده بینا رود و اندر ره دین
با آنکه دو چشم بسته بید دستکشی، هر سوی همی رود بظن و تخمین
ثالث فرنج معناسنه درکه عربیده کد الید دینور، نته که نظامی بیورر
بیت دستخوش کس نیم از بهر کنج، دستکشی میخورم از دست رنج
بیت پایکه عشق نه ما کرده ایم، دستکش عشق نه ما خورده ایم، دست
رنج صنعت وحرفت معناسنه درکه اندن کدیمین حاصل اولور
نته که سعدی بیورر بیت بیاموز فرزند را دست رنج، وکر دست
داری چو قارون بکنج، رابع کدا ودلنجی معناسنه درکه اراذل
اوزادر، خامس سیر معناسنه درکه اللری باغلنور، دستخوش عنبر
ولادن کیرالده اوینادقری ملایم نسنه درکه مجازا ملعبه ومسخره اولان

کیمسنه یه ده اطلاق اولنور، نته که بیت نظامیده ذکر اولندی وخش فتح
دال وسکون خا ایله ابتدا و اغاز معناسنه در درخش شیمشک و برق
معناسنه در و درخشیدن دن فعل امر دخی کلور دورباش چاوش معناسنه در
که حکام قارشوسنده خلقه بو لفظ ایله دیوب ازاغ ایدر، مجازاً النده
اولان نیزه یه و اغاجه دخی اطلاق اولنور، طرفنده سنانی وار در
آه معناسنه کلدوکی تشبیه طریقی ایله در مع الغین المعجمه داغ طواره وغیریه
نشان ایچون اولکلیا قیدر، مجازاً حرقت و الم معناسنه ده کلور بیت
ز چنکال شیران همه دشت عزم، دریده بر و دل پر از داغ و کرم، داغ
اصلده مطلقا نشان و علامت معناسنه در نته که نظامی بیورر بیت صید
چنان خورد که داغش نماند، روغن از بهر چراغش نماند دغ فتحله اوت سز
واکن سز یر معناسنه در که تشبیهاً باشنده قیل بتمین کمسه یه دغ و دغسر
دینور مع الفاء درخف قنفد وزنی اوزره زنبور سیاه معناسنه در
دبق کسر ایله لفظ عربیدر، ترکیده اوک دیدکاری یلمشکلی نسنه در، انکله
قوش طوتیلور، ولغت میرزاده دبق بر معین بوی قوش معناسنه در
بیت سرنیک تابوت کردند خشک، بدیق و بعنبر و بموم و بمشک،
وله سرش را بدیق و بمشک و کلاب، بشو بیدتن را بکافور ناب
مع الکاف دهاک ضحاک اسمیدر، ده ایله اک دن مرکبدر، نته که اژدها
شرحنده ذکر اولندی دک فتح ایله ایز طوتین یر معناسنه در مع الکاف
الفارسی دژهوخت کنک فتح و کسر دال و سکون زاء فارسی و فتح کاف
فارسی ایله قدس شریف اسمیدر بیت کنون سلم جو یای جنک امدست
که بارش ز دژ هوخت کنک امدست دژاهنک بد اهنک و بدخوی
معناسنه در بیت دژاهنک و خودرای خواندی مرا، نکوی که کفت این
سخن مر ترا، اصلی بد قصد در انسانه مخصوص دکلدر، نته که عنصری بیورر بیت

بیك

بیك خدنك دژاهنك داری تنك، تو بر پلنك شیخ و بر نهنك
دریا بار دوداهنك مطبخده و کلخنده توتن چقاجق یول معناسنه در
مع اللام دوال قایش معناسنه در که اندن قوشاق ایدرلر بیت
بکیریم هر دو دوال کمر، بکردیم جنکی دو پرخاشخر، اندن کمند دخی
ایدرلر، کمنده دخی اطلاق اولنور بیت ز فتراك بکشاد پیچان کمند،
همی خواست کارد میانش به بند وله بترك اندرا فتاد خم دوال
سپهبد ز رستم بدزدید یال، و اندن کوس چالجق الت دخی اولور،
نته که نظامی بیورر بیت انکه امروز بعد چندین سال، همه بر کوس او
زنند دوال، و اندن اوزنکی قایشی دخی اولور، دوال پا قایش بالدر
دیدکلری مخلوق در که ادمدن بر صنفدر، دوال پا کردن کوترم و بیچاره
اینمك معناسنه در، نته که میر خسرو بیورر بیت شه عنان را بدور پا کرده
پادراز و دوال پا کرده، دواك تصغیر ایله بر قایش در که انکله
قمار اوینارلر مع المیم دام ایکی معناسی وار در بری طوزاق معناسنه
اسم عامدر، کرك اوله اولسون که انکله بالق صید اولنور، کرك
اغ اوله که انکله بالق و قوش صید اولنور، کرك تر تنجر قوش و پنجر
چارپا که انکله صید اولنور بیت بدام اندرش ناسکالیده میش، پلنك
از پس پشت و صیاد پیش، کرك صحان و اسنانی طوتجق آلت
اوله، و بری تر تنجر اولمین چارپا در چقال و تلکی کبی بیت دد و دام و
مرغ هوا را تمام، بینداخت جز حرص خوردن بدام دیهیم تاج پادشاهی
در اصلی داهیم در بیت چو دیهیم شاهی بسر بر نهاد، سراسر جهان را
همه داد داد دژخیم دژ ایله خیم دن مرکبدر، دژ یرامز و بلشت
معناسنه در و خیم طبیعت معناسنه در، نته که ذکر اولندی، مجموعی
بدخوی و بدطبع معناسنه در بیت کجا جای دیوان دژخیم بود

گزان جایکه پیل را بیم بود * اگر جلاد و خونیلره اطلاق اولنور بیت
بدژخیم فرمود تا تیغ تیز * بگیرد کند تنش را ریز ریز وله چنین گفت
دژخیم نزاژدها * که از چنگ من کس نیابد رها دژم کسر دال و فتح
زاء فارسی ایله محزون و اندوهناک معناسنه در بیت زنا امده کار
دل را بغم * سزد گر نداری نباشی دژم وله همی رفت با او تهمتن بهم *
بدان تا بره بر نباشد دژم * محزون صولش کبرا ولمغله مخمور گوزه
دخی دینور بیت دو یاقوت خندان دو نرگس دژم * ستون دو
ابرو چو سیمین قلم * محزون پریشان و آشفته حال اولمغله اویکلوبه دخی فتح
وجهوله دخی دژم دینور بیت دلیران ایران و زال دژم * بکم دند جمله
چو شیر دژم وله همی ز آسمان کرکس اندر کشیده * ز دریا نهنگ دژم بر کشید *
دم فتح ایله بش معناسی وار در * بری ماده حیات اولان نفس در بیت
چو کرکین شنید این سخن شد دژم * ز رخش گشت زرد و فرو برد دم
دم آب بر بودم صو در که بر نفس ایله اچلین صو مقداری در * ثانی افورمک
معناسنه اسم مصدر در بیت بغرید ان اژدهای دژم * همی آتش افروخت
گو ببر بدم * ثالث دم جر و فو بجر کوروکی معناسنه در که عربیده منفخ
دینور * رابع صباح اغرمق معناسنه اسم مصدر در سپیده دم گبی
انبلاج صبح معناسنه ظهیر فاریابی بیورر بیت سپیده دم که شدم محرم
سرای سرور * شنیدم ابت تو بوالی اساز لب حور * بو معانی اربعه
دمیدن دن ماخوذ در * بو مصدر ماضیده شرح اولندی خامس بارلننک
کنارنی و اغزی معناسنه در قلیج و بچاق اغزینه دم تیغ و دم کارد دینور
ایکی اغزلو قلیجه [illegible] دو دم دینور مقراضک اغزینه دم کارد دینور و پیکانک
و سنانک بو فقه کنارینه دم پیکان و دم سنان دینور * و کلچن
اغزینه دم توپ دینور * و قس علی هذا مع النون داستان افسانه و مثل

و حکایت

و حکایت گذشتگان معناسنه در دستان رستمک پدری اسمیدر بیت
بدو گفت نشنیدی ان داستان * که دستان زد است از گه باستان * دستانک
اصل معناسی مکر و حیله در آنه دن متولد اولدقده کرپکی و حاجبی و باشی
توییی بیاض اولمغله پدری سام بو بنم اوغلم دکلدر دیو مکر و حیله ایدوب
کوه البرزده براقدی * سیمرغ آنی یدی ییل تربیت ایلدی بعده واقف اولنده
کوردیکه کندینه درلر محبوبک فلان یرده صاغ در وارب سیمرغدن
الدی * نته که بو بیتده سیمرغ لسانندن دستانه خطاب واقع در بیت
نهادم ترا نام دستان زند * که با تو پدر کرد دستان و بند * دستان
سرود و نغمه معناسنه ده گلور عندلیبه هزار دستان دیدکلری بوندن
ماخوذ در * نته که سوزنی بیورر بیت بفضل و عدل معروفی بران جمله که
در عالم * زنند از فضل و عدل تو بهستان بلبلان دستان * دستان
جمع دست دخی گلور نته که سعدی بیورر بیت دستان که تو داری ای
پری روی * بس دل ببری بمکر و دستان دان دانستن دن فعل امر
و اسم فاعل در سخندان گبی و ظرف مکان گلور * قلمدان گبی ظرف خاص
اولور که انک ایچون معد و مهیا اوله * ستان دخی اگرچه ظرف مکاندر
اما ظرف عامدر مظروفه اختصاصی یوقدر * و دانه وجهه معناسنه ده
گلور نته که سوزنی بیورر بیت دان است و دام خال رخ و زلف ان
صنم * هر سال و ماه بسته بدان دان و دام دل دستارخوان بز دن
اولان سفره و پیشکیر در و زله معناسنه ده گلور بیت بمن داد زین
گونه دستارخوان * که از من جهان آفرین را نخوان دنان صیغه مبالغه در
دنیدن دن مشتقدر دنیدن بالیغه سوزمک و کبرلنمک خیلا معناسنه
و ناز ایله صالنمق صالنه یورمک خرامیدن معناسنه در بیت بیامد سوی
میمنه بازمان سپاهی * ز ترکان دنان و دمان دالان دهلیز معناسنه در

ع جوانخان درامد بدالان شاه • حکیم شفایی دخر بیرزا مؤمن هجونده
بیورر بیت درراه حریفان سرطایرکه تو داری • بی نور چراغیست
بدالان دیوخی دهقان دهخان معربدر ده ایله خاندن مرکبدر
کویرده رئیس فلاحان وشیخ البلد معناسنه در بیت زدهقان پرمایه
کس اندیده • که شایستهٔ افریدون سزید درفشان درفشیدندن مبالغهٔ
فاعلدر • درخشان معناسنه بیت یکی برنهاده زبیروزه تخت • درفشی
درفشان بسان درخت دمان دمیدندن مبالغهٔ فاعلدر صولبجر
واو فوریجر معناسنه در • اکثر مهیب حیوانانده استعمال اولنور بو مصدر
ماضیده شرح اولندی بیت چو بیران بیامد بر مز دمان • سخن گفت
بادر ددل یک زمان دین کسر ایله هر ایکی بکرمز در دخی کویند بیت
بمان تا بماندمه فوردین • که بفرایداندر جهان هوردین مع الواو دغو
فتح دال وضم غین معجمه ایله توران زمین حدودنده بر صحرا اسمیدر
رسید فرنبده طوس ایله کیوانده شکاره وارد قده کرشیوز اوغلی بابندن
بر باکره قز بولوب کیکاوسه کتوردیلر • سیاوش اندن حاصل
اولدی بیت بیاری همه جنکجو آمدند • چو نزدیک دشت دغو امدند •
دیو شیطان وابلیس وعفریت معناسنه ده کلور بیت چرابر دلت
چیره شد چیره دیو • که برداز دلت ترس کیهان خدیو مع الهاء
داه ایکی معناسی وار در بری عشره واون معناسنه در اصل بود ر
وحذف الفله ده شایعدر بیت ابر داه ودو هفت شد کتخدای •
گرفته هر یک سزاوار جای • ثانی کنیز وجاریه معناسنه در • نته که شاعر
بیورر بیت شاهزاده بوی بو داری مال • داه زاده شوی چو بد شد حال •
دژاکاه فتح ایله وکسر دال ایله دژ ایله اکاه دن مرکبدر • خشمکین
ومهیب واورکمش معناسنه در آدمه ویرتیجی حیوانه صفتدر بیت سوار
جهان

جهان پهلوان دلیر • چو بیک دژاکاه ودرنده شیر بیت به پیش اندر
امد بنزده زریر • چو بیر دژاکاه وغرنده شیر دشنه فتح ایله خنجردر
بیت هر آنکه که تشنه شدی تو بخون • بیالود ران دشنه آبگون •
درونه فتح دال وضم را ایله حلاج یایی در بیت کمان تو کردد درونه بدست
زبیم من ای خیم جادو پرست • دردن معناسنه ده کلور نته که میرخسرو
بیورر بیت جون غمزده را دران نخیره • از خوردن غم درونه شد پره •
دیزه کسر ایله یاغز آته اطلاق اولنور • معربی دیزج در فتح دال ایله نته که
قاموسده بیورمشدر • الدیزج من الخیل معرب دیزه بالکسر ولماء عرّبوه
فتحوه • لکن نه لون ایله متصف اولدوغنه تعرض اتمدی • جاربردی
شرح شافیه ده اول باب ادغامده دیمشدر که • الحمار الادغم هو الذی
یسمیه العجم دیزه وذلک اذا لم تصدق خضرته ولا زرقته فکانهما لونان
قد امتزجا • دیزه آیله ها اختصاصیه دل مرکبدر • دیزه یاغز دیدکاری
رنکدر • دیزه بولونه منسوب اولان نسنه در کرک آت اولسون
نته که بو بیتده در بیت بفرمود تا بر نهادند زین • بران دیزهٔ پیلتن
زورکین • کرک قاتر اولسون نته که شاعر بیورر بیت قطار استر
دیزه صد وسی • که بارش طشت وطشتخان بود دنیی • کرک نوبت
اولسون نته که بو بیتده در بیت درفشی کجا پیکرش دیزه کرک •
نشان سپهدار کیو بزرک دمنده دمیدندن اسم فاعلدر دمان
معناسنه در بیت بزال آکهی شد که رستم چه کرد • زبیل دمنده برآورد
کرد • مضطرب ومتحرک معناسنه ده کلور بیت چو کوه دمنده حر
اورا بدید • بکردار کوهر براو ود وید دهاده کسر دالین ایله جنکده
ایکی طرفدن اقدام والتهاب حرب معناسنه در • معنای لفظ ویره
ویره دیمکدر ایکی فعل امر دن الف ایله مرکبدر بیت دهاده براهد

زنکب سپاه ؛ ز یکدست دشمن ز یکدست شاه **دمه** ایکی معناسی واردر
برنجی معناسنه درکه قار ایله صوق هوادن عبارتدر ؛ معرّبی
دمق در **بیت** که کرک اندر آمد میان رمه ؛ سک و حرد را دید روز
دمه ؛ ثانی کورک درکه دم چیده و قویجیده اولور ؛ شنقیغ معناسنه
نته که میر خسرو بیورر **بیت** نقد را سکه درعیار آورد ؛ دمه وکوره را
بکار آورد **درمنه** کسر دال وفتح را وسکون میم ایله یوشن اوتیدر که
عربجه شیح دینور ؛ فتح دال وسکون را وفتح میم ایله ده لغتدر **بیت**
بکردیم تاراج کنج دبه ؛ بیاران نهشتیم جز درمنه **دشمه** علی وزن چشمه
بر پهلوان ایرانیدر **دده** برنجی جانوردر سبع معناسنه و برنجی اولیا
نه دام دینور **بیت** شبی قیرکون ماه پنهان شده ؛ بخواب اندرون
مرغ و دام و دده **دوده** ایکی معناسی واردر ؛ برنجیسی جمهور فرزند و
عشیره و قوم درکه ترکیده بوی دینورکه کچه قبیله در **بیت** ز بهر یکی
بازکم بوده را ؛ برانداختم میهن و دوده را ؛ دودمان قبیله وصوی
معناسنه در ؛ معنابرلری میر خسرو وک بو بیتنده ظاهردر **بیت** نسلی
بنست کان زاده باشد تمام ؛ که آبای خود را کند زنده نام ؛ نه دوده که
دودی بود تیره داغ ؛ که در دودمان برنیارد چراغ ؛ ثانی ایس معناسنه در
که سیاه مرکب اندر دوده لفظنه منسوبدر ؛ نته که میر خسرو بیورر
بیت دید از قلم جراحت انگیز ؛ در دوده سرشته آتش تیز **دیده**
دیدندن مأخوذ اسم مفعولدر کورلمش معناسنه وماضیدر کورمش
معناسنه ؛ وکوز دخی بیک معناسنه ده کلورکه عربیده ناظر وانسان
دینور ؛ وکوزه اطلاق مجاز در نته که میر خسرو بیورر **بیت** شبی همچون
سواد دیده پرنور ؛ هوا عنبرفشان چون طرهٔ حور ؛ و بیک معناسنه
اولدوغی بو بیتده ظاهردر **بیت** جهان مردم را پسندیده ؛ که کوی بچشم

اندرم

اندرم دیده ؛ مجازا دیده بان معناسنه ده کلور نته که عربیده عین
دخی بویله در **بیت** عو دیده بشنید کودرز و کفت ؛ که جز خاک تیره ندارم
جفت **وله** عو دیده بشنید دستان سام ؛ بفرمود بر چرمه کردن لکام ؛
دیده گاه دیده بان اولدوغی یردرکه انده نظر ایدر **بیت** چو برخاست
از دشت کرد سپاه ؛ کسی آمد بر رستم از دیده گاه **وله** ازان دیده که دید
بکت دلب ؛ که این دشت پرخار و تاریک شب **دانش پژوه** معرفت
اندوز معناسنه در پژوهیدندن مأخوذدر تفحص وتفتیش معناسنه
بیت بدو کفت کارشاه دانش پژوه ؛ چو خورشید تابان تبلیغ کرده ؛
دستگاه معروف وال آلت قدرت وکل مکنت اولمغله قدرت
وامکانه دستگاه دینلدی **بیت** اکرکشن کرد دو را دستگاه ؛ بفرو بنام
جهاندار شاه ؛ و محل شغل وتصرفه دخی اطلاق اولنور ؛ کارخانه
معناسنه عوام اتراک تخفیف ایدوب دزگاه دیرلر نته که نظامی بیورر
بیت کیست درین دستکه دیرپای ؛ کو لمن الملک زند جز خدای ؛
انوری دخی بیورر **بیت** باصطناع بیاست دستگاه ؛ وجود بایستاد
بیغو و پایگاه صدور **دایه** معروف درکه ترکیده طایه دینور
دا اتابک ولالا و مربی معناسنه ده کلور **بیت** سیاوش جهاندار
پرمایه بود ؛ ورا رستم زابلی دایه بود **وله** ترا پرورده یکی دایه ام ؛
بهمت دایه اهم نیک سرمایه ام **دیه** فربه وکوک معناسنه در **بیت**
همی کرد برکرد کارش فربه ؛ چو ره را رها کرد آمد بدیه ؛ باء یی حذف
ایدوب ده دخی دینور وبو مشهوردر **بیت** یکی نامور زان پسندیده
ده ؛ کذر کرد بروی که او بود مه **دخمه** فتح دال ایله میّت تربه سیدرکه
غارده اوله یاطاغده خانه کبی بنا اوله **بیت** خبر شد که سام نریمان
بمرد ؛ همی دخمه سازد دراز آل کرد **بیت** یکی دخمه از بهر او ساختند ؛

همه فرش دیبا در انداختند بیت یکی دخمه پرداخت شاه جهان نهادند
ویرا دران دخمه دان ولی یکی تخت فرسود پس شاهوار نهادند برو
یل اسفندیار ببستند اکه در دخمه گاه بفرمان آن نامبردار شاه
بوندن معلوم اولدیکه دخمه اچق میت وضع اولندوغی سردابدر
و دخمه دان و دخمه گاه اول خانه گبر نبادر و اداة الفضلاده بو
وجهله مذکوردر که دخمه جایگاهی که چهار گوشه کافته باشند و زبر او
پوششی داشته و نردبان درو نهاده و هر آدمی که بمیرد تابوت
کرده درو نهند وان گنبد که بر سر گور بنا کنند و سردابه و کتب
تواریخده مسطوردر که سلاطین و اکابر فرس جاهلیه تربه‌لریکه
کوه اصطخرده و اطرافنده ایدی اوج قسم اوزره دربری ذکر
اولناندر و بری طاغ اتکنده قیوب اوزرنده طاشلر جمع ایدوب
تل کبی ایدرلر ایدی و بری کوب ایچنده قیوب یرالتنده دفن
ایدرلر ایدی دهره ایکی یوزلو قلیجدر که ایکی طرفی دخی قاطعدر و
سنان کبی اوجی سوریدر ترکیده اکاچ دینور و کیلانده
ساطوره بکزر بر حربه در که دسته سی واردر سعدی بیورر بیت
ترا گر نه زدانش بهره بودی کجا در دل ز دهرت دهره بودی
و نعلبند سمتراش و اوراق و آغج بوداق آلتی معناسنه ده گلور
نظامی بیورر بیت دهارجه کشی دهره بخون ریختن من خود رنجه
کردد تو مکش دهره و شتاب دسته درت معناسی واردر برنجی
و مد معناسنه درکه عربیده حزمه و ربطه معناسنه در و کاغد دسته‌سی
یکرمی درت یراقدر ثانی هرنسنه نک طوتجق یریدر طوتولمک
باجاقی و چوالک قلپی و گوشه سی گبی که هر برینه مخصوص ایله اولور
دسته مشک و دسته جوال و صاب معناسنه دخی دسته تبر

و دسته کارد

دسته کارد کبی ثالث یاری و معاونت معناسنه در نته که شاه ناصر
خسرو بیورر بیت بسته هوا مباش اگر خواهی تا دیو مر ترا نکند بسته
رابع گستاخ و بی باک معناسنه در نته که رودکی بیورر بیت نیست از تو
عجب که گستاخم که تو کردی دراوتلم دسته سلمان دخی بیورر بیت
بنفشه دسته از آن میشود بمجلس باغ که در بهار بخود میرود فرو غمگین
ضم دال ایله اولورسه سنک و طاش معناسنه در دیوچه لنبغ معناسی
واردر بری کوه درکه عربیده عثه دینور ثیابی چورک ایدر ثانی
ارضه درکه کاغدی و اغاجی فنا ایدر ثالث ارقه قشاغی سیدر
رابع سولک درکه عربیده علق دینور صوده اولور خامس کیاهدر
مع الیاء دری ایکی معناسی واردر بری لغات فرسک بش لغاتندن
بر لغت فصیحه در نته که پهلوی شرحنده ذکر اولندی بیت زبان اندر
آرم بشعر دری چو گشت این گزین داستان اسپری یا اصلده
نسبت ایچوندر و بو تسمیده بش قول واردر بری جایو معناسنه
اولان دره منسوبدر بهمن اسفندیار درگاهنه اطراف عالمدن
هر جنسدن مخلوق گلوب بری برینک لسانن بلمامک ایله بهمن علماء
دانشمندلره امر ایلدیکه بر لسان وضع ایده‌لر که درگاهنده انکله
تکلم ایده‌لر خلقه بو لغت مقبول و مطبوع گلوب مرور ایام ایله
پاکیزه و منقح اولدی ثانی بو لغت نفس لغت فارسیه در بهرام
ابن یزدجرد دریه منسوبدر پادشاه اولدقده حکم ایلدیکه
کندی درنده زبان فارسیدن غیری اولمیه و احکام و فرامین
و مکاتیب جمله سی فارسی اوله یتمش ساله دک که نهایت سلطنتی
ایدی بو آخردن رجوع ایتمیوب درگاهنه منسوب اولندی ثالث
شیرازده بر ناحیه مخصوصه واردر اکا در دینور اهلی فصیح اولمغله

انده نسبت اولنوب زبانه دری دنلدی رابع بعض دیمشدر که لسان
فارسینک فصیحنه دری دینور نته که حدیثده مذکوردر لسان
اهل الجنة العربية و الفارسية الدرية لیکن فارسینک دریسی و
وعربینک تازیسی فصیح اولمق ملاحظه اولنور دیمشدر خفی اولمیه که
بو حدیثنک اصلی یوقدر حفاظ حدیث یاننده موضوع اولدوغی معروفدر
خامس ولایت عجمده بر یر واردر که اهلی لغت عربیه ایله تکلم ایدرلردی
اول جماعتک اسمیدر خفی اولمیه که بو قول ماقبلی ایله درجهٔ اعتباردن
ساقط ورددن مستغنیدر معنای ثانی دره معناسنه اولان
درلفظنه منسوبدر کبک دری بو قبیلدندر ایکی طاغک ارالغنه
دارسیده دره دینور یاء نسبت اختصاصیه ایله نته که حافظ بیورر
بیت سیه گشت چشمش برآهو بره برآورده کبکان خروش از دره جمله
درظرفیت ایله هاء مذکوردن حرکیدر یالکوز در دخی دینور نته که خلاق
المعانی بیورر بیت چون نافهٔ مشک نارسیده لاله همه کوه ودر گرفته دیوپای
اورمجک وعنکبوت معناسنه در بیت بناهر در واهرمن کرده جای تنیده
در و خانه دیوپای دیبهٔ خسروی کسره ایله خسرو پرویزک خزائن تمامیه سندن
برنک اسمیدر بیت دگرانکه نامش اگر بشنوی بخوانی ورا دیبهٔ خسروی
دغوی ذکر اولنان دغودر که توران زمین حدودنده برصحرادر بیت
بنخجیر شیران بدشت دغوی همان بازو یوزان نخجیر جوی درفش مشهور
ورسوا معناسنه در درفش منسوبدر بیت زبان برکشد تیغ بر من مهان
درفش شوم من بدین درجهان وله بگفتار گرشیون بدنهان درفش مکن
خویشتن را درجهان درای درت معناسی واردر بری دمرجینک چکیچ و مطرقه
معناسنه در بیت ازان روز آهنگران پشت پای بپوشند هنگام زخم
درای ثانی درآمدن دن فعل امردر ایچرو کیر دیمکدر نته که انوری
بیورر

بیورر بیت اثر چیز اثر دین خدای مرحبا مرحبا درای درای ثالث چاک
معناسنه در که عربیده جرس وناقوس دینور بیت ازان های وهوی و
چنگ درای یکردار طهمورثی کرته نای اصلده درآییدن دن مأخوذدر
درآییدن فتح دال ایله کسر دخی مرویدر چاک اوتمک واشالی و قبا
چاغرمق معناسنه در نته که نظامی بیورر بیت درآینده هرسو درای شتر
زبانک تهی مغزرا کرده پر رابع درآییدن دن فعل امر واسم فاعلدر
درآییدن سویلمک وگفتن معناسنه در لکن آنجلاین سویلمک که
لقلقهٔ کلام دربی فائده ولاطائل اوله معنای ثالثدن مستعاردر که
اوحدی جام جمده بیورر بیت فقر اگر خوردن است وکابیدن هرزه
چند بر درآییدن مدرای سویلمه و دیمه معناسنه در نته که انوری بیورر
بیت گر زحاصت وهد از خاص تو بیهوده مگو ورزتوزیع زتوزیع تو
یافه مداری یافه درای هرزه گو وبمعنی سویلیجی معناسنه در نته که
خلاق المعانی بیورر بیت زبس که هر یکذار دتنم زغصه و رنج بجان
رسیدم ازین شاعران یافه داری میرخسرو دخی بیورر بیت خسروا از
ایوان تو برگشت روز تاکیت این هرزه درابر هنوز داوری جنگ و
خصومت معناسنه در بیت دل از داوریها بپرداختند باین یکی
جشن نوساختند وله اگر تو بدین گفت من بنگری دو لشکر
برآساید از داوری اصلده داوری اول قضیه معناسنه در که حاکم
متخاصمین بیننده حکم وفصل ایدر آخرنده کی یاء نسبت ایچوندر
نته که حافظ بیورر بیت لاله ساغر گیر و نرگس مست و بر ما نام فسق
داوری دارم خداوندا اگر داور کنم اول قضیه منشاء جنگ و
خصومت اولمغله اطلاق المسبب علی السبب قبیلندندر جنگه و خصومته
اطلاق اولنلدی ومطلق قضیه وامر معناسنه ده کلور نته که نظامی

بیورر بیت دروغی نکویم درین داوری • بجت زنم لاف نام آوری •
بیت بخندید دانا کزین داوری • به ازچون منی را بدست آوری •
باب الراء مع الالف روستا کوی وده معناسنه در رستن دن خود در
اکن واو ت بیتمک معناسنه در • اکن اعتباری ایله کویه اطلاق اولنمشدر
بیت نیامد زکشتش جز رنج بهره • یکی روستا دید نزدیک شهر • واو
حذف اولنوب رستا دخی دیرز نته که ملای روم بیورر بیت هر که
در رستا بود روزی و شام • تا بماهی عقل او نبود تمام رکیب رکاب
واوزنی در لفظ عربیدر اماله اولنمشدر بیت نکه کرد رستم بران
سرفراز • بدان شاخ و یال و رکیب دراز • ولغت فرسده رکاب
پیاله دراز دهشت پهلو در خاقانی بیورر بیت خورده اندازم رکابی
چند و اسباب صلاح • بر سر این توسن مطلق عنان افشانده اند مع التاء
رست ضم ایله اوج معناسی واردر • بری آرستن دن فعل ماضیدر اکن او ت
بتمک معناسنه در بیت چنین گفت کینت سرکین نخست • پراکنده
تخم بر خاش و رست • ثانی تارله و مزرعه معناسنه در معنای اولدن
مأخوذ در بیت بتوران نماند بر و بوم و رست • کلاه منم اندازه کیرد نخست •
بیت زنا کس نماند برین بوم و رست • زنیکی بباید ترا دست شست •
ثالث قوی ومحکم معناسنه در نته که نظامی بیورر بیت کرده بچیال
حروفی جست • کان خانه زیک بوم راست • اوحدی ذخر جام جنده
بیورر بیت تا یقینش بدو درست شود • بریاضت امین و رست شود •
دفتح را ایله قورتلدی وخلاص اولدی معناسنه فعل ماضیدر جزء وصف
معناسنه ده کلور • نته که شمس فخری بیورر بیت همیشه تا که باشد سرو و
سوسن • ببستان برکشیده پر ز رست مع الحاء المهملة رمیح اصل
رماح جمع رمحدر نیزه معناسنه لفظ عربیدر اماله اولنمشدر بیت بفرمود

شاه

شاه جهان تا تسیح • ببارند تیغ و سنان در میح • تسیح دخی عربیدر اصلی
تسلیح در اماله اولندی مع الخاء راخ غم واندوه معناسنه در بیت
دو کوشش بخنجر چو سوراخ کرد • دل مرز توران پر از راخ کرد مع الدال
ره آورد یول ارمغانیدر • بهشتم ره آورد پیش آورید • همه هدیه بهای
نکو چون سزید ره نورد سرعتله یول طی ایدیجی معناسنه در نورد یدندن
طی ایتمک و دورمک معناسنه در بیت چراننده کرکس اندر نبرد • جهنده
چرمه ره نورد مع الذال المعجمة راوذ فتح واو ایله اول بر در که جابر وجبا
وافر صولری اوله بیت بشنید براو دهر داشتی • شب و روز در دشت
بکذاشتی راد دانا و خردمند و حکیم معناسنه در بیت جوا ورا دو ازده
خامش نبود • ز شاهان کسی چون سیاوش نبود وله یکی دشت بینی همه
سبز و زرد • که زو شاد کردد دل رادمرد • و سخی و جوانمرد معناسنه ده
کلور بیت خنک آنکسی کو بود پادشا • که فرراد دارد دلی پارسا وله
همیشه بزی شاد و یزدان پرست • برادی برین بوم کسترده دست •
ربید فتح را و سکون یا و فتح با ایله توران زمینده بر مکاندر اندە
اکثر تورانیان قتل اولندی بیت چوکودرز نزدیک ربید رسید •
سرانرا ز لشکر همی برکزید رود درت معناسی واردر • بری آب جاری وقو
صو معناسنه در بیت چنان بد که یک روزکار زبرف • زخانه سوی
رود تا ژید تفت • جو ایله رودک فرقی بودر که جوی ارماغک بریدر
رود اخپنده جاری اولان صودر نته که اسدی براژدها وصفنده
بیورر بیت ز دنبال او دشت هر جای جوی • بهر جوی در رودی
از زهر اوی • ذکر حال واراده محل ایله بر عکس که مجاز مرسل قبیلندندر
بری بر نیک مقامنده استعمال اولنور • ثانی نهر سازک تلیدر •
نته که انوری بیورر بیت یارب آن رود بربطش بکسل • تا بجنبش زرکار

شود ۰ تا مگر بی سماع ان غزل ۰ باده چند مان بکار شود ۰ مجازا هزلی
اولان سازه ده اطلاق اولنور بیت سوی طابقان امد مرود و ۰ جهان
پر شد از ناله نای ورود ۰ اسدی دخی بیورر بیت سپهبد چو امد هم انجا فرود ۰
شد اراز رم زی بزم شادی ورود ۰ ثالث ابن و فرزند معناسنه در
نته که حافظ بیورر ۰ خواهی که بر نخیزدت از دیده رود خون ۰ دل در د
فای صحبت رود کسان مبند ۰ رابع اتر صو ایله یوکه و یلکی یولنمش قوزی
و قوش معناسنه در ۰ رود اورسلندی وسیل کنور دیکر کوپک و حوزجه
نته که رشید و طواط بیورر مت رویم زغمت چو دشت رود اوردشد ۰
ز کان من از سرشک رود آورشد ۰ مانند تو فرزند نیامد بجهان تا مادر
روزگار رود اورشد رد فنح را ایله حکیم و فیلسوف معناسنه در جاماسب
وصفنده بیورر بیت سر موبدان بود و شاه ردان ۰ چراغ بزرگان و اسپهبدان ۰
اولو و خردمند و دانا معناسنه ده کلور بیت سپه طوس رد راده و باز
کرد ۰ به حرد بر خاش و ننگ و نبرد مع الراء رود بار رود ایله بار دن
مرکبدر ۰ بیوک واولو معناسنه و کنار معناسنه ده کلور ۰ پس رودبار
کاه اولور چای معناسنه در نته که بو بیتده در بیت پیاده امی شد ز بهر
شکار ۰ خشین سار دید اندران رودبار ۰ وکاه چای کناری معناسنه در
و بر شهر اسمیدر بیت بیوزرش بیامد بر شهر بار ۰ چو امد بنزدیکی رودبار ۰
رامشکر کسر میم ایله مطرب و سازنده معناسنه در بیت جهانی بادین
بیارا ستند ۰ مرور و د رامشکران خواستند مع الزاء زروین دز
توران زمینده ارجاسب تختگاهی در اسفندیار اکا هفتخوان بولندن
واروب فتح ایلدی بیت زروین دز اکنون جهان دیده پیر ۰ نکر تا چه
کوید تو ز و یاد کیر رز اوزم اغاجیدر که عربیده کرم دینور ۰ و الکرم شجرة
العنب ب ز اندن استقطار اولنان صو در انکله دم صوادرلر ۰

غایت

غایت ایله قوی اولور بیت کمانرا بزه کردان تیز کرد ۰ که بیکانش را داده
بود آب رز ولد بزه کن کمان را واین چوب کز ۰ بدین کونه پرورد
آب رز تاک ایله رزک فرقی بودر که تاک اوزم اغاجینک ساقیدر
که اوزم اوزرنده بتر بویله شاخلری اولان اوزم اغاجینه ترکیده
اصمه دینور ۰ رزا اوزم اغاجیدر کرک اصمه اولسون کرک اولمسون
تاک اصمه اولانه مخصوصدر ۰ پس رز تاکدن اعمدر تاکدن دکک
کسوب پرده وکوب تاک رز دینور ۰ نته که شمس فخری بیورر بیت
بنام خسرو اکر تاک رز نشاند مرد ۰ بجای خوشه بر لعل آورد و ازبج ۰
وازبج دکک ده اوزم بتن پردر ۰ زباغ معناسنه ده کلور ۰ نته که نظامی
بیورر بیت چو سیب رخ نهم در دست شاهان ۰ سپید بازز بر د سیب
صفاهان ۰ ورزیدن دن فعل امر دخی کلور ۰ رزیدن بویامق و رنک
کردن معناسنه در ۰ رنک رز بویاجی معناسنه که عربیده صباغ دینور
رشید وطواط بیورر بیت بدو داد جامه که ای رنک رز ۰ تو این را
برنک رخ من برز ریو تیز کیکاوسک براوغلیدر ۰ پران ولسیه برادرلری
قتل ایلدی ۰ اسمی بالکز ریودر تیز و صفیدر بیت به پیش سپه کشته
ریو تیز ۰ که کاوس را بد چو جان عزیز رز کسر را واخری زاء فارسیه
ایله مراد ارزو معناسنه در بیت تراریژ النست کشته شوم ۰ دریغ
ارزو من بسر بیدم مع السین رس خم را ایله حریص واکول وکلو بنده
معناسنه در بیت مبلغیج والفقده خود بخورد ۰ کلو از رسرات بجای
سیر ۰ ابو شکور دخی بو معناده بیورر بیت رسته بود و کویند سالار
شان ۰ همه سال چشمش بچیز کسان ۰ انوری دخی بو معناده بیورر ۰
بیت هر دری نهستم چو کربه رس ۰ شاید ار نیستم چو سک ساجور ۰
ساجور ایت بوینینه بغلدقلری اغج پارهسیدر که ترکیده کسمک دینور

وکلو بند زنان معناسنه ده کلور، و مطلقا کلو بند معناسنه ده کلور،
نته که شمس فخری بیورر بیت از موی زنخ دشمن شه را فلک آرد،
هنکام خفه کردن وا و نخینش رمز روس فریاد و افغان معناسنه در
بیت چو برخواند نامه بر آورد روس، بر آورد چون رعد غرنده کوس،
تکی وروباه معناسنه ده کلور، وجهت شمالده بر مشهور ولایتدر،
روسرا کا منسوبدر نته که انوری بیورر بیت اولا نایر که هیئت بکارد
راست چون پیر کافر بروست مع الشین رخش لشن معنالری واردر،
برئ تشعیر و زبون معناسنه در بیت بنجای برخم نوای داد بخش،
که از خون دل کشت رخساره رخش، بیت با برانبان بر کله بخش کرد،
نشستن تن خویش را رخش کرد، ثانی رستمک مشهور اتیدر بیت بگفت
فرو آمد از پشت رخش، رخ دیوار بیم اوکشته رخش، اصلده
رخش بکلو کلکلون ات معناسنه در رستمک اتی بولون ایله تنصف
ایدی، غلبه استعمال ایله علم اولدی، و عند البعض بوز آت معناسنه در،
و لبعض بوز و چلات معناسنه در دیمشدر، و عند البعض اخر الاجه بکلو
بوز اتدر، ثالث قوس قزح ... معناسنه درکه ترکیده الکم صاغمل دیبور
نته که فرالاوی بیورر بیت میغ چون ترکی آشفته تیر انداز شد، برق تیرش
بود و رخش کمانش باشد، رابع پرتو و عکس و شعله معناسنه در، نته که
عنصری بیورر بیت چو خون دشمن اوشد بهجر مغوب آب، فکند تیغ
بتابش رخش درعمان، شمس فخری دخی بیورر بیت روی چرخ زرد گردد
اگر، افکند بر سپهر تیغ تو رخش، خامس اول صقلدر که نصفی اغرش
اوله، و نصفی سیاه ایچنده لمعان اوله، و عند البعض یلدرم و صاعقه
معناسنه ده کلور، و لغت شاهدیده رخش زبان پهلویده کونش
معناسنه ذکر اولندوغی هیچ برکتابده بو معنایه اولدوغینه مطلع اولمدم،

بو جمله

بو جمله معانی رخشیدندن ماخوذدر رخشیدن درخشیدندن مخففدر،
رامش کسر میم ایله شادی و طرب و سرود معناسنه در وله سخن چون
برابر شود با خرد، روان سراینده رامش برد وله ترا با هنر گوهرست و
خرد، روانت همراز تو رامش برد، پرستندگان ایستاده بپای، ابا
بربط و چنگ رامش سرای رشن فتحله اوج معنالری واردر برئ قولاج
معناسنه درکه عربیده باع دینور، ارشدن مخففدر بیت ز صد رشن
فزونست بالای او، همان سرو بخت بهنای او، ثانی اول یردرکه چوق
انیش و یوقش اوله بیت برای که بد کنده در شن دراز، شد با سپه در
نشیب و فراز، ثالث هر ایک اون سکز بجز گویندر بیت یکی گفت
با یار خود روز رشن، هزار غوانی بیار دبکش، بو تقدیره اخر بولن
ایله رشن دخی لغتدر، نته که مسعود سعد بیورر بیت روز رشنست ای
نگار دلربای، شاد بنشین و بجام می گرای ریش مجروح و یاره لو معناسنه در
بیت کسی کز خرد را ندارد زریش، دلش گردد از کرده خویش ریش،
جرح و یاره و جیبان معناسنه ده کلور نته که سعدی ایکیسنده بو بیتده جمع
ایتمشدر بیت حذر کن ز دود درونهای ریش، که ریش درون عاقبت
سر کند مع الغین المعجمه راغ طاغ اتکی دامن کوه معناسنه در بیت طلایه نداند
شمع و چراغ، نه بر طرف کوه و نه بر روی راغ ریغ کسر ایله کینه و حقد
معناسنه در بیت جهان ویژه کردم به برنده تیغ، چرا دارد از من بدل
شاه ریغ مع الکاف ریدک فتح را ایله کنج و تازه خدمتکار معناسنه در
بیت پرستنده باریدک پهلوان، سخن گفت و بگشاد شیرین زبان،
و ردک حذف یا ایله ده لغتدر نته که بو بیتده در بیت نه ماه سیارنه ماه
فلک، که این چون غلام است وان چون ردک مع الکاف الفارسیه
رنگ اون ایکی معنالری واردر، برئ حیله و مکر معناسنه بیت نه اوراجه

کویم چه رنك آورم ، کز نا دست وی زبر سنك آورم ، ثانی حیات
زندکی معناسنه در بیت فرو مانده اسبان و مردان جنك ، یکی را
بنه هوش و رنك ، ثالث نزکوهی و کاو دشتی و آهو و بوکاکوره
بیابان حیوانی معناسنه درکه نظامی بیورر بیت به نقاشی نوك تیر خدنك ،
تهی کرده صحرای چین را ز رنك ، رابع نتاج ایجون و بورس الق
ایجون بسلین دوه دشتر معناسنه در ، نته که فرخی بیورر بیت کاروانی
بسیار کم داده جمله بارکش ، کاروانی دیکرم بخشید بختی جمله رنك ، بیرك
کنج دوه درکه ایکی اوج یاشنده اوله ، وعند البعض اول دوه درکه آتسی
ناقهٔ عربی و بدری ایکی اورکجلو اوله ترکیده مایه دوه و بسرك دخی
دینور ، تبرك حذف یا ایله ده لغتدر نته که شرف یافعی بیورر بیت
بود بسراك فلك مست و سر عربده داشت ، داد شش ایزد بکف کاف
تو برای جهار ، و بختی اول دوه درکه عربیدن و عجمیدن متولد اولمش
اوله ، بخت النصره منسوبدر ، خامس قلندر ، و خوش حالی معناسنه در ،
نته که عنصری بیورر بیت بهیج ره نزدی تا دران ، نه بنی سود ، بهیچ کس
نروی تا دران نه بنی رنك ، سادس خجالت و شرمندکی معناسنه در
نته که رضی الدین نیشابوری بیورر بیت در تمنای منست از آن رنك
است ، کز تو بوی کرم اهراید ، سابع لون و بویه معناسنه در نته که
نظامی بیورر بیت هفت رنکست زیر هفتو رنك ، نیست بالاتر از
سیاهی رنك ، ثامن درلو و نوع معناسنه در ، تاسع خیانت معناسنه در
عاشر حصه و نصیب معناسنه در ، حادی عشر روش و سیرت معناسنه در
ثانی عشر احول و شاشی کوزلو معناسنه در ، نته که ابو العباس بیورر بیت
ز فروغش لشب تار شده نقش نکین ، ز سر کنکره بر خواند حرا دار نکا
مع اللام رنجل فتح را و جیم عربی و سکون نون ایله طعام معناسنه در اصلی

رنجالدر

رنجالدر بیت زمین کرم و رستست و روشن هوا ، بدین رنجلی نیست فتنی
روا مع المیم رام ایکی معناسی واردر ، بری بواش و مطیع معناسنه در ،
بیت برین کونه خواهد کذشتن سپهر ، نخواهد شدن رام بر ما بمهر ،
ثانی هر ایکی بکرمی برنجی کونیدر ، نته که مسعود سعد بیورر بیت رام روزست
و بخت و دولت رام ، ای دلارام خیز و دروه جام رستم ابن دستان
بن سام بن نریمان بن کورنك برادر کرشاسب بن اثراط بن شم بن
طورك بن شیدسب بن تورك بن جمشید در ، کیقباد عصرندن کیخسرو
آخر مدتنه دك جهان پهلوانی و امیر الامرا ایدی ، زابلستان و نیمروز
آنك تصرفنده ایدی ، و الی الان اولادی و ذریتی تصرفنده در عجم
پادشاهنه توابع در انلره ملك تعبیر اولنور ، رستم سکز یوز یل قریب
پادشاهی ، نته که بو بیتده رستم زبانندن اسفندیاره خطابده واقعدر ،
بیت ز هشتصد همانا فزونست سال ، که تا من جدا کشتم از پشت زال ،
زیاده واو ایله ده روستم دخی لغتدر ، نته که بو بیتده واقعدر بیت
بتوران بباید خود و روستم ، و زایشان بماند بما بر ستم ، ها ایله ده رستهم
دخی لغتدر ، نته که بو بیتده مذکور در بیت بپوسید رستهم تخت ای شکفت ،
جهان آفرین را ستایش کرفت رهام کودرز اوغلی و کیو برادریدر ،
بیت به پنجم چو رهام کودرز بود ، که با بارها او بنیرو از مود رزم معرکه و
جنك اولدوغی یر و جنك و صواش معناسنه ده کلور ، رزیم
جراحتك و یاره نك چرکیدر ، و قورتو ج معناسنه ده کلور ، مع النون
رویین توجدن اولان نسنه در ، و پهلوان و لبنه و غلیدر که بیژن
آنی هلاك ایلدی ، روزبان نهارا درکاه پادشاهیده نوبت ایله
ملازمت و مواظبت ایدن کمسنه در کرك قاپوجی قسمندن اوله ،
نته که بو بیتده در بیت بفرمود تا روزبانان در ، برفتند با تیغ و کیتی نیز

کرک چاوشی نوعندن اوله • نته که بو بیتده در بیت جوان روز با نک لشکر
زدور • بدید آمد زخم سرافراز تور • کرک جلّاد مقوله‌سی اوله نته که بو بیتده در
بیت بخواری ترا زود بانان شاه • سر ورخ برهنه برندت براه • رشتن
کسر را ایله اکرمک معناسنه درکه عربیده غزل دینور مستقبلا نده شین
سینه تبدیل اولنور بیت بیا سوخت شان رشتن و تافتن • بتار اندرون
بود را بافتن • رستن سین مهمله ایله دخی بو معنایه در • نته که لطیفی
بیورر بیت چون زیارش جدا ماند کرست • دوک رشته کرفت و بنشم
برلیست • صحیح و تعوط معناسنه ده کلور • غیرما ضیده سین حذف اولنور
نته که اوحدی جام جمده بیورر بیت رستن کیرد ت زخوردن رشت •
بدرت باید آمدن ز بهشت • رویین تن لقب اسفندیار در • نته که شرح
اولندی رازبان ارباب حاجات مصالحنی پادشاهه عرض ایدن
کمسنه در بیت بکفتند با رازبان راز خویش • نو وند انجام و آغاز
خویش رمیم کسر را و فتح میم ایله سکار و حیله کار معناسنه در بیت
کران ترک بدپیشه و ریمن است • که هم بدنژاد است و هم دشمن است
روان ایکی معناسی وار در بری رفتن دن صیغهٔ مبالغه درکه کیدیجی
معناسنه در آب روان کبی رفتن ده جواز معناسی اولمغله مجازا جایز
معناسنه ده کلور • نون حذف اولنوب روا دخی دینور • ثانی روح مجرد
معناسنه درکه انسانه مخصوصدر • وحکما اکا نفس ناطقه در • ابن سینا
رساله معراجیه ده دیمشدرکه • روان اطلاق اولنسه مراد نفس ناطقه در •
وجان اطلاق اولنسه مراد روح حیوانیدر • وروان بر جسم لطیفدر که اجسام
محسوسه ایله مشارکدر مبادی عالیه یه اتصالی و جان کبی فنا بولمیوب
عاقبت مبدأ باقی یه معادی ورجوعی اعتباری ایله روان ایله تسمیه
اولندی • وجان روح حیوانیدرکه هر حیوانده اولور • وروح حیوانی بخار

لطیفه درکه

لطیفدرکه جسم لطیف و جسد کثیف بیننده علاقه در • مادام که اول
بخار لطیف وجه صلاحیت اوزره باقیدر حیات موجوددر • واکر
وجه صلاحیتدن جقوب منطفی اولورسه حیات زائل اولور • واول
جسم لطیف که عربیده روح مجرد وحکما یاننده نفس ناطقه وفارسیده
روان تعبیر اولنور جسد مذکوردن که عربیده بدن وفارسیده کالبد
دینور بالضروره خارج اولور بیت سپردم ترا جان ورفتم بخاک • روان
را ببردم بیزدان پاک • وله روانش خرد دان وتن جان پاک •
تو کوهر که بهره ندارد ز خاک • وله سوار انرا بایم سر از تن به تیغ •
ز تنها روان کیرد از جان کریغ • وله بکوشش نوکر نام من بگذرد • روانت
بجان اندرون بفسرد • مجازا مجاوره علاقه‌سیله جانه ده اطلاق اولنور
بیت شبانکه کار و بر حلقش بنالید • روان کوسفند از وی بنالید •
رویین ضم را و فتح یا ایله قزل بویه درکه عربیده فوّة الصبغ دینور مع
الواو ریو کیکاوس اوغلیدرکه ریو تیز دخی دینور نته که ذکر اولنور بیت
نکهبان ایشانه اهر ریو بود • دلیر وسبکبار چون دیو بود • اصل لغتده
مکر و آل معناسنه در نته که یوسف زلیخاده بیورر بیت نخستین کفت
کاینها کار دیوست • همیشه کار دیوان مکر وریوست مع الهاء رده
صف وصف معناسنه در بیت رده برکشیدند ایرانیان • ببستند
خون ریختن را میان وله که کرد کیخسرو از پشت پیل • بدیدان سپه را
رده برد و میل رسته فتح را ایله مثل بیت ابا ترکش و تیر و تیغ و
سپر • دو رسته بیاده پس نیزه در رخته بیمار و مریض معناسنه در
بیت ز کار بزرکان چو بر دخته شد • شهنشاه از آن رنج با رخته
شد وله ز زادن چو مادرش پردخته شد • روانش از آن دیو
زدرخته شد رمه سوری معناسنه درکه عربیده قطیع دینور مجازا آدم

سورینه ده که کرده در رمه دینور بیت کر این خواسته زو بپذیرم همه
زمن کرود ازاد شاه رمه رودابه باء فارسی ایله کابل پادشاهی مهراب
قزیدرکه زاله عاشق اولوب نکاح ایله الدی رستم اندن متولد اولدی
بیت چو روداب این از پدر شنوید • دلش گشت پر جوش ورخ شنبلید
وباء عربیله رود و جوی معناسنه درکه شناهی بیورر بیت زانکه داریم عزم
رود آبه منم ویک خرد دوسه امراه مع الیاء روهنز روهن بر خاص پولاددر
ایو قلیجلر اندن ایدرلر • و بوکا پولاد هندی دینور بیت سپه مغفر زدر چون
مه از روشنی • بزرده پرند آور در روهنی رشته ضم راء ایله خراب ایلمک و
افساد معناسنه در بیت کسی را نماند که رشته کند • وکر باز تندی در رشته
کنه • آخنده کی یا مصدریه در رشت قنفشق دیوار درکه کهنه لکدن
دونشمک اوزره در نته که فرالادی بیورر بیت چون نباشد بنای خانه درست
به کمانم که زیر رشت آید رهی بنده و چاکر و خدمتکار معناسنه در بیت
که تو شهریاری و ما چون رهی • بران دل نهاده که فرمان دهی روزی
معروف و عسکره ویریلان وظیفه و علوفه در عربیده ارزاق الجند
دینور بیت در کنج بگشاد و روزی بداد • بسی ازردان پدر کرد یاد
علوفه بر عسکره توزیع ایدرنه روزی ده دینور بیت بفرمود ازان پس
بروزی دهان • که کویند نام کهان و مهان روسپی فاحشه عورت معناسنه در
بیت مرا غرچه از تو بنجتر به پای • زهی شد خریده زن روسپی روسی روس
ولایتنه منسوب و بر پهلوان نود ایدر باب الزاء مع الالف زنبا
بر کلو و بر اشقار معناسنه در مع الباء زورسب اوچ کمسه سمیدر بری نسل
فریدوندن بر سپهسالار در بیت هر آنکس که بود از نژاد زرسب • بزیره
شدن را بر انکیخت اسب • و بری طوس نوذر کا اوغلیدر بیت زرسب
سپهبد نکهدار شان • که بردی بهر کار تیمار شان • که تاج کیانرا بود و فرزند

طوس

طوس • خداوند شمشیر و کوپال و کوس • و بری کیخسروک خزینه داریدر
بیت چو گنجور کیخسرو ابد زرسب • ببخشید گنجی برادر گشسب زهاب
فتح زا ایله زه ایله اب دن مرکبدر چشمه معناسنه درکه یردن باشقاین
صو قاینر چقار و اول در بک صو درکه یوزکچ دینه ایر شمیه بیت بنزدیک
رودی کر ستکش کشن • زهابی بدید اندر و سهمکن • خلاق المعانی دخی
بیورر بیت زهاب دیده شراب را صبا و حلال • اکرز اشک شراب
ما جرا براید باز • زه زهیدن دن امر و اسم مصدر در • زهیدن چشمه دن
صو صزمقدرکه عربیده نبع دینور که ملای روم بیورر بیت فونت
از قوت حق میزهد • نز عودی کز حرارت میجهد • زه مثالی ان شاء الله
محلنده کلور • زهش دخی اصلده اسم مصدر در چشمه معناسنه ده
کلور • نته که شمس فخری بیورر بیت سأخسار عدل زاعون نوبار • جویبار
بذل را کلکت زهش • و آسده نیک بو بتینده جاعده انزال معناسنه
اسم مصدر واقعدر بیت هنرشان همین است کاندر کهر • بکاه زهش
مردم ارند بر زیب بزک و زینت در مع التاء زردهشت پیشوای
دین آتش پرستاندر کسر راء ایله و ضمی جائزدر بیت اکر شاه بابی
وکر زردهشت • نهالی زخاکست و بالین زخشت • بجز زرف
چیزی ندارد بهشت • بس است این که کوید منم زردهشت • زردشت
حذف ها ایله ده لغتدر نته که شمس فخری بیورر بیت بو اسحاق آن
شاهی که رستم • برارد بش او از خوف انکشت • ببین تا چون
توان در ملک او کرد • حدیث مذهب برزین و زردشت • دالی
تایه ابدال ایدوب زرتشت دخی لغتدر • نته که امیر خسرو بیورر بیت
ز زرتشتیان کس نماند آشکار • مکر در بیابان و در کوهسار • زرادشت
زیاده الف ایله دخی لغتدر نته که لطیفی بیورر بیت بهل این برزین و

زرداشت بشرع احمد مختار ده پشت . بونده دخی زرادشت لغتدر
واسدی روایتنده اسم اصلی ابستیمان در تته که بو بیتده بیورر بیت
پیمبر براهیم بدان زمان که بد نام زردشت ابستمان . اوّل دین
باطل وآیین عاطله نیچه کتاب تألیفی واردر . برّی استا درکه
ذکر اولندی . وبرّی زند در ان شاء الله محلنده ذکر اولنور . نسک
فتح نون وسکون سین مهمله ایله زندک جزءلری در . سور قرآن گبی
اجزادر هربرینه نسک دینور خسروانی بیورر بیت جه مایه زاهد و
پرهیزکار وصومعکی . که نسک خوان شده در عشقش وابارده کوکی
نسک هرجاک وعدس سعتسنه ده کلور تته که منجیک بیورر بیت
انکوزسنک خارا اهن برون کشد . نسکی زکف تونتواند برون
کشید . وبرّی ابارهم در زندک مجموعی تفسیرندن عبارتدر . هر نسک
تفسیرینه خرده دینور که سوره تفسیری معناسنده در دقیقی بیورر بیت
ببینم اخر روزی بکام دل خود را . کهی ابارده خوانم تنها کهی خرده .
وبرّی پازند در بو دخی تفسیر زند در اصلده زند حضرت ابراهیم م
نازل اولان صحف عشرهنک اسمیدر . وپازند صحیفه اخیره اسمیدر که
حکم ونصایحه مشتملدر تته که لبیبی بیورر بیت حرفی که نخستین بود از نامه
پازند . انست که با مردم نا اهل مپیوند زردشت تألیف ایتدوکی
کتابلری بو اسامی ایله تسمیه ایدوب حضرت ابراهیمه نازل اولان صحف
بونلردر دیو تلبیس ایله ادعا ایدر ایدی . واصلی عجمدن وبر قولده
فلسطین دندر که شام ایله مصر اورتاسنده بر شهردر . وحالا رسله
دیمکله مشهوردر . حضرت ارمیا پیغمبرک بعض تلامذه سنه خدمت
ایدردی . خیانت ایدوب اوزرینه کذب ایتمک ایله بد دعا ایدوب
برص اوزرینه ظاهر اولدی . آذربایجانه واروب انده دین مجوسی

اختراع

اختراع ایلدی . واوّل کتبنده علوم ریاضیات واحکام نجوم وطب
واخبار ماضیه وکتب انبیایی درج ایلدی لغت سماویه در . بوکا
مخاطب اولدم دیو زعم ایلدی . هیچ کمسه معناسنی فهم ایتمامک
ایله شرح ایلدی . بعده هند وچین ولایتنه وترکستانه واروب
دینینی عرض ایلدی قبول ایتمیوب ولایتدن اخراج ایتدیلر . فرغانیه
واردقده پادشاهی انی قتل ایتمک استدکده قاجدی . کشتاسب
بن لهراسبه بلخه کلدی . بر مدّت حبس ایتدکدن صکره احضار ایدوب قواعد
دین مجوسی اکا شرح ایدنجک قبول ایدوب خلقی اتباعنه اجبار ایلدی .
وتألیف ایتدوکی کتابلری اون ایکی بیک پشل اوکوز دریسنه یازوب
التون ایله نقش ایدوب اصطخرده وضع ایلدی . واما مجوس زعم
ایدرکه اصلی اذربایجاندر کشتاسب اوزرینه کندی ایوانندن
نزول ایدوب النده آتشدن بر یولق وار ایدی هر کیم طوترسه الی
یانمزدی . کشتاسب نبوتنه تصدیق ایدوب آتشکده لر بنا ایلدی
بونده کلام ارباب لغت مضطربدر . حلیمی بحر الغرایبده شمس فخری‌یه
تابع اولوب دیمشدر که زردشت حضرت ابراهیم م ملتندن بر اولو
امام اسمیدر . مخفی اولمیه که بو خود مقتدای آتش پرستاندر نه وجهله
حضرت ابراهیمک ملتنده امام اولور . وحسین وفایی لغتنده
مسطوردر که زردشت لسان سریانیده حضرت ابراهیمک
اسمیدر . بو دخی مشکل وناسوجه سوزدر . ومولانا محمد کشمیری دیمشدر که
زردشت نسل منوچهردن بر کمسه در نبوت ادعا ایلدی . وشاکرد
افلاطوس حکیمدر . وافلاطوس شاکرد فیثاغورثدر اکتساب
علمدن صکره جدود سیلانده بر کوهده ریاضت ایله مشغول اولوب
انده بر مدّت منزوی اولدقده زند وپازند کتابلرین تألیف ایلدی .

سلطنت کشتاسبدن اوتوز ییل مرور ایتدکده طاغدن ایندی
بر وراغه سفید کیوب رداء آتش پرستانی اوموزینه قیوب
کشتاسبه کلوب ادعاء نبوت ایلدی ؛ اندن معجزه طلب ایتدکده
آتش بکا تأثیر ایلمز دیو جواب ویردی ؛ وقتا که اول ناره مشتعل اوله‌لی
اتمکله اریمش باقر اوزرینه دوکدیلر اصلا متألم اولمدی ؛ کشتاسب
نبوتنه تصدیق ایدوب خلقی دین مجوسه دعوت ایتدی ؛ و میرزا
ابراهیم بن شاه حسین اصفهانی تألیف ایتدوکی لغتده دیمشدر که
زردشت آذربایجانیدر واسم اصلی ابراهیمدر بلخه واروب کشتاسبی
دین مجوسه دعوت ایلدی الندن آتشی طوتوب بالحمق ایله اکا تصدیق
ایدوب خلقی دیننه جبر ایلدی ؛ بو اقوالک هیچ برینده شفا علیل
یوقدر ؛ ملا حسین واعظ جواهر التفسیرده خاطرده اولان شبهه‌یی
ازاله ایدوب بیان وافی و توضیح شافی ایدوب دیمشدرکه جماعت
مجوس دین حضرت ابراهیم عم اتباعی ادعا ایدرلر ؛ و آتشه عبادت
ایتدکلری ذاتنه دکلدر ؛ بلکه قبله بیلوب وسیله تقرب آفریدکار
عد ایدرلر ؛ بعده فرق مختلفه‌لرین بو وجهله بیان ایلدیکه اصول
مذاهبلری سکزدر برنجی کیومرثیه در کیومرث یانلرنده ابن آدمدر
و بعض سنیک یاننده حضرت آدمدر ؛ فرقه ثانیه زروانیه درکه اصحاب
زروان کبیردر ؛ فرقه ثالثه زردشتیه درکه اصحاب زردشت حکیمدر
انی حضرت ابراهیمدن صکره پیغمبر اعتقاد ایدرلر ؛ فرقه رابعه ثنویه درکه
قدم نور و ظلمته ذاهب اولمشلردر ؛ خامسه فرقه مانی نقاشدرکه نصارانک
و مجوسک مذهبندن بر مذهب اختراع ایلدی ؛ سادسه مزدکیه درکه
تابع مزدک اولمشلردر ؛ قباد دیدر نوشیروان عصرنده ظهور ایدوب
انی اتباعی ایله هلاک ایلدی ؛ سابعه فرقه دیصانیه درکه اصلین قدیمین

تکلم

تکلم ایدوب یزدان واهرمنه قائل اولمشلردر ؛ ثامنه فرقه
حرقوتیه درکه یزدانی اختیار ایله فاعل خیر واهرمنی اضطرار ایله
فاعل شر اعتقاد ایدرلر ؛ بو سکز فرقه‌دن الی فرقه هر برسی اون
فرقه‌یه منشعب اولوب وایکی فرقه‌دن هر برسی بش فرقه‌یه منقسم
اولدی ؛ مجموع مذاهب مجوس التمش مذهب اولمشدر ؛ زفت ضم
زا ایله بخیل وممسک معناسنه در بیت تو با کنج و دینار جفت مکن ؛
زبهر صلاح ایچ زفتی مکن وله بر تشنکل امد با واز گفت ؛ که ای بدنژاد
فرومایه زفت ؛ و فتح زا ایله قبا و کوده دار معناسنه درنته که ملک
روم بیورر بیت خشمکین شد بامکس خرس و برفت ؛ بر گرفت از کوه
سنکی سخت زفت ؛ و کسر ایله عربیدر قیر معناسنه معروفدر مع الجیم
زنج جیم عربیه و فارسی ایله ده مرویدر عربیده ایکی معنا ایله مستعملدر ؛
برنجی کتاب علم سیر کواکبدرکه تقویم اندن استخراج اولنور بیت
ستاره شمر بش دو شهریار ؛ بر اندیشه و زیجها بر کنار وله همه زیج و
صرلاب بر داشتند ؛ بدان کار یکهفته بکذاشتند ؛ ثانی بنا ایچی معناسنه در
که مضمر دخی دینور معناسی اول زه‌دن معبدر کرش معناسنه
و معمار تایندە صمعی عربی یا معرب اولدوغنده متردددر ؛ فارسیده
دخی ایکی معناسی واردر ؛ برنجی راه نفس معناسنه و برنجی هزل ولطیفه
معناسنه درنته که سوزنی بیورر بیت بیز و وسه تنای تو خواهم بنظم
کرد ؛ وانکه فرو روم بره زیج وسخره مع الدال زند اوج معناسی
واردر ؛ برنجی زردشت مذکورک برکتابیدر اصلده حضرت
ابراهیمه نازل اولان صحف عشره‌نک اسمیدر ؛ ثانیسی ایله بو اسمله
مسمی اولدی بیت یکی جادو امد بدین کشوری ؛ با یولح بدعوی پیغمبری
وله همیکوید از اسمان امدم زنزد خدای جهان امدم ؛ خداوند را دیدم

اندر بهشت ٭ چرا این زند واستا همه اوبوشت ٭ ثانی بیوك
واری معناسنه در ٭ دستان زندده اولان زند بو معنایه در ٭
اسدی بیورر بیت دو بازو بزنجیرها کرده بند ٭ بهم بسته بر یال
پیلان زند ٭ ثالث بر پهلوان تورانی اسمیدر اکا زنده وخر دیبور
بیت بتا نیسته کاری برون رفت زند ٭ کوی دید بر سان سرو بلند ٭
مع الذال المعجمه زامیاذ هر ایك بکرمی سکزنجی کونیدر مسعود سعد
بیورر بیت چون روز زامیاد بنا زی زمی نو باد ٭ زیرا که خوشتر آید
هر روز زامیاد زشت باد غیبت وذکر قبیح معناسنه در بیت کند
هر کرا و هست از دیو زاد ٭ تنزدیك رستم چرا زشت باد مع الراء زاستر
اول طرفدن دیکدر ازان سونرادن مخففدر بیت یکی حمله سازیم چون
شیر تر ٭ شوند ازین که مکر زاستر ٭ شمس فخری بیورر بیت بنشست
افتاب پهلوی تو زقدر ٭ چو خشم بدید وکفت که ای خیره زاستر زریر
برقان علتیدر و برحاری اوتدر بیت بپوشید روی هوا را بتیر ٭ رخ شید
تابان شده چون زریر ٭ ولهراسب اوغلی کشتاسب برادریدر بیت
دو فرزند بودش بسان دو ماه ٭ سزاوار تخت ونکین وکلاه ٭ یکی
نام کشتاسب دیکر زریر ٭ که زیر آوریدی سر نره شیر زوار فتحزا
ایله زندانده محبوس اولنلرك خدمتکاریدر بیت سوی خانه رفتند
زان چاهسار ٭ بیك دست رستم بدیکر زوار زوفر فتحزا وفا ایله
چکه درکه دبش اوزرنده بتر بیت سه دیکر زدم بر میان زوفرش ٭
برآمد همی جوش خون از جکرش ٭ سکون فا ایله ده کلمشدر نته که
بو بنیده در بیت سوی زوفر کردم خرامان بتیر رام ٭ بدان تا بدو درم زبان شر
بکام زنهار وزینهار ورت معناسنه وار در بر امان وپیمان معناسنه در
بیت به بهرام کفت ار دهی زینهار ٭ بکویم بتو هرچه پرسی زکار ٭ زینهار

خوار

خوار پیمان شکن معناسنه در کانه پیمانی اکل وبلع ایدر نته که نظامی
بیورر بیت ولیکن بود صحبت زینهاری ٭ بکردند ازو فاز نهار خواری ٭
ثانی حوزه وعصمت وحفظ معناسنه در نته که عهدنامه کیکاوسده
بیورر بیت بزنهار در دست رستم نهاد ٭ چنان خط وسوکند وان رسم
داد ٭ بزنهار شد لشکر ما همه ٭ هراسان شد از بی شبانی رمه ٭ ثالث
تاکید ایچون البته معناسنه در نته که حافظ بیورر بیت دل خرابی میکند
دلدار را اکه کنید ٭ زینهار ای دوستان جان من وجان شما ٭ رابع تحذیر
ایچون کلور پرس معناسنه نته که سعدی بیورر بیت زینهار از قرین
بد زنهار ٭ وقنا ربنا عذاب النار زر معروف وفوجه وبر معناسنه
کلور بیت بهار آمد وتیر ماه ای پسر ٭ جهان کاه برنا شود کاه زر ٭
زال زر پدر رستم لقبی در بیت چراهست جای دکر الجوز ٭ پیم من بدیدار
چون زال زر ٭ زال ایله زردن مرکب توصیفی در ٭ ثانی پیر فوجه
وپیر معناسنه در ٭ لکن زال اسم مرتبه سنده اولمغله زر ایله وصف
ایله اولندی ٭ یالکز دستانه زال دینور ٭ وزال زر دخی دینور
اما یالکز زره طلاق مسموع دکلور مع الغین المعجمه زاغ اکمه معناسنه
وار در ٭ برکی قرغه وغراب در بیت سیاه وشب تیره بر دشت و
راغ ٭ یکی فرش کسترده از پر زاغ ٭ ثانی کوشه کمان معناسنه درکه
کرشی کچه جك یر در بیت بیامد بهانکاه چنکش چو باد ٭ دو زاغ
کمانرا بزه بر نهاد ٭ زیغ کسر ایله حصیر وبوریا معناسنه در بیت
بروزیغ باغ کزین کار وکرد ٭ نه مرد شمشیر وروز نبرد مع الفاء
زوف کشتاسب رومده قتل ایتدوکی اژدها وصفنده واقع
اولوب معناسی بلندی بیت همی سیل را درکشیدی بدم ٭ دل خرم
از یاد او شد دژم ٭ بدریا سر اندر افکنده زوف ٭ ز دریا بر افکند

از تنک نوف مع القاف زورق کوجک کمی و بیوک صندلید لفظ
عربیدر بیت سبه بود سرتا سر رود باره • بیاورد کشتی وزورق هزار •
مع الکاف الفارسی زرنک ضم زا و فتح را ایله آت سوریسیدر بیت
همی تاز کابل بیامد زرنک • فسیله همی تاخت از رنک زنک • و تجنیس
ایله درت معناسی واردر • بری بر درخت کوهیدر اوددن اولور
نته که شاعر دیمشدر بیت چنان بکریم اکر بار وادخت ندهد • که خاره
خون شود اندر شخ و زرنک زکال • اکاجی غایت صلابت ایله المغله
اندن اوق وایرایدرلر نته که منوچهری بیورر بیت آفرین زان مرکب
شبدیز زرنک رخش روی • انک روز جنک برنشستش نهاد زین
زرنک • ثانی یکی وجدید معناسنه در نته که ابوالمؤید بیورر بیت
عید شد دیکر که ای دلدار شنک • بهر کشتن جامها پوشید زرنک •
ثالث دوزخ وجهنم معناسنه در • رابع شهر شبستان اسمیدر زنک الی
معناسی واردر • بری جرس معناسنه در که طوار بوینینه آصیلور بیت خروشیدن
زنک وهندی درای • بجرخ اندرون ماه کم کرد رای • و بیک و قلندر
دینده اصلن چکراغ معناسنه دخی کلور نته که فیضی بیورر بیت ای شهنشاه
که از آواز زنک پیک او • مضطرب کردند شاهان تا جه فرمان میرسد •
و آوفق چکراغی یه ده اطلاق اولنور • قوشک ایاغنده بغلنور عربیده
بوکا جلجل دینور نته که حکیم شفایی بیورر بیت مرا بوده است زین
بیش ای عزیزان • دکر چون چره باز تیز جنکی • بهر صیدیکه مرا افکندم
اورا • هم بیدم شتابان فی درنکی • کنون ان باز پر بدست وماند ست
بپستم تصمه وجفته زنکی • ثانی طائفه سودانه در معرب زنج دینور بیت
زهر سو جو بروی جهان تنک شد • بزنهار نزد شه زنک شد • اقلیم زنکبه
اطلاق اولنور نته که شمس فخری بیورر بیت خدایکان سلاطین که صیت

معدلنش

معدلنش • کرفت روم وخراسان وهند وخلخ وزنک • زنکبار
دخی اقلیمی اسمیدر • یارکنار وحد معناسنه در نته که جویبار دریا
بارده ذکر اولندی • ثالث پاس معناسنه در که دمرده وصورده
اولور نته که سعدی بیورر بیت آهنی را که موریانه بخورد • نتوان
برد ازو بصیقل زنک مور • یانه دخی نور دیدرکه دوک مادهسن جورک
وافنا ایدر • و مور چانه دخی دینور نته که سعدی بیورر بیت بسکه دینارا
کمر بستم جو مور دانه کش • مدتی جون مورجانه روی در آهن کشیم •
یاته زنکار دخی دینور کفتار ورفتار کبر مرکبدر • نته که شاه طاهر
بیورر بیت کجاست ساقی سیمین بدن که بزداید • بصیقل می ز آیینه
دلم زنکار • ترکیده جنکار دیدکلری بویه و لوّنه دخی اطلاق اولنور
نته که حسین ثنائی بیورر بیت بدو رصیقلی رای عالم آرایش • نجاست
نتوان یافت زنک بر زنکار • رابع شعاع ماه و آفتاب معناسنه در
نته که عماره بیورر بیت خوشه چون عقد در و برک جوزر • باده همچون
عقیق و آب جوزنک • خامس دائره ودف پولتریدر • سادس
کوزچیاغی درکه عربیده غمص دیرلر مع اللام زال رستم پدرینک
اسمیدر لقبی در اصلده فوجه و پیر معناسنه در وجه تلقیب دستان
شرحنده ذکر اولندی سعدی بیورر بیت جه خوش کفت زالی بفرزند
خویش • جو دیدش پلنک افکن و پیل تن • زابل ضم و فتح با ایله
وزادل بابرینه و او ایله ده لغتدر رستم قبیله سیدر • و ولایت
نیمروز دخی اطلاق اولنور اصلده سند ده بر شهر اسمیدر • نیمروز
تواریخنده بیت بردن رفت مهراب کابل خدای • سوی خانه
زال زابل خدای زنده پیل فتح زا ایله بیوک وکوده دادفیل معناسنه در
بیت همی رفت شاه از بر زنده پیل • یکی تخت فیروزه بر سان نیل •

مع اللیم زادشم جد افراسیاب در دادشم دال ایله ده لغتدر بیت
همی کوید از اسب و کنج و درم • که بنهاد توراز بی زادشم رم فتح ایله کنار
جنبونده ایران زمین سرحدنده بر شهر در بیت بکویش که کیخسرو امد
بزم • که بادی بخت از براو ذرم • رو دزم جیحون در بیت همه دشت
کفتی که رود رزم است • نه رزم کو پیلتن رستم است زنده رزم فتح
زا ایله بر پهلوان توراینیدر بابکوز زند وزنده دخی دینور رزم پدری
اسمیدر بیت بدان جایکه خشک شد زنده رزم • سرامد بر و روز پیکار
ورزم زاد بوم مکان تولد ومسقط رأس معناسنه در • زاد اسم مصدر در
تولد معناسنه و بوم مکان معناسنه در بیت چنین کفت پیرو که این
زاد بوم • جهان افرین تا پی افکند روم زخم ضرب وزدن معناسنه
اسم مصدر در باره و جراحت معناسنه کلدوکی عرف لغویدر بیت
سر ماه باید که از کره نای • خروش اید و زخم هندی درای وله چنین
کفت پس شاه توران بدوی • که یاران کزینیم در زخم کوی • توبنده کوی
چوکان طوبیدر بیت بپرسید مهبود و کفت ای جوان • بزخم تو اهن ندارد
توان زمزم آتش پرستلرک زمزمه سیدرکه طعام یدکده وزنداوقودقده
تغنی ایدرکه کگزلنده و بوغازلنده بر نوع تردید صوتدر انجق انلر
فهم ایدرلر • نه تحریک شفه و نه تحریک لسان ایدرلر بیت ابا باز بر کرد
کار جهان • بزمزم کنیم آفرین نهان وله بسی زر بر آتش برافشاندند
بزمزم همی آفرین خواندند مع الشون زاغن قومسال اوتلان یردر
بیت زمین زاغن بسیخته چوسنک • نه ارام شیرو نه جای پلنک •
اصلی زاغنک در کاف فارسی ایله نته که عسجدی بیوره بیت
زمین زاغنک وراه درازش • همه سنکلاخ و همه شوره یکسر •
زلیفن علی وزن کشیدن تهدید معناسنه اسم مصدر در بیت زلیفن

شنیدم

شنیدم ز توحید بار • ندارم سر جنک با شهریار زوبین ضم زا وکسر با
فارسی ایله نیزه و حربه و رخشت انک یلما نیدر بیت سپر بر کرفتند
زوبین وران • بکشتند با خشتهای کران • و بر پهلوان تورانی اسمیدر
زابلستان مملکت زابل در که ولایت رستمدر بیت چنان دان که
زابلستان خان تست • سپه بر سپه زیر فرمان تست زرساد
اکه اغزندن دوشن التون اوفاغیدر و اشلنمدک التون معناسنه در
کلور که عربیده تبر دینور ماوراءالنهرده نخشب شهرینه قریب بر زمین
وار در که انده تبر اولور بیت بیابان شب چون بخواند چکا • زمین
زر کون کردد از زرساد زو زاب دخی دینور عاشر سلاطین پیشدادیاندر
ابن طهماسب بن منوچهر در • بر روایتده بش سال و بر روایتده
اون بش سال • و بر روایتده اوتوز سال پادشاه اولدی افراسیاب
نوذر بن منوچهری قتل ایدوب مملکت ایرانه مستولی اولوب
قتل و غارت عام ایله جمله عمارتلری تخریب کاریزلری طولدروب
اشجاری کسوب ایران زمینی زیر و زبر ایتدکده زال افراسیابی
ایراندن دفع ایدوب زوی پادشاه ایلدی • زو دخی یدی سال
خراج زمین المیوب ولایتی معمور ایلدی • وسلاطین قدیمدن باقی
قلان خزائن که افراسیاب الا ظفر بولمش ایدی کندینه و
عساکرینه صرف ایلدی بیت بزور همایون زو نیکبخت • بیاید برامد
برا فراز تخت مع الهاء زیرکاه کاه تخت و رتبه که ان شاه اسد
کلور زیرکاه کرسی و اسکملی معناسنه در بیت سپاه انجمن شد بایوان
شاه • نهادند زرین یکی زیرکاه • چو دارا بران کرسی زر نشست •
برفتند کردان خسرو پرست وله جهاندار کیخسرو از تخت و کاه •
نشست از بر زیرکه با سپاه زواده فتح زا ایله رستمک برادریدر بیت

نشست از بر رخش و برداشت راه • ز واره نگهبان تخت و کلاه •
زنده فتح زا ایله بیوک و جسیم معناسنه در و کسر ایله دزی وحی معناسنه در
زره زرخ و درع در و چین ایله دار الملک اولاسیاب اولان بهشت
کنک بینده بر عظیم جای در بت بیامد چنین تا آب زره • میان
سوح از زنج و بند و کره • و قاتل سیاوش اولان کروی پدر بدر
بت کروی زره را کره تا کره • بفرمود تا برکشیدند زه • کسر ایله
درت معناسی وار در بری کلمه تحسین در زهی معناسنه بیت
قضا گفت گیر و قدر گفت ده • فلک گفت احسنت و مه گفت زه •
ثانی پای کرشی معناسنه در • ثالث شریت و قیطان معناسنه در
و قایش در که جلاد بر آدمک صرتندن چکر بت ز پشت سپهبد بر هر
برکشید • چنان کاستخوان وی آمد بدید • رابع یاقه معناسنه در
و معنا ایله معرّبی زیق در • و الزیق ما احاط بعنق القمیص • سائر
بیورر بت بر زه سوزنیست مرا • بیش ازین نیست چیزی از دنیا •
انوری دخی بیورر بت از خداوندی که هر کز خدمتت سر در کشد •
از زه جیبش فلک در کردنش افکنده نخ • و فتح زا ایله ایکی معناسی
وار در • بری آرزهیدن لفظندن اسم مصدر در • زهیدن چشمه دن
صو قاینایوب چیقمق در • صو صزمق و رشح معناسنه نته که مسعود
سعد بیورر بت سباک خشک شد چشمهٔ چشم من • مکر آب این
چشمه را زه نبود • ثانی نطفه در که آنه رحمنه دوشر نسل و ذریّت
اولور سنائی بیورر بت تخلیست دیده اوکر چفت دیده کردد •
اندر مشیمهٔ دل احسنت و زه کند زه • درد زه طوغرمق زحمتیدر عربیده
طلق و مخاض دینور نته که ملای روم بیورر بت درد زه کر رنج آبستان بود •
بر جنین اشکستن زندان بود • حامله کریان ز زه کائن المناص
وان

وان جنین خندان که پیش آمد خلاص • زهیدن نطفه اولدیغی
یر در که ترکیده مدره و عربیده رحم دینور • زهدان ایکی اسم بیطر
دخی وار در • بری آبوکان در فتح با و کاف عربی ایله و یاء
حطی ایله دخی دیدیر • نته که شمس فخری بیورر بت زبان حامله را
بیم بد که پیش از وقت • ز مهر او بدر اید اجنه از بوکان • و بری
عیشا در کسر عین مهمله و شین معجمه ایله نته که خاقانی بیورر بت
بباکر مریم از تزویج یوسف • بدو رعیسی از پیوند عیشا • زه وزاد
مجموعی دول و دوش معناسنه در که عربیده نسل و ذریّت در
واوی حذف ایدوب زه زاد دخی دینور • فارسیده بر معنایه
دلالت ایدن اسمین مترادفین ترکیب ایدوب بینه اول معنایه
استعمال ایدکلری نظائری چوقدر خورشید کبی زهازه کسر زای
ایله تحسینا بعد تحسین دیمکدر بت بشادی یکی انجمن بر شکفت •
شهنشاه ایران زهازه کرفت زنگه بر سیاز در پدر شاو راندر
بت و زایشان فراوان پیاده ببرد • بره زنگه شاوران اسپرد •
مع الثاء زهار ضد که مقابل آسماندر بت زمانی همی داشت تا شد
غمی • ز تنگی بزد خویشتن بر زمی • زم برودت و صوو قلق معناسنه در
و با ء خفیفه حرف نسبتدر • اکرچه با عربیده دخی نسبت ایچوندر
اما مشدد در • از ضحک طبیعتی بارد اولد و خندان اولوری زمهریلدکی
اکثر زمان دینور نون تأکید نسبت ایچوندر • الحاق و حذفی سماعیه
موقوفدر زمستان دخی بوندن مرکبدر • زی زیستن دن فعل
امر در زیستن یاشامق معناسنه در عربیده صیده سین حذف
اولنور • و سوی و جانب معناسنه ده اسم جامد کلور بت چو این
کفته شد رفت زی جامه خواب • ولی بر زکین و سری پر شتاب •

ژینهاری اهل ذمه وجزیه دهنده معناسنه در، زینهار بونده
حوزه وعصمت معناسنه در مت کرانمایکان زینهاری شدند،
ازاوج بزرکی بخواری شدند باب الزاء الفارسی ژغند علی وزن
سمند بریچی جانورکه حالت غضبده اولان جهول اواز بدر
وکوکره مش وغضبناک معناسنه ده کلور مت بغرید بروی چوشیر
ژغند، سخن راند ازجنک سهراب چند مع الذال المعجمة ژکیده
مغلطه صیغه‌سیدر ژکیدن مصدریدر غیظ ایلمک ولمندن کندی
کندینه سویلمک وسوقرنمق معناسنه در مت بکفت این وتیغ
ازمیان برکشید، زخون سیاوش فراوان ژکید مع الراء
ژغاره غین معجمه ایله نعره وشماط معناسنه در مت سپهدار توران
زبانک وژغاره، برسید چون سخت شد کارزار مع الزاء الفارسیة
ژاژ ورت معناسی واردر، برکی کنکر ددکلری وکنزجوق اوتدرکه
تره ووغ ایدرلر ووده آغی بر مت دران مرزبینی درختان ناژ
زمینش همه لاله زاژست وژاژه، ثانی پلید ومردار معناسنه در
ملای روم بیورر بیت شهوتی است اوولی شهوت پرست،
زان شرب زهرناک ژاژ مست، ثالث عبث وبیهوده معناسنه در
کرک سوزده اولسون نته که ملای روم بیورر مت هرزاند خلق
اسرار هرا، ژاژ میدانند کفتار مرا، کرک غیرسنده اوله نته که
ملای روم بیورر مت خادع دردند درمانهای ژاژ، ره زنند و
زرستانان رسیم باژ، رابع باک اولمش خرمن معناسنه در
بونده اوتی راء مهمله ایله ده مرویدر نته که لبیبی بیورر مت بای و
افراشته اینجا جنان، توزکون برژاژها افراشته، بو معناده
چاش مشهوردر، جیم عربی وفارسی ایله نته که سوزنی بیورر مت هرکه

نخم

نخم کین شه کارو جو وقت چاش کشت، چاش بردارنده را
دست اجل کیال باد، ژاژ خای هرزه کوی معناسنه در، ژاژخای
خاییدن ماخوذدر خاییدن چینمک ومضغ معناسنه در چاش
انک اسم مصدریدر، اصلی چابش در رودکی بیورر بیت نشست و
سخن راهی خاش زد، زاب دهن کوه را تاشش زد، خایش
بودخی اومعنایه در، خاسته ماضی واسم مفعولدر، نته که شاه
ناصرخسرو بیورر بیت برخوان ژاژخای مه هرکز، این خوب قول
نخته خاسته، خاییدن خادنصکره باء عربیه ده خی اومعنایه در
نته که شمس فخری بیورر بیت ازان کردست محنت تیز دندان،
که خلق دشمنانت را خباید، ژاژ خاییدن هذیان وبیهوده سویلمک
معناسنه در نته که انوری بیورر بیت انوری لاف خرن قاعده
بنیار منه، بالغی طفل نه جای ببین، ژاژ مجای معنای حقیقی‌سی
ژاژ معناسنه بوقودر مع السین ژکس فتح زا وکاف ایله معاذ الله
وحاشا معناسنه در مع الفاء ژرف دربک وعمیق معناسنه در
بیت جنین بنزدیک ژرف رود، رسیدند با جوشن وتیغ وخود،
مجاز افکره ده عمیق معناسنه ده کلور بیت همه رازها بر تو باید کشاد،
بژرفی ببین تاچه آیدت یاد، مع النون ژکان ژکیدن دن صیغه
مبالغه در غضبناک ودرلدنجی وسوقرنجی معناسنه در مت بر فتند
ازایران ژکان وژم، دهن پرز باد وروان پرزغم ژیان خشم
آلود وتند معناسنه در مت بینداخت وافکندش اندر میان،
برانکیخت ازجای پیل ژیان، فیله وشیره اختصاصی یوقدر، نته که
دیشدر مت وریح بیشه زین بیش مکذار کام، که بیر ژیان دارد اندر
کنام وله مرا کر بخواهی زشاه جهان، جو عزم ژیان با نوا آیم دمان وله

بند شیر درنده را خوابگاه نه گور ژیان یافت بر دشت راه مع الهاء
ژنده فتح زا ایله خرقه و مرقعه درکه پاره پاره یمه لی اوله ژاله درت
معناسی واردر بری طولو درکه کوکدن یاغر بیت بدید آمدی منجنیق
از برش چو ژاله همی کوفت بر سرش همه شارستان زاری و ناله گشت
بچشم اندرون آب ژاله گشت ثانی قراغو معناسنه درکه عربیده
جلید دینور ثالث شبنم و قطره و طله معناسنه درکه کوکدن
یاغسون نته که حافظ بیورر بیت باد بهار میوه ز داد بوستان شاه
ور ژاله باده در قدح لاله میرود گرگ کوز یاشی اولسون نته که سلمان
بیورر بیت سهی سرو از دو نرگس ژاله انگیخت گلاب چند بر برگ سمن
ریخت رابع طولو درکه اوفوروب اتکله صوده یوزر بیورر نته که شمس
فخری بیورر بیت تا غلامان او ثنا و کنند بیکر آسمان شود ژاله ژی
فتح ایله کول معناسنه در عربیده غدیر دینور و جوی خرد مص بسی ژی
دران مرغزار و شکار بیاسود خسرو دران سبزه زار باب السین
مع الالف ستا ستودن فعل امر در اوکمک و مدح معناسنه در بیت
زنان زاستایی سکار زنشتا که یک سک به از صد زن پارسا اسم
مصدر دخی کلور نته که شاه ناصر خسرو بیورر مص برحمد و ستا مباش
فتنه بر سخنه ستان سخن بشناهین افدستا حد عجیب و ستایش
نیکو معناسنه افد ایله ستادن مرکبدر اقد فتح همزه و دال و سکون
فا ایله عجیب و شگفت معناسنه در دقیقی بیورر مص جز زایزد توام خداوندی
زان کنم بر تو از دل افدستا شمس فخری بیورر مص برین کتاب
اعانت نمود طبع مرا که جمله بندگی شاه راست افدستا وستا ایله
نادن مرکب اوچ تللی ساز معناسنه ده کلور نته که نظامی بیورر مص ستا زن
برآورده بانگ سرود سرودی نوایین تر از صد درود سارا مخفف

خالص

خالص معناسنه مص کنم تازه آیین ضحاک را بی شک سارا کنم
خاک را طلا حاصل دخی بیورر مص چه حاصل زانکه دانی کیمیا را مس خود را
نکرده زر سارا سزا جزا و مکافات معناسنه در سزاوار جزایه
لایق دیمکدر و آرلائق و مناسب و سزاوار معناسنه در بیت بیاورد
طوس آن کیانی درفش اباکوس و پیلان و زرینه کفش بنزد
فریبرز و کاوس گفت که امد سزا را سزاوار جفت ولسه کویده
روی وسه دیهیم جوی سزا را سزاوار به گفت و گوی سکوبا فتح
سین و ضم کاف عربیله ملت نصارا ده بر مشهور راهب در دیر
یابمشدر بیت دلارای رومی بمهد اندرون سکوبای راهب و رهنمون
سوفرا ضم سین و فتح فا ایله وزیر کیقباد بن فیروز در و برزجمهر بدر
بیت قباد اندر ایران شده کدخدا همه اندر کار جهان سوفرا مع الباء
سبب معروف داور یجی و طوقندر یجی معناسنه ده کلور بیت
چنانست کیهان اسیب سبب پس هر فراز نهاده نشیب سپیجاب
فتح سین ایله و کسر باء فارسی و جیم عربیله ترکستانده بر خرم و لکت
شهردر بیت بخارا و سغد و سمرقند و چاچ سپیجاب و آن کشور و تخت و
تاج سهراب توران زمینده حاصل اولان رستمک اوغلیدر بر سبیل
شکار تهمینه نام تکاعه وارد قده حاکمینک قرینی الدی اندن حاصل
اولدی حد بلوغه دن صکره عسکر افراسیاب ایله جنک کیکاوسه
کلدکده رستم اتی بلمک ایله هلاک ایلدی و والده سی قاتی دعواسنه
کلدکده خاطرینی خوش ایلدی فراحرز دخی اندن حاصل اولدی
سرخاب درت معناسی واردر برکا نقد دوکاری قوشدر بیت
بغریدیروی پوشیر نرند سخن راند از جنک سرخاب چند ثانی
کلکونه درکه قاریلر یوزلرینه سوررلر ترکیده قرلجه و فکر دینور ثالث

بوررر بیت سرخاب رخ فلکده ازمی ٭ کو ایله ازرخان فرو ریخت
ثالث تبریزده بر مشهور طاغدر تربهٔ اهل اسلام و مرقد اولیای
کرامدر ٭ رآبخ آب سرخ معناسنه در کمال خجندی توریه طریقی ایله
بیوررر بیت تبریز را بجای جان خواهد بود ٭ پیوسته چرا ورا زبان
خواهد بود ٭ تا درنگشم آب چرنداب و کجیل ٭ سرخاب ز چشم خون
روان خواهد بود مع التا سخت معروف و سختن دن فعل ماضیدر
سختن طرتمق و طرتلمق معناسنه متعدّی و لازم کلور بیت یکی نره
کوری بزد بر درخت که درچنکشاد پر مرغی نسخت یعنی اول بیابان
ارکک اشکی درخته اوردقده پنجه سنده بر پر مرغ وزننجه طارتلدی
و ساخت مخففی دخی کلور ٭ نته که سعدی بیورر بیت انکه حظا فرید و
روزی سخت ٭ یا فضیلت همی دهد یا بخت سفت فتح سین ایله محکم
و استوار معناسنه در بیت نکه کرد رستم بدان سرفراز ٭ بدین جنک
سفت و رکاب دراز سفت ضم ایله اوموز معناسنه در که عربیده
کتف دینور بیت که او را زکتف کسی نیست جفت ٭ به تیر و کمان و
بر و بال و سفت وله بزد بر سر سفت آن مرد شیر ٭ فرو ماند از کار
دست دلیر ٭ جان کش جدا کشت بازو ز دوش ٭ همی تاخت اسب و
همی زد خروش ٭ و سفتن دن فعل ماضی دخی کلور ٭ دلک دلمک معناسنه
سنبیدن دخی دینور ٭ نته که نظامی بیورر بیت تیری از جعبه سفته
پیکان جست ٭ زره اورد و درکشید درست ٭ سفته بر سفت
کور و شیر نشست ٭ سفت و زهر دو سفت بیرون جست ٭ و اری
و درشت معناسنه ده کلور ٭ عربیده خشن دینور سین دخت
ضم دال ایله رستمک والده سینک والده سیدر که والی کابل منکوحه سیدر
بیت چنین کفت کامد ز کابل بیام ٭ بهمبر زنی بود سین دخت نام مع

ابجم

ابجم سینج مدت قلیل معناسنه دنیا وصفیده سه ایله بنجیدن کبدر
ترکیده استقلال مدت مقامنده اوج درت کون دکلری کبی ٭
بیت چه بندی دل اندر سرای سپنج ٭ چه نازی بتاج و چه نازی بکنج
وله که بپسند داز ما بدی داد کر ٭ سپنجست کیتی و ما بر کذر ٭ و عاریه
دخی اطلاق اولنور صاحبنه رجوع ایدوب مدّتی قلیل اولمق
اعتباری ایله در بیت نخواهم که باشد مرا بوم و کنج ٭ زمین و زمانرا از تو
دارم سپنج ٭ و مهمانه دخی اطلاق اولنور ٭ بوتک دخی رحیلی مقتضی
اولوب مدت اقامتی قلیل اولمق اعتباری ایله در بیت کرامشب
درین خانه باشم سپنج ٭ نباشد کسی را ز من هیچ رنج ساج بر بلند
اغاجدر بعضلر دیدیلر دمیش بیت کوی چون درختی بران تخت عاج ٭
بریدار ماه و ببالا چو ساج ٭ و مشهور آبنوس اغجیدر بیت نشسته
سپهدار بر تخت عاج ٭ نهاده بر عاج کرسی ز ساج مع الخاء ستیخ
فتح سین و کسر تا ایله طوغری و مستقیم معناسنه در بیت خم اوردلوک
سنان ستیخ ٭ سرا پرده بر کند هفتاد و سیخ سنکلاخ طاشلو
یر در بیت شکفت آیدم زین جهان فراخ ٭ چکونه کزیدا و یکی سنکلاخ
سیالخ فتح سین و یاء حطی و کسر لام ایله اکسر ایله نقط ایله
دموریاره لری در که حصار اچندن آترلر حالا قنبره دیمک ایله
معروفدر بیت چو با جیش بهومان براو بختند ٭ سیالخ بمیدان
درون ریختند مع الدال سترد ماضیدر مصدری ستردندر
حک و ازاله و پاک ایلمک معناسنه در بیت بهومان چنین کفت
مهراب کرد ٭ که اندیشه از دل بباید سترد وله فرود امد و بر کرفتش
ز خاک ٭ بیفشاند از و خاک لبستر د پاک وله تن رخش لبسترد و
زین برنهاد ٭ زیر دان نیکی دهش کرد یاد وله بفرمود تا روی

از خاک خشک سترونند و برد و پراکند مشک ، و آتش اتیمک
معناسنه ده کلور نته که عبدالرزاق محمد بیورر بیت زلفی که اهرمن نهاد
سر در قدمش ، بستردکه بدجای دلم پیچ و خمش ، انکس که نهاد
استره بر فرق سرش ، چون استره بیخا سر اندر شکمش سند
ولایت مشهوردر و حرامزاده معناسنه ده کلور بیت فرستاده
کفت ای خردمند هند ، فرستاد ما را مکن نام سند ، بو معناده
سندره دخی دیرلر فتح سین دخی لغتدر ابو الفرج روغ بیورر بیت
ای کوه کش سندره که کورشدی ، از غول و غنج واز عمل دور شدی
سر کوفته مار و سوده پر مور شدی ، در کور طلب که از در کور شدی
سپرد ضمتین ایله ماضی و اسم مصدر در سپردن مصدر در طاپشورمق
و تسلیم معناسنه در ایاغ ایله بصمق معناسنه ده کلور کرک ارض ولسون
کرک قطع راه دن کنایه در بیت بسی بد بدر کرد فرزند خرد ، بسی کوه و
رود و بیابان سپرد ولـه چرا باشتاب آمدی کفت شاه ، چکونه
سپردی چنین رود و راه ، کرک غیر ارض اوله جعمنی که بیت
خورشید و برجست لرزان زجای ، بدر بید بسپرد محضر بپای سالخورد
چوق یشامش پیر و فرتوت معناسنه در بیت چه کوهی توای خواجه
سالخورد ، چشیده بکیتی بسی کرم و سرد سپند معروف بوزرلکدر
و بر کوه اسمیدر بیت بکوه زمان میانرا ببند ، برو تا زبان تا بکوه
سپند سیاوش کرد کسر کاف عربیله سیاوش بنا ایتدوکی شهردر
بیت اهرمن رفت سوی سیاوش کرد ، بماه سپندار در روز ارد سغد
ضم سین ایله سمرقند قرینده بر فرح بخش و نشاط انکیز شهردر بیت
زمین تالب رود جیحون مراست ، بسغد یم و این پادشاهی جداست
سمند قوله آتدر که قویروغی و یلیسی سیاه و سائر کوده سی صاری اوله بیت

نشست

نشست از بر اسب تازی سمند ، چو در زین رخشنده کوهی بلند
ستاوند ضم سین و فتح واو ایله ستون اوزرینه بنا اولان
خانه تابستانیدر ، بعض صفه بلند و بعض رواق ایله تفسیر ایتمشدر
بیت ستاوند ایوان کیخسروی ، نکاریده چون خانه مانوی ،
اصلی ستون آوند در ، بعض ترک اوستنه معلق و آلمش دیکلر
یالکز حذف واو ایله ستاوند دخی دیرلر ، نته که طیان بیورر
بیت جهان جای بقا نیست باساتی مکذاره ، بایوان چه بری رنج و کاخ
و ستاوند مع الذال المعجمه ساذ ساده و بی نقش معناسنه در تجوز
ایدوب هموار و برابر معناسنه ده اطلاق اولنور بیت درختان که
کشته نداریم یاد ، بباغ اندرون جمله کشتند ساد سیه رود
توران زمین ده بر چای در بیت مباد این برد بو جهارا درود ، کلا
سیه رود و با کاسه رود سپهبد مذکور اولان اسپهبد در که صاحب
سپاه و سر لشکر معناسنه در بیت زهراب کرد آوریده پیام ،
بنزد سپهبد جهانکیر سام ، و معجم البلدان ده انجق طبرستان پادشاهنه
اطلاق اولنور دیو مذکور در ، و علامه نجاتی شرح تاریخ عتبی ده دیمشدر که
سپهبد ملوک دیلمه مخصوصدر ، نته که ملوک رومه قیصر و فرسه
کسری و ملوک بعض عجمه شاه و ملوک غرشه شار و ملوک ترکه
خان و خاقان و ملوک هنده رای و ملوک چینه فغفور مخصوصدر ،
سپید معروف و بر قلعه در بیت دژی بد که بد نام آن در سپید ،
که ایرانیانرا بدان شد امید سپندارمذ فرس قدیمده آخر شهور
سنه در ، و اصطلاح جلالیده آخر شهور فصل شتادر ، یالکز
سپندار دخی دیرلر بیت سپندارمذ پاسبان تو باد ، خرد جای
روشن روان تو باد مع الراء سار ایکی معناسی وار در بری آرش

معناسنه در، چاهسار وکوهسار وسنگسار کبی بیت کشان بیژن کیو را
ریز دار، ببر وند بسته سوی چاهسار، وآدات الفضلاده وجمع الفرسده
ولغت میرزا ابراهیمده که مؤلفلری صمیم عجمدن در، نمکسارده واشله
مذکورده سار مکان ومحل معناسنه در دیمشلر، وبو سار وسنگسار دکی
سار مانند ومثل معناسنه ثبت ایتمشلر، ثانی بر کوچک سیاه قوشدر که ریکیده
صغرجق قوشی دیو بیده زرزور دینور، وچکرکه قوشندن بر نوعدر،
چکرکه نک طاعونی انکله اولور، وصوتی چهار تاره سازه تشبیه ایدرلر
بر خوش نغمه سی واردر، خاقانی بیورر بیت سار لبناخسار بر زنکی چار
پاره زن، خنده زنان چوز نکیان ابر زروی زر کری، ثنائی تکلو دخی
بیورر بیت ور نه خر داندیشه که در کشت مکافات، طاعون ملخ تعبیه
در چنکل سارست، کاف تصغیر ایله سارک دخی دینلور نته که شمس
فخری بیورر بیت چو مرد فاضل بی سیم وزر کرسنه شود، چه بانک لکلک
هیچش چه نغمه سارک، شین معجمه ایله ده مرویدر، وساری یا ایله دخی
لغتدر، ان شاء الله محلنده ذکر اولنور سالار اولو وبزرک وهر قبیله نک
رئیسی وسیدی وسردار وسرلشکری معناسنه در بیت بدو کفت سالار
مهتر تویی، سیاوش ردرا برادر تویی سالار بار قاپوجی باشی معناسنه در
بار ادن ودستور معناسنه در بیت بسالار بار آنزمان کفت شاه،
که بنشین بره بر در بارگاه، کسر رامده بار در پیش منه، زبیکانکان
مردم دخویش منه، بو کا میر بار دخی دینور، نته که خاقانی مدح بنویسده بیورر
بیت اول بده میر بار یزدان، وانکه شده بر دو کون سلطان سنبر
قالن وضخم معناسنه در بیت چو چندی برآمد برین سالیان، ببید سرو
بالا ستبرش میان سبر فتح سین وکسر تاء فوقیت ایله الترکجی در اهلدر
وبر قولده بر بطمانه قرق بر حصه در بیت زهر برکانش بد از چرم شیر،

یکی

یکی تیر پیکان او ده سبز، ولغت خراسانده تاحذف اولنوب سبز
دینور، نته که انوری بو قطعه ده بیورر بیت ای از برای در ازبید از قرون
دو بار صد، وز تیر آسمان بنازی چهارکم، بفرست خور دو زاده
نخلم سه دو سبز، با چنبر مصحف وپنج بر وبهم، باد احروف
عمر تو چندان بکام تو، کاید برون ز صورت بی دو دو لیست دم،
مصراع اولده مبادی عمر در زیرا براور پدر عم در وحرف را ایکی
یوز در، ومصراع ثانیدن مراد عطارد در، زیرا تیر آسمان عبیده
عطارد در، ودرت ناقص اولنجق که حرف دالدر عطارد قالور،
وخور دو زاده نخلدن مراد عسل در، زیرا نخلدن هم متولد
اولور، وهم اکا قوت ومأکل در، وچنبر مصحف خنبر در، حرف
ها که بشدر آخرینه لاحق اولنجق خنبره اولور که قوانوز در، وصورت
بی دو دو لیست صور در، زیرا حرف تا که درت یوز در ساقط اولنجق
صور قالور، ومع صورا سرافیلدن دم چقنجه باقی اول ستور مرکوب
اولمغه صلاحیتی اولان چار پادر آت وقاتر واشک کبی بیت چو اورا
ببینی میانرا به بند، ابا او بپای بر ستور نوند، وبو بیتده مطلق حیوان
وجانور معناسنه در بیت همه بچه را باز داند ستور، چه در آب
ماهی چه در دشت کور سر ارش وباش وهر نسنه نک طرف اعلاسنه
سر وطرف اسفلنه پای دینور، مجازا ناما دار وغیر یره باش وسردار
اولنه اطلاق اولنور بیت مرا ور دو را لشکرانرا بخواند، وزیران
بزرده سرانرا بخواند سنبر ضم سین ایله برنج بوزه سبد بیت چو مر نیست
پر کن ز سر جام را، خوریم وکه داند سر انجام را سپر معروف و
سپردن فعل امردر، صیغه ماضیده شرح اولندی بیت برین
بند خم باش ومگذار زین، بجز بر ره راست مسپر زمین سنار

فتح سین و نون ایله دریاده صنع یردرکه کمی اوزرنده اولور بیت
جنانم زاندیشه بی غمکسار • که مردی بود مانده اندر سنار سینبخ
فتح سین و یاء حطی و سکون نون و ضم جیم ایله آتش پاره لردر بیت
سینبخ چو باران زرین چکان • روان ابر بارنده از آسمان • سپهر
صغر و بفر معناسنه در بیت چو بر شاه تازی بکسترد مهر • بیاورد
فربه بکاماده سپهر سپندار مذکور اسفندار مذدر بیت همی رفت سوی
سیاوخش کرد • بماه سپندار در روز ارد سوسمار کلر درکه عربیده
ضبّ دینور • عوتر سنمرا ولمعنجون یرلر بیت دران که کرفتار مردی
هزار • بند خوردنیشان بجز سوسمار • بالکوز سوس دخی دینور • نته که
رودکی بیورر بیت سوس پرورده همی بکداخت • نیک درمانی زمانرا
ساخته سوکوار یاصلو و مصیبت زده معناسنه در سوک ماتم و مصیبت در
بیت بدو کفت پیران که ای شهریار • چه بودت که کشتی چنین سوکوار •
سور دوکون و عیش و عشرتدر عربیده عرس دینور بیت اکر سور و
شادی کند دشمنان • زبیم و زترس است تا داغ آن • سوری نشاط و
سوری و ساغرکانست • جسمت پیاله و شرابش جانست • کل سوری که
کلاب کلیدر بوکه منسوبدر • کل مدتنده عیش و عشرت اولمغله
اکا نسبت اولندی سلمان ساوجی بیورر و بعضیلر دره بیت ز بار دل
صنوبر خم کرفته • کل سوری زغم ماتم کرفته • چهارشنبه سوری دخی که
آخر اربعاء شهر صفردر بوکه منسوبدر • اول کونده که یوم نحس در
نشاط بخش و فرح انکیز پرده عیش و عشرت اتمکله اکا نسبت
اولندی • و تنویه الفضلاده سوری مانند پیکان برکل لعل رنکدر
سبز خسرو بیورر بیت معرکه بردی که زجان شست امید • کلش
سوری بود و برکش بید • سکندر اسکندر دخی لغتدر ابن داراب در •

لکن

لکن فیلقوس رومینک قزی اوغلی اولمغله جدینه نسبت اولندی •
بیت سکندر که بر تخت شاهی نشست • سی سال او آمده بر دو هشت •
وسور چکمک ذکرلنمک معناسنه ده کلور نته که سعدی بیورر بیت چو ناکه
زرده خورشید انور • ز دانترا خرمیدان سکندر • عصار دخی
طریق توریه ایله بیورر بیت درین میدان ناهموار غبرا • سکندر
خورد اسب عمر دارا • سپار کسر سین و باء فارسی ایله اوچ معناسی
واردر بری صبان ومریدر که انکله یر سورلیور عربیده محراث دینور
بیت چو این راه دشوار و این کوهسار • بتدبیر با اسب من شد سپار •
ثانی اوزم صقاجق آلتدر کرک بعضی تکنه کبی نسنه ولسون که ایچنه
اوزوم قیوب اباغ ایله بصرلر نته که لطیفی بیورر بیت کجا یکدانه
پرورند ویرند • که زیر پا نکرد اندر سپاری • کرک منکنه کبی نسنه
ایچنده صقله که اکا چرخشت دینور • نته که شمس فخری بیورر بیت
پرست لاله ساغر زباده صهبا • ندیده رنج قرابه نخورده زخم سپار •
ثالث آلات خانه متاع البیت معناسنه نته که فرخی بیورر بیت
بهانه جوید بر مال خویش و نعمت خویش • کزین مراجه ذخیره است
وزان مراجه سپار سوفار اوق کزیدر که کریشه کیررو اکنه دلکی
معناسنه ده کلور نته که سوزنی بیورر بیت من سوزنیم شعرم اندر
بران شعر • مانند بیک سوزن سوفار شکسته سکسار حریص و طالب
دنیا و بر ولایت اسمیدر مع الزاء ستیز ستیزیدن دن امر و اسم
مصدر درج و عنا معناسنه بیت ولیکن ستودان مرا از کریز •
بیاید چو کیرم بکاری ستیز • سکز فتح و کسر سین و سکون کاف فارسی
ایله ولایت سجستاندر معرّبی سجز در بیت همان سکزیان رستم
شیردل • که از تیغ او کشت کردون خجل مع السین سپاس منّت معناسنه در

حسبی الله وحده
من الکتب التی وقفها الفقیر
الی آلاء ربه ذی المواهب
محمد المدعو بابن الصدر عفی عنه
١١٧٥ و کفی عبده

مـ سپاسی نهادی ازین بر سرم ، که تا زنده ام حق این نسپرم ، و شکر و
امتنان معناسنه ده کلور مـ زکر دار هرکس که دارم سپاس ، بگویم
بیزدان نیکی شناس ، و لطف و احسان معناسنه ده کلور ، نته که ابو شکور
بیورر مـ ازان پس که بد کرد یکذاشتم ، بروبر سپاسی نبکماشتم ،
سرپاس گرز معناسنه درکه باش سمتنه طوتلوب عدو حمله سر انکله دفع
اولنور اصلده وصف ترکیبیدر ، پاس حفظ ایدیجی معناسنه در مـ
دل سرکشان پر ز وسواس بود ، همه گوش پر بانگ سرپاس بود سندروس
صندلوس دیدکلری صمغ درکه کهربایه بکزر مـ ز معفر هوا گشت چون
سندروس ، زمین سربسر تیره چون آبنوس سپس صکره و بعد معناسنه
اکثریا سین اول حذف اولنوب پس دینور مـ چنین گفت شبرنگ
بهزاد را ، که فرمان مبر زین سپس باد را سیستن کسر سین و فتح یا ایله
سیستان ولایتیدر مـ نبینی زمین سیس جز بخواب ، سپارم سپاهت
با فراسیاب سرخس خراسانده بر شهردر اصلده خسیس وکذا معناسنه در
ضحاکک ظلمندن یردن یره گریزان اولان اول شهره بیابان ایکن واصل
اولدقده خبر قتل ضحاک ایشندیلر ، اول یری بنا ایدوب سرخس ایله
تسمیه ایتدیلر ، یعنی شهر گدایان و خسیسان کذا فی عجایب المخلوقات الفارسیه
مع الشین المعجمه سروش فرشته معناسنه درکه حضرت جبرئیل
اوله کرک غیره مـ بفرمان یزدان خجسته سروش ، مرا روی بنمود
در خواب دوش سکالش فتح سین و کاف و بسله سکالیدندن اسم
مصدردر تفکر و اندیشه کردن معناسنه مـ اسکیف رازیست
این را بریز ، سکالش همی کرد با خویش دیر ، و گفتن و سویلمک معناسنه
کلور مـ کرا بدون که منه بد سکالم بدوی ، زکینه بر آمد یکی گفتگوی ،
نظامی مرحومی بیورر بیت بلبل که سخن سکال باشد ، با گل همه سال لال باشد ،

وصالمق

وصالمق وظن ایتمک معناسنه ده کلور ، و بو معنی مشهوردر و عناد
و مخالفت معناسنه ده کلور ، نته که سعدی بیورر مـ اکر افتد بزای
سیمین کار ، چه باک از زر بر بزم من بجوار ، و گر روزی سکالد زور
مندی ، نفیند نشیم ازان روز از گزندی سیاوش بر واو ایله و ایکی
واو ایله ده لغتدر کیکاوسک اوغلیدر والده سی گرشیوزک قزیدر
طوس ایله گیو شکاره واردقده انی کوروب کیکاوسه کتوردیلر سیاوش
اندن حاصل اولدی ، اوکی آنه سی سودابه کندینه عاشق اولوب
بر وجهله کندینه رام اولمیجق آتشه ایتمک استدی ، سیاوش خبردار
اولوب افراسیابه قاچدی ، اکا اعزاز و اکرام ایدوب فرنکیس نام
قزینی اکا ویردی ، اندن کیخسرو حاصل ایکن برادری گرشیوز اغواسیله
قتل اولندی ، ایرانه بو خبر کلدکده رستم اتابکی اولمغله اوکی ایسن
قتل ایدوب توران زمینه عساکر بیشمار ایله واردی افراسیاب
سطوتنه تاب کتورمیوب قاچدی ایرانیلرینک فرسنگ یره دک
امدینه واروب قتل عام ایدوب جمله ولایتی خراب ایتدیلر ،
سیاوخش فتح واو ایله سیاوش لفظنده لغتدر مـ جهاندار
نامش سیاوخش کرد ، بر و چرخ گردنده را بخش کرد سیاه پوش
معروف و چاوش معناسنه ده کلور فی یده لون سیاه
صاحب اولمغیچون ثیابلری سیاه ایدی مـ بنزدیک شیروی شد
دادخواه ، که او بد سیه پوش درگاه شاه مع الغین المعجمه ستیغ
خای معجمه ایله ده لغتدر ، نته که ذکر اولندی طوغری و مستقیمدر
بیت یکی بود مردانه با گرز و تیغ ، همه کار و گفتار کردش ستیغ ،
و طاغ باشی معناسنه ده کلور نته که منوچهری بیورر بیت تو گفتی کز
ستیغ کوه سیلی ، فرود آرد همی احجار صد منی مع الفاء ستیف ضمتین ایله

مضاری معنی سیدر لفظ ع بیدر بیت سقف کفت کین نیست کار کران
که پیش از نو بودند چندی سران مع الکاف الفارسی سوک ماتم و
مصیبت معناسنه در بیت بسوک سیاوش سیه پوشد آب
کند چرخ نفرین بر افراسیاب ستبل قلجغی وصاقللی کوسه معناسنه ده
کلور سترک بزرک وعظیم وقوی معناسنه در بیت بباران چنین کفت
کان زخم کرک بند جز شمشیر مرد سترک و تنها تسلو معناسنه ده
کلور که ممسه یه رام اولمیه صعب الراس معناسنه بیت ازو شاد شد
شهریار بزرک چنین کفت کای نامدار سترک لجوج و معاند معناسنه ده
کلور بیت ستوده بود نزد خرد و بزرک که از اد مردی نباشد سترک
سنک معروف مجاز از زنات ووقار معناسنه ده کلور بیت همراز
شناسش بر آید درنک که بر وزن باشد خداوند سنک سیرنک
کسرسین ایله سیمرغ قوشیدر که ع بیده عنقا دیرلر بیت از ان جایکه
بازکشتن نمود که نزدیک دریای سیرنک بود خیالی دخی بیورر بیت
جز خیالی ندیدم از رخ تو جز حکایت ندیدم از سیرنک مع المیم سام جد
رستم در فریدون عصرنده جهان پهلوانی ایدی مدار ملکی وعماد دولتی
ایدی ولایت نیمروز و زابلستان وجمله هندستان اقطاعی ایدی
ستام آت رختی در بیت ز اسبان تازی پلنکینه زین بزین و ستام
نشانده نکین حذف تا ایله سام دخی دینور بیت نکو رنک اسبان
باسیم و زر که با سامها در نشانده کهر اصل ستام در فتح همزه ایله
نته که شاه ناصر خسرو بیورر بیت بفرش و اسب و استام و خزینه
جدا فرزی چنین از فخر سینه اوستام دخی لغتدر ضم همزه وزیاده
واو ایله نته که شاه ناصر خسرو بیورر بیت چون بر امنیتر زنی شرم
ای الپسر یافته دیبا و اسب و اوستام بو کلمه اعتماد معناسنه ده

کلور

کلور نته که ابو شکور بیورر بیت به افزای خوانند او را بنام هم ایکفت
کردار وهم اوستام مبالغه طریقیله معتمد علیه معناسنه ده
کلور نته که شمس فخری بیورر بیت هر کجا بود دزد و راهزنی از نهیب
وی اوستام بود سلم فرزند و تنک بیوک اوغلیدر که فرآیدن اقصای
مغرب زمینه دک حصه سر ایدی سهم خوف وقورقو معناسنه در
سهمناک بوندن مرکبدر بیت بکوبم بکا فند دل خاره سنک بدرد از ین
سهم چنک پلنک سیام ماوراء النهرده نخشب شهرینه قریب
بر طاغدر مقنع خراسانی سحر ایله انده اولان چاهده ای کوسترمش
در ماه آسمان غایب اولدقده درت شهره بر توصالر ایدی
اول آی کوه سیامه نسبت اولنور بیت نه ماه سیام و نه ماه فلک
که این چون غلام است وان چون زدک بعده نقل طریقیله ماه
سیام اول ماهچه اسم اولدی نته که بو بیتده در بیت سوی مه سیام
رفت کودرز کرد سپه را به پور برادر سپرد مجاوره علاقه سیله
نخشبه دخی نسبت اولنور ملای جامی بیورر بیت سه روزان ماه
درچه بود تا شب چو ماه نخشب اندر چاه نخشب کاه اولور که ایکی
سنه ده نسبت اولنور نته که شمس فخری بیورر بیت کر مقنع برادر بد
حمای از چه نخشب وز کوه سیام بنماید زر در روشن تو در در حسا
صد هزار بدر تمام بو که ماه سیام و ماه کاشغر و ماه کشن و ماه
نخشب و ماه خزور و ماه مقنع دینور و مقنع صیغه مفعول وزنه
اسم عطاردر خراسانده مرو شهرندن در خلافت مهدی عباسیده
ماوراء النهرده نوحی سغد وایلاقده ظهور ایدوب اعتقاد حلول
وتناسخ بولمغله ادعاء الوهیت ایلدی علم سحر و نیرنجاتده مهارتی
اولمغله قومی آکا اتباع ایدوب عبادت ایلدیلر و اعلاء کلمه سنه

ثانی گفتن وسویلمك معناسنه در بیت چو بهتر سرایدسخن سخته به
زگفتار بدکام پردخته به * ثالث اشنمك وشنویدن معناسنه در
بو معنی شهنامه ده چوقدر بیت تهمتن بدو گفت من بنده ام *
سخن هرچه گویی سراینده ام * سراینده باشید وبسیار هوش
بگفتار او برنهاده دو گوش سپردن ضمتین ایله طپشرمق وتسلیم
ایلمك در وایاغ ایله باصمق معناسنه ده گلور صیغهٔ ماضیده شرح
اولندی سگالیدن سگالشده شرح اولندی ستان سندن کلمه سندن
فعل امردر آن معناسنه زمان ایله مکان بیننده ظرف مشترك
دخی گلور تابستان وگلستان گبی وحالقوین معناسنه ده گلور که
ارقه اوستنه یاتمقدر نته که انوری بیورر بیت از زلزله حمله چنان
خاك بجنبید * کز هم نشناسد نگونرا وستانرا سیستان رستم زال
ولایتیدر بر عظیم اقلیمدر حدودی خراساندن تا بامیان شهرینه در
غور وبست وزرنج اکا تابعدر بیت توگردی درا رستم داستان
وگرنه خری بود در سیستان سهمگن کسر کاف فارسی ایله اگر سهمگین
دینور قورقنج ومهول معناسنه در سهم قورقو درنته که ذکر اولندی
بیت بنزدیك رود یکه سنگش گشن * رها بر ندید اندر وسهمگن
سُرین ضم سین ایله صغری وکفل در که ترکیده اوجه دینور بیت
یکی خشت زد بر سرین قباد * که بند کمرگاه او بر گشاد سپجیدن
عزم وشروع ایلمك معناسنه در * بسیج بوندن مأخوذدر و
شرح اولندی بیت ازان ره بباید سوی خانه رفت * ره سیستان
رابسیجید تفت مع الواو ساو خراجدر وباژ که باج دینور بیت
کنون ساو بفرست وباژ گران * گردکان ازان مرز چندین سران
واکاغندن ساقط اولان پاره معناسنه ده گلور نته که لطیفی

بیورر

بیورر بیت گبرم که بگیری از جهان ساو * با خود ببری زنقرهٔ
ساو * وساو بدندن فعل امر واسم مصدر دخی گلور سایدن
وساویدن اگه سورمك ودرپلمك وازمك وسحق ایلمك
معناسنه ده گلور سرو ضمتین ایله بوینوز معناسنه در بیت
بسان گوزنان ببر بر سروی * همه رزم شیران کند آرزوی
مع الهاء سنجه بر دیو مازندرانی در بیت زدیوان بپیش اندرش
سنجه بود * که جان در دلش زین سخن رنجه بود * وبرتسنه
طرتمق ایچون اولان التدر سنجیدن مأخوذ در سنجیدن
طرتمق ووزن ایلمك معناسنه در بیت خرد را وجان را همی سنجد او
در اندیشهٔ سخته کی گنجد او ستوه یورغون وعاجز معناسنه در
بیت بجستن گرفتم همه دشت وکوه * که از تاختن شد نوندم ستوه
ستنه ضمتین ایله ستوه دن مخففدر بیت سه دیگر سخن راندی از
هفتخوان * که گفتی ستنه ام اندران سَنبه کسر سین وفتح با وسکون
نون ایله قوی وشدید البطش معناسنه در بیت ازاو ایمان بدتهم
کینه خواه * دلیر دستنبه بهر رزم گاه * اصل معناسی کابوس معناسنه درکه
اوبقوده آغر بصر زشت وبغیض وبدهیکل اولدوغی انك لوازمندندر
آنی خار سیده دیو که مردم را درخواب گیرد ایله تفسیر ایتمشلردر میر
خسرو بیورر بیت حوری بستنبه داد نتوان * لولو بوحل نهاد نتوان *
استنبه دخی بیورر زیادهٔ همزهٔ مکسوره ایله نته که سنائی بیورر بیت
صحبت عام آتش وپنبه است * زشت روی وتباه واستنبه است *
سرخه ضم ایله افراسیابك برادریدر فرامرز بن رستم انی جنگده
اسیر ایدوب افراسیاب سیاوشی بوغزلدوغی گبی انی بوغزلدی
بیت زگند اوران سرخه را پیش خواند * زرستم سخنها فراوان براند *

سپدکوه توران زمینده بر کوهدر کیخسرو برادری فرود اولدوغی
قلعه که اسمی کلاتدر اوسنده ایدی بیت همه پاک سوی سپدکوه برد
به بند اندرون سپهبد سپه را بمالید موی بر و یال بنمود و بستر دروغ
سوخته معروف و خسرو پرویزک خزائن ثمانیه سندن بریدر بیت
دگر گنج کش خواندی سوخته که آن گنج بد کشور افروخته قاو معناسنده ده
کلور که آتش یاندرن اوله سعد بودر بیت نهاد آتش صبح در سوخته
بیکدم جهانی شد افروخته سال خورده چوق یشامش پیر فرتوت
معناسنه در کاینه کثرت سنین آنی اکل ایلمش بیت درختان بسیار
آب روان همیشه دل سالخورده جوان سخته طارتلمش و سوزدن
معناسنه اسم مفعول در ماضی و مصدری شرح اولندی بیت چو مهتر
سراید سخن سخته به ز گفتار بد کام پرداخته به سده فتح سین ایله
مجوس ده بر عید در وسط شهور شتا اولان بهمن ماهک اونجی
کوننده اولور بیت یکی جشن کردان شب و باده خورد سده نام
آن جشن فرخنده کرد بیت بیار ای دل آن فال و جشن سده همین
فر و برز و هم آتشکده مث بسان سده آتش بر افروخت به روخار
خاشاک چندی بسوخت سدق معربیدر صدق صاد ایله غلطدر
سد ایله ها تخصیصیه دن مرکبدر سد یوز در حالا صاد ایله
یازیلور وجه تسمیه بودر که کیومرثک یوز اولادی اولدقده
ذکور اناثه تزویج ایدوب اول کونده نیران کثیره احراق
اولدی مجوس اول کونی عید اتخاذ ایلدی سپیده سپید ایله ها
تخصیصیه دن مرکبدر فجردر که ترکیده طاک دینور مث سپیده
چو از کوه سر بر دمید شد از دامن تیره شب ناپدید اسفیداج
معناسنده کلور وانده معربیدر مهر خسرو بیودر بیت پس ع وسنگه

فتنه

فتنه چون شدند از سپیده سیاه روی شدند و بیاض
معناسنده ده کلور بر برده که مقابلی ایله ذکر اولنه کوزک
بیاضنه سپیده چشم دینور و سوادانه سیاهه دینور و بیضه نک
بیاضنه سپیده و صاروسنه زرده دینور نته که سلمان
طلوع صبحده بیودر بیت گرفت آفاق را یکسر سپیده عیان شد زرده
خور در سپیده ساوه معروف و کاوس کشان اوزباسندن
بر پهلوان اسمیدر رستم آنی قتل ایلدی سودابه پادشاه یمن قزیدر که
کیکاوس منکوحه سیدر سیاوشه عاشق اولدی سیاوش
انکا رام اولمیوب خوفندن آنی فراسیابه کتدی بیت اگرچه شوم
در شبستان او ز سودابه بایم لبی کفتگو ستاره معروف و علم
و سنجق معناسنه ده کلور بیت بسی بر بیدر بر باهی راه جست ستاره
بهر دامن ماه جست وتره ایله تاره دن مرکب اولسازه معناسنه ده
کلور که اوج تیلی اوله خاقانی بیودر بیت که ولادتشی رواح خوانده
سوره سور ستاره نشیب ستاره سماع کردیما اکثر ستا
دینور نته که نظامی بیودر بیت ستا زن بر آورده بانک سرود
سرودی نوآیین تر از صد درود وتردک یدی اوینیندن دخی
بر اویونک اسمیدر باباغانی بیودر بیت نو واسپه رخ بهم آورم
بر بساط غرور ستاره بازی کردوان مکر نمیدانند نردک یدی
اویونی واردر ستمانک بو شعرنده مجموعدر قطعه فارد زعقل
مانده خصمی که کم زیاد در معرفت ستاره مقید بششدرست
کوراه خانه گیر و حکایت ملکی طویل با انکه ده هزار کش چون
تو جا گرفت منصوبه حیل نتوان باخت با کسی با انکه کعبتین
سپهرش منسخرست اول فارد که حالا فرید دینور ثانی زیاد ثالث

سپیدکوه توران زمینده بر کوهدر کیخسرونک برادری فرود اولدوغی
قلعه که اسمی کلاتدر اوستنده ایدی بیت همه پاک سوی سپیدکوه برد
به بند اندرون سپهبد سپه را بجا لید موی بر و یال بنمود و بستر دروی
سوخته معروف وخسرو پرویزک خزائن ثمانیه سندن بریدر بیت
دگر گنج کش خواندی سوخته کزان گنج بدکشور افروخته قاو معناسنده ده
کلورکه یانمش بزدن اوله سعد بیوررر بیت فتاد آتش صبح در سوخته
بیکدم جهان شد افروخته سال خورده چوق یشامش پیر فرتوت
معناسنده در کاتبه کثرت سنین ایله اکل ایلمش بیت درختان پیار
آب روان همیشه دل سالخورده جوان سخته طارتلمش و سوزدن
معناسنه اسم مفعول در ماضی و مصدری شرح اولندی بیت چو دهقان
سراید سخن سخته به زگفتار بد کام پردخته به سده فتح سین ایله
مجوسده بر عیددر وسط شهور شتا اولان بهمن ماهنک اونجی
کوننده اولور بیت یکی جشن کردان شب و باده خورد سده نام
آن جشن فرخنده کرد بیت بیار ای دل فال و جشن سده همین
فر و برزه و هم آتشکده بیت بسان سده آتش برفروخت بروخار
خاشاک چندی بسوخت سدق معربیدر صدق صاد ایله غلطدر
سد ایله ها تخصیصیه دن مرکبدر سد یوزدر حالا صاد ایله
یازیلور وجه تسمیه بودرکه کیومرثک یوز اولادی اولدقده
ذکوری اناثنه تزویج ایدوب اول کونده نیران کثیره احراق
اولندی مجوس اول کونی عید اتخاذ ایلدی سپیده سپید ایله ها
تخصیصیه دن مرکبدر فجردر که ترکیده طاک دینور بیت سپیده
چو از کوه سر بر دمید شد از دامن تیره شب ناپدید اسفیداج
معناسنده ده کلور واندن معربدر مهر خسرو بیوررر بیت پس ع وسنگ

فتنه جوی شدند ازسپیده سیاه روی شدند وبیاض
معناسنده ده کلور بر برده که سقابی ایله ذکر اولنه کوزک
بیاضنه سپیده چشم دینور وسوادنه سیاهه دینور وبیضه نک
بیاضنه سپیده وصاروسنه زرده دینور نته که سلمان
طلوع صبحده بیوررر بیت گرفت آفاق را یکسر سپیده عیان شد زرده
خور در سپیده ساوه معروف وکاموس کشان افراسیابدن
بر پهلوان اسمیدر رستم انی قتل ایلدی سودابه پادشاه یمن قزیدرکه
کیکاوسک منکوحه سیدر سیاوشه عاشق اولدی سیاوش
انکا رام اولمیوب خوفندن افراسیابه کندی بیت اگرچه شوم
در شبستان او زسودابه بایم لبی گفتگو ستاره معروف وعلم
وسنجق معناسنده ده کلور بیت بسر بر بدر بر همی راه جست ستاره
بجز دامن ماه جست وتار ایله تاره دن مرکب اول ساز معناسنده ده
کلورکه اوج تیلی اوله خاقانی بیوررر بیت که ولادتش رواج خوانده
سورهٔ سور ستاره نشئت ستاره سماع کرد سما اکثر ستا
دینور نته که نظامی بیوررر بیت ستارزن برآورده بانک سرود
سرودی نوآیین تر از صد درود ونردک بیدی اوینیندن دخی
بر اویون اسمیدر بابا فغانی بیوررر بیت نو و اسپ رخ بهم آورم
بر بساط غرور ستاره بازی کردون مکر نمیدانند نردک بیدی
اویونی واردر سلمانک بو شعرنده مجموعدر قطعه فارد زعقل
ماندهٔ خصمی که کم زیاد درمعرضت ستاره مقید به ششدرست
کوراه خانه کیرو حکایت ملک طویل با انکه ده هزارکش چون
تو جایگرست منصوبهٔ حیل نتوان باخت باکسی بانکه کعبتین
سپهرش مسخرست اول فارد که حالا فرید دینور ثانی زیاد ثالث

ستاره رابع خانه كير خامس طويل كه حالا طولى ديبور سادس
ده هزار سابع منصوبه وكعبتين ايكى زار دركه تخته اوستنده آتارلر
سرخاره بر التون اكنه دركيده اكا صنجق ديبور، قاريلر آنى
بيك اوزرينه زينت ايچون صنجرلر بيت دورخ را بسرخاره آراسته
دو پستان چو دو نار بر آسته، وقاريلرك بش پريق برقشا عنيدركه
انكله باش قاشرلر، ننه كه كمال اسمعيل بيوره بيت دختران خاطرم را
در تماشاگاه عرض، جز پنج انكشت منه به فرق سر سرخاره نيست
سوسه بر قورت دركه بغداى چورك ايدر بيت نبايد بكارم اين
ساز جنك، كجا سوسه سنجد بچنك پلنك سكاليده فعل ماضيدر
فكر ايلمش معناسنه در سكالنده شرح اولندى بيت سپاهى ز كردان
كوچ و بلوچ، سكاليده جنك و بر آورده فوج ساره شين معجمه
ايله ده لغتدر، بر چارشف دركه زنان هند بر او چينى بلده با عليوب
و بر او جبنى باشلرينه براغورلر بيت زهر ساره هندوى پر كرفت
برهنه سر و دست بر سر كرفت سفته سفتن دن اسم مفعولدر،
دلنمش معناسنه سفته كوش حلقه بكوش معناسنه عبد لقب درنظام
بيوره بيت سفته كوشم چو درنا سفته، در فروشم بهاى جان كفته
فيضى دخى بيوره بيت باغ از نفسش زكل فروشان، در بانجنش
زسفته كوشان، بش معناسى دخى واردر، برى كوبه حلقه سيدركه
قولاغه كچه هر نه دن اولورسه، ثانى آوجى سورى وكسكين بيكان
معناسنه در بنه نظامى بيوره بيت برى از جعبه سفته بيكان
جست، در زه اورد و در كشيد درست، سفته بر سفت
كور و شير نشست، سفت وا ز هر دو سفت بيرون جست،
ثالث اوسوز معناسنه دركه عبيده كتف ديبور، با سر دخى لغتدر

ننه كه

ننه كه ذكر اولندى، بنه نظامى بيان آتشكى وصفنده بيوره بيت
سفته فارغ از كريوه دوش، كرد فى ايمن از كناره كوش
رابع بريدن بريده ارسال اولنان نسنه دركه بضاعت
اوله، ننه كه خاقانى بيوره بيت باد از سر بيكانت سفته دل
بد خواهان، وز نام نكو سفته در بار تو عالم را، شمس فخرى دخى
بيوره بيت زهردم دائما سوى سموات، دعاى دولتا وسفته
باشد، كرك هديه اوله ننه كه انورى بيوره بيت وليكن چو او
بر سر كنج باشد، چنين سفتها خوار و اسان نمايد وله در خشم تو
غورهاى رحمت، با زخم تو سفتهاى مرهم، خامس سخن نو و
طرفه سوز دركه تازه اختراع اولنمش وله انورى بيوره بيت
از غضبهاش بكيد و ريمست، سفته شده درجهان جيفه مع الهاء
سارى امل شهرينه قريب بر شهر در بيت بنو صود شان تا بسارى
برند، به غل و بيمار و خوارى برند، چوكردان سوى كينه بشتافتند
بسارى سران اكهى يافتند، صغرجق قوشى معناسنه ده كلور با سر
ساردخى ديبور ننه كه ذكر اولندى خاقانى بيوره بيت سارى كفتا كه
هفت سرو زمن پاى لنك، لاله از دبه كه كر دوست بدست انقلاب
سهى طوغرى ومستقيم معناسنه در، وسرو سهى اول سرو دركه
ايكى مستقيم شاخ اوله، وسرو آزاد اول سرو دركه بر شاخ بلند
اوله، وسرو ناز اول سرو دركه دالرى هر طرفه مائل اوله باب
الشين المعجمه مع الالف شغا فتح شين وغين معجمه ايله شكاف
ايله ده لغتدر، قو بور و تير دانذر بيت بيفكند رستم شغا و كمان
فرو ماند خيره از ايشان كيان، شكاه ده لغتدر ننه كه سوزنى
بيوره بيت همچون كمان كنه سركلك ور ازنكوه، تيروى عدوى

مملکت شاه درنکاه مع الباء شاداب صو یه قانمش تازه وتر
معناسنه دربیت همانا برآمد یکی بادسخت ٭ که بشکست شاداب
شاخ درخت ٭ تو گفتی همه دشت سهراب بود ٭ لبالب یکی سبز شاداب
بود ٭ شیدسب شید ایله اسب دن مرکبدر شبدیز کولنش در ٭ اسب ایله
ترکیبا ولیجق الف ساقط اولدی ٭ بر قاچ کیمسه اسمیدر جمله دن کشتاسب
اوغلیدر بیت لبس زاده شیدسب فرزند شاه ٭ بکینش کند تیز اسب
سیاه ٭ شیب فتحهنک ایله حالده فکر وغصه سیدر مص خداوندخانه
بپوسید سخت ٭ بیاوبخت ان شیب شاه از درخت ٭ سلاطین و
اکابره رشته سرجواهر ایله طوقورلر نته که بو بیتده واقعدر مص یکی
نشوشه زرسیم اندرست ٭ دو شیبش زخوشاب وازگوهرست ٭ وبو بیده
فتح شین ایله مستعلدر ٭ و امثال سوزلرده ده عاقبت الدهر شبیبین
وابن الوردی توریه طریقی ایله بیورمشدر مص من کان مردود ابعیب
فقد ٭ رد شیب العبد بعیبین ٭ از الراس واللحیة شابا معا ٭ عاقبت الدهر
بشیبین ٭ اتنش معناسنه ده کلور شیب دن مخففدر کسرهٔ مجهوله
ایله مع التاء شست بش معناسنه وار در ترکی التمش درستی معناسنه
صاد ایله غلط مشهور قبیلنه ندر بیت کمندی بفتراک بر شست خم ٭ خم اندر
خم و روی کرده دژم ٭ ثانی اوق کزلدکده باشی پرقدن اوق ایله
کریشه طابلش ولان پرد ر مص چو او از کمان تیر بکشاد شست ٭
بر رستم در خشش خنکی بجست ٭ ثالث بالق ولته سیدر اکری باشلی دموردر
سوزنی بیورر بیت جهان بکام و مرادش زماه تا ماهی ٭ بکام حاسد او
چون بکام ماهی شست ٭ زلف دلبر بوکا تشبیها ولنور شست خم
زلف معناسنه دکلدر نته که توهم اولندی سوزنی بیورر بیت
ز شست زلف کمان ابروان و تیر قدان ٭ نمانده بهره وحظ ونصیب و

بترا

بترا ٭ رابع نشتر فصاد معناسنه در نته که شمس فخری بیورر بیت
چو فصادان رگ جان حسودش ٭ فلک بکشاد از ان زهراب
خور شست ٭ خامس نشست دن مختصردر او توردی معناسنه
اکثر کسر شین ایله در نته که میر خسرو بیورر بیت کرچه پدر بر سر تختش
کشید ٭ شست و فرود آمد و بنشست دور شکفت کسر شین و کاف
عربی ایله اسم مصدر در عجب معناسنه کاف فارسی ایله ده جر بیدر بیت
تراکر نبید نباشد شکفت ٭ هر از خود اندازه باید کرفت ٭ شکفتن
کسرتین ایله مصدر در عجبلنمک معناسنه مستقبلاتنده فا بایه تبدیل
اولنوب ماقبلنه بریا زیاده ایدرلر شکیبد و شکیبیده دینور ٭
شکفتن ضمتین ایله اچلمق و تفتح معناسنه در شکوفه بوندن ماخوذدر
مستقبلاتنده برواو زید اولنوب شکوفد و شکوفنده دینور ٭
شکفیدن دخی بو معنایه نته که اسدی بیورر بیت چو این اکهی
نزد بابش رسید ٭ کل شادی اندر دلش بشکفید ٭ شکفتن دخی
بو معنایه در نته که سنائی بیورر بیت هیچ عقلش بزرکی نفزفت
هیچ جاهش بصبر از و نشکیفت ٭ شبشت فتح شین و کسر باء عربیله
چرکین و کریه اللقا معناسنه در بیت زمادر نزادی بدید از شبشت
بکردار ناخوش بماندی شبشت ٭ مع الجیم شکنج بوکلم و قوروم معناسنه در
مار برخ معناسنه ده کلور نته که ازرقی بیورر بیت هلاک دشمن
او ازهند واز بلغار ٭ شکنج وافعی روید بجای رخ و خدنک ٭
خیارک علتی معناسنه ده کلور ٭ اما سکنج فتح سین مهمله وضم کاف
عربیله کنده دهان معناسنه در سعدی نک بو بیتده واقع اولوب
تحریف اولنمغله بو محلده ضبط اولندی بیت تشنه را دل نخواهد
آب زلال ٭ بکذشته بر دهان سکنج ٭ مع الخاء شاخ معروف مجازا

قول وبازو معناسنه ده کلور بیت نکه کرد رستم بدان سرفراز • بدان
شاخ وبال درکیب دراز • واوزون پیاله معناسنه ده کلور •
نته که منصور شیرازی بیورر بیت فتاده در سرش از باده شبینه
خمار • بعزم عیش صبوحی نهاده برکف شاخ • وبرتیق وچاك معناسنه
کلور • نته که ملای روم بیورر بیت کان زمین وآسمانی بس فراخ • کرد
از تنکی دلم را شاخ شاخ شیخ فتحله بابر بردرکه سخت اوله واکثر اوت
واغاج انده بتمبه مت همه رنك نفقست باخاك وشیخ • برو نکذرد
مرغ ومار وملخ • تشدید خا ایله ده کلور مت کندش بخنج سرازتن
جدا • بشیخی که هرکز نروید کیا • طاغ دپه سی معناسنه ده کلور • نته که
سوزنی بیورر مت زآسمان برمین غم نجانه تورسد • چه سبل وسنك که
آید به پشتی ازسر شیخ شوخ کبرلو درکه عربیده ذو وسخ دینور بیت
بدان جامه شوخ بزدیك تخت • ببغداد وکفت ای شه نیکبخت •
مشهور ومتعارف کیر ودنس معناسنه در نته که میر خسرو بیورر بیت
اکر شوخ برجامه ام نبود • چه باشد دلم از طمع است پاك • مجازا بی شرم
وبی حیا معناسنه ده کلور مت جهانجوی کفتش که ای شوخ روی •
زمن هرچه بینی تو فردا بکوی شکوخ دوشکوف وفلك زده معناسنه در
بیت بدر رفت بر سان مرد شکوخ • بسر بر همی زد دست وکلوخ •
شکوخیدن دن مأخوذ در شکوخیدن سورجك ولغزیدن
معناسنه در نته که شمس فخری بیورر بیت ظلم از نهیب شاه جهان تخت
مرد وید • کاندر عدم نهاد شکوخیده از کلوخ مع الدال شاهد لفظ
عربیده کواه معناسنه وفارسیده دلبر معناسنه مستعملدر • و
جهنی ثعالبی کتاب کنایه ده بویله ذکر ایدیکه جماعت صوفیه اصطلاحنده
شاهد دلبردن کنایه در مرادکری بودرکه حسن صورتی ایله عذانك

قدرتنه

قدرتنه شاهد در • روایت اولنورکه اصحاب ابی علی الثقفی
شیخلرینك حضورنده هیتندن شاهد لفظندن تحاشی ایدوب
حجه دیمکه اتفاق ایتمشلر ایدی برکون انده اوزاقدن برساده یکی
کورندکده بر بسر حجه دیدی شیخ مقصودلرین اکلمز دیو ظن
ایدرلر ایدی • اوغلان قریب اولوب بدشکل کورندکده شیخ
انده ملتفت اولوب داحضه دیدی بو اصله واقف اولمیلر
بعضیسی معشوق جمیع زمانده قلب عاشقده حاضر اولمغله اطلاق
اولنمشدر دیمش • وبعضیسی شاهد عربیده فرشته معناسنه محبوبه
اطلاق استعاره قبیلندندر دیمش شادورد شایورد یاء حطی
ایله وشاه وردها ایله ده لغتدر دوشه در کلیم وقالی کبی بیت
جهاندار بر شادوردی بزرك • نشسته همه بیکرش میش وکرك •
وخسرو پرویزك خزائن ثمانیه سندن بر خزینه اسمیدر
بیت دکرانکه بر شادورد بزرك که خوانند نامش کوان سنرك
آتی اغلی معناسنه ده کلور که عربیده ثاله دینور نته که لبیبی بیورر بیت
دل کشت از علامت خطت امیدوار • چون بزرکر که میشود از
شادورد شاد • پرویز مشرقی دخی بیورر بیت نجط وان لب
دندانش نیکر • که همواره حرادارند در تاب • یکی همچون برج
دراوج خورشید • یکی چون شایورد دور مهتاب مع الذال
المعجمه شبند شبنه معناسنه لغتدر بیت همان روزه پاك
یکشنبدی • زهر بد پرستیدن ایزدی شاهد شایستن دن
فعل مستقبلدر یراشر ولایق اولور معناسنه ومقام قلتده
احتمال وارد دیه جك یرده که عربیده قد یکون صیغه سیله
اولور مجازا استعمال اولنور • نته که سعدی بیورر بیت هر شنبه

کمان مبر که خالیست ، شاید که پلنک خفته باشد شغاد کنیزدن
وجاریه دن رستم برادر پدرکه رستمی چاه ایچنده هلاک ایلدی شنبلید
بر خوش رایحه لی چاری کلدر بیت بداد شش سه جام دمادم بنبید ،
رخش کشت همچون کل شنبلید شبد کسر ایله افتاب وکونش
معناسنه در بیت بپوشید روی هوارا به تیر ، رخ شید تابان شده
چون زر بره مع الراء شاکار اجرتسز ایش وسخره درکه حکامک
اوله اصلی شاه کار در بیت کناهی ندارم بهانه نهی ، چو شاکرد
شاکار چندم داهی شبکیر صباح وبامداد معناسنه در بیت به شبکیر
چون بردمید افتاب ، سر نامداران درآمد زخواب ، شبکیر
صباحدن سفر اتمکه دخی دینور نته که آیوار لغت خراسانده اخشامدن
سفر اتمکه دینور ، ملا مظفر بیورر بیت شب دروزازان رفتن
بی درنک ، زشبکیر وایوارش آمد به تنک شیار کسر ایله اکین
اکجون یری دمور ایله سوکمک ویوموشق اتمکدر بیت چو این راه
دشوار واین کوهسار ، بزیر پی اسب خر شد شیار ، بو بیتده سین
مهمله وتا فارسی ایله دخی مرویدر ، نته که ذکر اولندی شدیار فتح
شین وسکون دال معجمتین ویا حطی ایله سوکلمش یردرکه تخم
ایچنده صاچلمش اوله ، وشنکار نون وکاف ایله ده لغتدر وشدکار
دخی لغتدر شمس فخری بیورر بیت زمین خاطر کردم شیار وتخم نبات ،
در ان فکندم تا خود چه آید از شدکار ، شدیاریدن اوکوز ایله یری
سوکمکدر شیاریدن مثله شیبوره کسر شین وضم بای عجمیه بر نوع
جنک بورسیدر بیت بر بستند بر پیل رویینه خم ، دمیدند شیبور
ناکاه ودم شاپور اصلی شاه پور در شهزاده معناسنه بر قاچ پادشاه
اسمیدر ، برنجی اشکانیاندن شاپور بن اشکان بن دارا در برادری

اشکدن

اشکدن صکره التی سال پادشاه اولدی ، روم قیصر ایله جنک
ایدوب اسکندر الدوغی خزائن واموالی جمله سن کیرو الدی ،
ویکنجی ساسانیاندن شاپور ابن اردشیر بابکاندر ، اوتوز ییل
پادشاه اولدی ، وبرنجی شاپور ذو الاکتاف بن هرمز بن نرسیدر
بو دخی ساسانیاندندر ، اعراب بادیه نشین لره غضب ایدوب
پادشاهلرین هلاک ایدردی ، وقنده بر اعرابی کورسه قوللرین
یرندن چیقاروب صالیویردی ، اکنجون ذو الاکتاف ایله
مشهور اولدی ، یتمش سال پادشاه اولدی ، وبرنجی شاپور بن
شاپور ذو الاکتافدر ، بش سال پادشاه اولدی فیم فتحتین ایله
حوض وکول درکه عبیده بزکه وغدیر دینور بیت رهی پر زغولان
تهی از شمر ، درو ریک وازوی نباج کذر شهریور فرس قدیمده
سادس شهور سنه در ، وتاریخ جلالیده آخر شهور صیف در ،
بیت وشهریورت باد بیروزکر ، بنام بزرکی وفر وهنر ، وتهرآنک
در دنجی کوینده در بیت به شهریور بهمن از بامداد ، جهاندار دارا
باز داد ، حذف واو ایله شهریر دخی لغتدر ، نته که شرف الدین
شیرازی بیورر بیت بشهریرت سهیل آمد پدیدار ، همی تابنده
همچون جبهه یار ، مع تائیه مثال لیلی بیورر بیت چو در روز شهریر
بر امد بشهر ، زشادی همه شهر را داد بهر ، شتروار دوه یوکیدر
اصلی شتر بار در بیت ززرین وسیمین شتروارسی ، طبقها و
از جامه بارسی مع الزاء شیز کسر ایله آبنوسدر بیت ز دیبا وخز
چار صد تخت نیز ، همه تختها کرده از چوب شیز ، واندن اولان
بایه ده اطلاق اولنور بیت چو با تیغ نزدیک شد ریو تیز ،
بزه بر نهادان خماینده شیز ، ز بالا خدنکی بزد بر سرش ، که بر دوخت

برتارک ومغفرش شبدیزه قره یاغرات دربیت خسروشنیم وبه

شبدیزه و تیغ ، ببارد بر و سایه گسترد میغ ، وشیرین اتی اسمیدرکه

خسرو پرویزه باغشلدی نظامی بیورربیت چو پرویز این سخن

بشنید وشد تیز ، بجست از جای وشد بر پشت شبدیز ، وعلم

موسیقی ده بر پرده ولحن در ، باربد اختراعی نظامی بیورر بیت

هر آن شب کو گرفتی راه شبدیز ، شدندی جمله آفاق شب

خیز ... و بر شهر اسمیدر مجیر بیلقانی بیورر بیت از در شبدیز

تا بجد بخارا ، از بس خون عدو بخار گرفته مع السین شماس

لفظ عربیدر ملت نصارا ده مقیم و مؤذن پایه سنده در وادات

الفضلا ده شماس واضع دین آفتاب پرستا ندر بیت بشمارد

باز و بزرگیان ، زنار شماس بسته میان مع الشین المعجمه شاه رس

بیوک ارشون دیکدر ، شاه بزرگ معناسنه یا خود یاد شاه

معناسنه در ، درش ارشدن مخففدر ، ارشون و ذراع معناسنه

و عند البعض لش ارشون معناسنه دربیت زبن تا سر تیغ

بالای او ، جو صد شاه رش بود بپهنای و شماسانش بر مبارز تو آید

قاروترا آنی هلاک ایلدی سیدوش کسر ایله بر سپهسالار ایدی اندر بیت

دراگر دشیدوش دارد بپای ، که کوبی همی اندر آرد زجای مصراع

سایبان وچادر معناسنه در اصل عربیدر کمی یلکنی معناسنه بیت

بر آیین ببستند پرده سرای ، بزرگان لشکر گزیدند جای ، شراعی

بزد زر دو بنهاد تخت ، بدان گنت شده هر که بد نیک بخت ،

حکیم اسدی دخی بیورر بیت سراپرده چینی و زربفت ، زدیبا شراع

نود خیمه هفت بیت شراعی بزد بر لب آبگیر ، بیاراست بزمی خوش

دلپذیر ولو دو صد تیغ و صد بدره دینار گنج ، ز دیبا شراع و سراپرده

پنج

پنج مع الغین المعجمه شغ ضم ایله صغر بوینوزیدر بیت شغ گاو و

دنبال کرگی بدست ، بکوپال سر هر دو را کرد پست مع الفا شندف

فتح شین وسکون نون وفتح دال ایله طبل و دهل معناسنه در بیت

بتیره بزد شندف و نای وی ، سوی جنگ دشمن نهاد ندپی ،

شنگرف زنجفره دیدکلری بویه در بیت چو تاریک شد چشمها

شان زگرد بیارید شنگرف بر لاجورد مع الکاف شولک

ضم شین وفتح لام ایله قره بوزآتدر بیت بزیر اندرونش یکی

شولکی ، که باید چنین از هزار اندکی ولو بنشیند از شولک

خوب رنگ ، برفت و بمرد اینت هنگام جنگ مع الکاف الفارسیه

شباهنگ ایرته یلدز کاروان قران معناسنه که عربیده

طارق دینور ، حقیقتده بر یلدز در که عربیده شعری دینور بیت

چو یک نیمه از تیره شب در گذشت ، شباهنگ بر چرخ گردان

بگشت ، کیجه وقتی و شبانگاه معناسنه ده کلور ، نته که نظامی

بیورر بیت شباهنگ چون برزد از کوه دور ، براهنگ شب

مرغ دستان نمود شرنگ زهر و حنظل در بیت نه نامست او را نه

نیرست و ننگ ، هم انگبین دارد و بود ان شرنگ شنگ مطبوع

وشیرین حرکات محبوبدر بیت تو بی شنگ و بالا و پهناست ،

خوب دروکوچه ما ببا و حروب ، اصل معناسی حرامی وراهزن

وطرار معناسنه در ، نته که عنصری بیورر بیت چه زنی طعنه که

با خبران خیزند همه ، که تو بی خیز و تو بی مسخره و باشنگان ، وادات

الفضلاده سرواغاجی و مکابره معناسنه ده مذکور در بیت زمانه

بداد ش زمانی درنگ ، شدان کنج هوشنگ با هوش و شنگ ،

وتحفة الاحبابده تخم اچون اولکاخیار معناسنه ده مذکور در ولغات

وفا یئده خرطوم فیل معناسنه ده مذکوردر مع اللام شل کسر ایله
برنوع هندی حربه ونیزه دربیت همان تخت زرین وزرین سپر
همان خود وخفتان وشل وتبر انوری دخی بیوررربیت برفلک
بهر مکافات عدوش زخمهٔ زهرهٔ شل کیوانست مع المیم شام
اخشم ومغرب وقیدر بیت یکی مرغ دارد بر بشانه کنام شمش
ببام این بود از بشام شجام فتح شین وجیم ایله سرمای سخت معناسنه در
بیت سپاهی که نوروز کرد آورید شجامش بکیدم فرو خوابنید
مع النون شارسان شهرستان معناسنه دربیت برارم یکی شارستان
فراخ فراوان بدو اندر ایوان وکاخ وقلعه وقبه معناسنه ده
کلوربیت ازینسان یکی شارسان ساختم سرش را به پروین برافراختم
شین کسر ایله سپیر درکه دودک کبی برنسنه در اوشاقلر
تو للنور عظیم شماطه سروار در وتللو دودک معناسنه ده کلورکه
چوبانلر وغیرهم فوللنور بیت بزرگان که از کوه قاف آمدند ابا نیزه و
شین ولاف آمدند یعنی بوزاقلغ ایله کلوب عظمت وطمطراق
ولاف کزاف ایله دشمنلرینه زورت وصفلق ویره رک کلدیلر
ونشستن دن فعل امر دخی کلور ماوراء النهر لغتیدر نته که ملای
روم بیوررر بیت کویدای بنده بردر صدر شین من بکریم کفش
چون بنده کهی بیت تا جر دریا وخشکی میرود او بهرخانه شین
می دود شسته نشسته معناسنه در نته ملای روم بیوررر بیت
پیر وطفلان شسته پیشش بهر کد تا بسعد ونحس والاغی کند
شغافیدن سورجک ولغزیدن معناسنه دربیت براشفت
برخویشتن چون پلنگ زشافیدن پای آمدش ننگ شیبان
کسر شین وباء عربیله برهم زده وپریشان معناسنه دربیت اهمی

رفت

رفت شیبان دل وخشک لب چو از خنجر روز بکریخت شب
شبیدن مصدر یدر برهم زدن وپریشان وبیحضور اولمق
معناسنه در خاقانی بیوررربیت روح القدس شبید اکر بکریمنش
پرده درین سراچه اسنا برافکند شمس فتحتین ایله تب پیت
معناسنه دربیت خم آورده از بار شاخ شمس صنم کشته بالین و
کلبن شمس شبستان معروف وخرم معناسنه ده کلورکه جماعت
نسادن عبارتدر بیت اکرچه شوم درشبستان او زسودابه یابم
بسی کفت وکو وله شبستان همه پیش سودابه باز دویدند و
بردند یک یک نماز وله که اندر شبستان شاه جهان نباشد
شکفت ار شوی ناکهان وخرم سرای معناسنه ده کلوربیت
کجات ان شبستان برماه روی جدایه جدا هریکی شاه جوی
شرمکن شرمسار معناسنه اصلی شرمکین دربیت جهان شرمکن
نزد شاه امدند جکرخسته وباکناه آمدند شکردن کسر شین
وفتح کاف عربیله شکار ایلمک معناسنه دربیت جهانا ندانم
چرا پروری که پرورده خویش را بشکری شکوهیدن قورقمق
وهیبتلنمک معناسنه درشکوه مهابت وعظمت معناسنه در
بیت نباید شکوهید ازیشان بجنک نباید کشیدن زبیکار جنک
حذف واو دخی لغتدر نته که ملای روم بیوررربیت شحنهٔ از صوم
اکر چهری نهد پهلوانانرا ازان دل بشکهد شکفیدن کل و
چچک آچلمق اصلی شکوفیدن درشکفت ده شرح اولندی بیت
چو کل چهرهٔ سام یل بشکفید چو بر پیل زرینه شیر دید شایستن
یرشمق معناسنه درکه عربیده لیاقت دینور مستقبلا نته سین
دال ایله تبدیل اولنور شایدن شله بیت بجوی سزای سه فرزند خو

چنان چون بشاند بپوندمن ۰ سنایی دخی بیوررییت جوازین
هردو فارغ آیی تو ۰ انکهی چیزرا بشایی تو ۰ شایان صیغهٔ مبالغه در
لایق و یقیشق معناسنه ۰ نته که میرخسرو بیورربیت جلوهٔ ده چشم
دانایان ۰ که دل و دیده را بود شایان ولـه شوار بیت بارشایان
بود ۰ با سایهٔ خود فراوان بود شکن فتح شین و سکون
کاف عربیله توران زمانده بورلاتیدر بیت چغانی و شکنج تعلاب
دهند ۰ کمابر و بجی وروم وسند شکن کسر شین و فتح کاف ایله
شکست و بوزغونلق معناسنه اسم مصدر بیت کشاده چو کاموس
شمشیرزن ۰ که چشمش ندیدست هرکز شکن ۰ و بوکلم و قورم معناسنده
کلور ۰ شکنج دخی دینور ۰ سرود و لحن و نغمه معناسنه ده کلور ۰
نته که اسدی بیورربیت ز شادی همی در کف و دزن ۰ شکافه شکافنده
کشت از شکن ۰ شکافه ساز زخمه سی معناسنه در عبیده مضراب
دینور شایکان کاف فارسیله سخره و اجرتسز ایش در بیت اکر
راستکاری کنی در جهان ۰ مغرمای درویش را شایکان ۰ اصلی شاه
کاندر برنوع حرف نسبت در خدایکان کبی و کنج شایکان خسرو
پرویزک برکنجیدر ۰ کذا فی الاداة و مطلقا کنج فراوان معناسنده
استعمال اولنور ۰ ظهیر فاریابی بیورربیت سپهر قدر اوست
خرد نمی یابد ۰ بقدر جود تو کنج شایکان کوهر ۰ و مطلقا فراوان
و بی نهایت معناسنه ده کلور ۰ کرک کنج اولسون کرک غیریسی
اوله ۰ نته که ابو الفرج رونی بیورربیت این کرامات شایکان که
سپرد ۰ بتو اقبال مقتدای جهان ۰ و فن قافیه ده قافیهٔ شایکان
بر عیوب قافیه در ۰ عامهٔ علما یانندہ جمع دلالت ایدن الف
و نون ایله قافیه در یاران و دوستان کبی که امثالی بسیار

وفراوان

وفراوان در ۰ و شمس قیس یانندہ اول قافیه در که حرف رویسی
اصلی اولمیه ۰ خواه مکرّر اوله خواه اولمیه ۰ و محققین یانندہ
مطلق ایطادن عبارتدر ۰ نته که مخلصه مبیّن در خاقانی بیورر
بیت بیت فرومایه ان منحرف ۰ قافیهٔ هرزهٔ ان شایکان ۰
رشید دخی بیورربیت ابیات بر صنایع و شیرهٔ منست ۰
نه شایکان ولیک نه از کنج شایکان شوریدن درت معناسی
وار در بری تهییج شر ایتمک معناسنه در بیت اکر ما نشوریم
بهتر بود ۰ کزین شورش آشوب لشکر بود ۰ اصل معناسی
قرشدرمق و تحریک معناسنه در ۰ نته که سنائی بیورربیت
یکی توده و چشم از درون خشک ۰ اکر نغز کنده نخواهی بشورم ۰
سلحشور سلاح قرشدریجی دیمکدر ۰ قرشدرمق بونه قوللنمق طریقیله
کنایه در ۰ نته که سعدی بیورربیت چه خوش کفت ان تهی دست
سلحشور ۰ جوی زر بهتر از پنجاه من زور ۰ ثانی ارشمک و
اولاشمق معناسنه در بیت بد و کفت رستم که مندیش ازین ۰ که
با ما نشور د کسی اندر زمین ۰ ثالث چلقمق و بولاندرمق دیمکدر
ایتمک معناسنه در نته که میرخسرو بیورربیت بشوریدن آمد همه
آب شور ۰ تهی شد ز پهلوی بنینده زور ۰ ملای روم دخی بیورر
بیت بر مشوران تا شود این آب صاف ۰ و اندر و بین ماه و
اختر در طواف ۰ شوربخت مکدر الحال و بدبخت معناسنه بوندن
مأخوذدر ۰ سعدی بیورربیت شوربختان بارزو خواهند ۰ مقبلانرا
زوال نعمت و جاه ۰ بولانمق و مکدر اولمق معناسنه ده کلور ۰
نته که نظامی بیورربیت بشورید شاهنشه از کفت او ۰ ز بیداد
برخانه جفت او ۰ ملای روک بوبتیده شورماتم کدورتی معناسنه

اسم مصدر در بیت خلق چندان جمع شد بر کوراو ٭ سوکنان جامه
دران در شوراو ٭ وتشققدن بر هم زده و مضطرب اولانه شوریده
دیدکلری بوندن مأخوذدر ٭ نته که سنائی بیورر بیت ای نو جوی و
من زعشق تو ٭ خود را لقب نهاده شوریده ٭ رابع شماطه و آواز
موحش معناسنه در ٭ نته که نظامی بیورر بیت ز شوریدن ناله
کره نای ٭ برافتاد تب لرزه بر دست و پای شان جمع ضمیر و
غائب درانلر معناسنه بیت به بینم تا چیست آغازشان ٭ برهنه
شود بیکان رازشان ٭ کوچ بابی شهد معناسنه ده کلور حقیقته
قرص عسل اسمیدر کاری ایچنده بال ایدر نته که لطیفی بیورر بیت
لب شکر مذاق وانکبین شان ٭ مکرر خوانمش از انکبین شان ٭
خاقانی بیورر بیت زبد کر نیکویی باید تو عذرش را فرنیش نه ٭ که
معذورست ما را دینست چون نخل عسل شانش ٭ و بستمجیلر
قالبی معناسنه ده کلور ٭ و بلکو و فسان معناسنه ده کلور سین
مهمله ایله ده مرویدر ٭ نته که ذکر اولندی ٭ و شایندن دن فعل امر
و اسم فاعل دخی کلور شایندن طرامق معناسنه در مع الواو
شبو آتش در ضد فراز اصلی شیب در بیت چو رفتم بفرمان
کیهان خدیو ٭ سوی کوه البرز ازان صوب شیو مع الها شاره
سین مهمله ایله ده مرویدر ٭ نته که ذکر اولندی ٭ و علامه بخاتی
تاریخ عنبرده دیمشدر که شاره اهل هندک بر نوع ثیابیدر که
اکا شال دینور بیت یکی شاره سر بند پیش آورید ٭ شده
تار و پود اندر و ناپدید شه شاهدن مخففدر ٭ و مقام نفوینده
تفوق معناسنه ده کلور بیت همی کفت شه بر منوچهر فر ٭ برین دوستی
کردن مهر فر ٭ شاه پادشاه و داماد معناسنه در شمس فخری

بیورر

بیورر بیت مملکت را شرف و قدر همین بس باشد ٭ خسرو صفدر
آفاق ممالک را شاه ٭ شاد مانست بدو جان ممالک زان سان ٭
که بود شاد بدو جان عروسان از شاه ٭ شیرویه خسرو پرویز
اوغلیدر ٭ پدرینی قتل ایدکدنصکره التی آی پادشاه اولدی ٭
و مدت عمری یکرمی ایکی ییل در شوشه درت معناسنه واردر ٭
بری التون و کومش سبیکه سیدر نته کیم تازیانه ده بیورر بیت
یکی شوشهٔ زر بسیم اندرست ٭ دو شیبش ز خوشاب وا ز
کوهرست ٭ و بهرتنه که او شکلده اوله اکا ده اطلاق اولنور
دو لکرلر یوکلان یره یصیجه چبوق وضع ایتدکلرینه شوشه
دینور ٭ اکثر تا وانده اولور و حالا شیشه دیمک ایله معروفدر ٭
کمال اسمعیل بیورر بیت چرخ را بر درت بمیخ نیاز ٭ همچو شوشه
بر آستان بستند ٭ و کومرک اوزونلرینه ده شوشه دینور نته که
نظامی بیورر بیت شوشهای زکال مشکین رنک ٭ کرد آتش چو
کرد آینه زنک ٭ ثانی شهدا قبر اوزره نصب اولنان علامتدر
نظامی بیورر بیت چون شوشهٔ تربت پدر دید ٭ الماس شکسته
در جکر دید ٭ ثالث پشته و یغن اولان نسنه در کرک بغدای
کرک خاک اوله خواجوی کرمانی بیورر بیت و مدلاله از شوشهٔ
خاک من ٭ کیا رویدا ز کوشهٔ خاک من ٭ رابع هر نسنه نک ریزه سیدر
نظامی بیورر بیت سوسن از بهر تاج نرکس مست ٭ شوشهٔ زر
نهاده بر کف دست ٭ شفته فا ایله ده لغتدر نته که مسعود
سعد بیورر بیت کنند رویم همرنک برک زرنجان ٭ چو شفتهٔ
زرم اندر بلا بیچانند ٭ سعدی دخی بیورر بیت ندارم دست
خویش از دامنش باز ٭ و کر کیرد مرا چون شفته در کاز شبه

شب ایله ها، نسبت اختصاصیه دن مرکبدر، اوج معناسی واردر
برسی قره بوغچه‌در معرّبی سبج در، وفی الصحاح السبج الخرز
الاسود معرّب شبه بیت شبی چون شبه روی شسته بقیر
نه بهرام پیدا نه کیوان نه تیر، ثانی کیجه لک معناسنه در لکن عدد
ایله استعمال اولنور، یک شبه دو شبه کبی علامه بیورر بیت
مجردی بحقیقت عظیم سلطنت است، زمن شنو تن آزاد خویش
بنده ساز، برای یک شبه ذوقی که خاک بر سر او، اسیر زن
نتوان شد بسالهای دراز، ثالث بر دکنلو اغاجدر اوج ارشون
مقداری اولور قتی یرلرده بتر وسین براغی کبی براغی اولور،
صاری یه مائل قرلجه چچکی اولور، و تخمی کندر تخمنه بکزر ولغت
عبیده شبه ها، اصلیه ایله صاری بقوردر که پرنج دینور، وفی
الصحاح الشبه ضرب من النحاس لطیفی بیورر بیت کسی را بمعنی بود
مرتبه، چو زر معتبر می نباشد شبه شبده شبد ایله ها، اختصاصیه دن
مرکبدر، اواسیا تک براوغلیدر اسمی شبنک در نته که ذکر اولندی
وآت معناسنه ده کلور، وجه شبه یالونده کونته حسن صورت
ایله مشابهتدر، یا حرکتده وسرعت سیرده در بیت نشست
از بر شبدهٔ راه جوی، بنزدیک کودرز بنهاد روی شاهه
کیکاوس شکوه سر سوا به تک شهریدر بیت یکی شهر بد شاه را
شاهه نام، همه از درشن و سوز و خرام شخوده طرنق ایله یوزی
مجروح معناسنه در، شخودن مصدریدر بیت همی کشت غلطان
بخاک اندرا، شخوده رخان و برهنه سرا، مجازا مطلق مجروح
معناسنه ده کلور بیت دلی کوز دربا در شخوده، علاج پزشکان
ندارد تش سود شانه طاقدر شاینددن مأخوذ اسم آلتدر، و

طوار

طوارقسنا غبیسی معناسنه ده کلور نته که ملای روم بیورر بیت
کفت بستان شانه پشت خر نجار، کفت لا حول ای بد بشرمی
بیدار، وینا معناسنه ده کلور که انکله غله صاورلر بوندن
ماعدا ایکی معناسی دخی واردر، برسی بال قرصی معناسنه در
نته که خاقانی بیورر بیت زانکه چون نحل این بنا رخود مهندس
بود شان، آب چون آیینه شانه انکبین کشت از صفا، ثانی
بغرین کورکی معناسنه در نته که انوری بیورر بیت زیر طوق
توکردن شب وروز، لوح داغ تو شانهٔ د دو دام، ملای
روم دخی بیورر بیت کفت برجه موضعت صورت کنیم، کفت
بر شانه کهم زن ان رقم، بیوک ترکلری و امثاللری قویونک
و کچینک بغرینی کورکینه نظر ایدوب اندن احوال سنه حوادثن
استخراج ایدرلر، عبیده بو معرفته علم الاکتاف دینور خاقانی
بیورر بیت در شانهٔ کوسفند کردون، منجم به از زمانه
به بینم، میر خسرو دخی بیورر بیت بمحنت شانه را از کوشت خالی
کن که تا بینی، یکی آیینهٔ غیب وشوی مجنون وحیرتش نه از
برکمترست انسان وعارف کمتر از افغان، ببین در شانه
بر تاجه بینیدا فغانش، افغان بونده هنده قریب بر قوم
در انلره اغوان دخی دینور، فن شانه ده مهارتلری واردر
علامه شیرازی کلیات ابن سینا شرحنده دیمشدر که علم
الاکتاف ده ماهر اولانلر کمسه شانه دن سنهٔ آتیه احوالین استنباط
ایدر اول سنه او جوزلغمیدر قتلقمیدر کثرت جنک وجدالی
وار میدر یوقمیدر، احوال ملوک و وزرا و اکابر نه منوال اوزره
اولدقلرین تعیین ایدر لکن برقاچ شرطی واردر، برسی سؤاله

ومسئول عنه نیتر ایله بر قیون ذبح ایتمکدر. وبری اول قیون مسئول له
مالندن اولمقدر. وبری اول ذبح ازدیاد ماهده اولمقدر و
بری ذابح ومسئول له طاهر اولوب لباسلری پاک اولمقدر.
وبری کورکه بچاق ودسور اصلا واصل اولمقدر. وبری اول
کورک ارقه سی کوشه ووسطنده زیاده سر اولان یونظر
ایده نک یوزینه مقابل اولمقدر. بوندن صکره کورکده نقش
اولان رقوم واشکال ودوائر ونقطه تدقیق نظر ایدوب
امارات وعلامات ایله اول احوال مذکوره استخراج اولنور.
ومحل استخراج اولان خطوط آینه وآیینه گاه دینور خاقانی بیورر
بیت درشانه دست ظفر آینهٔ غیبی. هم آینه هم صیقل شمشیر
قضایی. تیغ ممدوحه خطاب ایدوب دیر که آینه شانه ده
اسرار غیبیه واحوال مستوره نمایان اولدوغی کبی سنده دخی
اسرار غیبیه اولان فتوح ونصرت مندرجدر دخی اینه قضاسکه
قضاسنده نمایان اولور. وکندیز سنده کورر وتیغ قضانک
صیقلی سنسن یعنی انک مفسر ومبین معنایی اولثمین قضایه
برنسنه مانع اولمغله تیغ اطلاق اولندی. نته که تیغ نزدیه اوغرا
البته نفوذ اولوب اکا برنسنه حائل اولمز کذا فی شرح دیوانه.
شایسته یارو یاشق ولایق معناسنه شایستن دن
مأخوذدر بیت که فرزند شایسته آمد پدید. زمهر زنان دل
بباید برید. وتجار اصطلاحنده چوق متاع وقماش نمونسیدر که
مشتری یه کوسترمکه لایق اوله نته که عرفی شیرازی بیورر بیت
شایسته بدست ارکه بتیند درین شهر. شایستکر جنس چه
بسیار وچه کم را مع الیاء شیروی بر مبارز تور ایدر وخسرو

پرویز

پرویز اوغلیدر شیرویه دخی دینور. نته که ذکر اولندی باب
الضاد اگرچه بو حرف بو لسانده یوقدر. اما السنه خرده
بر فاج کلمه دخیل یا غلط مشهور قبیلندن اولمغله ذکر اولندی.
مع الباء ضرلاب میزان شمس معناسنه اصطرلاب دن مخففدر
بیت همی باز جستند راز سپهر. بضرلاب تا برکه کردد بمهر. ضلاب
تشدید لام ایله ده دینور. نته که اسدی دیمشدر بیت بگفت
این وضلاب برداشته. بره دیده بان دیده بگماشته.
اصطرلابدن مرکبدر. میر خسرو سکندرنامه ده معنارینی
تحریر ایدوب دیمشدر بیت چو هرکس مثالی ز هر باب ساخت.
ارسطوی دانا صطرلاب ساخت. بیونانی اصطر ترازو بود.
که در سکه عدل سازاو بود. وگر معنیم باز پرسی زلاب. بود
هم بگفتار روم آفتاب. چو این نامها شد بهم پیوند راست.
ترکیب موزون صطرلاب خاست. پس انگو مراد صطرلاب
جست. ترازوی خورشید باشد درست. دگر کار دانان بدین
داوری. دو گونه نمودند نام آوری. یکی گفت لابست نام حکیم.
که او ساخت این پیکر مستقیم. اگرچه بر اسکندر انداختند.
ولی پیش از اسکندرش ساختند. دگر گفت لابی کش این نور
بود. ارسطوی فرزانه را پور بود. دگر گفت دیدم بتاریخ عام.
که شد پور ادریس لاب نام. ازان بهره کو داشت اندر سپهر.
برار است زین سان ترازوی مهر مع الراء صطخر باب همزه ده
ذکر اولندی اصطخر در بیت یکی کاخ کشواد بد در صطخر. که ازادگانرا
بدان بود فخر باب الضاد بو حرف دخی بو لسانده موجود اولمیان
حروفندر مع الکاف ضحاک خامس سلاطین پیشدادیاندر سپاه مک

ابن کیومرث نسلندندر، وبر روایتده خواهرزاده جمشیددر،
اصلی ده اک در تعریب ایله ضحاک اولدی، نته که صدر کتابده
شرح اولندی، ونظام التواریخده شد آدبن عاد برادرزاده
دیبوب عربدن اولدوغنه جزم ایتمشدر، بیک سال پادشاه
اولدی، غایت ظالم وستمکار ایدی شیطان علیه الخزی والنکال
ایکی اوموزینی بوس ایتمکله هربرسنده ایلان باشی شکلنده
برنسنه پیدا اولدی، زار وزار اولوب مغز آدمیدن غیری
تسکین ویرر برنسنه بولنمامق ایله هرکون ایکی کمسنه قتل ایدوب
مغزلرینی انده صواردی، وبر روایتده مرض سرطاندن پیدا اولدکه
خلق اندن متنفر ومتضجر اولمش ایدی، بوسببدن اکا اژدها
دینلدی، آخر الامر کاوه نام بر آهنکر صفاهانی اوغلی بوامر ایچون
هلاک ایلدی، کاوه مذکور اوغلی قاری ایله اوزرینه خروج ایدوب
خاطر پریشان ورمیده اولانلری یانینه جمع ایدوب ضحاکی قدس
شریفده طوتوب هلاک ایلدی، وفریدونی پادشاه ایلدی باب الطاء
بوحرف دخی بولسانده موجود اولمیان حروفدندر مع الباء طهماسب
اصلی تهم سب درکوده دار معناسنه در حرف زاء معجمه ده مذکور
اولدیغی زو پدر پدریدر مع الثاء طهمورث ثالث سلاطین پیشدادیاندر
ابن انوجهان بن هوشنک ابن سیامک بن کیومرث در اوتوز
ییل پادشاه اولدی، اسلحه نک عصرنده استعمال اولندی دینی
خصوصنده برکمسنه یه تعرض ایتمزدی دیرایدیکه هرکس استدوکی دینی
اختیار ایلسون شیطان رام ایدوب اوزرینه سوار اولدی،
بوسببدن اکا طهمورث دیوبند دینور مع الدال طلحند برپادشاه
هند در دشمندن شکست بولیجق المندن فیل اوزرنده اولدی

تخشنده

تخشنده جان ویردی، والده سی والدوشیدا اولوب هیچ برنسنه
ایله متسلی اولمیجق حکمای سنددن برحکیم شطرنجی اختراع ایدوب
لعب ایله تسلی اولور ایدی بیت همیکرد ما در ببازی نکاه، برازخون
دل از دردطلحند شاه طورد فنج طاوضع واوایله پیاز رتورایندر
بیت سوی میسره شیر جنکی طورد، ابا کاردیده سواران کرد،
مع الزاء المعجمه طراز حدود حبین ده برشهردر کوزللری غایت ایله
صاحب حسندر بیت سیه را بمرک اند اکنون نیاز، زخلخ براز
دردشت تا طراز، ونقش وزینت معناسنه ده کلور طرازیدن
مأخوذدر بیت ازان بیشه نا کام بازآمدند، برازنیل وتن خون
طراز امدند، طرازیدن اکنه ایله تطریز ونقش ایتمک وبزه مک
وتزویق ایتمک معناسنه در سعدی بیوردر بیت چوبطرازی پلاس
اکسون نکردد، چو نبوازی خرا فلاطون نکردد، اکسون سیاه
اطلس دردیباء ولمغله سلاطین واکابر ملبوسیدر، طرازلق
معناسنه ذی واردر، برای مصدر مذکوردن امردر اسم فاعلدر مطرز
ومحسن معناسنه نته که کمال اسمعیل بیوردر بیت فلک زشرم سرپیز
برنهد هرکه، که نوک خامه بنده شود مدیح طراز، ثانی علم وسجاف
معناسنه در اوائل اسلامده سجاف طرته دن اطراف قباده
اولور ایدی سعدی بیوردر بیت طراز استینی وطاق دستار،
رها کن این همه علم بدست ار، ملا جامی دخی بیوردر بیت یکی گفتا که ما
سحرسازی، زسحرش بسته بردامن طرازی، آنفی حذف ایدوب
طرز دخی ضرورت شعرده دینور، نته که لطیفی بیوردر بیت جامه عمر
توبدست دوام، ازجلال ابدطرز دارد، ثالث دیبا وجامه کرانبها
معناسنه در، نته که منوچهری تعریف قلمده بیوردر بیت برکشد تا طراز

عنبرین از کام خویش ، چون برارد عنکبوت از کام خود تار طراز ، رابع
جامهٔ مذکورک کارگاهی وکارخانه سیدر نته که نظامی تعریف طلوع
آفتابده بیورر بیت کشاد از کنج در هر کنج رازی ، زد دیبا کشت
هر کوهی طرازی ، خامس طرز ونمط واسلوب معناسنه در نته که
منوچهری بیورر بیت قیمت یکتا طرازش از طراز افزون بود ، در جهان
هرگز نشنیدستی طرازی زین طراز ، سادس بعض لغت خراسانده
مقسم آب معناسنه در مع السین طوس بن نوذر بن منوچهر ابن
مشخور بن فریدون در کیکاوس وکیخسرو عصرنده بر سپهسالار ایدی ،
پدری نوذر بیدی سال پادشاه ایران زمین اولدی ، افراسیاب
ایله چوق محاربه ایتدی آخر الامر افراسیاب آنی اسیر ایدوب
هلاک ایلدی ، وخراسانده بر مشهور شهر در فردوسی اندندر ،
طاقدیس طاق صفه ومصندره معناسنه در ، ودیس مانند وشبیه
معناسنه در ، طاقدیس حضرت سلیمان علیه السلامک صفه سیدر ،
ومطلقا ایوان شاهی معناسنه ده کلور ، وخسرو پرویزک تختی اول
شکلده اولمغله طاقدیس ایله وصف اولندی ، نته که نظامی بیورر ،
بیت بکرد اکر دو تخت طاقدیسش ، زبان پادشاهان خاک لیسش ،
مع القاف طرایف لفظ عربیدر جمع طریفدر ، طرفه معناسنه اجناس
ده احتوا وبایابه اطلاق اولنور بیت پذیرفت هر چیز کاورده بود ،
طرایف بدو بدره وبرده بود مع القاف طاق یک ضد جفت و
طاق ایوان معناسنه در نته که انوری بیورر بیت تا زمان همچو روز و
شب باشد ، تا عدد همچو جفت باشد وطاق ، روز وشب جفت
کبریا باشد ، درچنین باغ وکاخ وطارم وطاق ، وطاقچه ودکلر
پنجره معناسنه ده کلور نته انوری بیورر بیت دیدم از باغ پرنده نشین ،

شیشه

شیشه بیمه بر کنارهٔ طاق مع الکاف طورک فتح طا وضم واو ایله
بر سپهسالار تورانیدر بیت سپاهی لسوی بیابان بزرک ، ز سپهسالار
سالار ایشان طورک ، ضحاکک دخی بر سپهسالاریدر نته که اسدی
بیورر بیت سپاهی لشکر کش پیش طورک ، روان چون رمه
میش از پیش کرک مع المیم طبل در زیر کلیم ضروب امثالدندر مخفی
ایش ایشلکدن کنایه در ، وآداة الفضلاده مخالفان را طبل
زیر کلیم بعنی از جوف نه طبل خود را در زیر کلیم پوشیده اند بیت
نباید که از ما غمی شد بیم ، همی طبل سازد بزیر کلیم ، ابو الفرج
رونی دخی بیورر بیت کوس شاه از فراز پیل زده ، نه چو طبل
عدوش زیر کلیم ، انوری دخی بیورر بیت کوس تو بر فلک
رسیده وباز ، طبل خصمت بمانده زیر کلیم ، کمال اسمعیل دخی
بیورر بیت صیت وصداش مشرق ومغرب فرو کرفت ، دست
بنوت تو چو زد طبل در کلیم ، عربیده دخی بو مثل مستعملدر ، ثعالبی
جمع ایندوکی امثالده ومیشدر که ، ومن امثال البغدادیین فلان
یضرب الطبل تحت الکساء یقال ذلک فی الرجل یبرق ویرعد
ثم لا یخرج ولا یبرز الی خصمه او یخفی ما یدعی علانیه ، علامهٔ زمخشری
دخی اساسده بیورمشدر ، ومن المجاز فلان یضرب الطبل تحت
الکساء یقال ذلک للمرائی ، ملای روم بیورر بیت من نخواهم زد کر
از خوف وبیم ، اینچنین طبل هوا زیر کلیم طارم فتح وضم را ایله
ترکیده تخفیف ایدوب درم او دیدکلری کیچه اودرکه بیوککر
وصحرانشین قوللنور ، وآو ناغ طرزنده اولور ، وشهرنشین
وقبه وامثالنه دخی اطلاق اولنور ، بو معناده معربی طارمه
دینور تشبیها فلکه طارم دینور ، وقاشندن وسازدن چالان

اده ذو اطلاق اولنور ، و اوزم اصمه سی السنده ولایت اصمه لو تعنیده
کلور مع النون طالقان خراسانده بر شهر در بلخ ایله مرو مابیننده در
بیت سوی طالقان آمد و مرو رود جهان پر شد از ناله ناو ورود
و قزوین ایله ابهر آراسنده بر قصبه در صاحب بن عباد وزیر
مشهورک مولدیدر طبرخون ایکی معناسی واردر ، بری قزل سکودر که
سرخ بید و بید طبری دخی دینور ، تبریزده تحریف ایدوب طبر بود
دینور ، شمس فخری بیورر بیت در زبان عدو ز خنجر او ، هر چه روید
شجر طبرخونست ، ثانیا معنا حقیقی برده مجاز مرسل طریقی ایله قزل و
سرخ معناسنه در نته که بو بیتده در بیت هوا جبره کشت از فروغ
درفش ، طبرخون و شبکون و زرد و بنفش ، ثالثا بر نوع آلت
سکتر در مذکور اغجدن اوج دکنک بر دمور حلقه ایله بند اولنوب
قوش سورینه آتیلور ، اول اغجدن اولمغله اسم ایله مسمی اولدی
نظامی بیورر بیت طبرزد دهم چون شوم انگبین ، طبرخون زنم چون کنم
غمزه تیز طبرزد ایدوقوی شکر در که بالته ایله اوفانور طیسفون
فتح طا و ضم فا ایله ایران زمیننده بر شهر در که قدیمده تختگاه
ایدی بیت نشسته شبی شاه در طیسفون ، خردمند موبد به پیش
اندرون مع الهاء طلایه قراول و چرخه جی معناسنه در بیت طلایه
شب تیره بهرام بود ، کمندش سر پیل را رام بود ، و جاسوس
معناسنه ده کلور بیت بسنجیده بنشست خنجر بچنگ ، طلایه
فرستاد بر سوی گنگ باب العین بو حرف ذو فارسیده اولمیان
حروفدندر مع الالف عنقا عربیده سیمرغ قوشی معناسنه در
و فارسیده بر ساز اسمیدر نته که مسعود سعد بیورر بیت به پیروزی و
بهروزی نشین می خور بکام دل ، بلحن چنگ و طنبور و رباب و بربط و

عنقا

عنقا مع الباء عتاب ضم عین و تشدید تا ایله اول کمنه اسمیدر که
خارادن بر نوع قماش اختراع ایتمشدر ، اکا نسبت اولنوب عتابی
دینور ، تخفیف ایله ده کلمشدر ، نته که عبد الرزاق محمد بیورر بیت
کر بدیبا های رنگین آدمی کردد کسی ، پس ورا طلس چیست کرک و
در عتابی سوسمار مع الراء عمار فتح عین ایله اول کمنه اسمیدر که
عماری اکا منسوبدر عماری محفل شریف کبی بوقاریسی سوبیدر
الایلرده و دوکونلرده و حالا عاشورا ایامنده زربفت و دیبا
ایله قابلیوب کزدررلر عمار حذف یا و نسبت ایله ده کلور ،
نته که بو بیتده در بیت همه جامه و گوهر شاهوار ، همه تازی اسبان
بزرین عمار مع السین عروس ایکی خزینه اسمیدر ، بری کیخسروک
خزینه سیدر که کیکاوس انی طوسده جمع ایتمش ایدی ، کیخسرو
حال وفاتنده کودرزه سپارش ایتدی که بونی زال و رستمه
و کیوه ویره بیت دکر کنج کش خواندندی عروس ، که اکنده کاووس
در شهر طوس ، بکودرز فرمود تا زا ببخش ، بزال و بکیو و
خداوند رخش ، و بری خسرو پرویزک سکز خزینه سندن
بریسیدر بیت نخستین ز بنیاد کنج عروس ، ز چینی و ز بر طاس
از روم و روس ، کاف ایله عروسک جمع الفرسده منجنیق
کوچک معناسنه مذکور در نظامی بیورر بیت بر قلعه از عروس
طناز ، غضبان فلک عروسک انداز وله عروسک زنانی تکور از
شموس ، خجل کشته زان قلعه چون عروس ، بعض کتبده
منجنیق طاشی معناسنه ذکر اولنوب بو بیت ایله استشهاد
اولندی صبان طاشی معناسنه ده کلور چوب ملاجا منیک
بو بیتی ایراد اولندی بیت و زانکه شوی از ان فلاخن ، بر برج

فلک عروسک اکن، عروس در پرده لعل گون، برکلدر اسدی بیورر،
بیت دره در دره زان گل لعل گون، که خوانی عروسش بپرده
درون مع الواو غو شماطه وغوغا وکثرت اصواتدر بیت زکینر
برامد زهرجای غو، جهان را کهن شد سر از شاه نو، غیو کسر عین
وزیاده یا ایله ده لغتدر نته که اسدی بیورر بیت ازایرانیان رفت
برچرخ غیو، زگرداران نوسپهدار نیو، ایکی سنده غین معجمه
دخی وارد در مع الهاء غرّاده فتح عین وتشدید را ایله کوچک منجنیق
لفظ عربیدر، قاموسده دینلمشدر که العرّاده بتشدید الراء شیء
اصغر من المنجنیق بیت بدیوار غرّاده بر پای کرد، ببرج اندرون
رزم راجای کرد، برآورد بیدار دل جاثلیق، بران باره غرّاده و
منجنیق غشوه فریب ولطایف الحیل معناسنه در وشیوه وطریقه
وسمت معناسنه در نظامی بیورر بیت بدین غشوه داوند شه را
شکیب، یکی بر دلبری یکی بر فریب، انوری دخی بیورر بیت در حجر
علم کشتی نطق تو بیرود، بی بادبان غشوه وبی لنگر حیل غکّه تشدید
کاف ایله صعصغان نوشیدر که عربیده عقعق دینور مع الیاء غماری
لفظ عربیدر محمل شریف کبی هودج در غمار لفظنده شرح اولندی
بیت بزرده غماری بدیبا جلیل، برفتند با خواسته خیل خیل باب
العین المعجمة مع الباء غاب لفظ عربیدر بیشه واورمان معناسنه در
بیت سری پر زباد و دلی پرشتاب، خروشان وجوشان چو شیران
غاب، وغاب رسیده ایکی معناسی وار در، بری سخن یاوه وبیهوده
وسقط ولاطائل، وبری فضلهٔ طعام وسفره نوکندیسی معناسنه
اول بوندن ماخوذ در، نته که شمس فخری بیورر بیت هران سخن که نه
در مدح پادشاه بود، بود نزد بزرگان روزگار غاب، بقیّه که

باشد

باشد سرمایهٔ غذای وجود، ز خوان نعمت واحسان او نثاره غاب،
مع الجیم غرمج فتح غین ومیم ایله بر طعامدر که اجراس طاری وات
وباغ در واتسر دخی اولور بیت مرا غرمج از نو نخجیر بجای، زهی
شد خریده زنی روسپی مع الدال غد فتح غین وسکون را
ایله خانهٔ تابستانیدر بیت بسا خوان کاشانه وخوان غد،
بدو اندرون شادی ونوش خورد غند ضم غین وسکون
نون ایله مجموع ودرلمش معناسنه در بیت پیاده زکشتن
بماندند کند، گریزان همیشه نباشند غند مع الذال المعجمة غنود
غنودندن ماضی واسم مصدر در اویومق ونوم معناسنه در بیت
چنین گفت کامشب نباید غنود، همه شب همی تیغ باید بسود،
غنویدن دخی لغتدر نته که انوری بیورر بیت بر خاک درت
ملک توگویی که زآرام، طفلیست در آغوش رقیب غنویده،
غرّید ضم غین وتشدید را ایله غریدن ماضیدر خشم ایله چاغرمق
وآواز ایلمک معناسنه در بیت بباید بغرّید چون پیل مست،
کمندی بیاز دکمان بدست، غرید تخفیف را ایله اول فرددرکه
قوجه یه باکره در دیو ویرلر قاری حیقه نته که شمس فخری بیورر
بیت دختر افکار من در مدح شاه، هست عذرا نیست چون شبهت
غرید غوشاد جایگاه گوسفند وگاو معناسنه در مع الراء غنجار
فتح غین وسکون نون وجیم عربیله گلگونه در که قاریلر یوزلرینه
سورلر بیت فراوان زرویش زغنجار رنگ، سرودی
همی گفت بر نای وچنگ، تا ایله غنجاره دخی دینور نته که کسائی
بیورر بیت لاله بغنجاره سرخ کرده همه روی، از حد خوید
بر کشیده سر از خوید، غنجال لام ایله او معنایه گلدر اکثیمش

ومیوه ترش معناسنه در نته که شمس فخری بیورر **بیت** اکر صبا سخن
لطف او کند در باغ ٭ نبات مصر شود بر درختها غنجال **غور** ضم ایله
ماوراء النهرده بر ولایتدر ٭ علامه نجاتی شرح تاریخ عتبیده دیمشدرکه
غور بالضم قری وجبال عظیمة و فیها قلاع حصینة وهی ما بین
هراة وداور و بامیان والغرش **بیت** بنه بر نهاد وسپه برنشاند
بغور اندر آمد و هفته بماند **غر** فتح ایله فاحشه عورتدر غرزاد
قحبه اوغلیدر حیزا وغلامانه دخی اطلاق اولنور ٭ نته که لطیفی بیورر
بیت چه مجلس کونت ای زشت غر ٭ جو دو باغ خانه شده باد غر ٭
وضم غین ایله بیوک و بطشق معناسنه در نته که رودکی بیورر **بیت**
ببیسی و کنده دهان و کژ بنای ٭ خایکان غر بریک جون درای ٭
مع الزاء غز ضم ایله ماوراء النهرده یورک ترکلردن بر قومدر
اکثری قاطع الطریق در سنجر عصرنده ظهور ایدوب کندیی مقهور
ایتدیلر **بیت** الامان و غز کشت برداخته ٭ شد آن بادشاهی
همه ساخته **مع السین غرس** فتحتین ایله خشم و یاورلق معناسنه در
نته که رودکی بیورر **بیت** کرنه بدبختی مرا که فکند ٭ بیکی جاف جاف
زود غرس ٭ او مرا پیش شیر بنشاند ٭ مرنا دم بر و نشست
مکس **مع الشین المعجمة غاش** مخلص و هوادار معناسنه در **مع الفاء**
غف فتح ایله قورجق صاج و موی مجعد معناسنه در **مع القاف**
غیداق فتح ایله دشت قپچاقده بر بوصغدر انده قپ اوق ایدرلر
سنک خارایه طوقنسه تأثیر ایدر خاقانی بیورر **بیت** بنک کشاد
زشست تو تیر غیداقی ٭ شود جو پاینج کهسار بازنا غیداق ٭
مع الکاف غالوک هر نسنه که طوب کبی یومری و مدور اوله
کرک خمیر زوالسی اولسون کرک اغاج تکی یوالغر اولسون **غبهاک**

فتح

فتح غین و سین مهمله و بعجمه ایله ده مرویدر ٭ بوی بد و مردار
معناسنه در **غوک** ضم ایله قورباغه و ضفدع معناسنه در
مع الکاف الفارسی غاوشنک سکون واو و فتح شین ایله
اوکنده ره درکه انکله اوکوزلر اوربلور جفت سوربلور **غدنک**
علی وزن خدنک ایله و بدشکل و بد اندام معناسنه در **غرنک**
علی وزن خدنک اغز ایچی بوغازده انجفرق معناسنه در
غنک فتح غین و سکون نون ایله عصارتنکیدر که بر اوزو
اغاجده ابری طاش تعلیق انکله باغ چقارلرکا فی خذف
ایدوب غن دخی دیرلر ٭ نته که رودکی بیورر **بیت** هر کلی پژمرده
مبکردد زدهر ٭ مرک بفشارد همه در زیر غن **مع اللام غول**
عبیده بردیودرکه هر شکلده تشکل ایدر ٭ و قارشیده صغر
و قیون اغلیدر شمس فخری بیورر **بیت** کاه جون غول در
بیابانها ٭ کاه جون کوسفند در بن غول **مع المیم غلام** ارکک
قولدر دیشیسی قوله کنیز دینور ٭ و ایکی سنه بنده اطلاق اولنور ٭
عبیده اوغلان معناسنه درکرک قول اولسون کرک حر الاصل
بیت غلام و کنیزک بیرهم دولبت ٭ بکویش که بانو مرا جنک
جست **غرم** ضم ایله ایکی معناسی واردر ٭ بری میش دشتی
و بر کوهی معناسنه درکه ترکیده بیابان قوچی دینور **بیت** بفکند
تیزه بیاز بیدجنک ٭ جو در کوه بر غرم یازد پلنک ٭ ثانی خشم و
غضب معناسنه در بو بنده راجایز در ایکی لغت فتح
بو بیت لطیفیده موجود در **بیت** بیکی غرم اکر روم بجرم ٭ آدمی
شو تو ای پلنک غرم ٭ بو معنی غرمیدندن اسم مصدر عبیده
خشمناک معناسنه در بینه لطیفی بیورر **بیت** نفس تو از دست

غریبده ٭ نیک و بد هرچه یافته چیده ٭ غرمان یته بوندن صیغهٔ
مبالغه در خشمناک معناسنه غرم زاء فارسی ایله ده خشم وکینه
معناسنه در ٭ و آوزم دانه سنک قابوغی معناسنه ده کلور که
شیره ایله حکردک ایچنده اولور ٭ شمس فخری ایکیسنی نظم ایدوب
دیمشدر بیت هیچ دانی که چیست زاده تاک ٭ ما به چه زهر و
موجب غرم ٭ همچو خورشید در بلورین جام ٭ چون سهیل یمانی
اندر غرم مع النون غرنبیدن ضم غین وراء مهمله وسکون
نونیله خروشیدن وگوک گورلمک معناسنه در بیت
غرنبیدن نای در کوه ودشت زتندر بلند تر زهر سو گذشت
غرنبه بوندن اسم مصدر در غضب ایله حیقرمق معناسنه رائی
حذف ایدوب غنبه دخی دینور نته که لبیبی بیورر بیت دو چشمش
برکن و دو لبش کن ٭ مندرش غلغل و زغنبه ٭ غلبه بو معناده
لغت دکلدر ٭ بلکه صقصغان قوشیدر که عربیده عقعق دینور
نته که شمس فخری بیورر بیت کرا بود زظلال دولت او ٭ همار اسا
شود مسعود غلبه غضبان عربیده خشمناک وفارسیده منجنیق
طاشنده مستعملدر نظامی بیورر بیت غراده و منجنیق وغضبان
بربام فلک نهاد نتوان ٭ اسدی دخی بیورر بیت سوی پهلوان
چون زغضبان جنگ ٭ بینداخت ان سرمنی خاره سنگ
غلتان غلتیدن صیغهٔ مبالغه در غلتیدن یووارلنمق و تکرلنمک
معناسنه در غلطیدن غلط مشهور در بیت که بیش جوانی
یکی مرد پیر ٭ ازو وازغلتان شد از بیم تیر ٭ غارتیدن دخی
غلتیدن معناسنه در نته که شهاب الدین درگاهی بیورر بیت
چگونه مدح تو گویم ببین جانی گو ٭ بدست عشق گرفتار در غایتده

بعده را ایرحذف ایدوب غاییدن دخی دینور نته که شاعر بیورر بیت
به تیغ غمزه آت چوگان نذبر ٭ بجز غاییدن گوی سرم نیست
غالیدن دخی بو معنایه کلور غزیدن ما قبلنده شرح اولندی
مهیب جانورا وفورسی معناسنه ده کلور بیت بغزیدن اژدهای
دژم ٭ همی آتش افروخت کفتی بدم مع الواو غرو علی وزن سرو
ایچی بوش قامشدر بیت یکی مرد شد چون یکی ازاده سرو ٭
برش کوه سیم ومیانش چو غرو غریو فریاد وافغان معناسنه در
بیت غریو از بزرگان مجلس بخاست ٭ که کو پیر چینی شوخ چشم
از کجاست ٭ غریویدن کلفظ در ٭ فریاد وافغان ایتمک
معناسنه ٭ نته که نظامی بیورر بیت غریویدن کوس کردون
شکاف ٭ زمین را برانگیخت بیچش نباف ٭ غریوان بوندن
صیغهٔ مبالغه در ٭ نته که یوسف وزلیخاده بیورر بیت سراسر
غریوان ودیده پرآب ٭ نگفتند کار داد فرمای باب ٭
غو وغیو اکثر فریاد معناسنه در عین مهمله ایله ده مرویدر
نته که شرح اولندی مع الهاء غازه زاء عربیله کلگونه در فارسیده
یوزلرینه سورلر بیت دو رخ را زغازه چو کل کرده بعده
بچشم تماشا چو دختر نمود غرجه فتح غین ایله غر مصغریدر محنت
و بد بخت معناسنه در بیت زهر غرجه وابله و بوزنک
درینجا بگو چون توان کرد جنگ ٭ ابله ونادان معناسنه ده
مذکور در ٭ نته که سنائی بیورر بیت در گذر زین سرای غرجه
فریب ٭ برگذر زین رباط مردم خوار ٭ غنفره دخی بو معناده
در ضم غین وسکون نا و فتح فا و راء مهمله ایله نته که ورکانی
بیورر بیت خدایگان معظم اتابک اعظم ٭ که عقل کل بر ذهن تو

غنفره، عبد الرزاق محمد دخی بویوره بیت فلکا غنفره ام بافته
که بکیل بدادی خشقم غنده خشم ایله کوریلیجی معناسنه در مصدر
و ماضیسی شرح اولندی بیت خروشان و جوشان و نیزه بدست
تو کفتی که غنده بیلیست ست مع الیا غرچکی مخنثلک و
ابله لک معناسنه در بیت بذیرفت سامتش به بی بچکی، زنادانی و
دیوی و غرچکی باب الفاء مع الالف غرا فعل و مصدر اولنده
تحسین ایچون کلور، یوقارو معناسنه ده کلور اصلی فرازدر
نته که سعدی بیورر بیت بکفتا فراتر مجالم نماند، بماندم که نیزدی
بالم نماند مع البا فرب فتح فا و راء مهمله ایله بیابان خوارزمده
بر عظیم چایدر بیت رسیدم زایران بریک فرب، سه جنگ
گران کرده شد در سه شب فرسب فتح فا و را و سکون
سین ایله اینجه دن بیوک درکدر که سقفده و غیرلرینده وضع
ایدرلر بیت سروهاش چون ابنوسی فرسب، چو خشم آورد
بکذرد بر دواسب، سقف اغاجی اسمی مخصوص بالار در باء
عربی و فارسی و راء مهمله ایله شمس فخری بیورر بیت زمین خانه و
باغ از زر دست، و عقیق عجب مدارکه هست از زر خرش
بالار فریب بازی و لعب معناسنه در بیت برو بر جو برگشت
چندی سپهر، بر افکند سیمرغ بر زال مهر، که میکر دیا بچکانش
فریب، بمی بعد سیمرغ راز و شکیب، اصلده فریبندن
اسم مصدر در فریبیدن الدامق و خداع معناسنه در بونده
تقارض واقع اولمشدر، نته که بازی فریب معناسنه کلور
فریب دخی بازی معناسنه کلور مع التا فرتوت بوناماش و
چوق یشاشمش قوجه معناسنه در بیت تو پیر فرتوت کشته

بسال

بسال، زایزد بیندیش در وقت کال فروخت فروختن دن
ماضیدر، فروختن صاتمق و بیع معناسنه در مستقبلا تنده
خاشینه تبدیل اولنور، و افروختن مختصر دخی کلور افروختن
اشتعال و التهاب معناسنه در مستقبلا تنده خازایه تبدیل
اولنور مث زپیکان پر آتش بر فروخت، بکوه اندر افکند و
هیزم بسوخت وله چو از چرخ بفروخت کرونده شید، جوانان
بیدار دل بر امید مع الجیم فرخنج فتح خا و سکون نون ایله بهره
و نصیب معناسنه در مع الحاء فلخ فتح فا و لام ایله اغاز و
ابتداء معناسنه در مع الدال فرزد ضم فا و را و سکون زاء
عربیله روضه معناسنه درکه صولو یرده چایر و چمن درکه
دائما تر و تازه اولوب صولیه بیت فرو نتر زکیوان ترا اور
فرزد، بر خشاخ لاله اندر فرزد، بوکا فرزه دخی دینور،
علی وزن سبزه لفظا و معنا نته که نظامی بیورر بیت از خانه
چو رفت با سرکوی، چون فرزه نشست بر لب جوی فرغند
علی وزن فرزند متعفن و کندیده معناسنه در بیت زکشته
جهان کشته فرغند وار، بجای دکر خیمه زد شهریار مع الذال
المعجمه فرود معروف و کیخسروک اناسی اوکی قرنداشیدر
توران زمینده سیاوشه پیرانک قزندن که سپهسالار
افراسیابدر حاصل اولدی، کیخسرو طوس نوذری سپهسالار
ایدوب افراسیاب اوزرینه ارسال ایتدکده فرودک
قلعه سنه که توران زمینده ایدی، اوغرادقده ما بینلرنده
محاربه واقع اولوب کیخسروک قرنداشی اولدوغن بلمیوب
قتل ایتدیلر بیت جریره زنی بود مام فرود، ز کین سیاوش دلش

برزوود فنود ضم فا ونون ایله فنودندن اسم مصدردر فنودن
اوچ معناسی واردر برئ آسایش وارام ایلمك معناسنه در
بیت فنودم تبست ارشه کامران غنود از تو دانم که باشم دران
ثانی غنوده اولمق والداتمق معناسنه در نته که کسائی بیورر
بیت وفاش عار تبر عیب وعار او فانی بعیب وعار تبر چیز
برچرا فنوم فنو فتحتین ایله مغرور معناسنه در نته که شمس
فخری بیورر بیت مملکت را بتیغ کردی پاك زحسود ومخالفان فنو
ثالث گفتارده یا رفتارده بر لحظه توقف معناسنه در نته که
لطیفی بیورر بیت فم همچو زله زار ونزارم که دوش وی نمیکرد
ناله بر سرشاخ واهم فنود مع الراء فر تخفیف وتشدید ایله
رونق وزینت معناسنه در بیت زمین کوه تا کوه پر بود
زتیرش همه دشت پر فر بود وتاب وطاقت معناسنه ده
کلور بیت بران تیغها زد بر وپای وپر نماند ایچ سیمرغ راز
وردفر وابهت وفضل معناسنه ده کلور فره وفر ومنور
نته که کلور بیت سیاوش که از فر یزدان پاك چنین باده
برکشید ازمغاك فرخار ترکستانده ختا ایله کاشغر مابیننده
برشهردر حسن ایله مشهوردر بیت بفرخار در ماه رویان بسی
چنان شهر وحردم بتنید کسی وبدخشانده طالقان بوقارو
برموضع اسمیدر وچینلانده ینه بر موضع اسمیدر وبر مشهور
بتخانه در بیت یکی خانه اراست فرخار دیس ذروشد
بشادی کل اندام کیس فور هند پادشاهلرندن بر پادشاه
اسمیدر سکندر اغ قتل ایلدی بیت چو باور بنوودش زنزد یکی و
دوبهر یکی نامه بنوشت نزدیك فور فغفور پادشاه چینه اطلاق

اولنور

اولنور واسکندر زماننده بر پادشاه اسمیدر که مملکتی حدود
دجله دن تا چینه دك ایدی جمله ملوك انكا اطاعت ایدردی
التمش ایکی سال پادشاه اولدی اشکان نسلندندر و
اشکان یافث ابن نوح علیه السلام نسلندندر کذا فی اداة
الفضلا فکار کسر فا وکاف ایله فارسی کثرت عملدن حاصل
اولان جراحتدر یاغر کبی بیت بیرچون کرفتش بل نامدار
به شکنج اندام اوشد فکار فسر افسردن مخففدر بیت
سر بکیش بدان مشك ساز افسر فروزنده جهت چو شمس
قمر مع الزاء المعجمة فریبرز ضم با عربیله کیکاوس اوغلیدر بیت
فریبرز کاوس راتخت زر فرستاد ودو نیار وچندی
کهر فراز مجتمع معناسنه در بیت فسیله چو امد تنکی فراز
بجوروند سیراب وکشتند باز ویوقرو معناسنه ده کلور
افراختندن ماخوذدر بیت توکوبر کسی ایچ ارد فراز نشاغ
برابر انشیم از فراز فراز اول مجتمع معناسنه در فرامرز
فتح میم وسکون را ایله رستمك اوغلیدر بیت فرامرز رستم که
بدبیش روی نگهبان هرمز وسالار نو فیروز اصلی پا
فارسی ایله پیروزدر مظفر وغالب معناسنه وملوك
فرسك طبقه ثالثه سندن که اشکانیاندر بر پادشاه
اسمیدر فیروز ابن هرمز ابن بلاس ابن بهرام ابن شاپور
ابن اشك ابن اشکان ابن دارادر اون یدی سال
پادشاه اولدی وطبقه رابعه سندن که ساسانیاندر
بر پادشاه اسمیدر فیروز ابن یزدکرد ابن بهرام کوردر
اون یل پادشاه اولدی مع السین فرنکیس فتح فا وراء

مهمله وسکون نون ایله افراسیاب سیاوشه نکاح ایددوکی قزیدرکه
کیخسرو اندن متولد اولدی فسوس فسوس دخی لغتدر نته که ذکر اولنمش
التی معناسی واردر • برنجی تشنیع و طنز معناسنه در بیت جو بشنید
پاسخ چنین داد طوس • که برمانه خوبست کردن فسوس • ثانی عبث
وبیهوده معناسنه در بیت بدانید سپهدار دیوانه طوس • که ابدر نبودیم ما
بر فسوس • ثالث هزل وخوراطه معناسنه در نته که ملا جامی بیورر بیت
مشو افسوس بشنیه با خردان • ورنه فربز کیت برود • رابع کلمهٔ
تأسفدر حیف ودریغ معناسنه نته که انوری بیورر بیت اخر
افسوستان نباید از انک • ملک در دست مشتی افسوسیت •
افسوس معنا اوله منسوب مسخره وقسنم معناسنه در خامس اصحاب
کهف زماننده اولان دقیانوس پادشاهک شهریدر سنائی بیورر
بیت حال اصحاب کهف ودقیانوس • قصهٔ تجنلوس وشهر فسوس •
تجنلوس بر پادشاهیدر نظامی دخی بیورر بیت طبال نفر منین
کوس • رهبان کلیسیای فسوس • سادس ممنوع وغیر مباح
معناسنه در نته که ملای روم بیورر بیت نان جو خود نه واست و
فسوس • نفس را دربیش نه نان سبوس مع الشین المعجمه فش اداة
تشبیه درمشتبه به اخرینه لاحق اولور بیت چنین کفت رستم که ای
شیر فش • ورا پرورانید باید بکش • وآت بنیسی معناسنه ده کلور
اصلی پشن در باء فارسی ایله وفشیدندن امر واسم فاعل دخی کلور
فشیدن کشیدن وبدمک معناسنه در بیت هر انکس که هستید
فرهنک فش • که باشد ورا مایه صد بارکش • به پنجاه آب و
خورش برنهید • ذکر الت پرورش برنهید مع الکاف فراک فتح
ایله ترکیدر که ایراد نده تصمه درکمند وشکار وهکبه انکله باغلنور بیت

میازا بکین برادر به بند • زفراک بکشا ربیجان کمند فرهنک
کاف فارسی ایله فرایله اهنک دن مرکبدر معرفت ودانش
معناسنه در بیت بیاموخت فرهنک وشد ارجمنش • برامد زازاد
او سرزنش • فرهنج جیم عربیله ده لغتدر نته که شمس فخری بیورر
جمال دینی ودین انکه دارد • عطا وفضل وعدل ورای فرهنج •
مع اللام فتال کسر فا وتا ایله فتالیدندن امر واسم مصدردر برشته
قیوب برقمق وکرد ودونمک وکسمک واذرولمک معناسنه در
بو بتیده فتال فتالان معناسنه در سکالان ضمیمه سیله جایز اولدی
نته که نظائرنده حال بو بیله در بیت برفتند کردان با بوان زال •
نشستند هردو سکالان فتال • وبا حطی ایله فیال لغتدر بلجده
اول وابتدا معناسنه در که ابو شکور بیورر بیت پس این داستان
کش بکفت از فیال • ابر سیصد وسی وسه بود سال مع المیم فام
کونه ورنک معناسنه در • دین وبرج معناسنه ده کلور بونک اصلی
وام در نته که سوزنی بیورر بیت شعر خود را چو کوکب شعری • جای
برچرخ نیلفام کنم • سخن از کس بعاریت بزم • که هم از بر طبع خویش
فام کنم فرجام عاقبت وانجام معناسنه در بیت بکوشیم و فرجام کار ایزد
بود • که فرمان ورای جهانبان بود • وفائده وغایت معناسنه ده
کلور نته که سعدی بیورر بیت این دو چیزم برکناه انکیختند • بخت بی
فرجام وعقل ناتمام فرزام فتح فا وسکون را وزاء عربیله لایق
وسزاوار معناسنه در نته که دقیقی بیورر بیت مکن ای روز نکو
زشتی با عاشق خویش • که نکو روی زشتی نبود فرزاما مع النون
فرازون ایکی را حهمله ایله خرده یلدزلر درکه اسماننده طارطغان
کوریننور • برنجی برنیک اردیجه سیر ایدرلر بیت ستاره شمر چون

فراوان بیافت • دو بدو نیزد فریدون شتافت • وبرشنده که
بری بر کار و بجز صلاح یوزندن بوررایسه اما فرآورون عکسنه
فریزون و فیزون دینور • حلبی بویله دیوب دقیقنک بو
بیتنی ایراد ایلدی بیت حسودت دربدار بهرام و فیروزه • نظر
زی تو برجیس فرارون فغستان ضم و فتح فا ایله فغ ایله
ستاندن مرکبدر • فغ محبوب و دلبر معناسنه در و ستان
محل و مکان معناسنه در پادشاهلرک حرم خاصنه اطلاق اولنور که
پری رو و مستثنا محبوبه یریدر • مجازا زوجه و منکوحه یه دخی اطلاق
اولنور بیت فرستش بسوی شبستان خویش • سوی خواهران و
فغستان خویش • فغستان جو امد بمشکوی شاه • یکی تاج
برسر جو مشک سیاه • اصلده فغ بت و صنم معناسنه در • و
فغستان بتخانه در نته که عنصری بیورر بیت گفتم فغان کنم
زنوای بت هزار بار • گفتا که از فغان بود اندر جهان فغان •
و بغداد که اصلی بغداد در عطیة الصنم معناسنه نته که اصمعیدن
بو تفسیر منقولدر معرب ولیکن فا بایه تبدیل اولندی • و بعض اصمعی یی
رد ایدوب دیمشلردر که فرس قدیم جملهسی آتش پرست ایدی
مابینلرنده عبادت صنم معهود دکلدر • بلکه اصلی باغ داد در • که
داد شرحنده اختلاف اولندی • بعض عطیه معناسنه در دیدی و بعضی
اسم شخصدر دیدی مجازا مخدوم و معظم و قبله و قبی اولانه فغ
دینور • پادشاه و محبوب کبی نته که صنم بو وجهله مستعملدر • فغفور
بوندن مرکبدر اصلی فغ پور در شاهزاده معناسنه معرب ولیکن
باء فارسی فایه تبدیل اولندی • پادشاهلر منکوحهسینه فغستان
اطلاقی بوندن ظاهر اولدی فسردن طوکمق و یخ بستن معناسنه در بیت

جواین

جو این روزکار خوش بگذرد • چو پولاد روی زمین بفسرد •
فسردن و فسار دن صقمقدر که عبیده عصر دینور بیت بیفسرد
جنگش میانه سخن • زبر نابخندید مرد کهن • پای فشردن آیق
صقوب ثابت قدم اولمقدر کمال اسمعیل بیورر بیت پای بفشارم
در عشق تو تا ملم بشت • شمع وار از بود دم آتش سوزان برسر •
انوری دخی بیورر بیت هرکجا صولت فشرده قدم • روز بازوی
اسمان شده زور • پای داشتن بیا و سعایه در نته که کمال
اسمعیل بیورر بیت سهل است پایداری تو در مقام وصل • چون
دستبرد هجر ببینی مدار پای فسون رقیه معناسنه در که نیرنگ دیده
افسون دینور حیلهدن بر نوع اولمغله حیله یه دخی اطلاق اولنور
بیت چگونه بهانه کرتا ختن • وزنیکو نه رنگ و فسون ساختن •
فسونگر رقیه خوان معناسنه در نته که نظامی بیورر بیت
سپند از پی ان شد افروخته • که افت بآتش شود سوخته • فسونگر
دگر گونه گفت است راز • که چون با سپند آتش آید فراز • رسد
بر فلک دود مشکین سپند • فلک خود ز ره باز دارد گزند •
فریدون افریدون دخی لغتدر نته که شرح اولندی فروردین فتح فا
و سکون را و فتح واو و کسر دال ایله اول ماه سنه در • و تاریخ
جلالیده فصل ربیعک ماه اولیدر بیت نه فروردین و سر سال
بود • لب رود لشکرگه زال بود • اصلی فروردین در را حذف
اولنمشدر نته که شمس فخری بیورر بیت همیشه تا که ز نسرین و گل
بود زینت • چمن بموسم اردی بهشت و فروردین • گاه اولور که
راء اول حذف اولنوب فوردین ضم فا ایله دینور بیت
بمان تا بماند مه فوردین • که بفزاید اندر جهان هوردین فلاخن

فتح فا و خا ایله صپا ندر که انکله طاش آتیلور بیت بسنگ فلاخن دو آهو
کرفت • فرو ماند فرخ از دو در شکفت • بلنج دخی با عربی و سکون
لام ایله بو معنایه در نته که شاعر دیمشدر بیت کله با آن او نهند از قدر •
مهر و مه را چو سنک در بلنج • اما فلنج و فلخمه فا ایله جلاخ چکی معنا سنه در
نته که لطیفی بویورر بیت چون درونه کنم ترا نالان • کر چو فلنج ترا زنم
حمدان • حکاک دخی بویورر بیت کر تو خواهی که نفلنجند ترا پنبه اهمی •
من بیایم که یکی فلخمه دارم کاری • فلخیدن و فلخودن و فرخمیدن
پنبه اتمقدر • و پنبه دن چکردکی ایرتمقدر • فلماسنک دخی فتح قاف
ایله صپان معناسنه در نته که اوحدی جام جمده بویورر بیت با صف
ذو الفقار در صف جنک • بچه از زد کلوخ قلماسنک • میم حذف
اولنوب قلاسنک دخی دینور • و صپان طاشنه دخی اطلاق اولنور
ملای روم بویورر بیت مغز اندر شعر جز با خبط نیست • چون قلاسنک
است اندر ضبط نیست مع الهاء فرستاده معروف رسوله و
اولاغه دخی اطلاق اولنور بیت فرستاده نزد سیاوش رسید •
جو آن نامهٔ شاه ایران بدید فرسته کسرتین ایله بو دخی اول
معنایه در بیت بدل کفت کاری نوامد بشاه • که کیو نفت از ایران
فرسته براه فریه فتح فا و کسر را ایله لعنت و نفرین معناسنه در •
بیت اهمیکر دبر کردد کارش فریه • چوره رارها کرد و امد بدیه • مشهور
و متعارف سکون را و فتح یا ایله در نته که معزی بویورر بیت
بهره تو آفرین باشد ز سعد و مشتری • قسم خصم از نحوست کیوان
فریه و نفرین بود • شاه ناصر خسرو دخی بویورر بیت دزد طرار
بیردت زراه • فریه بران خاطر طرارکن فسیله علی وزن وسیله
کله و سوری معناسنه در بیت بفرمود تا هر چه بود شن کله • همو نان و

ازکوسفندان

ازکوسفندان یله • فسیله به بند اندر ازند نیز • نماند ایچ برکوه و
بردشت چیز • فا حذف اولنوب سیله دخی دینور اکثر
فسیلات سورسنده و سیله آهو سورسنده استعمال
اولنور • فرخی بویورر بیت بباغ اندر کنون مردم بنزد مجلس مجلس
براغ اندر کنون آهو بنزد سیله از سیله • شمس فخری دخی بویورر •
بیت برده زانعام شیخ ابو سحق • هم فسیله هزار و هم سیله •
فرزانه حکیم و فیلسوف یعنی عارف ذو فنون معناسنه در •
بیت فرستادشان شکر کشتن بیش • چه بیکانه فرزانکان و
چه خویش • سنائی دخی بویورر بیت عشقبازی نه کار فرزانه
است • عقل در راه عشق دیوانه است • فرزان ایله هاء
تخصیصیه دن مرکبدر • فرزان حکمت و فلسفه در نته که بهرامی
بویورر بیت مخالفان تو بی فره اند و بی فرهنک • موافقان
تو با فره اند و با فرزان فغواره فتح ایله اول متحیر درکه
ساکت قاله اندن حرکت و اواز کلمیه سدر دن یا خجلدن
یا ضجرتدن اوله • فغ ایله واره دن مرکبدر • معنای ترکیبیی
بت کبی دیکدر • فغ فغستانده شرح اولندی بیت از ان تلخ
پیغام کامد براه • چو فغواره کشته دهان لب شاه • ابو شکور
دخی بویورر بیت فغفور بودم و فغ بیش من • فغ رفت و من بماندم
فغواره فیداقه فتح ایله بر عورتدر که پادشاه بردع ایدی •
اسکندر ایله محاربه ایدوب اخر الامر مغلوب اولدی • اوتی
قاف ایله ده مرویدر • بو کا نوشابه دخی دینور فره فتح فانک
ملفوظ ایله ایکی لغتی واردر • بری تشدید را ایله و بری کسر
راء خفیفه ایله اوچ معنا ایله مستعملدر • بری افزونی معناسنه درکه

عبده فضل وزیادندن عبارتدر ، گرک امور معنویه ده
اولسون رتبه وشوکت وشان وجلال گبی نته که بو بیتده بیورر
بیت وربگوید فم نخواهم این فره ، گو بگیر وهر که را خواهی بده
ولی تلخ و تیز و مالش بسیار ده ، تا شود پاک ولطیف وبا فره
فرهمند فاضل وکامل معناسنه اوج لغت واردر ، بری کسر را
ایله نته که لطیفی بیورر بیت فرهمندان عالم یقین ، نکنند التفات
بر ذهبی ، شاه ناصر خسرو دخی بیورر بیت فرهمندی را بدل در
جای ده ، سود کی دارد ات شخص فرهمند ، وبری تشدید راء
مفتوحه ایله نته که لطیفی بیورر بیت فرودانش یاب وفرهمند باش
داوه دادار را فرسند باش ، ثانی افزون وزائد معناسنه در
بو دخی گرک امور معنویه ده اولسون افضل واحسن معناسنه نته که
ملای روم بیورر بیت ورز غیرت صورتت بنود فره ، صورتی
کان از تو زاید در تو به ، میر خسرو دخی بیورر بیت ز افسر شان
کله او فره ، برکلهش ها دهواته کره ، گرک امور حسیه ده اولسون
کثیر وبسیار معناسنه نته که سنائی بیورر بیت دیو در رشک او
دیده فره ، از خود سوی خود شده فربه ، ولبعضهم بیت زانکه
خدا یمن دهد مال فره ، بگشایم ازین کار فرو بسته گره ، بونک
اخرینه یاء مصدریه لاحق اولوب فرهی دینور ، شان وشوکت
معناسنه بیت چو آمد بکاوش شاه اگهی ، که آمد سیاوخش با
فرهی ، تعریف عقلده دخی بیورر بیت از وسادمان وزر وفر همیست
وزر وهم فرو فر وزر وهم بکیست ، ولحن نضارت معناسنه بیت
که جیست ازده وو درخت سهی ، که تازه است وشاداب و
با فرهی ، ثالث اسایش وذوق وسرور معناسنه در نته که ملای

روم

روم بیورر بیت دیده کو نبود ز وصلش در فره ، انچنان دیده
سپیده کور به ، وعربده قره فتح فا وکسر را ایله حاذق
معناسنه در فروهیخته اصل اهیخته در اهیختن دن اخوذدر
سلاحی غلافندن چیقاروب حواله ایتمک وقصد ایتمکدر یاء حذف
اولنوب اهختن دخی دینور نته که ذکر اولندی بیت فروهیخته
کشته هر دو سپاه ، بکرزگران هر دوان کینه خواه فرهنگی خوجه و
معلم الاطفال معناسنه در فرهنگ ادب ودانش در وبا نسبت
الحوندر بیت بفرهنگیان ده مراد ازنخست ، چو آموختن زند واستا
درست فرهی فتح فا وتشدید راء مفتوحه ایله فره کلمه سنه شرح اولندی
فربی سمز معناسنه در فربه دخی دینور بیت دو دندان بکردار پیل
زیان بروبال فربی ولاغر میان باب القاف بو حرف ذوحارسیده
موجود اولمیان حروفدندر مجموعی بو بیتده مذکور در بیت یوی سکز
حرف اهل فرسک دللرنده بی خلاف ثا حا صاد وضاد وظا
طاء عین وقاف مع الالف قسطا کسر قاف ایله ابن لوقادر
ایکی مرحکاء یونانیدر مع الباء قاب اشوق درکه کعب لفظندن
تعجیم اولنمشدر ، بوگا عروانه دخی دینور نته که مسیلی بیورر بیت بدو
زانو درکه بنشیند ، همچو عروانه ایست گوزده چاک مع الجیم قنوج
فتح قاف وتشدید نون ایله هندستانده دار الملک اولان
شهر ایدی مع الدال قزاکند قزکزدن معربدر واکند حشو معناسنه در
بر نوع قفتاندر ایچی خام ابریشم وپنبه ایله طولو جنکده زره اورینه
گیرلر بوگا خفتان وکجاغند وکجاکند وکزاغند وکزاکند دخی
دینور بیت قزاکند پیرید و درع وبرش ، بمیدان در آمد هماتکه سر
قباد کیکاوس یدریدر اکثر کیقباد دینور نته که کلور بیت بکی مشت

زد بر سر من قباد، که بند کمرگاه او بر گشاد، و ملوک ساسانیه‌دن
پدر نوشیروان قباد ابن فیروز در التمش درت ییل پادشاه
اولدی مع الراء، قار عربیده زفت معناسنه‌در قیر دخی دینور و
ترکیده برف معناسنه‌در ایکیسی دخی فارسیده مستعملدر بیت
نشانه سیاوش بدیدار بود، چو بر گلستان نقطهٔ قار بود معناسی
اولدر که اثیر اخسیکتی بیورر بیت چون خرقه گشت بر کتف شب
ردای قار، شد غرق در غلالهٔ زر فرق کوهسار، و معنای ثانیده
انوری بیورر بیت چشم این دائم سفید از اشک حسرت همچو قار،
روی او دائم سیاه از خاک محنت همچو قیر مع الزاء قفیز بر پیمانه‌در که
انکله علا اولچرلر کفیزدن معربدر، بر آمد قفیز عمر تمام اولمقدن
کنایه‌در نته که ذکر اولندی، قفیز را تمام کرد عمر بر اخرایندی دیمکدر،
بیت همانا که یزدان بجای قفیز، تمام کرده است این وعده نیز،
مع السین قلبوس برقاشیدر قربوسدن معجم اولمشدر فتح قاف
و را ایله بیت کنون تو بیک چوبه تیر گزین، نهادی همی سر بقلبوس زین،
قرطاس لفظ عربیدر کاغد و اوق نشانی و طبله‌سی معناسنه‌در بیت
بتیری که پیکانش الماس بود، زره پیش او همچو قرطاس بود مع النون
قراخان افراسیابک بیوک اوغلیدر بیت قراخان که او بود مهتر
پسر، بفرمود تا رفت پیش پدر، و هند پادشاهیدر که اسکندره
معاصر ایدی قارن فتح را ایله کاوه آهنکرک اوغلیدر که پدری ایله
ضحاکه خروج ایدوب فریدونی پادشاه ایدوب اکا سپهسالار اولدی
بیت سپهدار چون قارن کینه دار، سواران جنگی چو سیصد هزار قلون
بر پهلوان تورانیدر افراسیابه بیت بفرمود تا نزد او شد قلون،
زنرگان دلیر گوی پر فسون مع الهاء قیدافه بر عورتدر که پادشاه بردع

ایدی

ایدی، اولی فا ایله ده مرویدر نته که ذکر اولندی مع الیاء قلوی
فتح قاف و ضم لام ایله قاتل سپاه و شدیر بولکاری دخی دینور
نته که کلور بیت ستمکاره چوپان چو دیو قلوی، همانا از انسان
بترد کلوی، و توران زمینده بر طاغدر بیت شبابان کوه قلو را
بخواند، از آن شاهزاده سخنها براند باب الکاف العربی مع الالف
کوشا ضم ایله کوشنده و جهد ایدیجی معناسنه‌در کوشیدن مصدرندن
بیت بهر کار کوشا بباید شدن، بدانش سبوشا بباید شدن کجا
معروف و شهنامه‌ده اداة ربط که معناسنه چوق موجوددر
بیت سیاوش بگفت از کجا رفته بود، و زان در که سودابه
آشفته بود کما ضم کاف و میم ایله توران زبانده بر شهردر
بیت چغانی و شکنی و سقلاب دهند، کما بر و بجی ور و حرو سند
کالا متاع و قماش معناسنه‌در نقد مقابلیدر بیت سواران
ایران همی تاختند، بکالا گرفتن بپرداختند، ملای روم بیورر
بیت بپیش جز افلاس و ثابت شدست، نقد و کالا نیستش
چیزی بدست، و قاب قیجق معناسنه‌ده کلور نته که لطیفی بیورر
بیت اگر خواهی که یابی قدر والا، بکن اهمال یکباره منع کالا،
اخریان دخی متاع و قماش در مد همزه و سکون خا و کسر را ایله در
قصر همزه دخی لغتدر نته که کمال اسمعیل بیورر بیت چون میدهی
مرا تو عطاهای برگزین، جز بر گزین چه آرمت اخر اخریان کیمیا
علم اکسیر و صنعت ذهب عملیدر ماده سر جواهر خسیسه اولمغله
بطریق الاستعاره ردات اصل معناسنده کلور بیت بنیره که
جنک آورد با بنیا، هم از اهلای باشد و کیمیا، بو کلمه لفظ یونانیدر
اول لغتده زیر کلک ایله ممزوج حیله معناسنه‌در بیت که کین پدر

بار جست از نیا • شمشیر و هم چاره و کیمیا • کینه و غل و غش معناسنه در
کلور بیت گرا و کینه جوید همی از نیا • نه اکینه زیبا تر و کیمیا و له
که ضحاک مهراب را بد نیا • دل شاه از یشان پر از کیمیا • و حیله
و منفعت معناسنه ده کلور نته که میر خسرو بیورر بیت بروی زمین
هر چه سنگ و کیاست • جدا گانه در هر یکی کیمیاست • ملای روم
دخی بیورر بیت صد هزاران کیمیا حق آفرید • کیمیایی همچو صبر آدم
ندید کدخدا صاحب خانه معناسنه در کد محلنده شرح اولنور بیت
چنانه بد که روزی زن پاک را • سخن گفت هر گونه با کدخدا •
کنایه طریقی ایله متزوج و متأهله کدخدا دینور نته که امیدی بیورر بیت
پیرانه سر و قد امیدی دو تا شده • از چار جانب دو سه جا کدخدا شده •
و متصرف و مدبر معناسنه ده کلور عوام تخفیف ایدوب کاهیه درلر
بیت قباد اندر ایران شده کدخدا • امیراند کار جهان سوقرا • کشتخدا انا ایله
رسم مرویدر مع الباء گشتاسب ضم کاف و سکون سین ایله رابع سلاطین
کیانیاندر ابن لهراسب ابن اروند ابن کی پشین ابن کیقباد در زردشت
حکیم انک عصرنده ادعای نبوت ایلدی نته که شرح اولندی • پور زکرجی
بیل پادشاه اولدی بیت ورا گفت گشتاسب کای شهریار • منم بر درت
بر یکی پیشکار مع التاء کاست کاستن دن ماضی و اسم مصدر در کاستن
اکسلمک معناسنه در کاست اکسک معناسنه ده کلور بیت شمار اسخن
کاست باید همی • ره خویشتن خواست باید همی • کم ایله فرقی بودر که
کم ابتدا ناقص اولاندر کاست فعل فاعل ایله ناقص اولانه دینور •
و بری بر بینک مقامنده استعمال اولنور کبست فتح کاف و باء عجمیله
غایت ایله اجی بر اوتدر • و عند البعض حنظل در که ترکیده ابو جهل
قربوزی دینور بیت چرا کشت باید درختی بدست • که بارش بعد زهر و

بنخش

بنخش کیست گشت کسر ایله اکن ورر عدد بیت در ختان ببار
با کشت دورز • نه دست مردم ازان گونه مرز • فتح کاف ایله هم
لغتدر نته که بو بیتده در بیت کدبور نبابد درین بوم و کشت •
سوی مرغزاران ر واز سوی دشت • و کشتن دن ماضی و اسم
مصدر دخی کلور اکن اکمک معناسنه نته که کیست بیتنده در
و زجر طیور و وحوش معناسنه ده کلور حذف تا ایله کش مشهوردر
و شطرنجده کش دیدکلری اصلی گشت در بو معنایه نته که ملا جامی
بیورر بیت بگشت و کار جهان دل مبند کاخر کار • زگشت مات
شود شاه عرصه شطرنج • آصفی دخی بیورر بیت غنیمت است لب
کشت و باده گرچه زکشت • میان عرصه گریزان شود شه شطرنج •
کفت فتح ایله کفتن دن ماضیدر کافتن دن مختصر در یارلمق و
چتلامق معناسنه بیت چو ترکان شنیدند کار جاسب رفت •
همه بوستان بر عجم ازبن بکفت کفت کسر ایله یغرین واموزدر
بیت نهانی بخندید و کفت اشکفت • به پیکان بدوزم جزاو را
دو کفت • ضم ایله ده لغتدر بیت دریغ آن بر و بازو و کفت او •
بنودش تبوران کسر جفت او کلات فتح ایله ایکی قلعه اسمیدر • بری
طوس ایله ابیورد ما بینده در • و بری جیحون کنارنده در فرود که
کیخسرو برادر پدر جریره نام والده سیله انده اولور ایدی واکا
متصرف ایدی بیت گذر بر کلات ایچ گونه مکن • چوزان ره روی
خام گردد سخن • اصلده کلات یوکسک یرده اولان قلعه و کویدر
نته که دقیقی بیورر بیت تیر تو از کلات فرود آورد هزبر • تیغ تو
از فرات برارد نهنک را کوست طاول و جنک نقاره سیدر
کوس خرد دینور بیت دلبران نرسند زاو از کوست • که دوباره

جولبت وبکباره یوست ، زورایله طوتشمق معناسنه ده کلور عبیده
صدمه دیبور ننه که نعب بیور رمبت شاکر نعمت بودم بافن ، نازنانه
زد مرانا کاه کوست مع الثا کیومرث اول ملوک بیشدادیاندر ،
بوندن اسبق بر کیمسنه پادشاه اولمشدر ، بالاتفاق بعض حضرت
ادم در دیمش وعند البعض حضرت شیث برادربدر ، و تر تولده
حضرت نوح اولادندندر عمری بیک سال مدت سلطنتی قرق ینه در
ابتدا شهر بنا ایدن بودر ، اصطخر و دماوندر انک بناسیدر مع الجیم
کاج ایکی معناسی واردر بری تمنی ایچون کلنش ولیت معناسنه مبت
همیکفت کاجی مرا این الجمن ، تو انستمی برد باخویشتن ، وبری شاشی
واحول معناسنه در ننه که علمای روم بیورر مبت بعزاکنده مغز کنده
مخ ، نزبر مبنی بینی رکوبر کراغ ، اغ اجی بر داشتنی ای کیج وکاج ، تاکه
کالای بدت باید رواج ، وجیم فارسی ایله ایکی معناسی دخی واردر
بری آسله درکه عبیده لطمه دیبور ، وبری آبر درخت درکه اغاساج
دیبور شمس فخری کاش معناسنه اولانی دخی جیم فارسی ایله طوتوب
بوایکی معنا ایله بو قطعه ده نظم ایتدی مبت زانتقام شیخ ابو اسحق رفت
ازجهان ظلم و تعدی خورده کاج ، از تف محنت دل بدخواه او ،
شاخ شاخ امد بسان شاخ کاج ، شهریاری ملک بخشیر امجواد ، کاج
کاج بودی درهمه افاق کاج کنج کوشه وبوجقدر مبت اکر تند بادی
براید ز کنج ، بخاک افکند نارسیده ترنج مع الجیم الفارسی کوج وبلوج
کوج اصفهان ایله کرمان ارامسنده بر ولایتدر وبلوج ترکدن بر قومدر
قلت عقل ایله معروفدر مبت سپاهی زکردان کوج وبلوج ، سکالیده
جنک وبرآورده خوج ، کوچ بکوچ ایکی کاف وباء عربیه بریکا بر نیک
عقبنجه کوچ اتمک ودزدان معناسنه در کبدر کوه سروج ایران زمینده

برموضعدر .

برموضعدر اهلی بهادر ودلیر اولور مبت همان پهلوی پارس کوچ و
بلوچ ، ز کیلان جنکی و کوه سروج کمیج فتح کاف وکسر میم ایله دشمن
وعدو معناسنه در مبت نمانیم کارام کیرند هیچ ، سواران ماه
سپاه کمیج مع الخاء کاخ کوشکدر وباغچه ده طارمه ومنظره در ،
مبت بکاخ اندرون بزم کستر د شاه ، بسادن همچو دمرکینه خواه ،
کرخ بغداده برمحله درکرخی اکا منسوبدر مبت ز بغداد کردان
جنک آوران ، که بودند بازنکه شاوران ، کزیده سپاهی ز کردان
کرخ ، بنوعی ناباکمانهار چرخ ، وبحر الغرایبده کرخ بر مشهور شهر
ومملکت معناسنه درکه کرخی آکا منسوبدر ظن ایده رم اصل لغتده
شول بره دیبور که زنجیر ایله اراسته اوله ننه که فرخی بیورر مبت
هر رور شادی نو وبنیاد راسته ، زین باغ جنان وزین کاخ
کرخ دار کلوخ کسکدرکه عبیده مدر دیبور مبت بدر رفت پرسان
مردو شکوخ ، نبیرم بهمی زدستان وکلوخ مع الدال کرد وکرد فتح
کاف اول وکسر کاف ثانی ایله توران زمینده بر شهردر داماد
افراسیاب ثراد سپهسالار اندن اولور ایدی مبت کرد وکرد بود
نشست ثراد ، سواری که بود یش باشیر تاد ، بو شهر قاتل سیاوش
اولان کرد بناسیدر مبت بنشدی براه اندر اوردردی ، بسوی
کرو کرد جای کردی ، میان سرخس است وبادرد وطوس ، ،
زبادرد برخاست اواز کوس کند مند خراب ودیباب وتار ومار
معناسنه درکند کندن لفظندن ماخوذدر قزمق و بقمق معناسنه
ومند اتباع قبیلندندر مبت وکرنه شعد بوم ماکند مند ، نیفند بارنه
بدید بستند کزاکند چون فایده ذکر اولنان قزاکند درکه قفتاندر
قزو بنبه ایله طولو جنکده کیرر واکا خفتان دخی دیبور کشتمند

اکنجر و مزروع واکنلی یر در بیت هم اندر ورزش کشتمند و کیاست
درخت برومند وهم اسباست • بشهری کجا برکذشتی سپاه
بیازاردی کشتمندی براه کد لغت پهلویده خانه معناسنه در علامه
شیرازی شرح قانونده کدخدا ترکیبنده دیمشدر که کد باللسان
الفهلوی معناه البیت وخدا معناه الرب وکدخدا معناه رب البیت
وقد یستعملونه بمعنی المدبر فی الامور • کده دخی دینور نته که
میرخسرو بیورر بیت چو امد کنون تا نواخ بدید • بدیکر کوه رخت باید
کشید • بونک معربی کذج درنته که قاموسده دیمشدر که • الکذج
محرکة المأوی معرب کده لکن کد بر کلمه ایله ترکیب اولنسه جزء اول واقع
اولور کدخدا و کدبانو کبی کدبانوی کوروب کوزه دن منصرفه خاتون که
ترکیبده قادین دینور سنائی بیورر بیت مرد وزن راکه حرص کون
کلوست • نام ثبهان کدخدا و کدبانوست • کدیور دخی بو قبیلدن اولوب
بافرید در صاحب خانه معناسنه نته که کلور • کدواده دخی بو قبیلدندر
اساس و تمل معناسنه در • شمس فخندی بیورر بیت زفرع هرکس طلب
اصل کر برای بنا • درست باید کردن نخست کدواده • کدا دخی اکرچه کاف
فارسی ایله در بو قبیلدندر اصلده وصف ترکیبدر دلنجی معناسنه در که
قاپو قاپو کزوب دیلنور کدا یه اسم مصدر در دلنجیلک معناسنه نته که
ملای روم بیورر بیت از تماکی کدئیه زر میکنم • مر تمارا کیمیا کر میکنم • وکده
مرکب اولورسه جزء اخیر واقع اولور نته که ان شاء الله کلور کند
ضم کاف ایله غیر قاطع بیغ کسمز بیت تو با شاه برشو ببالای تند • زبر ان و
لشکر مشو هیچ کند • دخی اوغجه اغاجدر که طونساق الینه وایاغنه
اوریلور و متفق و مجتمع معناسنه ده کلور بیت چو کشتند هر سه برین
رای کند • سپهبد برآمد ببالای تند • بونده تند طاغ باشیدر کار وکرد

فتح

فتح کاف ایله کسری دخی جایزدر کردن اسمدر فعل وعمل
معناسنه ما قبلنه اتباع قیلندر ایش وکوچ معناسنه بیت
همان به که آموزی از من نبرد • بدانی بزرم اندرون کار وکرد •
مع الذال المعجمة کیقباد اول سلاطین کیانیاندر ابن زاب ابن
نوذ ابن طهماسب ابن منوچهر ابن میشخوار ابن فریدون در •
افراسیاب ایرانه مستولی ایکن زال و رستم اعانتی ایله کیقباد
پادشاه اولوب ایرانی افراسیابدن استخلاص ایتدیلر •
و رستمی امیر الامراء وجهان پهلوان ایلدی • واصفهانی دار الملک
ایلدی • یوز ییل پادشاه اولدی عصرنده انبیادن حزقیل
والیاس والیسع واشمویل علیهم السلام موجود ایدی کشواد ضم کاف
ایله کودرزیدری و کیکاوس سپهسالاریدن برنامدار پهلواندر
بیت چو کودرز و کشواد بر میسره • هجیر و کرانمایکان یکسره کالبد
هر جانورک کوده سیدر که ایچنده جان اولور قالب انک معربیدر
بیت همی کفت زارا دو کرد و جوان • چرا شد تهی کالبد شان زجان •
کاسه رود توران زمینده بر چایدر بیت خبر شد بترکان کرایان
سپاه • سوی کاسه رود اندر امد براه کنابد ضم کاف ونون و
فتح با ایله توران زمینده بر موضعدر کودرز انده اولان
طاغده جنک یازده رخنده قونمش ایدی بیت زکوه کنابد برون
تاختند • سران سوی هامون برافراختند کشف رود بر چایدر که
انک اطرافنده سام نریمان برا ژدها قتل ایلدی بیت کشف رود
پرخون و زرد آب شد • جهان جای آرامش و خواب شد مع الراء
کدیور فتح کاف وکسر دال ایله کد ایله وردن مرکبدر • ویا
زائددر اوچ معناسی واردر بری اکنجی و برزیکر معناسنه در •

بيت كديور نيابد درين بوم وكشت • سوى مرغزاران رود نيز
دشت • ثانى دهر وروزكار در • ثالث كتخدا وصاحب خانه
معناسنه در نته كه شمس فخرى بيورر بيت اكر كوشد از عدالت
بنودى • وكر در كديور بنودى كديور • كردر علي وزن جعفر دشت
ودامن كوه در بيت زخون كردر وكوه دريا شود • درازى ما همچو
پهنا شود كرد وكر فتح كاف وضم را وفتح كاف فارسيله فاعل
مطلق وصانع حق خداى جل جلاله در بيت ندانم چه آيد برين بوم
بر • زحكم كرد وكر نيابد كذر • كركر وا وسز دخى لغتدر نته كه دقيقى
بيورر بيت چو بيچاره كشتند فرياد جستند • برايشان ببخشيد دادار
كركر • اصلده كر توان وقوت وكام معناسنه در كركر توانكر و
قوتلو ديمكدر نته كه سوزنى بيورر بيت ورا از دولت سلطان سلطان
زيادت شد • شكوه وحشمت ودولت نعيم وناز وكام وكر • صاغر
واصم معناسنه ده كلور وبو معنى مشهور در كشيده زهار اول
حيواندر كه خايه سى اخراج اولنمشدر زهار قاشقدر خايه دن كنايه در
بيت يكى رخش بودش تكردار كرك • كشيده زهار وبلند وسترك
كاشغر سكون شين وفتح عين ايله تركستانده برشهردر اهلى حسن
ايله موصوفدر • وانده ابو سرو اولور عنصرى بيت ايا شكست
سر زلف ترك كاشغرى • شكنج تو علم بر نيارم شوشترى وله
سراى وباغ تو آراسته بسرو بلند • چه سرو كاشغرى وچه سرو غاتفرى
غاتفرخى برشهردر ايو سروى اولور كيار فتح كاف ويا حطى
ايله اوشنمك وهلاك معناسنه در بيت بجان برآهم شود كيار
نكوتا چه بيتى نهاده ببار كند آور ضم كاف وسكون نون ايله دلير وبهادر
معناسنه در بيت بكند آور جنك جوى وسپاه • ببخشيد وبخشاند

اورا بكاه • كند ايله آوردن مركبدر كند اوموجدر واول عجيدر كه
اسيرك الينه واياغنه قورلر نته كه نظامى بيورر بيت چو طالع
جهان كردى ارد به پيش • نشايد زدن كند برپاى خويش •
كنده دخى بمعنى نته كه كمال اسمعيل بيورر بيت چو دوك اين يكى ريسمان
در كلو • چو چرخ از يكى كنده بردست وپا • كند آور طوتساق كتوريجى
ديمكدر كيفر علي وزن جعفر انتقام ويرا قرلق جزاسى معناسنه در بيت
بر دشمنان چون كيفر شدى • بآيين شاهان دكر شدى • پشيمان
وندامت معناسنه ده كلور بيت كه چون بچهٔ شير نرپرورى •
چو دندان كند تيز كيفر برى وله چنين داستان زد يكى پرخرد
كه از خوى بد كوه كيفر برد • ايكنجى معناسى دخى واردر بركى بوغورت
ظرفيدر كه بلند ديوارى واغزى اوله نته كه فرالاوى بيورر بيت
شير عاشقت به پستان در جغرات شدست • چشم دارد كه
فرو ريزد در كيفر تو • ثانى كنكرهٔ حصار اوزره برطاشدر دفع
دشمن ايچون موضوع اولنور كوكنار بر نوع آغاجدر بيت نزديك
ايشان يكى مرغزار • فراوان در وكوكنار وچنار • واصل افيون
اولان خشخاش معناسنه ده كلور نته كم شمس فخرى بيورر بيت
نكند در خواب چشم فتنه را • تا جدا از مدحتان كوكنار • كشمر
علي وزن جعفر نيشابور قصبه سى اولان كوه بندن بركويدر كشتاسب
انده اولان آتشكده سرقرنده بر سرو آغاجى دكدى چنده و
طول واستقامتده نظيرى يوغيدى اطرافنده كندى واعيانى
سرايلر وكوشكلر بنا ايتديلر • روايت اولنور كه اول سرو خلفاء
عباسيين دن متوكل زماننده موجود ايدى متوكل انك اوصافنى
استماع ايتمكله كورمكه غايت ميلى اولدى • كسمك حكم اولنمغين عبدالله

طاهره خبر ارسال ایلدیکه او سروی قطع ایدوب بغداده کوندره
اول نواحی اهالی بو خبری استماع ایتدکلرنده اول سرو بابنه کلوب
چوق کریه وزاری و فریاد و فغان ایتدیلر عبد الله طاهر اول سروی
قلع ایدوب کیجه لره چاروب بغداده ارسال ایلدی بغداده واصل
اولمزدن اول متوکل قتل اولندی بیت یکی سروآزاده چون بهشت
به پیش درادر اندر بکشت چو بالاش او کشت ب بارشاخ
بخ افکند کر دشس یکی خوب کاخ همه نامداران بفرمان او سوی
سرو کشمر تنها دندرو بهشتیش خوان ار زندانی همی چرا سرو
کشمر ش خوانی همی جز اش نخوانی نهال بهشت که سرو کیانش
بکشمر بکشت مسعود سعد دخی بیورر بیت ای بت کشمیر و سرو کشمر
ای حور دلارام و ماه دلبر دهنده بر مشهور شهر در اهل اصحاب
حسن و صباحنده کشمیر و کاشمر دخی دینور انوری بیورر بیت کنار دجله
زتر کان سیمتن خلخ میان رحبه زخوبان ماه رخ کشمر کارزار سکون
را ایله جنک و صواش در بیت کرد کان همچو اژدها ز شهریار چو خواهی که
بر کردد از کارزار کردار کسر را ایله کرد ایله اردن مرکبدر کفتار و
رفتار کبی فعل و عمل معناسنه در مقام تشبهده مانند معناسنه ده
کلور رتبه بهک اولنده اولور کردکار کسر کاف ایله و کاف ثانی فارسیدر
فعال مطلق خدای متعال وصفیدر بیت پیاده شد از اسب و
رخ بر زمین همیکرد بر کردکار آفرین کمر نوشا قدر بیت کشادند
مردان سراسر کمر بخواب و بخور دن نهادند سر و طاعندن
بو النمش یومری قایه معناسنه ده کلور بیت تو چون عزم ماند نیستی
اندر کمر پر از داوری دل پر از کینه سر مع الزاء المعجمه کنذر ضم کاف
و سکون نون و کسر دال ایله توران زمینده بر شهر در اصلی کهن دژ در

ابتدا

ابتدا طهمورث ابن هوشنک بنا ایلمشدر بعده فریدون
تجدید ایندی و حالا اسمی پیکند در بیت نشست اندران مرز
آزاد کرده بود که کندر فریدون بر آورده بود کنون نام کندز
به پیکند کشت زمانه پر از بند و ترفند کشت کیفز حرف قاعده
ذکر اولنان قفیز در قفیز معربیدر و فی القاموس القفیز مکیال
ثمانیه مکاکیک و من الارض قدر مائه و اربعین ذراعا و المکوک
کتنور مکیال یسع صاعا و نصفا کشاورز اکنجی و برزیکر معناسنه در
کشت ایله ورزدن مرکبدر کشت اکین در و ورز و ورزیدن شادن
امر و وصفدر مجموعی مدمن الزراعه دیمکدر کثرت استعمال ایله تا
حذف اولنوب بر الف زیاده اولندی بیت کشاورز با مردم
پیشه ور کسی کو بشکرنه بند د کمر کوز ضم ایله منحنی ارقه و بوکلمش
معناسنه در بیت بدو کفت بیژن که ساز هنوز بکردد همی پشت
شوخیت کوز مع الزاء الفارسیه کاژ شاشی و احول در بیت بر و چشم
کاژ و سرش بود کل بیک پای لنک و بیک دست شل کژ اکری و
معوج در کج دخی دینور بیت مبادا که از راه کیهان خدیو دلش را
بکژی کراید دیو و خام ابریشم معناسنه ده کلور قز معربیدر مع السین
کاس مطلقا طوکز در کرک ارکک کرک دیشی بیت اکر باز خرند
کیفت از هراس بهر نامداری یکی ماه کاس کاسمونی طوکزک بیوک
قیلیدر اندن فرجه ایدرلر و انکله دری دلرلر شمس فخری بیورر
بیت زبان در کام اعدایش چو خنجر مژه در چشم خنجر کاسمو لیست
و کاشانده بر موضع اسمیدر بیت مرارنج بیوسته و اس ادست
مرا ای رفتن بکاسه ادست کوس زور ایله طوقنمقدر که عربیده
بیت بپرسید رستم زیر مایه طوس که چون یافت پیل از تنک کوز کوس

وله زناکه بروی اندر افتاد طوس • تو کفتی زنیل ژیان یافت کوس •
ومشهور طاولدر کوب کبر جکنده چالنور بیت کواژه بسی باشدت
بافسوس • نه مرد درفشه نه کوپال وکوس • صدا و آواز معناسنده در
کلور بیت چو بر خواند نامه برادر دروس • برآورد چون رعد غرنده
کوس کاموس حاکم اسفیجاب بدر اکا کاموس کشانی دخی دینور •
افراسیابه اعانت ایچون کلدی ورستم النده هلاک اولدی بیت
برانکیخت کاموس اسب نبرد • هوا ور درا دید یا داروبرد کرکس
مشهور بر قوشدر عربیده نسر دینورلش وزرینه قونور بیت فرستم
نزدیک شاه جهان • تنت را کند کرکس اندر نهان • یعنی سنی قتل
ایدر جثه کی کرکس یوب ناپدید اولور سن کریاس کسر کاف و
سکون را مهمله ویا حطی ایله دیوان خانه معناسنه در بیت
چو رستم بیامد زپرده سرای • زمانی همی بود بر در بپای • بکریاس کفت
ای سرای امید • خنک روزکاندر تو بد جمشید کیکاوس ابن کیقباد در
و بر روایتده اوغلینک اوغلیدر • و بر روایتده قرنداشی اوغلیدر •
بهر حال ثانی ملوک کیانیاندر • یوز الی سال پادشاه اولدی قابوس
کاموس معربیدر عصرنده ابنیادن حضرت سلیمان ابن داود و
لقمان حکیم مازندرانده ایدی کرفتار اولوب رستم انی خلاص ایلدی
بر دفعه دخی بربر زمین پادشاهی کرفتار ایلدی • ینه رستم لشکر
کتوروب روم وشام ومصر پادشاهلری ایله جنک ایدوب انلری
قتلدن صکره بربر زمینه واردی • وکیکاوسی قورتروب تختکاهنه دک
کتوردی کیکاوس دخی اکا مکافات یوزندن همشیره سی مهرنازی
اکا ویروب میر الامرا خطابندن ترقی ایدوب پادشاهلق ایله
خطاب ایتدی کیوس فتح کاف وضم یا ایله کاوس معناسنه کیکاوس

لفظندن

لفظندن ضرورت شعر ایچون مختصر اولدی بیت کجا بسته
بد کیو و کودرز و طوس • شده خیره از غم دو چشم کیوس •
مع الشین المعجمه کش فتح ایله قولتق و بوش بوکر معناسنه در بیت
وزان پس یکی دست کرده بکش • بیامد بر شاه خورشید فش •
اکابر حضورنده الی قولتغه صوقمق ادب اصاغر در بیت دلیران
همه دست کرده بکش • به پیش جهانجوی خورشید فش ولـه
چنین کفت رستم که ای شیر فش • ترا بر ورا نیز باید بکش • وماوراء
النهرده نخشبه قریب بر شهر در مقنع خراسانده بر قویده
سحر ایله آی کوستردی نته که سیابده شرح اولندی سوزنی
بیورر بیت سعد افتاد بنجر دی راهم از خری • تا آفتاب وماه
بر آید زچاه کش کندروش فتح کاف وسکون نون وفتح دال
وضم را مهمله ایله یومری یومری وصرب ولان یولدر بیت بر اهر که
بد کند روش و دراز • بشد با سیه در نشیب و فراز کیش
درت معناسی واردر • بری بلکنک اوق طوران یاینددر که
ترکش دخی دینور • ثانی دین و مذهب معناسنه در • ثالث
سمور درکه اندن کورک اولور ماوراء النهر لغتنده ملا هاتفی
بیورر بیت برون رفت قوت ز دست و بر • ز تفصیل کیش و
کتان و حریر ولـه بود جامه شاه من زره • زره نزد من اطلس و
کیش به • رابع جزائر فارسدن بر جزیره در معنای اول مناسبه
اولمغله تسمیه اولندی کذا فی تاریخ الوصاف الشیرازی
سعدی بیورر بیت یکی مرد و روبش در خاک کیش • چه خوش
کفت با همسر زشت خویش مع العین کناغ فتح کاف ونون
ایله تار ابریشم وغیره که ترکیده تیل و عربیده خیط دینور بیت

زسیمین تن من چو زرین کناغ * ز تابان مه من چو سوزان چراغ *
کنار وطرف معناسنه دخی کلور غین را دن بدلدر نته کم اسدی
بیورر بیت میان اکمیر سپهنای راغ * شناور شده ماغ اندر
کناغ مع الفاء کاف کافتن دن فعل امردر یرمق وشکافتن
معناسنه بیت بخنجر جگرگاه اورا بکاف * هنر باید از کار کردن
نه لاف * ویارق وشکاف معناسنه دخی اسم کلور بیت
یکی کاف بود اندران بزر کوه * بد وسخت نزدیک و دور از گروه *
کشف فتح کاف وشین ایله قپلو باغه در * وبر جای سمیدر که
انک کشنده سام نریمان بر اژدها هلاک ایلدی بیت کشف
رود چون رود خون اب گشت * زمین جای ارامش و خواب
گشت کف فتح ایله کوپکدر اغزده ودریا یوزنده اولور بیت
سپاه دو کشور کشیده دو صف * همه جنگ را بر لب آورده
کف * اصلی کفک در اخری کاف فارسی ایله نته که کلور ورسنق
دیدکاری سیاه نشانه معناسنه دخی کلور که جماعت نک اکله
ابرولرین سیاه ایدرلر بیت چنین اژدها کو ز رود کشف *
برون امد و گرد گیتی چو کف * وکفیدن فعل امر دخی کلور *
کفیدن یارلمق وشکافتن وچتلامق معناسنه متعدی ولازم
کلور نته که نظامی بیورر بیت دلی کان انار شیرین کار دیده *
ز حسرت کشته چون نار کفیده * وعربیده آیه معناسنه در *
وفارسیده ده مستعملدر کوف بیقوش انوعندن برقوشدر
طاغلرده و اسزیرلرده اولور ترکیده اغا آری قوشی دینور
بیت دران بارگاه شه رود مان * بس کوف را خانه بینی
دران مع الکاف کاک مردم چشمدر که ترکیده ببک وعربیده

انسان

انسان دینور بیت دو چشم مرا کشته کاک وار * سزاوار خواری
بنیم هوشدار * ایکنجی معناسی دخی واردر برکی بکسمات معناسنه در
کعک معربیدر * ثانی گرد معناسنه در که عربیده رجل دینور
نته که شاعر دیمشدر بیت از جفاهای ان بت چالاک * سوخت
برحال من دل زن و کاک * سراج قمری دخی بیورر بیت چاک
خامان نبود وزروه منبراری * کاک نانجته کجا لایق منبر گردد *
کاکا لالا و قرچی اطفال معناسنه که ترکیده اتابک دینور سنائی
بیورر بیت در گذارش کن از زمان کاکا * تا شود راضی و ممکنش
جفا گرگ فتح کاف وسکون را ایله کرکدندن مخففدر اندن
سپر ایدرلر بیت بیفکند تیر وکمان بر گرفت * یکی گرگ در رفته
ابر سر گرفت وله همی تیر بارید همچون تگرگ * بران اسپر گرگ
بر خود و ترگ وله کمانهای چرخ و سپرهای گرگ * همه بر جها
جوشن و خود و ترگ کلک برقامشدر که اندن اوق ایدرلر
ایدن اولان اوقه ده کلک دینور بیت نخستین که از کلک
بکشاد وست * فراخان ز پیکان تیرش بخست وله زره بود
خفتان و ببر بیان * ز کلک و ز پیکان نبودش زیان وله ازین
کلک پولاد گریان شود * همان روی قرطاس پژمان شود *
واندن اولان قلم کتابته دخی کلک دینور وبو معنایه مشهوردر
فامش معناسنه انوری بیورر بیت صاحبا بنده را اجازت ده
تا بگویم که دشمنت چون باد * میل در چشم و کلک در ناخن *
تیز در ریش وکیر در کون باد * وسباعک ازو دیشی معناسنه ده
کلور که عربیده ناب دینور نظامی بیورر بیت بر دندمو کلان
ز راهش * از کلک سکان بصد در شاهش کیماک کسر ایله چین

وماچین ده بر جان اسمیدر بیت ز در پای کیماک بر بگذرم • بچین و
بمکران سپه گسترم کودک طفل و صغیر معناسنه در بیت چو
کودک لب از شیر مادر بشست • ز گهواره محمود گوید نخست •
کنیزک مصغر کنیز در جاریه معناسنه حرّ الاصله دخی اطلاق
اولنور ننه که عربیده قرّه جاریه دینور بیت چو کاوس روی
کنیزک بدید • دلش مهر و پیوند او برگزید کبک کلکلک قوشیدر
فیخ معربیدر بیت خرامیدن کبک بین بشیخ • تو کوپیر زدیبا
فکندست نخ مع الکاف الفارسی کلنک ضم کاف و فتح لام ایله
طورنه قوشیدر که عربیده کرکی دینور بیت چو بگذشت از آن
تیره شب یکزمان • خروش کلنگ آمد از آسمان کنارنگ فتح
کاف و نون زا ایله صو باشی و اوج بیکی و حافظ ثغر معناسنه در که
مرزبان دخی دینور بیت ازین هر دو هرگز نگشتی جدا • کنارنگ
بودی و پادشا وله هر آنکس که با طوس در جنگ بود • همه نامدار و
کنارنگ بود کفک فتح کاف و سکون فا ایله کوپک در که دریا
و آغزده اولور بیت همیونان کفک افکن باد پای • بجستند بر سان
آتش زجای مع اللام کال لوتراز یا تنده رفتن معناسنه در
بیت تو یی پیر فرتوت گشته بسال • زایزد بیندیش در وقت
کال • و میوهٔ خام و بر نوع گل معناسنه ده کلور و چری صنمق
و هزیمت معناسنه ده کلور ننه که شمس فخری بیورر بیت بتیغ کیخ
عدم سس گریزگهی • اگر ز تیغ عشقش بود عزیمت کال • کالیدن
مصدر در چمق و منکسر ولمق معناسنه کل فتح ایله قیلسز باشدر
اقرع معناسنه بیت بدو چشم کاژ و سرش بود کل • بپیک پای
لنگ و بیکدستش کابل ضم و فتح با ایله قندهاره قریب بر شهردر •

سیستان

سیستان مملکتنه متصلدر کوپال ضم کاف و بای فارسی ایله گرز و
چوماقدر بیت سپردیم نوبت کنون زال را • خداوند شمشیر و
کوپال را مع المیم کام آیکی معناسی وار در • بری کام مقصود و مراد در
و بری حلقوم یعنی اندرون دهن مردم در مجازاً اغز و فم
معناسنه ده کلور ننه که صفت اژدها ده بیورر بیت دو چشمش
چو دو چشمهٔ تابان ز خون • همی آتش آمد ز کامش برون کهرم
ضم کاف و فتح را ایله پادشاه توران زمین افراسیاب برادریدر
بیت برادر بد او را دو آهرمنان • یکی کهرم و دیگر اندریمان •
و او غلینک دخی اسمیدر بیت چنین گفت کهرم به پیش پدر •
که ای نامور شاه خورشید فر • فتح ها و سکون را ایله ده کلمشدر
بیت سوار گرانمایه نامش کهرم • گذشته بسی بر سرش سرد و گرم
کژدهم فتح کاف و سکون زای فارسی و فتح دال و ها ایله
رستم افراسیابه بر سپهسالار ایدی بیادر گستهم بیه اوزنده
مذکوردر او غلیدر بیت چو شست و سه از تخمهٔ کژدهم • بزرگان
سالار شان گستهم کنام ضم ایله آییدر که ماوا و وجوشدر بیت
همه سیستان پاک ویران کنید • کنام پلنگان و شیران کنید کم
کسر ایله که و ضمیر متکلم وحده دن مرکبدر که حرا دیمکدر بیت
بدان ای روم کم تو فرمان دهی • جهانداری و من به پیشت رهی
مع النون کشکین بر نوع اتمکدر که آرپه دن و باقلادن و ایری
طروندن اولور بیت بخند کرباس و چپین نهاد • بچپین برآن
نان کشکین نهاد کیوان سماء سابعه ده زحل یلدزیدر بیت
ز بهرام و ناهید و کیوان و تخت • چه چاره کنم چون مرا نیست
بخت کی پشین فتح با فارسی و کسر شین ایله کیقباد دخی و کیکاوس

برادر بدر بیت کنون از بزرگان یکی برگزین ، که کین بستن ده
کی پیشینز کهان فتح وکسر ایله جهان و دنیا معناسنه در بیت
بدین دشت بسیار شاهان بدند ، همه نامداران کیهان بدند ،
اکثر لغتده دخی واردر ، بری کهان حذف یا ایله و بری کیان حذف
ها ایله نته که کلور کشان کسر ایله توران زمینده بر ولایتدر
کاموس کشانی اکا منسوبدر بیت زمین کشانی و ترکان چین
ترا باشد ای همچو ایران زمین کیان جمع کی در پادشاه بلند پایه
معناسنه و سلاطین فرسک فرقهٔ ثانیه سنه کیان و کیانیان
دینور بعضیلرینک اسملری ایله مرکبا ولمغله در مجموعی اوندر
اول کیقباد ثانی کیکاوس ثالث کیخسرو رابع کی لهراسب
خامس کشتاسب سادس بهمن سابع همای ثامن داراب
تاسع دارا عاشر اسکندر بیت ز شاه کیان خواستند نیهاز
فرو ریختند آن کارزار ، کیان اوج معناسنه دخی واردر ، بری
صحرانشین چادریدر خیمهٔ عرب و خیمهٔ کرد کبی ضم و کسر دخی مرویدر
بوشکور بیورر بیت همه بازبسته بدین آسمان ، که بر بیده میخ
بسان کیان ، ثانی روزکار و فلک معناسنه در خاقانی بیورر
بیت قیداقهٔ مملکت که دهرش ، جز رابعهٔ کیان ندیدست ، کذا
فی شرح دیوانه بونک اصلی کیهاندر هاء حذف اولنمشدر ، ثالث
طبیعت و عنصر معناسنه در لطیفی بیورر بیت ای کیان بد کیان
کز شکر نعمت غافلند ، یارب این نازونعیم و دولت ونعمت
جراست ، بونده کیانا زیاده الف ایله ده لغتدر نته که خسروی
بیورر بیت همه را دکیست همتا و ، قهر کردست هر کیانارا ، کیا
حذف نون ایله ده لغتدر نته که سنائی بیورر بیت اخترانی که حال

کرداند

کرداند ، تیغ اورا اجل کیا خوانند ، کیا مرزبان معناسنه ده
کلور که اطراف مملکت حافظیدر ولایتی دشمندن حفظ ایدر
شمس فخری ایکی معناسی جمع ایدوب دیمشدر بیت شکوه تاج
کیان وارث ممالک جم ، که تخت ومرز کیا را شهنشه است و
کیا ، جهان پناه خسرو شاهی که مثل او نباید ، ز اقتران نجوم ذات تنزیح
کیا ، سمع الکیان کسر سین و فتح ایله و کسر کاف ایله ده مرویدر
بر کتاب اسمیدر که مبادی علم طبیعیدن بر علمدر که اجسام
جنبنده طبائع احوال مشترکه دن بحث ایدر مؤلفی ارسطالیس
حکیمدر ، خاقانی بیورر بیت از لفظ هم اله بیان در مدحت ای
شمع کیان ، کنجست از سمع الکیان در سمع دانا ریخته ول خاطرم
بر سمع این شمع کیان ، مشکل سمع الکیان خواهد کشاد ، امام
جوالیقی شرح خطبهٔ ادب الکاتبده دیمشدر که سمع الکیان کتاب
من کتب ارسطالیس الکیان بالسریانیة الطبیعة ویریدون
بالطبیعة الشیء الذی یصرف هذه الاجسام ویحرکها الی
مواضعها کالمغ الذی یحرک المجد الی اسفل والمغ الذی یحرک
النار الی العلو ویروی سمع الکیان علی ان سمع فعل ماض و
الکیان مفعول به ولیس بالجید لانه یسمونه سماع الجوهر وسمع اقرب
الی سماع لانهما مصدران والسمع انما هو الصیت وسمی بذلک
لانه اول ما یسمع المتعلمون لهذا العلم ویسمی ایضا السمع الطبیعی
و بطلیموس شرح کتاب مذکورده دیمشدر که سمع الکیان روایت
کسر سین ایله در فتحی دخی جائزدر ، سمع کسر ایله صیت و آوازه
معناسنه در ، سمع الکیان ذکر الکیان دیمک اولور ، و سمع
فتح ایله مصدر در سماع معناسنه ، و تبلی و ابن بری شرح کتاب

مذکور ده کیان جمع کون مثل سوط وسیاط باخود کان بکون کونا
وکیانا مثل صام بصوم صوما وصیاما کیانی عربی طوتوب جمع
کون یا مصدر کان دیدکاری بعید در کتایون فتح کاف وتا
قرشت ایله قیصر روم قزیدر که کشتاسبه ویروب اندن اسفندیار
وبشوتن حاصل اولدی اسمی ناهید وکتایون لقبیدر بیت پس ان
نامور دختر قیصرا که ناهید بد نام ان دخترا کتایونش خواندی
گرانمایه شاه دو فرزندش امد چو خورشید وماه کراخان حرف
قافنده ذکر اولنان قراخاندر که افراسیابک بیوک اوغلیدر
کیبیدن باء عربیله کردیدن معناسنه در که ترکیده دونمک وعربیده
اعراض دیمکدر بیت مکبید وزراستی مکدزید چو دادندتان پند
خوش بشنوید کمان فتح ایله معروف ومنازل شمس وقمردن
بر برجدر عربیده دخی قوس بوله در بیت چو خورشید ازان
پوشش کاه شد زبرج کمان بر کاه شد کبان فتح کاف و
تشدید باء عربیله بر نوع میزاندر قپان انک معربیدر بیت همه
گنج ارجاسب درباز کرد بکبان درم سنجن اغاز کرد فرستون
فتح فا وراء مهمله ایله دخی قبان معناسنه در نته که فرخی بیورر بیت
کر تو نخواهی بزخم تیر ببسند چون قلم آهنین عمود فرستون طایله
فرسطون دخی مرویدر نته که لطیفی بیورر بیت تنظر شاه فرسطون
فراست وسنج ست که مقادیر همه مبسوط ازو معلوم کهکشان
صمان اوغریسیدر که حاجیلر یولی دخی دینور که عربیده مجره دینور
بیت ره کهکشان کرد لشکر کرفت ستاره بماندی ازان
در شکفت کریمان نریمان پدریدر که رستمک جد نیک جدیدر بیت
ببالا سام نریمان بعد بمردی وزور کریمان بعد کون مقعد و

دبر در

دبر در بیت شکسته شود چرخ وکردد نهان بلا نراچون شود
کونهان مع الواو کیخسرو ثالث سلاطین کیانیاندر ابن
سیاوش ابن کیکاوس در ووالده سی فرنکیس بنت
افراسیابدر ورت آتیدری قتل اولندقدنصکره متولد
اولدی حد بلوغه واصل اولیجق کیو ابن کودرز صفاهان توران
زمینه واروب کیخسروی والده سیله ایرانه کتوردی
کیکاوس اول وقتده پیر وعاجز اولمغله سلطنتی اکا تفویض
ایلدی عمیسی فریبرزی طوس نوذر ایله افراسیاب محاربه سنه
ارسال ایدوب افراسیابه مقاومت ایتمک ایله کندی بالذات
جنکنه واردی افراسیابی منهزم ایلدی اخر الامر افراسیابی
اذربایجانده برادری کرشیوز ایله دار فنایه ارسال ایلدی
بوندن صکره التمش سال پادشاهلق ایلدی بعده لهراسب ابن
اروندی ولی عهد ایدوب سلطنتی اکا ویردی وبلخه واروب
هلاک اولنجه انده اقامت ایلدی وبر روایتده جمله ایرانی
پهلوانلر ایله الا زال ورستم وکودرز کوه کیکویه سمتنه واروب
انده برف ودی ایله هلاک اولدیلر کاو بهادر وشجاع معناسنه در
بیت تو با جنک رستم نداری توتاو بجانی تو بی نام وبی کام وکاو
وکاویدن دن فعل امر دخی کلور کاویدن قزمق واشمک معناسنه در
نته که شمس فخری بیورر بیت در بحر وکان جوی نه بهشت است
جوید او کر نیست باورت برو وهر دو را بکاو کو فتح ایله بودخی
شجاع معناسنه در کاودن مخففدر بیت بشاه جهان برز
سام وکوان هزار افرین باد هم برجهان کندر وضم کاف وسکون
نون ودال وفتح را ایله ضحاکک وزیریدر کند ایله رودن مرکبدر

بیت دراکندر و خواندندی بنام • بکندند زدی پیش بید دکام •
کیهان خدیو خدا یه طلاق اولنور رب الدنیا و مالک الملک معناسنه
بیت چرا بر دولت خیره شد چیره دیو • که بر داز دولت ترس کیهان
خدیو مع الهاء کاوه ضحاک زماننده بر آهنکر اسمیدر ضحاکک انک
بر اوغلی او مونزنده اولان مرضی ایچون قتل ایندکده او بر اوغلی
قارن ایله اوزرینه خروج ایدوب ضحاکی هلاک ایدوب و فریدونی
پادشاه ایلدی درفش کاویانی انکله منسوبدر کازه زاء عربیله برکولکه
لکدر که بوستانجیلر و صیادلر و صحرانشینلر قامشدن یاپارلر
چارلار و اوستنی اوت ایله و علف ایله اورترلر دفع حرارت
افتاب ایچون ایچنده اوتورلر بیت سپه را ز بسیاری اندازه
نیست • بدین دشت مردرا کازه نیست • مجازا ایچه جق یاپلمش
کوشجه اوه دخی دینور نته که ملای روم بیورر بیت همچو درویشان
من او را کازه نیست • کرچه از مهر حرا او ازه نیست • سوزنی
دخی بیورر بیت ار رسیده شبی بکازه من • تازه بودی بروی تازه من •
و مطلق سایبان معناسنه ده و صیادلر اغجاری معناسنه ده کلورکه
دوزغه قرشو دکر تا صید ایدن اورکوب دوزغه دوشه شمس فخری
بو ایکی معنایه نظم ایلدی بیت سپهر نیلکون با این همه قدر • سرای شاه
عادل راست کازه • ببای خود بدام اید نخجیر • اکر ازنام او سازند
کازه کاله درت معنایه واردر برنجی بضاعت و متاع معناسنه در
بیت زبیرون درز کاله بکذاشتم • جهان در پناه تو پنداشتم • ثانی
کدوی شراب یعنی شراب قباغی معناسنه در انوری بیورر بیت
کند قرابه کردون تهی ز درد شفق • شبی که زهره نباشد نشاط
کالکند • ثالث خام قاون و قاربوز معناسنه در شمس فخری بیورر بیت

انکه

انکه چالیز اصطنا عشر ا • بنوعدوه بجز کاله • رابع بدرکدرکه
قاریلر بینه فتیله ایدوب اکرلر کاله بر خرش نه قدی بلدروجک
یرده ضرب بشلدر ملا جامی بیورر بیت کاله دجال بنه برخرش
روبه بیابان عدمده سرش کنبوره علی وزن طنبوره اوازخلق و
سخاطه معناسنه در بیت ز کنبوره نشنید او از کس • که انیش
تازان و کاهیرز پس • حیله و مکر معناسنه ده کلور حقیقتده اولدرکه
برکمسنه نک درت یانی طولسور وانی الدررودکی بیورر بیت
دستکاه او بذاند کرچه روی • تنبل و کنبوره و دستان اوی •
کنده فتحله حصار اطرافنده اولان خندق قدر و خندق انک معربیدر
بیت یکی کنده سازیم پیش سپاه • چنان چون بود رسم و ایین راه •
وله دو نیزه ببالای کنده کرد • سپه را بکردش پراکنده کرد •
و قرت و کرز اوغلان معناسنه ده کلور رکن الدین تمرانی بیورر
بیت اوست قواده هر کجا در دهر • کنده خوب و قحبه زیباست •
و صحراده مسافر ایچون یراتسنده مهیا اولنان مقام معناسنه ده
کلور • کنده ضم ایله محبوسلرک ایغنده کی طومرقدر نته که کمال
اسمعیل بیورر بیت قدر تو فرق فلک افسرست • حزم تو بر پای
زمین کنده بار کامه مقصود و آرزو معناسنه در بیت اکر
زامدن دم زنی یک زمان • براید همه کامه بدکمان • ایکی معنایه
دخی واردر برنجی قعر دریاده مرجان طمرلریدر طشنه چقاروب
اکا هوا طوقنده قده جامد اولوب مرجان اولور • ثانی بر نرشیدرکه
طورح اوتی ایله سوددن اولور معرب کامخ در کله کسر کاف
و تشدید لام ایله لفظ عربیدر جبن لک معناسنه که عربیده
ناموسیه دخی دینور و خیمه کبیر بریده درکه ایچنده عروس

اولور مص همه راه بر راه گل زده • زمین بر زد بپای زر آزده •
و فارسیده سقف خانه معناسنه در سعدی بیورر مص توکی
بشنوی ناله داد خواه • بکیوان برت کلهٔ بارکاه • کرته ضم ایله قبایه
مشابه بر ملبوسدر ترکیده حالا کردکی دینور • اتکی و کمی قیصه‌در
نیمتنه و زبون معناسنه قرطق معربیدر • و بعض یرلرده پیراهن
معناسنه در مص همه داخ کرته بدریده چاک • همه خشکهاش بر تیت
پاک • کلبه ضم ایله حجره وادوده معناسنه در مص بفرمود پس تا سرایه
فراخ • بدوزد در کلبه و پیش کاخ • کربه دخی لغتدر لام یرینه را ایله
سعدی بیورر مص همه ز بامداد ان درکربه بست • به از سعد و
سرمایه دادن ز دست • کاکله ضم کاف ثانی ایله نفس بوغردن بر ملوانیدر
مص که امد نزدیکی کاکله • ابا لشکری چون هژبر یله • کبوحه افراسیاب
چوبانیدر • کوهه پیش و پس زین معناسنه در که ایرک اوک
قاشی وارد قاشیه در مص میان تنک بر کوهه زین بدوخت •
سپه را بکلباد بر دل بسوخت • و جنکده حمله ایتمک معناسنه ده
کلور نته که نظامی بیورر مص چو در معرکه برکشم تیغ تیز • بکوهه کنم
کوه را ریزریز • و منجنیق طاسنه دخی دینور نته که نظامی بیورر
بیت جهان زد بر و کوهه منجنیق • که شد کوه در خون چو دریا
غریق • و هر نسنه‌نک یوری و سوری اولان یره معناسنه ده کلور کرک
طوار اره‌سنده اولسون نته که اسدی بیورر مص ابر کوههٔ پیل
در قلبگاه • بلورین یکی تخت چون هور و ماه • محتشم دخی وصف
اسبده بیورر بیت بلند کوهه و کوتاه پشت و کوه سرین • کشیده
کردن و فربه تن و میان لاغر • کرک موجده اولسون نته که طفیلی
لاهجی دیمشدر مص صبح نوروز کرد دل غمناک • موجهٔ عیش کوهه زد بسماک

کاکویه

کالویه سرکشته و حیران و دنک و دنبک معناسنه در مص چو
کالویه کشتند در کار شاه • کزیدند لشکر کشیدن براه • کالوچ
دخی ها ترکیبی ایله اول معنایه در نته که شمس فخری بیورر مص دوستش
عاقلست و با برجا • دشمنش ابلهست و کالوره • کالیوه دخی
اول معنایه در نته که شاعر دیمشدر بیت چون شدم نیم مست و
کالیوه • با طلان روز پیش فرخی بعد • تا سر کالیو دخی لغتدر
نته که سعدی بیورر مص شب مست شد آتش بر فروخت • نکون
بخت کالیو خرمن بسوخت • کروی زره بر مبارز تورانیدر که
قاتل سیاوش در زره پدری اسمیدر بیت یکی نامداری برو کرده
برون رفت نامش کروی زره • کفته فتح کاف ایله کفتن دن
اسم مفعولدر چتلامش معناسنه مص ز دیوان ببر شد به
بیکان هلاک • ببر زهره کفته فتاده بخاک • اصلی کافته
و کافته در اسدی بیورر مص جهان زانش تیغها تافته • دلکه
زبانک یلان کافته • کده فتحله خانه و منزل معناسنه در معرب
کدخ در نته که کد شرحنده ذکر اولندی اکثر مرکب استعمال
اولنور میکده و آتشکده کبی کده ضم کاف ایله اکنجی معناسی وار
بر تکی دلکک معناسنه در که لسان الثنده اولور • ثانی قابو
ارونده کلیدا وزره بر تخته پاره سیدر کلید اوزره دوشدکده
قابو آچلمز شمس فخری بیورر بیت انکه طفلان امل را دایهٔ کام
مراد • جز بشهد و شکر شکرش نبکشا بدکده • کشته ایمن
ساحت ملکت ز دزدان انچنانک • خانها ایمن شدند
از زحمت در بابکده مع الیاء کروی قاتل سیاوش اولان
مبارز تورانیدر بیت ز کرشیوز امد ترا این بروی • که نفرین

برو بادولیس بر کردی گروی کسر کاف وضم راء مهمله ایله بولدده
طوار ایاغندن اوزلنمش بالچقدر بیت چهار دست فرسنک بالاب
اوی • بیاراز سبزه وآب ودور از کردی کوی شهر محله سیدر
برزن ایله فرقی بودر که برزن محلهنک صوقاقلریدر وکوی
صوقاقلره مشتمل محلهدر بیت بپیوستند ازین شهر وبراه • همه
برزن وکوی وبازارگاه کی معروف وپادشاه عظیم الشان
معناسنهدر علو ورفعتده کیوان لفظندن ماخوذدر بیت نشست
کبر بر تو فرخنده باد • ماتم بدسگالان تو کنده باد • واداة الفضلاء
پهلوان معناسنهده مذکوردر بیت ز شاه کیان خواستند زینهار
فروریختند آلت کارزار کیانی کی لفظنه زیادهٔ الف ونون
ایله منسوبدر نته که خسرو لفظنه نسبت ایدیجک خسروانی دینور
عزیز ونفیس وفاخر اشیایه پادشاهانه نسبت ایدرلر بیت
فروبرد بخشنده سرپهر وماه • بسر برنهاد آن کیانی کلاه کشتی ضم ایله
ایکی معنایه واردر برکی کورشمک معناسنهدر که عربیده مصارعت
دینور اخرنده کی یا نسبت ایچوندر کشت ضم ایله بوش بوکردر که
عربیده خاصره دینور کستی سین مهمله ایله ده لغتدر نته که سعد
سعد بیورر بیت پیل زوری که چون کند کشتی • بند او پیل را
دهد سستی شیخ عطار دخی بیوررلر بیت مور راهش از کمر چست
کرفت • باسلیمان لاجرم کشتی گرفت • ثانی کشیشلرک ثیابه
اوزرینه قوشاندوغی زناره مشابه ایپدر شمس فخری بیورر
بیت یهود دین را بزیب فرمود ایت • همه کفار تا ببستند کشتی •
بودخی سین مهمله ایله لغتدر ومعربی کستیج درنته که قاموسده دیمشدر
الکستیج بالضم خیط غلیظ یشده الذمی فوق ثیابه دون الزنار

معرب

معرب کستی انتهی • شاه ناصر خسرو بیورر بیت تو با ترسابک
نرخر سوی دانا • اکرچه تو کبر پسر واو کستی باب الکاف الفارسی
مع الالف کانا ابله واحمقدر کاف عربیله ده مرویدر بیت
که برفر بنده کانا بعد • وکرچند پر زور ودانا بعد مع الباء
گنج افراسیاب خسرو پرویزک خزاین ثمانیهسندن برینک
اسمیدر بیت دکر نامور گنج افراسیاب • که کس را نبود آن
بخشکی وآب گشتاسب اصلی کشتاسب در فتح کاف ایله برآتشکده
صاحبیدر اول آتشکدهیه آذر گشسب دینور نته که ذکر اولندی
کرشاسب افرسلاطین پیشدادیاندر ابن زد ابن طهماسب در
وعندالبعض زوک قرنداشی اوغلیدر والده سی بنت یامین ابن
یعقوب علیه السلام در ورستم زالک جد اعلاسیدر افراسیاب
ایله محاربه ایدوب قتل اولندی • بر روایتده اوتوز سال وبر
روایتده التی سال پادشاه اولدی • وبعض مورخین پانصد پادشاهلغی
مسلم دکلدر • ولهذا شاهنامهده ذکر اولندی مع التاء کاشت
کاشتن دن فعل ماضیدر دوندردی وچویردی معناسنهدر بیت
عنانرا به پیچید وبرکاشت اسب • بیامد بکردار آذر گشسب
وله همانا ن کشتکین فراز آورم • چنین کاشت یزدان قضا
برسرم • بعز ایزد قضا وقدر را • همچنین برسرم کرداند کزیت
ضم کاف وکسر زاء عربیله ذمیلردن اخذ اولنان خراجدر بیت
کزیتش بدادند شاهان همه • بشستی دل نیکخواهان همه •
کسر کاف وسکون زا ایله ده لغتدر معربی جزیه درنته که سعدی
بیورر بیت اکرنه راعی خلقست زهرمارش باد • که هرچه او میخورد
او کزیت مسلمانیست کنگ دژ هوخت فتح کاف اول وسکون

نونه وكسر كاف ثانى ودال وسكون زاء فارسى وضم ها وسكون واو
وخاء معجمه ايله بيت المقدس شهريدر مص بجشكى رسيده سر جنكجوى
به بيت المقدس نهادند روى ٭ كه در بهلوى چون سخن راندند
همى كنك دژ هوختش خواندند كنك بهشت توران زمين ده
دار الملك اڭر اسباب در بهشت كنك دخى دينور نته كه ذكر
اولندى كرفت كرفتن دن ماضيدر معروف مواخذه وجرم معناسى
اسم مصدر كلور مع الجيم كركانج ضم كاف وسكون را ونون ايله
خوارزم اسميدر جرجان معربيدر كبج كسر كاف ايله بانيه دوتمش
سركشته معناسنه در احمق معناسنه ده كلور مع الخاء كستاخ
بى تكلف هر اشيده جرأت ايدن جسور معناسنه در مع الدال
كرد ضم ايله شجاع وپهلوان معناسنه در مص اميكفت صد مرد
كرد سوار ٭ ز خويشان شاه چنين نامدار كزند ضم كاف وفتح
زا ايله مضرت والم معناسنه در مص وز انجا نبايد سوى پير بند
همى بعد ترسان زبيم كزند مع الذال المعجمه كريد ضم ايله كسار يدن
ماضيدر نوشيدن واچمك معناسنه در اچق باده ايله ودغم ايله
استعمال اولنور مص كهى مى كساريد وكه جنك ساخت ٭ تو كفتى كه
هاروت نيرنك ساخت كماند ضم ايله كمايندن فعل مستقبلدر
طى ايلمك معناسنه مص كماند كه از تيغ او در جهان ٭ بلرزند
يكسر كهان ومهان كلباد ضم ايله بر پهلوان تورانيدر مص ميان
تنك باكوهه زين بدوخت ٭ سپه را بكلباد بر دل بسوخت
كرد باد كسر ايله قصرغه يليدر كه عربده زوبعه دينور مص در افتاد
ناكه در وكرد باد ٭ بزد كرز بر پشت او كيقباد كنبد معروف
عربده قبه دينور مص فتد در جنك بانه فرس رانده ٭ همى جوز بر كنبد

افتاده

افتاده ٭ شعر آبو مضمونى اولوب تصرف ايديرانورى بيورمص
خصم را در كنبد كردان قرار ٭ همچو بر كنبد قرار كوز باد ٭ سعدى
دخى بيورر مص بر تو نيكان نكيرد هر كه بنياد وش بدست ٭ تربيت
نااهل را چون كردكان بر كنبد است ٭ شانى تكلو چلبه دن ايو
استعمال ايدوب مدح رسولده صلى الله عليه وسلم ده ايراد ايلدى
نته كه خطاب طريقى ايله بيورر مص بكسلى كر رشته حفظ از نبوت
تا ثبات ٭ چرخ وانجم را مثل بر جوز وكنبد ميرود ٭ طوار دورت
اياغى ايله صچرامق معناسنه ده كلور نته كه مير خسرو بيورر مص
زهمت ساختم رخش فلك كام ٭ بيك كنبد رسيدم بر نهم بام
ملا هاتفى دخى بيورر مص بيك كنبد اهوى سيرت ملك ٭ برون جست
از كنبد نه فلك مع الراء كركسار ضم ايله بر مبارز تورانيدر
اسفنديارك اسير ايدوب روبين دز شهرينه هفتخوان يولن
كندكده انى ولس طوتدى واروب اول شهرى فتح ايدوب
ارجاسب شاهى قتل ايلدى واكى همشيره لرين اسيردن خلاص ايلدى
مص بدينسان كه كويد همى كركسار ٭ تن خويش را خوار مايه مدار
كبر اتش پرست در ورع وخفتان معناسنه ده كلور مص بكى كبر
پوشيد زال دلير ٭ بجنك اندر آمد بكبردار شير كازر ضم زا ايله
بر آغاج يمشيدر كه عربده قصار دينور مص بدو مرد كازر ببين بر شمرد
وزان پس بفرهنكبانش سپرد كور واو مجه معناسى وار در برى
قبردر ثانى يابان اشكيدر مص بنخچير كور ومى دست برد ٭ از انكونه
بكجند خورد وشمرد ٭ ثالث نشاط وعشرت معناسنه در كور
يا ايله ده دينور نته كه رودكى بيورر مص كور كنيم وباده كشيم و
بويم شاد ٭ بوسه دهيم بر دو لبان پرى وشان كنج بار خسرو پرويزك

خزائن ثمانیه سندن برنسنک اسمیدر مص دکرانکه بدنام او کنج بار
ندیده چنان دیده روزگار وجه تسمیه بودر که برطول فارس
قرینی قوجه یه ویروب چهارینی برانیک صغره یوکلدوب وسنغ
دیبا ایله اورتدی سیدان خسرو پرویزه کلدکده طوردی قوزنک
براقدی ندکلوکه اوردیلر یرندن ایرلمدی خسرو پرویز بوحالی
مشاهده ایلیجک دیدی البته بونده بر حکمت واردر صغرک
طوردوغی یری قازدیلر دفاین اسکندردن بر دفینه بولندی
درلو درلو اووه لر وارایدی جمله سی تحف وتغاریق ایله
مشحون ایدی بری کومش ایله طولو ایدی بری زرین اناملر ایله
مملو ایدی وبری قورت وقپلان ودوه وانواع وحوش و
طیور تمثاللری جمله سی نفیس جواهر ایله مرصع بولندی خسرو اول دفینه
الوب اسمنی کنج بار وکنج گاو اتیدیلر کذا فی عجایب المخلوقات
الفارسیه کنج گاو مطرب پرویز باربدک اوتوز لحنندن
بر لحنک اسمیدر که حالا بسته دینور نظامی بیورر مص چو کنج گاورا
کردی نواسنج برافشاندی زمین هم گاو وهم کنج گلشهر ضم ایله
پیران سپهسالار افراسیاب منکوحه سیدر که جریره نام قزی
سیاوش منکوحه سی ایدی مص چو پیران زن زد و سیاوش
برفت بنزدیک گلشهر تازید تفت کسار ضم ایله کساریدن فعل
امر ووصف در نوشیدن واچمک معناسنه انجوع باده ایله
ونعم ایله استعمال اولنور مص بگیتی مرا خود همین است وبس چه انده
کساروچه فریادرس گنجور خزینه دار معناسنه در مص زگنجور خود
خانه تو بجست باب اندر آمد سرون بنشست مع الزاء المعجمه
گراز ضم ایله سکز معناسی وار در بری ارکک طوکزدر که ازو دیشی وار خ

خوک

خوک دیشیسی طوکزدر که ازو دیشی یوقدر کاس مطلقا طوکزدر
کرک ارکک کرک دیشی مص سرش چون سر پیل و مویش
دراز دهن پر ز دندانهای گراز میر خسرو دهلوی بیورر مص
خوک که دندان گرازی نمود طعمۀ سگ شد ز گرازی چه سود
ثانی آلات وسلاحدن بچاک اولان شجاع ودلاور معناسنه در
اندن منقولدر مص شه بر بیستان بجنگ گراز گرفتار شد
با چهار رزم ساز ثالث گبود گاه اولادندن بر نامدار پهلواندر
مص درفش گراز است و بیکر گراز که هرهان سپه اندر آرد بگاز
رابع بیوک بیل درکه ایکی طرفنده اولان دمر حلقه لرندن بر ایپ
کچوروب هر طرفندن بر آدم ایپی طتوب یاو کوزه یا غلیوب
انکله یری سوکرلر خامس حرازندن صادر اولان استمه دراکثر
قاریره حین ولادتده اولور سادس اغزی طار بر نقیر بر قدرکه
مسافرلر ایله اولور اغنیا غلاف ایله قوللنور شمس فخری بو اوج
معنایه نظم ایلدی مص جهان ز معدلت راست گرفت زمین که بزرگر
نکند بعد ازین زمین بگراز ز تاب آتش خشمت جهان شدست
حسود که از حرارت بیچاره شد اسیر گراز بهر آن گراز که لب
شاه بر لبش بنهد شود زلال خضر در دهان گراز سابع خرامیدن
معناسنه اسم مصدر در و گرازیدن دن امر و وصف دخی کلور نته که
انوری بیورر مص ساحت غزترا نیست کنار بخرام عرصۀ عمر ترا نیست
کران بگراز ثامن چوبان جوماغیدر راه حمله یرینه واو ایله ده گویر
شمس فخری بیورر مص بشوی روی عروس ظفر ز گرد فتن بچوب
تارک اعدای مملکت بگراز گوز ضم ایله قوز در وجوز معربیدر وکاف
عربیله منحنی ارقه معناسنه در نته که ذکر اولندی مثال گنبد بنیده

مرور ایلدی ضم ایله اولدوغنه شاهد سنائی بیورر بیت تو چو بادام
پسته رخ مغزور، کانجه کنبذکه ندارد کوز کنک دز کسر دال ایله
حدود ترکستانده سیاوش بنا ایتدوکی شهردر مص جهانجوی
چون کنک دز را بدید، شد از آب دیده رخش ناپدید کودرز
کیکاوس سپهسالارلرندن بر نامدار پهلواندر کشواد اوغلی و گیو
پدریدر تجمشیدن زیاده نامدار اوغللری وار ایدی ولایت
صفاهان انك اقطاعی ایدی مص جهان آفرین تاجدار آفرید، سوار
چو کودرز نامد پدید، وسلاطین اشکانیه‌دن کودرز ابن بلاس
ابن اشغ درکه فریبرز ابن کیکاوس نسلندندر یهود ملیردن
حضرت یحیی ابن زکریا علیهما السلام انتقامنه الدی او تورزبیل
پادشاه اولدی کرکوز کاف ثانی دخی فارسیدر علی وزن مرموز
بر پهلوان توراندرکه پیران ویسه یه امداد ایچون کلدی کاز ضدی
ومقراض درو دموکسیجك بر آلتدر مص ازین پس همه کینه باز
آوریم، سر تخت دشمن بکاز آوریم ولـه سر دشمنت پادشاها بکاز،
بریده چنان کین سران گراز، وطوزاق قرشوسنده دیکلن عاجلر
معناسنه‌در کلورکه صیداندن اورکوب دامه دوشر مص
درفش گرازست وپیکر گراز، که هرمان سپه اندرارد بکاز، و
دندان ایله اصرمق واکنه ایله وچوالدوز ایله صنجمق معناسنه‌ده
کلور نته‌که علای روم بیورر مص شیری دم باشن کوای شیر سار،
که دلم سنی کرفت ازرخم کاز کرشیوز افراسیاب تورانی
برادریدر سیاوش قتلنه باعث اولدی بو سبب ایله رستم
اوجاقلرینه صوتوکوب اخرالامر کندی وبرادری افراسیاب
ایله طعمهٔ شمشیر اولدیلر کربز ضم کاف وبا ایله زیرك وعیار وطرّار

ومکار

ومکار معناسنه‌در جزبز معربیدر مص جوان وتوانا وکربز
بدم، به پیری درا کنون چو پاس شدم کز ارشون وذراع
معناسنه‌در ایلغون اغاجی معناسنه‌ده کلور رستمك اوقی که
اسفندیارك کوزینه اوروب هلاك ایتدی بوندن ایدی مص
بدین گز بعد هوش اسفندیار، تو این چوب را خوار مایه مدار،
چتال معناسنه‌ده کلور وکزیدن فعلی دخی کلور اصرمق
معناسنه مع السین کیس برعورت اسمیدر مص یکی خانه اراست
فرخار دیس، درو شد بشادی کل اندام کیس، کیسو صاچ
معناسنه‌ده کلور نته‌که اسدی بیورر مص سر کیس دربار چین
کشان، خم زلف بر باد عنبر فشان کنج عروس خسرو پرویزك
خزائن ثمانیه سندندر برسیدر مص نخستین زبنیاد کنج عروس،
زچین وزبرطاس وآز روم وروس مع الشین المعجمه کوش
ایکی معناسی واردر بری قولاقدر مولدین دخی استعمال اتمشلردر
نته‌که ابن الرومی بیورر مص یا اصلم الکوش تلك صامنه،
جدع انوف وصلم اکواش، کوش داشتن حفظ معناکونه
اصغا ایلمك معناسنه‌در مص کنون هرچه کفتم تراکوش دار،
سخنهای خوبم در اغوش دار مص تو بیش سیاوش زدر وهوش،
نکرتاچه فرمایدان دار کوش، مجازا مطلق حفظ معناسنه‌ده
کلور مص در آن دم که اسب افکنی هوش دار، سلیح واهم
اور درا کوش دار، کوش کذاری کردن اعلام معناسنه‌در
نته‌که والهی بیورر مص بر فلك ناله من دوش کذاری میکرد،
چرخ را از غم من کوش کذاری میکرد، بن کوش کسر نون ایله
اطاعت وانقیاد معناسنه‌در نته‌که سعدی بیورر مص اندر طلب

بجان بکوشم ، والکاه ضرورت ازین کوشش ، مغنای ثانی هر ایکی
اون ور دیجی کوفی معناسنه در سعود سعد بیورر مص کوشش
روز ای نکار مشکین خال ، کوش بربط بکیر و نیک بمال کش فتحله
خوب و مغز معناسنه در کاف عربیله دخی مروید مص هماکه بر امد
یکی بار خوش ، ببرد ابرو روی هوا را کردکش مع الغین المعجمه
کریغ اصلی کریز در غین زادن بدلدر مص بدل درز تو کریغ بدی
بتن جان و دل را دریغ بدی کزاف ضم ایله جزاف معربیدر عبث و
بیهوده معناسنه در کرک سوز جرا ولسون نته که بو بیتده در
مص نکویم خرابی خواب را از کزاف ، زبان زونبکشایم از بهر لاف
کرک فعلده ا ولسون نته که اوحدی جام جمده بیورر مص یار زشتی
بنوه در دستم ، ورنه من بر کزاف بنشستم ، و اندازه سنرو تخمین سز
معناسنه ده کلور نته که سنائی بیورر مص روز وشب را ممبطر
ارضاف ، تسویت داده بهرج وکزاف ، قاسم کونابادی دخی بیورر
مص زبیر واز شاهنشاه بیکزاف ، نهان کشته سیمرغ در کوه قاف
کزافه دخی لغتدر نته که نظامی بیورر مص باندازه باید سخن کسترید
کزافه سخن را نشاید شنید مع الکاف کردک کسر ایله مصغر
کرد و خیمهٔ مخصوص پادشاه معناسنه ده کلور نته که نظامی بیورر
مص زکرد کهای دورا دور بسته ، مه و خورشید چشم از تو بسته
درین کردک نشسته خسرو چین ، دران کردک فتاده شور
شیرین مع الکاف الفارسی کاورنک سکون واو ایله فریدون
کرزیدر که انکله ضحاکی هلاک ایلدی مص دمان پیش ضحاک رفتی
بجنک ، زدی بر سرش کرزهٔ کاورنک ، اول کرز صوصغری باشی
شکلنده ایدی مص نه بکردوان هم بدست تو بر ، بدان کین شد

کرزه

کرزهٔ کاوسر ، چهره سی دخی اول چهره ده ایدی مص سرش را
بدین کرزهٔ کاوچهر ، بکوبم نه بخشایش آرم نه مهر ، اصلی بوایدیکه
فریدون طفل ایکن والده سی ضحاکک جورندن خوف ایدوب
فریدونی بر بیشه ده صقلدی چوبانلر ایله اولوردی انک بر صوصغری
وار ایدی که انک سودی ایله بجنور ایدی ضحاک اول کاوی
هلاک ایلدی فریدون دخی اول کاوک کله سی شکلنده بر کرز
ایلدی وانک ایله ضحاکی هلاک ایلدی کنک فتح کاف وسکون
نون ایله بش معناسی وار در بری توران زمین ده سیاوش
بنا ایتدوکی شهردر مص چو بودن بکنک اندرون شد دراز
بدیدار کاوس آمد نیاز ، ثانی ترکستانده بر بتخانه اسمیدر
ثالث اقصای هند ده بر شهر در خسروانی بو ایکی معنایی نظم ایلدی
مص تا چون بهار کنک شد از روی نو جهان ، دو چشم خسروانی
دور ود کنک شد ، رابع جزیره معناسنه در عنصری بیورر مص
هماندم سپاه اندر آمد تبنک ، سپه همچو دریا و دریا چو کنک
کذا فی مجمع الفرس خامس عوجاج وخم معناسنه در نته که شمس
فخری بیورر مص اکر جلال تو از چرخ متکا سازد ، زبار قدر تو در
خط محور افتد کنک مع اللام کیل کسر ایله بر طائفه معروفه در
جمعی کیلاندر ولایتلرینه دخی کیل وکیلان دینور معربی جیل و
جیلاندر ابو سیرانده اولور سبر کیلی دینور مص سپرهای کیلی
بر پیش اندرون ، همه از جکر سان بجوشید خون ، بهادر و شجاع
معناسنه ده کلور مص ورا کفت امروز تو کیل نیست ، هماننده
دست تو سیل نیست وله همان پهلو پارس وکوچ و بلوچ ، زکیلان
جنک وکوه سروج مع المیم کادم صغر قوبروغی شکلنده تو جدل

اولان بوردر که عربیده بوق ونفیر دینور مت سپیده چو زد دار
رو بتبیره خم • خروش آمد از نالهٔ گاو دم کرم ضم ایله حزن واندوه
وانقباض قلبدر بت زچنگال شیران همه دشت غرم • دریده
بر ودل پر از داغ وکرم وله سراسر سپه را همه کرد کرم • بسی کرم
تیمار لشکر بخورد مع النون کشن فتح کاف وسکون شین معجمه ایله
کاف عربیله ده درویدر بسیار وفراوان معناسنه در مت
اکر کشن کرد د مرا دستگاه • بفر و بنام جهاندار شاه • فتح شین
ذکر لغتدر مت کنون تا بیاید در جنگ پیش • ازان کشن و
زرمگاه کشن • کسر شین ذکر لغتدر مت بنزدیک رود یکه
سنکش کشن • زبان بدید اندرو پیسه کمن کردون فلک وفلکی که
عربده دخی دینور بت یکی نفر کردون چو بین بساخت • بکرد اندرش
تیغ و زوبین بساخت کرازان ضم ایله کرازیدندن صیغهٔ مبالغه در
خرامان معناسنه مت کرازان کرازان نه آکاه ازین • که بزان
نهادست بر بور زین کزین ضم ایله کزیده ومنتخب معناسنه در
کزیدندن مأخوذدر مت سپه ور پیاده ده و دو هزار • کزین
کرد شاه از در کارزار کلان ضم ایله جمع کل در شدد ذا الف
ونون ایله جمع اولندی بت بنالد همی بلبل از شاخ سرو • ودراج
زیر کلان باندرو کردکان کاف تازی ذکر قارسیدر طوتو وریمع
معناسنه در مت جراجان ودل زیر فرمان تست • روانم همیشه
کرد کان تست • یالکوز کرد دخی دینور اصلده کرد کردیدن لفظندن
اسم مصدر در • اینانمق واطمنان معناسنه کرزن علی وزن جعفر
پادشاهلرک دیبادن تم تاجیده جواهر ایله طوقنمشدر دیوانده صلوله
تختا وزرینه اوتوردقده احیانا باشنه کیرلر مت بیاد بخت کرزن

چو

چو بنشست شاه • به پیش ایستاده نسبی داد خواه کوزن فتح
کاف وواو وسکون زاء معجمه ایله کاو کوهیدر که ترکیده صغن
کیکی و عربیده ایل دینور بت شکارش یکه در کوزنان بدی •
بر شیر باکرز تنها بدی کرکان ضم ایله جمع کرک بر مشهور شهردر
جرجان معربیدر وقیل بر بیابان اسمیدر مت ز کرکان بباید
سوی راه بست • براثر نک رخساره ودل درشت کرایدن
کسر ایله قصد واهنک ایلمک معناسنه در مت همی بر کراید سپاه
ترا • همان تخت وکنج نیاه ترا • وچورمک ودوندرمک معناسنه
دخی کلور مت عنان برکرایید وآمد چو شیر • باورد که رفت کرد دلیر •
وتجربه وامتحان ایلمک معناسنه ده کلور مت یکی را بشمشیر زد بر دو
نیم • دو دشمنش تراز و بد و کور سیم وله کراینده هر چند جست و سعید •
بنیک جز بکو کرا نیز بنود • وصالمق ومیل ایلمک معناسنه ده کلور
کرویدن کسر کاف وفتح را ایله اینانمق وتصدیق معناسنه در •
تو خواهی که هر کس که این بشنود • بدین چرب کفتار تو بگرود وله
تو از پهلوی خویش بشنیده • بکفتار ایشان بگرویده کزاییدن
فتح کاف وزاء عربیله ضرر ایتمک وزیان ایرشدرمک معناسنه در
مت بهر کار رو پیشه کن راستی • چو خواهی که نکزایدت کاستی وله
چو سودابه اورا فریبنده کرد • تو گفتی که زهر کزاینده کرد کاشتن
دوندرمک وچورمک معناسنه در مت بجانه نهانش همی داشتم
از و پشت هرگز نه برگاشتم کسستن ضم کاف وکسر سین اول ایله
اوزمک وقوپرمق معناسنه در مت پس از بستگان ابر خرقت
که مر سر ز تنشان بخواهم کسست کساویدن ضم ایله نوش ایلمک
واجمک معناسنه در اهالی شرب ایله وغم ایله مستعملدر آب ایله

وغیری ایله مستعمل دکلدر بیت کنون مرکبایم که تا نیم شب * بیا و برزان
کش بیم لب ولـه خسروانی بجام بلور * که زنده را داد با فروزور
کران کسر ایله بهالی و غالی معناسنه در ثقیل واغر معناسنه کلور بیت
براور دکرز کرانرا بکفت * سپه ماند از کار او در شکفت کرکین
ضم ایله رستم اقراننده بر سپهسالار ایدی رمیلاد و بدری اسمیدر بیت
ببارید کرکین میلاد دست * بدان راه رفتن میانرا ببست کل
زریون ضم کاف وسکون لام وتشدید را ایله توران زمینده
بر جایک اسمیدر که کنارنده التون رنکنده چچکلر بتیک ایله بو اسم ایله مسمی
اولدی بیت در فتنش کرفته بجنک اندرون * بشد تا لب کل زریون
مع الواو کاو صغر معناسنه اسم جنس در ارکک و دیشی یه واهلی یه و وحشیسنه
وصوصغرینه اطلاق اولنور تمییز قصد اولنسه کاو نر و ماده کاو دشتی
کاو میش دینور فریدون طفل ایکن سودی ایله پرورده اولدوغی کاو
صوصغری ایدی بیت یکی کاو کش نام پرمایه بود * زکاوان ورا برترین
پایه بود * ومنازل شمسده دخی بر برج در برج ثور معناسنه بیت
چو خورشید بر سرزد از برج کاو * زهامون برامد خروش چکاو *
وکاو شکلنده بر صراحی معناسنه ده کلور نته که سلمان بیورر بیت
مر اندر کاو زر چون زهره در ثور * قدح چون انجم سیاره در دور *
کو فتحله چوقور ومغاک معناسنه در کیو کسر ایله کودرز صفاهانی
اوغلیدر و رستمک داماديدر و بیژن اندن حاصل اولدی مشهور
دلیرانه جنکاوردر کیخسروی مالک توران زمینده والده سیله
قاچوب کیکاوسه کتوردی بیت بدو کفت کان پور کودرز کیو * که خوانند
شاهان وراکیو نیو * زکودرز زیان بر همه مهترست * از ایران سپه
بر دو بهره سرست مع الهاء کاه درت معناسی واردر برتر زمان ایله

مکان آراسته ظرف منزلکدر * ثانی تخت ومسند معناسنه در بیت
بیارزد از بهر تو شاه را * بماند افسر و کنج و هم کاه را * ثالث قوجیلر
یوتیه سیدر که ایچنده کومش والتون اریدوب غل وغشندن پاک
ایدرلر بیت چنانم ترا ایک اندیشه خواه * که سیم بهره برآید زکاه
رابع لغت دریابارده قطب فلک معناسنه در خاقانی بیورر بیت
شمشیر اوست کاه ظفر زان بچرخ کوید * کالا بنات نعش تو هم
بستری ندارم * یعنی ممدوحک شمشیری قطب ظفردرکه فتح ونصرت
انک قلیجنه دائردر وظفر چرخه خطاب ایدر دیرکه بکا مشابه
ومساوی بو قدر الاسنک بنات نعشک نته بنات نعش قطب ایله
دائردر بن دخی ممدوحک شمشیرینه دائرم کذا فی شرح جوانه کرازنده
خرامنده معناسنه در کرازیدندن اسم فاعلدر تبختر وصالنمق معناسنه
بیت کرازنده از پیش و رهبر زپس * جهنده رهان وکریزنده
رس کـه کاهدن مخففدر بونبنده تخت معناسنه در بیت ترا
دشمن آمد بکه برنشست * یکی کرزه کاو بیکر بدست کواژه فتح کاف
وزاء فارسی ایله طعنه واستهزا معناسنه در بیت کواژه بسی بشنود
بافسوس * نه مرد ودرفشی وکوپال وکوس ولـه زنام سپید کوه
نغره بجاست * اهی مغز کیواز کواژه بکاست * کواژها هز دخی
لغتدر * نته که شمس فخری بیورر بیت کند طبع او بحر را سرزنش * زند
جود او در معادن کواژ کرکینه فتح کاف اول ایله اوپوزلو دیمکدر
کراوپوز علتی در بیت تو مار زندری را بکس نشمری * که کرکینه سک
به زمار زندری کوراب ضم ایله چورق یرده که ایراقدن صو کبی کورینور
سراب معناسنه بیت بکوراب اندر نهاد ندروی * اهرامد آسیمه
پوی پوی * کوراب ها سز دخی دینور نته که میر خسرو بیورر بیت فریبت

کمز از جور وستم بیت • که چاه کور از کوراب کم بیت کله فتح کاف
ونشدید وتخفیف لام ایله سوری وقطیع معناسنه در مـ از اسبان
بهرجا که بودش یله • بطوس سپهبد سپردان کله کرده گاه ضم ایله بوش
بوکر تهیگاه معناسنه در کرده بوکرکه در مـ چنان زد بران کرده
گاهش شبان • که از خنگ جنگی برون شد سنان کردکه حذف الف
ایله اول معنایه در مـ بکردان بفرمود تا همچنین • ببستند برکردکه
بندکین گوینده سویلیجی وخواننده معناسنه در مجاز السان معناسنه در
کلور مـ اگر شاه فرمان دهد بنده را • که بگشایم از بند گوینده را •
گرازه ضم ایله بر پهلوان آدیدر مـ زنخم گرازه صد وپنج کرد • نگهبان
اورا هم اورا سپرد گرزه ضم ایله اوج معناسی واردر بری گرز معناسنه در
که قدیمده بر نوع سلاحدر ایری یوموق باشی کبی آغزسنه در مـ
همی بر خروشید چون پیل مست • بگرزه گاو پیکر بدست • ثانی بیوک
ایلاندر که باشی یصیدر میرخسرو بیوردر مـ نزبی حبابست آن کاسه که
دارد آسمان • نزبی حلوات آن کفچه که دارد گرزه مار • ثالث آلت
رجل قضیب معناسنه در نته که لبیبی بیوردر مـ گرسپر شدی زخم تبا
در خور زنت • زیرا که ندارم از صنم گرزه سست گونه ایکی معناسی
واردر بری لون ورنکدر مـ چال گونه آب را تیره دید •
پرستنده را دیدگان خیره دید • لون وجه وبشره یه ده اطلاق
اولنور نته که نظامی بیوردر مـ سپاه اهیچکس را ندیده تیره راه •
که گونه زرد کرد وعمر کوتاه • ثانی هدهد توشی معناسنه در کذا فی اداة
الفضلا گرمابه فتحه ایله حمام معناسنه در مـ وزانجا ابا جاکرو
بارچند • بگرمابه شد باتن دردمند کمانه ضم ایله کمان وطنی معناسنه در
مـ تو دلرا بجز شادمانه مدار • روانرا به بند کمانه مدار مع الیاء کیا

گیاه

گیاه ونبت معناسنه در حذف آخردخی جایزدر مـ سپرشان
بر اسبان جنگی بپای • چراگاه اسبان بروبس گیای گرامی بالکسر
وقیل بالضم عزیز ومحترم معناسنه در لفظ عربی دکلدر مـ کنون
شاه مارا گرامی کند • بدین خواهش امروز نامی کند گوانجی ضم ایله دوغر
عزیز ومحترم معناسنه در چغتای لغتیندر مـ بدرگاه شاهت هیابخر
منم • که در شهر ایران گوانجی منم گردی ضم ایله دلیری وشجاعتدر
آخرنده کی یا مصدریه در مـ چو برگشت ازو باشوش بگفت • که
گردی ومردی نشاید نهفت گیی ضم ایله دفع ایدوب یوللمق وباشدرمق
معناسنه اسم مصدردر اصلی گیلدر آخرندن لام حذف
اولنمشدر مـ گیی گردش وخود براه ایستاد • سپاه وسپهبد
بدین کار شاد گوی طوبدر که چوگان ایله اولور مـ چو میدان سرآید
تبابید روی • بدیشان سپارید یک دست گوی باب اللام
مع الباء لهراسب رابع سلاطین کیانیاندر ابن آروند ابن کی پشین
ابن کیقباد در کیخسرو که اولادی اولمغله سلطنتی حال حیاتنده
انکا ویردی کیقباده وارنجه بابالری نامدار وپادشاه اولمغله خلقه
پادشاه اولمسی غریب کلدی مـ همه هرکسی در شگفتی بماند • که لهراسب
شاه بایست خواند • بوزیگرمی سال سلطنتدن صکره حکومتی اوغلی
گشتاسبه تفویض ایدوب بلخده عبادت ایچون اقامت ایلدی پادشاه
توران زمین ارجاسب بلخه ایلغار ایدوب لهراسبی قتل ایلیوب
قزلرینی اسیر ایلدی مع الثاء لخت اوج معناسی واردر بریکی بر نوع
چومقدر باشی دمر ایله قابلو اولوب دیشلری واردر • خود رو
زرهی پاره پاره ایدر • ثانی پاره معناسنه در مـ بزیر اندرون
کشته چون کوه سخت • سرتیغ ایشان کند کوه لخت لخته پاره

حسروانی بیورر رح یازنده شب کزغم اوزانکه درستست ۰ ازسنکدلی
جامه کند لخته و پاره ۰ ثالث برزو اندک معناسنه در رح دبیر خردمندرا
پیش خواند ۰ وزان چاره وجنك لخز براند وله کای فرگیتی یکی لخت
نیز ۰ نهانی بدارای بدخشان بشیر لت اصلی لخت در بونك دخی اوج
معناسی وار در بری مذکور چوبق معناسنه در رح لت برسر نوک زد
بپیچ کرد ۰ سر دشت افتاد برخاک زرد ۰ لت خوردن کوتك یمك
معناسنه اندن ماخوذ در نته که سعدی بیورر بیت در شهوت نفس
کافر بنید ۰ اگر عاشقی لت خور و سرمبند ۰ لت زدن اورمق ودوکمك
معناسنه در نته که لطیفی بیورر رح لوت نادان لت است کز منت
میزند طبع نازکت رالت ۰ لوت لقمهٔ بزرک معناسنه در لوتی اکول
معناسنه در واکل منسوبدر عجباره لوتی عبد البطن بیکاره وقلاش
وعیاره واوباشه اطلاقی مشهوردر بسحاق اطعمه بیورر رح هرکه
روز بره تنها خورد ۰ در بساط لوت خواران مرد نیست ۰ اوحدی
دخی جام جنده بیورر رح چون لئیمان مباش لوت پرست ۰ کاسه انعده
کرده کفچه زدست ۰ ثانی پاره معناسنه در لت در قابو فتاد مصراع
معناسنه بوندن ماخوذ در ۰ لت لت پاره پاره دیمکدر نته که شمس
فخری بیورر رح بخرمه خرمه دهد جامه کنج کنج طلا ۰ به بدره بدره دهد
وقت جود بالت لت ۰ ثالث برزو اندک معناسنه در مع الجیم لنج فتح
لام وسکون نون ایله لنجیدن دن فعل امر واسم مصدر در صلنمق و
تبختر معناسنه در اکثر اجوده اولور رح کنون ماهیان اندر آمد بلنج
که تا تو همی رزم جویی برنج ۰ لنجه دخی دینور نته که لبیبی بیورر رح آن
یکی را لنجه وخفتن ۰ وان یکی را لنجه ورفتار ۰ لنجیدن طشره چیقمق
معناسنه ده کلور نته که طیان دیمشدر رح کسی را کو بکیرد درد قولنج ۰

بکافش

بکافش پشت وزو سر کین برون لنج ۰ لنج ضم لام ایله آورد معناسنه در
که عبیده شدق دینور کرک طشره یوزی اولسون نته که شمس فخری بیورر
رح که جو تشنه بروز کرم در آب ۰ همه در فرون نهند لنج و فرنج
فرنج ضم فا وراء ایله اغز چوره سی معناسنه در کرک ایچ یوزی اولسون
نته که سنائی بیورر رح هم لنج پر ازباد ازین کوس آن کوس ۰ در خلعت
تو نزد همه شکر سرای ۰ لبیبی دخی بیورر رح نه همه کار تو دانی نه همه
زور تراست ۰ لنج بر باد مکن بیش وکنف بر مغزار لوج ایران زمین
بر ولایتک اسمیدر کاف وجیم فارسی ایله ده مرویدر نته که ذکر اولنور
ساغر واحول معناسنه ده کلور نته که شمس فخری بیورر رح هرکه
در ملک بشاهیش نه یکتا جنید ۰ بود از کور اول بدنکر لوج و بلوج
بلوج ترکدن بر قومدر قلت عقل وحماقت ایله مشهوردر و جیم
فارسی ایله چرچیلاق معناسنه در واوی حذف ایدوب لچ دخی
دیرلر مع الجیم الفارسی لفچ فتح لام ایله ایکی معناسی وار در بری
قالك طوداقدر که دوه طوداغی کبی ویر کمسه که غضبه کلسه لفج را
فرو هشت دینور رح خروشان زکابل همی رفت زال ۰ فروهشته
لفج و براورده بال ۰ ثانی پارهٔ کوشت بی استخوان معناسنه در
نظامی بیورر رح بیاورد خوان زیرک و هوشمند ۰ بران لفجهای
سر کوسفند ۰ لفچه دخی دینور بینه نظامی بیورر رح سر و لفچها را
چو آرد به بند ۰ خورد چون سر و لفچه کوسفند مع الخاء لاخ سنکلاخ
و دیولاخ دینور یعنی اول یر کانده سنك چوق اوله و دیو چوق
اوله مع الدال لکد فتح لام و کاف فارسی ایله دپمه معناسنه در کرا یاغ
ایله اورمقدر لچ فتح لام ایله دخی بو معنایه در نته که شمس فخری بیورر
رح کر کنبه کند ز روی انجم و افلاک ۰ برهم شکند طارم افلاک

یك لچ مع الراء لنكر كمی دمری در مجازا هرنسنه نك اغرلغنه ده اطلاق
اولنور خانقاه وتكیه معناسنه ده كلور اوحدی جام جمده بیورر مص
هر یك اوازه در فكنده بشهر جسته ازكودكان زیبا بهر كه در لنكر
كنا داخی انكه چون او جهان نژاد سخی سفره ونعمت است وشرب و
قند سركذشت وسماع وصحبت وپند وله در لنكر نهاده باز فراخ
كرده ریش درازرا بدو شاخ یا قردن بیوك صخنره لنكری
دیدكلری اكا منسوبدر تكیه صخنر دیكدر مع الشین المعجمه لوش كچ دیمك معناسنه در
مص زلو تشنیر دهانش سخن راشت راین زد تمس مرا اكه دره اهمال
مع الكاف لاك ایكی معناسی واردر برنجی هنددن كلور بر نوع قزل
بویه صمغدر لك دخی دینور مرد كبیر براونك صمغیدر وبر قولده اول
نبات وزرینه یاغر ابریشم وپشم وغیره قزل بویا نور وقلچ وبچاق
دسته سنی انكله محكم اولور مص امیكفت وپیچیده بر خشك خاك
زخون تنش خاك احمر نك لاك ثانی كمنه دركا اچنده دقیق عجین
اولور وثیاب غسل اولنور وبلیچق طاشنور بسجاق اطعمه بیورر مص
مالشم دادند درلاك فلك شد مكس زان سر خوانم ملك لاكی
بشت قیلوغه در لك فتحله بوده فرا ایكی معناسی واردر برنجی احمق معناسنه در
مص چو بینی تو خسرو بشنو از سپاه لكی را زخود دور كن نزد شاه
بونده ضم لام ده لغتدر نته كه شمس فخری بیورر مص كجا زبندكی ظل حق
شدی مأیوس اكر بودی انكور بخت ابله ولك سعادت و
شرف بندكی حضرت او خشك كسر كه بیاید هزار بار خشك یك ولك
فتح با فارسی ایله رعنالق وبه هزلك معناسنه در نته كه شمس فخری
بیورر مص جهان چو خاك درلست عرصه ملكت چرا انكو هدعغاش
بهامت بك ولك لك وتك تقدیم لام ایله ایكی معناسی واردر برنجی

متاع

متاع البیت معناسنه درنته كه لطیفی بیورر مص چو خواهر كه برآید فتحات
منع لك وبك مكن ز جارت ثانی یلمك وبیورمك نك وبوی
معناسنه در نته كه رودكی بیورر مص ای لك از ناز خواهر و نعمت
كرد درگاه او مكن لك وپك عسجدی دخی بیورر مص عسجدی
نام او تو نیز میر چكنز جزره كرد او لك وپك ثالث لاكدن مخفف
مذكور قزل بویه معناسنه در السنه عوامده ضم لام ایله مشهوردر
شمس فخری بیورر مص نهاد تخت شهر تاج فخر بر تارك زری مقدم
این زبده نجوم فلك هزار سال بماناد ظل تو كر شود بجای تو
متمكن چو پای تیغ از لك لك كاف فارسی ایله نبد ورنج معناسنه در
خاقانی بیورر بیت با نظم ونثر خاطر خاقانی طبع كشا جم از درلك
باشد با سنبلی كه آهوی چین خاید عطر بلنك مشك چه یك
باشد لنبك ضم لام وسكون نون وفتح با عربیه بر سقا اسمیدر كه
بهرام كورا كا براهام یهودی مالنی ویردی لنك كسر لام وسكون
نون وكاف فارسی ایله ساق وبالدر معناسنه در مص یكی مادیان
تیز بكذشت خنك برش چون بر شیر وكوتاه لنك مع الالام لال
دلسز وابكم معناسنه در وبر نوع مشهور جوهر قیمتی معناسنه ده
كلور لعل انك معربیدر عنصری بیورر مص دولب چو نار كفیده دو
برك سوسن سرخ دو رخ چو نار شكفته دو برك لاله لال مع المیم
لالم فتح لام ایله لالال معناسنه در مص نه از لشكر ما كسی كم شدست
نه این كشور از خون لالم شدست مع النون لاون فتح واو ایله
توران زمین حد برمكان اسمیدر طوس نودر ایله افراسیاب بینده
بر عظیم جنك اولدی كودرز ترك اكثرا اولادی انده قتل اولندی
واكا جنك پشن دخی دیرلر نته كه ذكر اولندی مص بلا دون مرا

دیده روز جنگ . باورد با تیغ هندی بجنگ لوسیدن یلدقلمق
واظهار عجز ایلمک معناسنه در مص بلوسید واندر زمین اوفتاد .
بدان چاپلوس رول کیوشاد لکن معروف و بر نوع شمعدر که اسفلی
دیوارلی لگن در مص شمع بود همراه با تهتهن . پرستارکی چند و
شمع و لگن . و مستقل واتشدان معناسنه ده کلور نته که شمس فخری
بیورر مص مخالفش شب و روز کشته وسوزان . چو شمع شد بر آتش
بند گشته لگن . چهارپای بزنجیر حادثات کشان . همیشه سینه
بر آتش بود بجای لگن مع الهاء لابه یلوارمق و خضوع معناسنه
لابیدن اسم مصدر در مص چو دانست رستم که لابه کاره نیاید همی
بپیش اسفندیار لنجه فتح لام ایله صالنش و خرامیدن معناسنه اسم
مصدر در لنج ده شرح اولندی مص بیاید نزدیک شه لنجه دار .
دو گیسو فروهشته گل در کنار لتره فتح لام و سکون تا قرشت ایله
پارچه و پاره معناسنه در مص بدو لتره کردان زره را بتیغ . ز زخمش
اهرمن جست راه گریغ لانه یوه و آشیانه معناسنه در . کاهل و بیکار
معناسنه ده کلور نته که شمس فخری بیورر مص سردار نام اونک
آید . از آنکه سخت ابلهست و بس لانه مع الیاء لای دردی و تفل
معناسنه در و قره بالچق معناسنه ده کلور که عربیده حمأ دینور اوج
معناسی واردر بر آتات معناسنه تیابده یک لایی دولایی
دینور کمال اسمعیل بیورر مص زارزوی لقای تو مردم چشم . همی
بترد بر خویش هفت لا پرده . ثانی والهٔ و دیدکلری انجه لطیف
قماش معناسنه در نته که اسفرنکی بیورر مص پیراهنی که داشت
زمانه زلای شب . از انجنک حادثه کرک سحر دید . بوکا لاد
دخی دینور اخر دال ایله نته که کمال اسمعیل بیورر مص تن و اندام

یاسمن

یاسمن و سمن . بس لطیفست در غلاله لاذ . معربی دخی بو لفظ در .
نته که ابن الفارض بیورر مص اربت لطافته علی نشر الصبا .
واب تراقته النقص لاذا . دیوار قورینه دخی لاد دینور که عربیده
مدماک دینور . بنلاد اساس و تمل معناسنه در فرالاوی بیورر
مص لاد را بر بنای محکم نه . که نکهدار لاد و بنلاد ست . ثالث لابد که
امرو صفت در لابیدن ایت اورکه در مجازاً مالا یعنی و هرزه سویلمک
معناسنه در تاج بهاء بیورر مص چند باشی چون بتیره هرزه لای .
اهجوی در پرده و اهسته لای باب المیم مع الالف مانا مانستن
ماخوذ در مقام ظن و تخمین ده بکزر معناسنه که عربیده فعل مستقبل
ایله تعبیر اولنور بیشبه دینور همانا دخی دینور فرق بودر که همانا
تخفیف قریبدر شمس فخری بیورر مص از قاف تا بقاف ماه نور
حکم کردد . ماناکه کرد ابد و ان نزدیک شد همانا . ماناک زیاده
کافله لغتدر نته که خاقانی بیورر مص زنک سهی لاله ماناک .
اندر دل مشتری است کیوان مرغوا ضم غین معجمه ایله برامز فالدر مص
دکر کونه شد کار شاه و تخت . مرا مرغوا کشت بیدار بخت . فال
حسن و جیده مروا دینور نته که عنصری بیورر مص لب بخت فیروز را
خنده . مرا نیز مروای فرخنده . و مطلق فال شکون دینور ضم
شین و کاف فارسی ایله فال المق معناسنه ده کلور که طیورک و
حیوانانک اوازندن و تردندن اخذ اولنور عربیده بوکا جرد
دینور نته که شاپور بیورر مص از ره جور روزکارم . از دل
چون مینی شکون جست وله رباعی دل لذت مرز جام خون میکیرد
ناکام خویش را شکون میکیرد . یک لحظه هلالش از کرفتار نیست
کردر و کذار دش جنون میکیرد مع الباء مهراب پادشاه کابل که

قرن زال فسکوهیده سپید مص بروان رفت مهراب کابل خدای • سوی
خانهٔ زال زابل خدای مع الحاء المهملة خریج خراج اماسی لفظ عبیدر لطیفه و
فوراطه معناسنه در مص کشانی بدو کفت کوبیت سلیح • نه بنیم اهی
جز فسوس و خریج مع الخاء المعجمة مخ ضم ایله اغکم درکه سرکش طواره
اوربلور و انکله یواش ولور مص مخی برسر اسب سرکش نهاده • جهان
افرین را بسر کرد باره • و فتح میم ایله مخیدن دن فعل امردر • یاتشمق و
دیرنمک معناسنه درننه که شاه ناصر خسرو بیورر مص دانش امورد
چونا دان به لیس میر مخ • چو دانا شوی انکه دکران بر تو مخند منج اکسر
وقارق معناسنه در مص زنعل نوندان پولاد منج • زمین را جنبش
برافتاد منج • دانچه و درهم و دینار سکه سی معناسنه ده کلور مص
ازان پس دکر کرد منج درم • همان منج دینار و هر شیء وکم مع الدال
مردکرد کسر دال و فتح کاف فارسی ایله تورز آری دیمکدر بمبارز و
شجاعدن کنایه در مص بدان دز درون بد یکی مردکرد • که سالار شان
بعد بادا رو رد مرد مرد ایکی میم فتحی ایله هرجانبدن ریزان و هر طرفدن
آقه آقه دیمکدر شرل شرل معناسنه مص بافسون یکی لشت پر آب
کرد • فرو ریخت بر تارکش مرد مرد مند اداة توصیفدر اسماء اخره
لاحق اولور عبیده ذو معناسنه در نیازمند و حاجتمند کبی یارمند
اصلی یاری مند در ذو اعانه معناسنه مص کراکنون که یزدان بود
یارمند • بکردد ببایست چرخ بلند کشتمند ذو زرع و ارض ذات
زراعه معناسنه در مص هم اندر فرش کشتمند و کیاست • درخت
برومند و هم اسیاست مستمند ضم میم و سکون تا ایله متاذی و ذو شکایه
معناسنه در مص چه جوبا ازین تیره خاک نژند • که هم باز کردانت
مستمند • مست ضم ایله شکایت و ظلامه معناسنه در ننه که اسدی

بیورر

بیورر مص کز و مرک را کشت چنکال سست • شد از دست او پنس
یزدان بمست • ضرورت شعرده زیاده یا ایله مستی دخی بیورننه که
لبیبی بیورر مص باده خور و مستی کن مستی چکنی از غم • زیرا که بود
مستی بهتر ز غم مستی مع الذال المعجمة مرو رود خراسانده بر ایرماق
کنارنده مشهور شهردر مص سوی طالقان امد و مرورود • جهان
پر شد از نالهٔ نای و رود • و مرو شاهجان بودخی خراسانده بر عظیم
شهردر ایکیسنک ما بیننده مسافت قرق فرسخدر لکن مرو شاهجان
اندن اعظمدر • خراسانک درت کرسی شهرلری واردر برکی بلخ
و برکی هراه و برکی نیشابور و برکی مرو شاهجان در بو مستقر سریر
پادشاه ایدی بونی اسکندر ذو القرنین بنا ایلدی اول نسبت
اولیجق مروروذی و مروزی دخی دینور زیاده را ایله و مرو شاهجانه
نسبت اولیجق اکر منسوب انسان ایسه مروی دینور • و اکر
غیر انسان ایسه مروزی دینور کذا فی وفیات الاعیان لابن خلکان
مرداد ضم میم ایله فرس قدیمده خامس شهورسنه در و تاریخ جلالیده
شهور صیفدر تموز معناسنه مص ز مرداد کام توانید دهاد •
همیشه ترا بخت آباد باد • و هر آیک یدنجی یومنه مرداد دینور سعد
سعد بیورر مص روز مرداد مژده داد بدان • که جهان شد بطبع
باز جوان مخید مخیدندن فعل ماضیدر یاتشدی و صارلدی معناسنه
مص چو شد مست از می سوی او دوید • برهنه در اندام او در
مخید مؤید ضم میم و فتح باء موحده ایله دانشمند و عالم فاضل معناسنه در
اصلده مجوسده اولو دانشمند در که مسائل مشکله یه جواب
ویروب اندن نقل و روایت اولنه مجتهد کبی مص چه خوش کفت
ان مؤید پیشین رو • که هرکز نکردد کهن کشته نو مع الراء مار دوده

یولارمر مهار معناسنه در مص برفتند وصند وقهارا به لشت ؛
کشیدند وماها را شتر بمشت مهر بش معناسی وار در برئی آفتاب
معناسنه در، ثانی آتشکده اسمیدر مص چو آذرگشسب وچو خرّاد و
مهر، فروزان چو بهرام وناهید ومهر، ثالث شفقت ومحبت در،
رابع قدیمده سابع شهورسنه در، وتاریخ جلالیده اول شهور
خریفدر مص همه مهر و آذر خجسته بواد درهر بدی بر تو بسته بواد
مهربانی خریف فصلنده طبوسا ولان شیادر اصلی مهرابانی در اوج
کلمه دن مرکبدر برئی مهردر که خریفک ابتدا آییدر وبری آبان درکه
خریفک ایکنجی آییدر وبری یا نسبتدر محبت معناسنه اولور
یا مصدریه اولور سعدی توریه طریقیله بیورر مص سعدیرا رجامه
بروزی قباکند، یک مهربانی از تو بسالی نیافته، سلمان دخی بیورر
مص از مهر تو دریده قمر مهربانی، لان جامه از اشعه انوار معلم است
خامس هر ایک اون التنجی یومیدر مسعود سعد بیورر مص روز مهر وماه
جشن فرخ مهرگان، مهر بفزای نگار مهرچهر مهربان، مهرگان دخی
اول یوم مذکورک اسمیدر معرّبی مهرجاندر اول کونده فریدون ضحاکه
ظفر بولوب کوه دماوندده حبس ایتمه سی واقع اولمغین فرس
جاهلیتده اول کونی وما بعدنده اولان بش کونی دخی بایرام ایدرلر
التنجی کونی رام روز دیمکله مشهور ایدی، وعربیده مهرجان کبیر دینور
کذا فی کتاب التفهیم فی صناعة التنجیم لابی الریحان البیرونی مهر ایله
گاندن مرکبدر گان نسبت مغطیه افاده ایدر براوات نسبتدر
خدایگان کبی مر حساب وشمار معناسنه در مص یکی هدیه ارای
بسیار زر، زر دینار و اسب وکلاه وکمر مرغزار فتح میم وسکون
غین ایله اوتلو یردرکه چایر وچمن اوله لفظ عربی وفارسیدن مرکبدر

مرغ

مرغ عربیدر قاموسده دینلدر که المرغ الروضة او الکثیرة النبات
کالمرغه مص چو بیش آیدت گاه بار توام، بگاه چرا مرغزار توام
مغفر کسر میم ایله لفظ عربیدر تولغه التنده کی نسنه در که باش
تولغه دن آزرده اولمسون ایچون کیررلر مجازاً تولغه وخود معناسنه ده
کلور مص بینداورا فکند اندر برش، یکی مغفر خسروی برسرش
منوچهر سابع سلاطین پیشدادیاندر بر قولده ایرجک قزی
اوغلیدر پدرینک اسمی پیشخوردر وبر قولده فریدون اوغلینک
اوغلیدر بو قول ایله میشخور فریدون اوغلی اولور یوز یگرمی سال
پادشاه اولدی مزدور ضم میم ایله مزد ایله وردن مرکبدر اجرت
ایله ایش وخدمت ایدن کیمسنه در خدمتکار وتابع کبی مص
زنو تنبل وجادوی دوکشت، روانت بردیو مزدور گشت،
مع الزاء المعجمه مرز فتح میم ایله سرحد مملکتدرکه عربیده تخوم دینور
مص همه کابلستان ودریای هند، بدو داد تا مرز دریای سند،
اصل معناسی تارله واکلمش یردر مص درختان بسیار بنشت و
ورز، ندیدست مردم از آنگونه مرز، وضم میم ایله سوراخ کون
معناسنه در جمله حیواناتده استعمال اولنور انوری بیورر مص
ای مرز ترا دریده مردی، زان مرد بتو رسیده دردی، ملّا رومی
دخی بیورر مص چند گوید زخمهای کرزشان، بر سر هر ژاژ خا رو
مرزشان مع السین مکیس مدارات ومحابا معناسنه در مص
نشانه نهادند بر اسپریس، سیاوش نکرد ایچ با کس مکیس
مع الشین المعجمه منش فتح میم وکسر نون ایله علو همت وطبع معناسنه در
مص چنین دان که یزدان نیکی دهش، چنین است وزین برگذر دل
منش مص بیاموخت فرهنگ وشد پر منش، بباید ز آزاد او

سرزنش مولش اسم مصدردر کلمه ولبث معناسنه در مولیدن
مصدردر اکلنمک وبطؤ معناسنه در مث بدو گفت کاموس
گاین رای نیست • بدین مولش اندر مرا پای نیست مهرنوش
اسفندیارک اوغلیدر رستم برادری زواره انی قتل ایلدی مث
زنوش آذر کرد واز مهرنوش • بشوتن بیامد برش باخروش •
میش قیوندرکه عربیده ضأن دیرلر که اهلی اولسون گرک
وحشی اولسون بو بیتده وحشیدر مث بدین چشمه جای پی میش
بنشست • اهایی غرم ودشتی مرا خویش نیست مع الغین المعجمه مرغ
فتح میم ایله هندستانده بر شهردر مث زقنوج وازد بیرد مرغ وماش
برفتند چون باد لشکر زجای • وعربیده اوتلو یردر روضه معناسنه
که مرغزار ده شرح اولندی اسدی بیورر مث زمیغ روان چرخ
چون پرچرغ • پراوازرامشگر ازمرغ مرغ وله پراز مرغ رنگین همه
مرغزار • بدستان خروشنده هر مرغ زار وله چو آمد بیابان یکی
تازه دید • روان آب ومرغ خوش وتازه دید وله بدانسان که
بدبر بهم داده شد • که ازچوب وهر خاره درغی ببند • یله کرد
ازانسو که بد آب مرغ • ببست ازسوی دامن ریگ درغ • درغ فتح
دال وسکون را مهمله ایله بند آب معناسنه درکه صوی سد ایدرلر نته که
فردوسی بیورر مث دل بردمر اونزد مردم نشمرد • بگفتا که چه سود بست
چو درغ آب ببرد • اسدی دخی بیورر مث بگردش در از چوب
درغی ببند • چو بستی زرکش نباشد گزند • وضم میم ایله قوشدر
آفتاب وکونش معناسنه ده کلور وبو معنی عربیدر نظامی بیورر •
مث تو دو ای صبح زشب افروزی • روز را مرغ وفرغ را روزی •
مغ ضم ایله مجوس وآتش پرستدر مث چو شب زلف وبردشت پیش

کرفت

کرفت • هوا چون مغ آتش پرستش کرفت • فتحه ایله معناسی دخی واردر
بری چوقور یردرکه عمیق اوله وصوبی اولمیه مغاک معناسنه وبری
ظلام وتاریک شب معناسنه در بومعنی تاغدن مخففدر ملا روم
بیورر مث کو ببخشد هم بمیغ وهم بماغ • نور جان والله اعلم بالبلاغ •
ماغ بر سیاه رنک قوش معناسنه ده کلور که ترکیده قره باتق
دیدکلری صو قوشیدرکه صو ایچنه طالار بالق طوتر اسدی بیورر مث
بهر سو یکی ابدانه چون کلاب • شناور شده ماغ بر روی آب •
ولغت چغتاییده مذکور درکه ماغ بر کبوتر معناسنه درکه باشی و
قویروغی وقناتلری رنکی اوجی بر رنک اوله اکر سبز واکر آق
اکر سیاه اولسه سیاه ماغ دیرلر واکر آق ایسه سفید ماغ هر نه
رنک اولور ایسه انکله استعمال اولنور میر علی شیر سبعه سیاره ده
صفت شبده کونش طولنمق وصفنده دیمشدر مث جونکه خورشید
صندلی ماغی • اوچوب اچتی قانات تولون زاغی • تولون بردخی
طولنمق معناسنه در آی وکونش طولنمق کبی میغ بولت وابر معناسنه در
مث فروغ سر نیزه وتیر وتیغ • تابد چنان چون ستاره زمیغ مع
الالف مطرف ضم میم وفتح را ایله لفظ عربیدر اول قماشدرکه
کناری زنکی سایرینه مخالف اوله مث چو خورشید ازان چادر لاژ
ورد • یکی مطرفی کرد دیبا زرد مع الکاف مژدک ضم میم وسکون
زاء فارسی ایله نوشیروان پدری قباد عصرنده ادعاء نبوت
ایتمش بر کیمسه درکه جمله اشیا مباحدر دیمش قباد نبوتنه تصدیق
ایدوب اتباعنه خلقی جبر ایلدی نوشیروان انی جمله اتباعی ایله
قتل ایلدی مغاک فتح میم ایله چوقور معناسنه در مث سیاوش که
از فریدون پاک • چنین باره برکشید از مغاک • بونده تمام اساسی که

عبارتدر مجرک فتح میم وجیم فارسی وسکون را واخری کاف فارسی
ایله اجرتسز ایشدرکه سخره دینور مث مفرمای هیچ آدمی را مجرک
چنین کفت هارون مرا وزمرک مع اللام مول مولیدندن
فعل امردر اکلنمک وابطاء معناسنه مث تهمتن بدو کفت ایدر
مول برو تا زیان نابزتره طول واسم مصدر دخی کلور درنک
معناسنه مث چو با پهلوان کفت این داستان مکن مول وبازآ
اندر زمان واونیاش ومعشوق معناسنه ده‌ایم کلور نته که
ملای روم بیورر مث ان زنی میخواست تا با مول خود بر زند
در پیش شوی کول خود مل ضم ایله باده وشراب در میل ثلث فرسخدر
لفظ عربیدر مث شدیم آرزومند خاک سیاه بیک میل سرمه نیک
میل راه مع المیم مام والده ومادر معناسنه در مث تو ایرا نیازرا
زمام وبدر بهی وز تخت وزکنج وکهر میم فتحتین ایله توران زمینی
برطاغ اسمیدر کیخسرو برادری فرود اولدوغی قلعه شنک مقابلنده
اول قلعه نک اسمی کلاتدر مث همان به که سوی کلات وجرم
برانیم ومنزل کنیم آرمیم وله ببالا چو طوس ازمیم بنکریدی شدان کوه
برچشم او ناپدید مع النون ماندن وماندن اوج معناسی واردر
بری لغت خراسانده قومق ونهادن معناسنه در مث بیازرد
از بهر توشاه را بماند افسر وکنج وهم کاه را وله شوم تا بدان روی
دریای چین بدو مانم این مرز توران زمین ولغت غیر خراسانده
قالمق معناسنه در ثانی بکزمک ومشابهت معناسنه در مانستن
دخی بو معنایه در ثالث اویونده ولعبده مغلوب اولمق معناسنه در
نته که سنائی بیورر مث با همه خود نرد قبا باخته بسیار صد
دست فرون مانده ویکدست برده شمس فخری بیورر مث خرد شطرنج

دانش

دانش باخت باشاه ولی حال تخمین دست ماینده مان مصدر
مذکوردن فعل امردر بوبیده قال معناسنه در مث یکی ترک
بدنام اوبارمان اهی فتنه را کفت بیدار مان وآوبرق معناسنه
اسم دخی کلور خانمان معناسنه کاه بالکز خان دینور نته که ذکر
اولندی وکاه بالکز مان دینور مث که خرم بوامیمن ومان تو
بکیتی پراکنده فرمان تو وکاه ایکیسی جمع ایدوب خان ومان
وخانمان دینور مث نه خان ومان باید ابادتر ودل دوستان را
بتو شادتر وتعقیدمان اسباب خانه معناسنه در دکمیشدر
وضمیر متکلم مع الغیر معناسنه ده کلور حالت نصبیده بر فعلک
مفعولی اولمق اعتباری ایله مث که اوداد مان سروران
دستکاه ستایش مرا اورا که بتموبراه وحالت جرده
بر اسمه مضاف الیه اولمق اعتباری ایله اسدی بیورر مث
ره نیک بدکشته نخم ماست خرد کشته وتوشه مان راه راست
مولیدن اکلنمک وابطا معناسنه در مث کریزان زخاک اندر
آبی با آب بسی بر زمولیدن اندر شتاب وله بمولیم تا نزد خسرو
شوبند بدرکاه اولشکر نوسوند مویدن بکا واغلمق معناسنه در
مویان مصدر مذکوردن صیغهٔ مبالغه در مث لبشد هوش بوده شده
رویان او برار خون دل خورد مویان او مرزبان مرز ایله باندن
مرکبدر سرحد بکلربکیسیدر که حافظ ثغر اعدادر وصنو صقلا چیدر
میزبان فونوع صاحبیدر مضیاف معناسنه میز ایله باندن مرکبدر
میز قوتنوع ومهمان معناسنه در نته که شمس فخری بیورر مث
مکارم نعمت بام میزبان کرم بخوان جود توصاحبدلان وشاهان
میزه وسبز بدنده فعل امردخی کلور میزیدن ایشامک وبول ایتمک

معناسنه در نته که خسروی بیورر مص هرکرا بخت یار مند بود • کوشو
مرده را ز خاك انكيز • یا بکردار ببر به سر شیر چیره کرد و بکوشش اندر
میز میهن کسر میم ایله اداة الفضلا ده پسر و فرزند و خویش و
جای قوم و زاد و بوم یعنی مسقط راس اولان شهر معناسنه مذکور در
مص زبهر یکی بازکم بوده را • برانداختم میهن و دوده را ولی اکر
دورم از میهن و جای خویش • مرا یار ایزد بهر کار پیش • و خویش
خوی و مسکه یعنی تره یاغی معناسنه ده مذکور در ماهیان جمع ماه در
سالیان کبی الف و نون ایله شده و ذا جمع اولمشدر مص بر آمد برین
براهی ماهیان برنجی نه بستند هرگز میان مکیدن اممك معناسنه در که
عربیده مص دینور مص بمنقار از ان خستگی خون میکنند • و زو مشت
پیکان به بیرون کشیده مزیدن بودخ امك وصورمق معناسنه در مص
که من خار پوشند بجای حریر • مزد کوشت هنگام پستان شیر مکران
چین و ماچین ولایتنك اوته طرفنده بر شهر در که تختکاه پادشاهیدر
واول ولایت اسمی نیز در کسر نون و زاء عربیله مص زمین کوه تا کوه
لشکر گرفت • همه نیز و مکران سپه در گرفت مع الواو مینو کسر میم
وضم نون ایله ایکی معناسی وار در بری بهشت و جنت در مص چو مینو
بیارای شهر هراه • سپای و مکو هیچ چون و چراه • ثانی صرحه معناسنه در
نته که نظامی بیورر مص زبرجد بجزوار و مینو بجن • و رقهای زر در عبهای
یمن • بو کا مینا دخی دینور نته که شاعر دیمشدر مص دیده ز انصاف
چو بینا شود • در شهر دکرچه که مینا شود • مینا اول لاجوردی معناسنه
کلور که قویمجیلر کومش یوزنده نقش ایدرلر حالا سواد ایله مشهور در
منکو فتح میم وضم کاف ایله پادشاهلرک خاص اوده سی و خلوتخانه سی
معناسنه در مص منه اورا که نمی ازید رخواستار • چو زیبد بمنکوی مال

نثار

نثار • و خسرو پرویزك بر مشهور کوشکیدر اصلده بتخانه معناسنه در
نته که مسعود سعد بیورر مص بسته بنشیت کمر دو پیکر وار • بت مشکوی
لعبت کاشان میلاد بر سپهسالار ایرانیدر مص ز خویشان میلاد صد
نامدار • دلیر و سرافراز در کارزار • اصل معناسی شاکرد معناسنه در
میلاد شاکردانه معناسنه در نته که ابو الخطیر بیورر مص شیر کردون
ز هیبتش کاودست • اوستاد زمانش میلاد دست مع الهاء ماه اوج
معناسی وار در بری سبعه سیاره دن بر مشهور یلدزدر سماء
دنیاده در یدیسی بو بیتده مذکور در مص کواکب مه و تیر و ناهید
روان • چو خورشید و بهرام و برجیس و کیوان • اسامی عربیه سی دخی
بو ترتیب ایله بو بیتده مجموعدر مص قمرست و عطارد و زهره • شمس و
مریخ و مشتری و زحل • ماه سماء دنیا فلکنده اولور و عطارد ایکنجی
سماء فلکنده اولور • و بو نجلین تا زحله دك که یدنجی سماء فلکنده اولور
و زحل فلکنك ما فوقی فلك ثوابتدر که یلدزلری ثابتدر حرکت ایتمز
و اکا فلك البروج و منطقة البروج دخی دینور و فلك ثوابتك ما فوقی
فلك الافلاکدر که فلك اعظم و فلك اطلس دخی دینور انده هیچ
یلدز یوقدر انوری افلاك تسعه یه و نجوم سبعه یه اشارت ایتمشدر مص
پاسبان سرای قدر تواند • نه فلك چار طبع و هفت اختر • فارسیده
ماهك بر اسمی دخی مانگدر • و غیر مشهور در سکون نون واخری کاف
فارسی ایله در نته که شاعر دیمشدر مص نتابد بپیش مهر روی او مانگ
که از شش وانك حسن او ست یك دانك • و بر سبیل استعاره
سنجاغه باشنده یعنی دکرمنسنه در کومشدن یا التوندن یا بقردن
اولور مص سرش ماه زرین و توغش بنفش • بزرپافته پرنیانی
درفش • بو که ماهیچه دخی دینور نته که خاقانی بیورر مص جام صدف

جهانا کو هرمز بریه چو ، ماهیچه زر کند بر تن ماهی درم ، ثانی عبدیه شهر
دید کاری معناسنه در که سنه نک اون ایکی حصه سندن بر حصه در
و بو حصه لرک هر برسی اوتوز کوندر و مخصوص اسملری واردر ،
اول کتابده اردی بهشت شرحنده ذکر اولندی ، اول حصص کرک
سنهٔ قمریه اولسون نته که عبدیه محرم و صفر و ربیع و ذی الحجه یه دک
بویله در کرک سنهٔ شمسیه اولسون حساب رومیجه فصوله متعلقدر
و سنهٔ شمسیه فرسده ایکی وجهله در بری اصطلاح فرس قدیمیدر که
تاریخ قدیمی دیمک ایله معروفدر ابتداسی جمشید زمانندندر سنهٔ
شمسیه ضبط ایتمک ایچون ییلی اون ایکی حصه طوتوب هر برسنی اوتوز
کون طوتمغله اوچ یوز آلتمش کون اولدی و آبان آینک آخرنده
بش کون مزید ایدوب اوچ یوز آلتمش بش کون اولدی و هر آیده
یوز یگرمی ییله دک بر ربع یوم دخی اعتبار ایدوب بر آی زیاده ایدرلر
و اول آیه بهیزک ایله مسمی ایدوب اولندن آخرینه دک بیرام ایدرلر
اول سنه اون اوچ اولور ایدی عیدلری و قانونلری مختل اولمغین
کبیسه اعتبار ایتمیوب بو رسم مخصوص ایله وضع اولندی و بری اصطلاح
فرس اسلامیدر که سلطان جلال الدوله ملکشاه سلجوقی عصرنده مقومین
ذکر اولنان کبیسه اعتباری ایله فروردین آینک اولنی نوروز کونندن
طوتوب دورت فصلک هر برسنه اوچ آی تعیین ایتدیلر و بو
اصطلاحه تاریخ جلالی و تاریخ ملکی دخی دینور و تاریخ رومی واضعی
اسکندر ابن فیلقوسدر اما تاریخ سریانی دخی دینور فصل ربیع
آیلری اذار و نیسان و ایاردر و فصل صیف آیلری حزیران و تموز
و آب در و فصل خریف اسملری ایلول و تشرین الاول و تشرین
الثانیدر فصل شتا اسملری کانون الاول و کانون الثانی و شباطدر

مجموعی بو جنبده مذکوردر بیت آذر و نیسان ایارست و حزیران و تموز ،
آب و ایلول و دو تشرین و دو کانون و شباط ، معنای ثالث
هر آیک اون ایکنجی کونیدر نته که مسعود سعد بیوررلر بیت ماه روزای
بروی خوب چو ماه ، باده لعل مشکبوی بخواه ، منیژه فتح میم و کسر یاء
عربی و زاء فارسی ایله و یا ایله نون ایله ده مرویدر افراسیاب قزیدر که
بیژنه عاشق ایدی افراسیاب بیژنی انک خلوتخانه سنده طوتوب
ایدی بیل بر قیوده حبس ایتدیلر رستم بازرکان شکلنده توران
زمینه واروب منیژه اعانتی ایله بیژنی قیودن اخراج ایدوب
ایران زمینه منیژه ایله قاچدیلر بیت منیژه منم دخت افراسیاب ،
ندیده رخم را بخواب آفتاب ، مه کسر میم و سکون ها ایله اولو و
محترم معناسنه در ، مه فتح میم و ها رسمی ایله اداة نفیدر نه معناسنه
بیت بتو بر شمارم همه نامشان ، که مه نامشان باد و نه کامشان ،
مویه ضم میم و ها رسمی ایله اسم مصدردر بکا و کریه معناسنه در ،
مویدن مصدردر بیت بزاری همه مویه اغاز کرد ، آهی برکشید از جگر
با درد ، مهره معروف واو کورغه محو کی معناسنه ده کلور که بوینده
قیروغه وارنجه بل اورته سنده خلقه خلقه کمیکلردر هر برسنه
فارسیده مهره و عربیده فقره و مجموعنه فقار و هیأت مجتمعه سنه
صلب دینور بیت ترا اینک داند نبام و کهر ، ز هم پشت وا ز مهره یک
پدر ، وله بزد بر میان بلا شان کرد ، همه مهرهٔ پشت بشکست
خرد ، و نرد بوللرینه دخی مهره دینور و زارک اسمی کعبتین در و کوس
چالیجق بر آلتنه دخی که باشی مهره کبی یوجردر مهره دینور بیت بزد مهره
در جام بر پشت پیل ، ز هور برشد آواز تا چند میل ، وله بزد مهره
بر پشت پیلان بجام ، سپه تیغ کین برکشد از نیام ، میژه کسر میم

وزاء فارسیه ایله مژه وکوز کرپکی معناسنه در مص سیه مژه کردند
هردو پرآب ۰ زبان برکشد وتند برآفتاب مص سیه مژه برکشان
دژم ۰ فرو خوابنید وتند وهیچ دم وله کنهکار کر بعد مهراب بعد ۰
بر از خون دل ومژه پرآب بعد وله وراوید تودر فرو ریخت
آب ۰ ازان مژه سر تا دیده آب وله بشد ویه تا پیش اوزانی ۰
زور دبیره مژه ورخ پرآب مره فتح میم وراء مهمله ایله حساب و
شمار معناسنه در مص یکی ترک بدنام اوکرکسار ۰ کذشته برو
بی مره روزکار مع الیاء میانجی فارسی وترکیدن مرکب بر لفظدر
واسطه معناسنه مص بتراز دو کیتی بر آورده اند ۰ بچندین میانجی
بپرورده اند ۰ وحائل وافاضل معناسنه ده کلور مص ز چین است
تا ماوراء النهر ۰ که جیحون میانجیست اندر کذر مای هندستانده
بر شهردر که جمله اهلی جادو وساحردر مص همه کابل ودنبر ومای و
هند ۰ روان همچنین تا بدریای سند مانی بر مشهور نقاش ایمیدر که
ادعاء نبوت ایلدی وصنعتنی معجزه ایلدی وخلقی زندقه یه دعوت
ایتدی ملوک ساسانیاندن بهرام ابن هرمز ابن شاپور ابن اردشیر
بابکان حیله یوزندن اکا واتباعنه تعظیم وتکریم ایتدی تاکه اکا اعتماد
قلوب جمله سی ظاهر اولدیلر بر کون علماء جمع ایدوب انک زندقه و
الحادی ثابت ایتدکدن صکره توبه عرض اولنوب قبول ایتمکله
دریسن یوزوب صمان ایله طولدوروب اصدیلر واتباعی من
اولهم الی اخرهم هلاک ایلدیلر اصلا مذهبندن نام ونشان قومدیلر
وو دیرلر که چینده مذهبی موجوددر می افعال ثلاثه یه مخصوص بر
اداتدر امر ونهیه داخل اولورسه تاکید افاده ایدر وماضیه
داخل اولورسه حکایت حال ماضی اولور ومستقبله داخل اولورسه

حالت

حالیت افاده ایدر بوندن غیر نفی ایله فصل اولنمز الا نادرا انکه
بوبیتده مفعول ایله فصل اولنمشدر مص که مرخار بپوشد بجای
حریره مزو کوشت هنکام بستان شیر مرده ری ضم میم وکسر راء
اخیر ایله مال میراث وترکه میت در مص برفت وجهان مرده
ری ماند ازو ۰ نکرتا کرا ماند ازو ابرو ۰ و مقام دم ده نرکیده آرته
قالمسی وارنه قالجق معناسنه ده کلور مص بربن مرده ری تخت
شاهنشهی ۰ تراشد سر از جنک جستن تهی وله چه اسپی تواربدرک
مرده ری ۰ کجا بروی آن شاه هرکشوری ۰ اکر مرده ریک دینور
نته که ملای روم بیورر مص از خراج ار جمع آری زر چو ریک ۰
اخر از تو بماند مرده ریک وله میل تو سوی مغیلانست و
ریک ۰ تاچه کل چینی ز خار مرده ریک ۰ وعربیده ابن الحجاج شعرنده
چوق واقعدر جلاجز بری دوستنه صراحی کوندروب باده
طلب ایتدکده صراحی مکسور اولوب خدمتکاری الی بوش کلدکده
دیدی مص سمعتم قط بشوم ۰ وکیف قد صار فیه فتح ۰ عاد رسولی بغیر شیء
وانکسر المردریک منی وله فاذا اشتت ان تناطح فاطح ۰ رهنک
المردریک بین الرهون ۰ وتقدم فمن تاخذ منا ۰ کتبه قدموه
للسکین مهرکانی مهرکان لفظنه منسوبدر مهرکان فرس قدیمه
مهرماهک اون التنجی کونیدر معرب مهرجاندر اول کونده فریدون
ضحاکی نا بکاه ظفر بولوب کوه دماونده حبس ایتمکله اول کونی
وما بعدنده اولان بش کونی دخی بیرام وعید ایتدیلر التنجی کونی
رام روز ایله تسمیه ایتدیلر وعربیده مهرجان کبیر دینور ۰ وفی المصباح
المهرجان هو الیوم السادس عشر من مهرماه وکان یوافق اول
الشتاء عند اهمال الکبیسة ثم تقدم حتی بقی فی الخریف وذلک عند

نزول الشمس اول المیزانده عید اولدوغنه بنائ حکیم ازرقی دیمشدر
بیت مهرکان نو در آمد بس مبارک مهرکان ، فال سعد آورد وروز
فرخ وبخت جوان ، انوری دخی بیورر بیت فرخنده ومبارک ومیمون
سعد باد ، نوروز ومهرکان وبهار وخزان تو ، مهرکان اول عیده
منسوب اولان نغمه در بیت بلبل آتش مهرکانی بساخت ، که نفس
زجرخ اخترا زاکداخت ، وخسرو پرویز مطربی اولان بارید اختراع
ایتدوکی اوتوز لحنک بریسیدر لحنه حالا بسته دیرلر نظامی بیورر بیت
چو نو کردی نوای مهرکانی ، ببردی هوش خلق از مهربانی ، وتاریخ جلالیده
مهرکان بهرماهک نصفی اولمغله مهرماه که فصل خریف ابتداسنه
مخصوصدر اصلا تخلف ایتمز خریف فصلنده اطلاق اولنور نته که
انوری بیورر بیت شاخ عمر تو در بهار وجود ، سال ومه سبز و
مهرکان معدوم ، ظهیر فاریابی دخی بیورر بیت ای بنا نامه حسن
نوان کرده ، اسب مهرکان باکل وکلشن ، شعراء عربدن بریسی
دخی دیمشدر بیت احب المهرجان لان فیه ، سرورا للملوک ذوی السناء
وبابا للمصیر الی اوان ، تفتح فیه ابواب السماء ، باب النون مع الالف
نوا اوچ معناسی واردر برنجیسی ساز وعسکر معناسنه در بیت
جهان چون بباید بسازی نوا ، مکر بیژن از بند کردد رها ، ثانی زمین
وطوتو معناسنه در بیت برفت فرستی برسم نوا ، که باشد زکفتار
بر تو نوا بیت اسیران وانکس که بود از نوا ، بیارست هر یکی را
جدا ، ثالث نغمه ورونق وانتظام حال معناسنه در بیت بباید
فرستاد ایدر نوا ، وکرنه شود کار ما بی نوا ، یعنی بی انتظام ونوای
اول رونق معناسنه در دولتکنول چون جهان کرم وروشن هوا ،
بکیرد همی رزم لشکر نوا ، معروفی دخی بیورر بیت ای رفتن وامدل

کجاشد

کجاشد ، کاری بنواچه بنوا شد ، رابع نغمادن بر نغمه اسمیدر نغمه
صفاهان که اصول اربعه نک بریسیدر اکا نوعی واردر برنجی نوا
وبرنجی حسینی در وسطلق نغمه وآهنک معناسنه ده کلور خامس
بر نوع ساز اسمیدر حالا بو آلت متروکدر خواجه حافظ بیورر بیت
تا مطربان زشوق منت آکهی دهند ، قول وغزل بساز نوا میفرستمت نغوش فتح نون وضم غین معجمه ایله اکی معناسی واردر برنجی
مجوسده بر مذهبدر بیت باید که مارا نغوشا کزید ، که چشم بلی
اهمچو سیتم ندید ، بونک اصلی نغوشاک در نته که ابوشکور بیورر بیت
سخن کوی کشتی مسلمانت کرد ، نغوشاک بودی مسلمانت کرد ،
ثانی اوکوزک قور وبوقیدر که اوون کبی اکر رعبیده جلّه دیرلر
بیت چو هیزم بخت دنشانی ندید ، زسرما نغوشا وخارا کزید نیا
فتح نون ایله جدو دده معناسنه در والد طرفندن ووالده طرفندن
بیت بنیره که جنک اور دبا نیا ، هم از ابلهی باشد وکیمیا نیوشا ضم نون
ایله بنوشیدندن درکه استماع وایشتمک معناسنه در صیغه مبالغه در
بیت بهرکار کوشا بباید شدن ، ببدانش نیوشا بباید شدن مع الباء
نایب صرف وخالص معناسنه در بیت بشب مرناب خوردند
شاد ، ستایش کنان بر شه کیقباد نشیب هبوط واینش معناسنه در
مقابل فراز در نهیب قورقو وخوف معناسنه در مع التاء نخست
اول وابتدا معناسنه در نشاخت فعل ماضیدر قوندردی واوتوردی
ودکدی معناسنه در بیت اهر شاه زتخت فیروزه ساخت ، اهی
تاج را کوهر اندر نشاخت نشست نشستن دن ماضی واسم
مصدر در اوتورمق معناسنه ودوشمه معناسنه ده کلور قالیچه
وکلیم کبی نشستها اثبات ایله ده کلور بیت نشستی نو آورد بر بیش

آب • یکی جام مرخواست اندر شتاب • مر اورا بیامیک زان نو
نشست نو آیین و یاران نو • وافاقت معناسنه ده کلور مص
نشست اندران مرزاران کرده بود • که کند ز فریدون براور دیو •
نهفت نهفتن خ ماضی و اسم مصدر در گزلمک و پنهان ایتمک معناسنه
گزلو و پوشیده معناسنه ده کلور مص برما درآمد بپرسید و گفت •
که بگشای بر من نهان از نهفت • وحرم وسرای معناسنه ده کلور
علاقه ظاهر در مص کنون دختران تو جفت و بند • بآرام اندر نهفت و
بند مع الجیم نشکنج کسر نون ایله چمدک معناسنه در که طرنق ایله
برکمسنه نک اتن طوتمقدر نشکنجیدن اسم مصدر در بو بیتده صفی
معناسنه در مص ببر چون گرفتش یلی نامدار • بنشکنج اندام او شد
فکار مع الخاء ناجخ فتح جیم ایله بالته و نجاق در و نیزهٔ کوچک معناسنه ده
کلور وزوبین کبی اوجی چتال بر حربه در مص ز نیزه و کمان و ز برگستوان •
ز کوپال و از ناجخ هندوان نخ فتحله لش لغاتیه وار در بری صره
وصف معناسنه در مص کشیدند بر هفت فرسنگ نخ • فزون بود
مردم ز مور و ملخ • ثانی زیلوجه و قالیچه در که او بوزینه دوشنور مص
خرامیدن کبک بینی بشخ • تو گویی ز دیبا فگندست نخ • ثالث علم و
سنجق بزیدر اصلده بو باجی ورنگ ز را بیی در که رنکارنک بزلر
اوزرینه سررلر و باد تحریک ایتدکچه الوان مختلفه کورینور مص
بجنبید لشکر چو مور و ملخ • ز که تا بکه برکشیدند نخ • یعنی طاغدن طاغه
الوان مختلفه سنجقلر اچدیلر بو باجی ایپینه بکزر که درلو درلو بز اوزرینه
سرلمش اوله رابع تار ریسمان و حریر و کتان تیلی معناسنه در خامس
دیو و شیطان معناسنه در • نته که شاعر دیمشدر مص از نخشبی مدار
طمع در جهان کرم • نخ نام دیو باشد و شب تیرگی و غم مع الدال نوند یورغه

طوار

طوار معناسنه در آته مخصوص دکلدر مص سمند نوندش همی راند گرم •
بر و بر اهی فرین خواند کرم ولـه نخستین گرفتم همه دشت و کوه • که از
تاختن شد نوندم ستوه ولـه چو اورا ببینی میانه ترا به بند • ابا او بیا
بر ستور نوند • قیجار اولاق و قاصد معناسنه ده کلور مص نوندی
فرستاد نزدیک زال • بدو گفت رو همچو باد شمال • وایران زمین ج
بر طاغدر که آتشکده برزین اوزرنده ایدی مص بجایی کجا نام
او بد نوند • بدو اندرو کاخهای بلند • کجا آذر تیز برزین کنون •
بدانجا فروزد اهی رهنمون • نونده نیز فهم و ادراک معناسنه در
نته که یوسف عروضی بیورر مص بشناس که مردیست او بداندیش •
فرهنگ و خرد وار دو نونده نبرد جنگ و حرب معناسنه در
مص فرامرز پیش پدر شد چو گرد • به پیروزی روزگار نبرد نورد
الی معنا سیه وار در بری جنک معناسنه در اصلی نبرد در ثانی چوحه
نک بزی طوقودقجه اوزرینه صردوغی آغاجدر عبیده منوال دینور
اوحدی بیورر مص از نورد سخن نسیج چند • وز رصدگاه فضل زیجی
چند • ثالث قماش طولی معناسنه در که طوقنمدقدن صکره بوکلمش
وطی اولمش اوله • نته که نظامی بیورر مص نورد ملوکانه بیش از شمار •
شتر بار زر زینه بیش از هزار • قماشه مخصوص دکلدر هرنسنه که
بوکلمش اوله آکا نورد دینور طومار مکتوب کبی نته که نظامی بیورر •
مص اثرهاران شاه آفاق کرد • ندیدم نگاریده در یک نورد ولـه
در انبار اگنده خوردی نماند • همان در خزینه نوردی نماند • چنبر
دفتر بیورر مص ز آن ولوله چون وحی بیاسود • بکشاد نورد نامه را
زود • رابع طرز و اسلوب معناسنه در معنای ثانیدن مأخوذ در
نته که عبیده منوال لفظی بویله در • نته که نظامی بیورر مص سخن

سیر فتنا ز ره نوردی، چنان کاید ز هر گرمی و سردی ایله شفقکی
کران نوردست، ز نخجیر بر صلاح خردست، خاتمس لالی و مناسب
معناسنه در بو دخی اندن ماخوذدر نته که نظامی بیورر مص اوّلم
خوان نهاد و خورد اورد، خدمتی خوب در نورد آورد، بو معانی
الّا معنای اول جمله سی نوردیدن دن ماخوذ در نوردیدن دورمک
وطیّ ایتمک معناسنه در کرک حسّی اولسون نته که ذکر اولندی کرک
معنوی اولسون طیّ مکان کبی که قطع مسافه دن عبارتدر ابو الفرجک
بو بیتنده کی مردر مص جهان کشای ور و داغ کامکاری نه، زمین
نوردو درو تخم نیکنامی کاره، و سعدینک بو بیتنده و صفدر مص همو
چند سیّاح صحرا نورد، بر فتند قاصد بدرگاه مرد ناورد بو دخی جنگ و
حرب معناسنه در الفی حذف ایدوب نورد دخی دینور نته که ذکر
اولندی نرد معروف بر اویوندر و اغاج اوزدکی معناسنه ده کلور که
فارسیده تنهٔ درخت دخی دینور مص برادر ز تیرش بر شید تخت
بباید سبر کرد نرد درخت، ز خاکی که خون سیاوش بخورد، بابر اندر
آمد یکی سبز نرد، نگاریده بر برکها چهر اوی، همی بوی مشک آمد از مهر
اوی، بدی مه بسان بهاران بدی، پرستشکر سوکواران بدی،
یعنی سیاوشک قانی ریخته اولان یرده تازه و بلند درخت بیدا
اولدی یپراقلری سیاوش چهره سی کبی مصوّر ایدی و مشک رایحه سی کبی
رایحه سی وار ایدی قیش فصلنده یپراقلری صولمیوب بهار فصلنده
اولدوغی کبی سبز و شاداب ایدی مصیبت زده لر عبادتکاهی ایدی
نژند پریشان و متحیر الحال معناسنه در کرک حزن و اندوه ایله اولسون
نته که بو بیتنده در مص بکوی کجه دل رایمن در مبند، مشو جاودانه ز غم
نژند، کرک غضب و اوبکلنمک ایله اولسون نته که بو بیتنده در مص فردوسی

چنین

چنین باسخ اوردبار، که تندی ندیدی نژندی مساز، کرک الحقلق
و بستلک ایله اولسون نته که بو بیتنده در مص چه جویی ازین تیره
خاک نژند، که هم باز کردانیدت مستمند مع الذال المعجمه نژاد ذ ا
فارسی ایله اصل نسب معناسنه در مص ز تخم فریدون و از کیقباد
فروزنده تر زین نباشد نژاد، نژاده ها، نسبت ایله اصیل معناسنه در
نته که شاعر دیشدر مص فسیلهان نژاده که هر یکی که تاک، کند بسنج
سم سنک خاره را شدیاره ناهید اناهید دخی دینور سبعهٔ سیّاره دن
بریلدز در عربیده زهره دینور سماء ثالثه ده اولور مص ز بهرام و
ناهید و کیوان و تخت، چه چاره کنم چون مرا نیست بخت، و قیصر روم
قزینک اسمیدر که گشتاسب منکوحه سی و اسفندیار والده سیدر
و لقبی کتایوندر مص بس از نامور دختر قیصرا، که ناهید بد نام آن دختر
زهره نک فارسیده ایکی اسمی دخی وار در بری بیدخت علی وزن
در تخت و بری بیلفت در کسر بای عربی وضم لام ایله نوید مژده و
بشارت معناسنه در مص بجیبری که دادی دلم را نوید، همی باز
خواهد نویدم امید، و نویدیدن اسم مصدر در و فعل ماضی دخی
کلور نویدن یکی اولمق جدت معناسنه و نواله ویرمک معناسنه
و اضطراب و نوحه ایتمک ولرزیدن و حرکت ایتمک معناسنه در
اضطراب و نوحه ایتمک معناسنه لبیبی بیورر مص ز درد دل ان
شب بدانسان نوید، که از ناله اش هیچکس نغنوید، و حرکت
ولرزیدن معناسنه شاه ناصر خسرو بیورر مص همان سرو کز بس
کشتی می نوید، کنون باز چون می خوشی مینمود، تاج بجا دخی بیورر
مص چو در دشت هیجا به هر سو دود، دل شیر از هیبت او نغود، نوند
صیغهٔ مشبهه دخی کلور مضطرب ولرزان معناسنه نته که شمس فخری

بیوررمـ لب وپی نوبار از خرم خندان * تن عدوی تو بار اژغنا
چو نال نوید * ونواله معناسنه در اسم کلور نته که امیر معزی بیوررمـ
زو ضعیفا ترا امید وزو فقیرانرا نوید * زو اسیرانرا عطا و
زو یتیمانرا منال نفرید نفریدن فعل ماضیدر لعن وطعن ایلدی معناسنه
نفرین بوندن مأخوذدر مـ بیارید خون زنکه شاوران * بنفرید
بر بوم ها ما وران وله هر انکس که بد پیش درگاه تو * بنفرید بر جان
بدخواه تو نهاد اصل وبنیاد بدن درکه ترکیب وبنیه دیلور
جبلی وخلقی معناسنه ونهادندن فعل ماضی واسم مصدرده کلور
وضع معناسنه نامرد مستمر ومعین ونشانلو معناسنه در نمید نویدن
مخففدر مع الراء ناهار آج وکرسنه معناسنه درمـ چو شیران
ناهار رما چون رمه * چو از کرکسان اندر آید دمه * وناشتا معناسنه
کلور که صباحدن یکجک یمامش اوله مـ نهادند خوان وبخندید شاه
که ناهار بودی همانا براه وله چنین کرد هرچند بسالا ربود * که کرسنه
سخت وناهار بود * نهار صفرالی دیدکاری ازطعامدر که اکلا افطار
اولنور * ناهار لفظنه منسوبدر حذف الف ایله نته که شمس فخری بیوررمـ
بعالم ازعهد بود ناهار * بخوان شاه بردا کنون نهاری * نهار لفظنه
منسوب دکلدر زیرا نهار نقصان واکسلمک معناسنه اسم مصدردر
نته که شمس فخری بیوررمـ خدایکا ناهر چند ماه دانش وفضل * چو شخص
عالم فاضل کرفته است نهار * ونهاریدن اخر واسم مصدر دخی کلور
نهاریدن قورقمق وترسیدن معناسنه درکه شمس فخری بیوررمـ رخ
مریخ زردار جیست کوئی مکر از انتقام شه نهارید نستور کشتاسب
برادری اولان وزیرک اوغلیدرمـ پس از آن ده نستور بور وزیر *
به پیش افکند اسب چون نره شیر نبیرا اوغلی اوغلیدر بنیره معناسنه مـ

بنیره

بنیره ولسبر داشتم لشکری * شده نامبردار هر کشوری نهار فتح نون
ایله بسیار معناسنه درمـ چو ایلیس اوشنت کودل بداد *
برافسانه اش کشت نهار شاد * بیوک وعظیم معناسنه ده کلور
نته که رودکی بیوررمـ کنبدی نهار بر برده بلند * یه ستونش ازبرونه
زیر بند نخجیر شکار واو معناسنه درمـ چو سیراب شد ساز نخجیر
کرد * کمر بست وترکش پراز تیر کرد نوذر ضم نون ایله نامی سلاطین
پیشدادیاندر وطوس سپهسالار پدریدر ابن منوچهر ابن منشجهر
ابن فریدون در پدرندن صکره یدی سال پادشاه اولدی افراسیاب
انی قتل ایلدی مـ ورادید نوذر فرو ریخت اب * ازان منره هیر
نادیده خواب نامبردار نامدار ومشهور معناسنه درمـ که امد
سواری سوی هیربند * بکرد اندرش نامبردار چند نکونسار باشی
اشغه سنرکون معناسنه مـ نکونسار کشتی بجاه دراز * که هرکز
ازو بر نیابی فراز نوبهار بلخده براتشکده اسمیدر که انواع زیب و
ارایش ایله مزین ومجوس قبله کاهی ایدی مـ ببلخ کزین شد
روان نوبهار * که اتش پرستان بدان روزکار * مران خانه
داشتندی چنان * که حرمکه را تازیان این زمان * بهار ردف
دینور نته که تقاضای بیوررمـ بهار دلفروز در بلخ بود * کزان سرخ
کل را دهان تلخ بود * پری پیکرانی در وچون نکار * صنم خانهای
چو خرم بهار * درو پیش از اندازه دینار وکنج * نهاده بهر کوشه
بی دست رنج * زروه سویدش فعل زرین بر اسب * شده نام ان
اذر اذرکشسب * بهار ورت معناسی وخی وار در بری
فصل ربیع معناسنه وبری برتخانه اسمیدر نته که خوارزمی
مفاتیح العلومده دیمشدر * البهار بیت اصنام الهند والفرخار

بيت اصنام الصين والبد هو الصنم الاكبر الذي يحجونه ويسمون
كل صنم بدا شمس فخري ايكي معنا ايله بيورر مص رسيد موسم
نوروز كز نسيم بهار • شد از بتان آراسته بستان بهار • تا ملك
بر برزه اسپيدر راقم بر حصاري چكيدر كه اكا كاو چشم دخي دينور
و عربيده مشهور در نوش آذر بود خبر آتشكده اسپيد مص
بداد از زردشت و ديو بهي • بنوشاذر و آذر فرهي •
و اسفنديار اوغلي اسپيدر رستم برادري زواره اني قتل ايلدي
مص ز نوشاذر گرد و از مهر نوش • بشوتن بيامد برش با خروش
مع الزاء نماز معروف و تعظيم معناسنه ده كلور مص چو نزديك
رستم فراز آمدند • پياده برسم نماز آمدند • اصلده ايكي قات
بوكلوب تعظيم ايتمكدر مص چو نزديك كيخسرو آمد فراز • بر او آفرين
كرد و بردش نماز • نمازي پاك و طاهر معناسنه در نته كه كمال
اسمعيل بيورر مص ابر از آب ديده وقت سحر • جامه شاخ را نمازي كرد •
نيمروز رستم زالك اباغي هند مملكتيدر كه زاولستان دخي دينور
مص چو آگاه شد لشكر نيمروز • كه آمد سپهدار گيتي فروز • ياقوت
حموي معجم البلدانده ديمشدر كه نيمروز سجستان ولايتنك و نواحي
سنك اسميدر • وجه تسميه بودر كه فرس على سبيل المبالغه زعم ايدرلر كه
اول ولايت نصف دنيا مقداريدر و دوره مدى و مدخلي روي زمينك
اولان نوع متنوعه نك نصفنه مقاوم و برابر در بو مبالغه يه بنا •
شيخ سعدي بيورر مص در بخاي قند از مملكت • كرسنه چند ملك
نيمروز • پادشاه نيمروزي ساير ملوكدن تخصيص بالذكر ايتدوكي
نكته سي ظاهر اولور • يعني بو يله مملكته پادشاه اولان كيمسه صنعتي اولميه
مملكتدن جدا اولوب غريبه دوشسه بي سر و سامان و زار و پريشان

اولمسر

اولمسر مقرر در و او يله و ظهر وقته دخي نيمروز دينور نته كه شيخ
سعدي بيورر مص ظالمي را خفته ديدم نيمروز • كفتم اين فتنه است
خوابش برده به نخيز فتح نون و كسر خاء معجمه ايله پوصو و كمين
معناسنه در مص چو رستم ورا ديد زنيكونه نيز • برآشفت زانسان كه
بوراز نخيز • بور بونده آت معناسنه در نونه ضم ايله هنوز دلك
مختصر در مص سپهري كه ليث و اكر دكونه • نشد ليث و كردان
بجايست نوژ ناژ زاء فارسي ايله چام اغاجيدر كه عربيده صنوبر دينور
مص دران مرز بين درختان ناژ • زمينش همه لاله زارست و
ناژ • نوژ واو ايله دخي لغتدر نته كه شمس فخري بيورر مص ز آب
دولت او سرفراز همچون سرو • بباغ فطرت سرسبز باد همچون نوژ •
مع السين نس ضم ايله اغز چوره سيدر مع الشين المعجمه ناغوش ضم غين معجمه ايله
صويه طالمق غوطه معناسنه در دران آب ناغوش كردن رواست
كه يك مرد بالا بود آب راست نيايش كسر نون و ياء حطي ايله حمد و ثناء
جميل معناسنه در مص نهاني بيزدان ستايش كرفت • جهان آفرين را
نيايش كرفت ولد به پيروزي اندر نيايش كنيم • جهان آفرين را ستايش
كنيم • و عبادت و پرستش معناسنه ده كلور مص نيايش كنان بر بر آن
كوهسار • به پيش جهاندار پروردگار • و تضرع و يلوارمق معناسنه ده
كلور مص نيايش نمودند چون بندگان • به پيش گزين شاه فرخندگان
نكوهش فتح نون و ضم كاف عجميله نكوهيدن دن اسم مصدر در
ذم و عيب ايلمك معناسنه در مص از آن پس نكوهش نيابم ز كس •
مكافات بد جز بدي نيست بس نيوش ضم نون و ياء حطي ايله فعل
امر در ايشتمك و كلمه ديكر نيوشيدن مصدر در مص فرستاده را
كفت نيكو نيوش • بگو آنچه بشنيدي اي تيز هوش نوش بال و عسل در مص

مراجون تو اندر زرم امد بکوشش • همه زهر کینیم شد باک نوش • ولذید معناسنه
کلور مص سه روز اندرین خانه‌ام شاد باش • مرنوش خور وزغم ازاد باش
اصل معناسی بودر کرک شربت اوله کرک عسل وشکر اوله سایر طتلولره
اطلاق اولنور ونوشیدن دن امر واسم مصدر دخی کلور انجک معناسنه
ننه که وزیر کیلانی بیورر مص علمست چون حیات ابدای پسر بکوشش
ازچشمهٔ حیات ابد آب حیات نوش مع الغین المعجمه نوغ ضم نون ایله دوشت
قبچاقه قریب برموضعدر مع الفا نوف ضم نون ایله نیقو درکه طاغده
وحمامده عکس اواز در عبدیه صدا معناسنه نوفیدن مصدردر مص
زرخم تبرزین وبانک یلان • زکه نوف بازامدی در زمان مع الکاف
ناک اداة تکثیف واتصافدر غمناک کبی وجگرسوخته ایله مسک مغشوش
معناسنه ده کلور ننه که عبدالرزاق بیورر مص چه نازطبان نزدیک
تو چه این سخنان • چه مشک خالص پیش دماغ خشک چه ناک ناوک
اوق معناسنه مستعملدر ایکی مرتبه مجاز ایله در زیرا ناوک اصلی اول
اولوق کبی نسنه درکه ایچندن اوق اتیلور ناو ایله کاف تصغیردن مرکبدر
ناو ناویدندن ماخوذدر ناویدن برنسنه قووق وبوش ومجوف
ایلمکدر تجوز ایدوب ایچنده کی اوقه اطلاق اولندی بعده مطلقا اوق
معناسنه استعمال اولندی نوک فتح نون ایله ضم ایله ده لغتدر هرنسنه نک
سوری اوجنه دیرلر مص کنون خوردنت نوک زوبین بعد • منت الکفی
خنک شاهین بعد مع الکاف الفارسی نارنگ نارنج وترنج در مص
چو نارنگ شد روی شه زان سخن • بدو گفت رای زدی اهرمن نیلنک
کسر نون وفتح لام ایله قربان وکمان تزان معناسنه درکه یای ظرفیدر
مص کمانرا بزه کرد وامد بجنک • بیفکند ازخویشتن نیلنک • فرخی
بیورر مص بروزگار زخصم وروز نام وننگ تو • فلک درکردن

آویزد

آویزد شغاد نیلنک تو • شغا وشکا دخی لغتدر ترکش وتیردان
معناسنه در شمس فخری بو کلمه ده غلط ایدوب کمان معناسنه در
دیوب بو بیتی نظم ایلدی مص بیک تیر پای فلک بشل کند • اگر بکشاید
بکین نیلنک نیرنگ حیله ومکر معناسنه در تیرنج دخی دیرلر مص
تو مرد بزرگی وزور ازمای • بسی چاره داغ ونیرنگ ورای • سحر و
افسون معناسنه ده کلور علم نیرنجات که سحر وسیمیا دربوندن
ماخوذدر مص بدو گفت نیرنگ سازی هنوز • نکرد اهرمنیت شوخت
کوز • حکیم ازرقی دخی بیورر مص چو ابر فندق سیمین درابدان ریزد
برارد ازدل فیروزه شکل سیمین رنگ • مشعبدیست که برحرده مهرهای
رخام • بجقهار بلورین همی‌کند نیرنگ مع اللام نال نالیدندن فعل
امردر انجی معناسی دخی واردر برکی قلم ایچنده کی تیل درانوری بیورر
مص حمله تو تنگ کرد عرصهٔ موقف چنانک • پهلوی خصمان چو
نال یک بدکردار شکست • ثانی بر نوع حلوادر انجه قامشدرکه ایچی
طولو اوله فرخی بیورر مص ازلب جوی عدوی تو برامد بخست •
زان سبب کاسته وزرد و توان امد نال نهال فتح نون ایله یکی دیکلمش
تازه فدان در آرام واستراحت معناسنه ده کلور نهالی ونهالیجه اکا
منسوبدر بستر ودوشک وسایر دوشنجک نسنه معناسنه که اوزرنده
استراحت اولنور نهاله دخی که کمین گاه صیاددر اکا منسوبدر صیاد
استراحت ایچون ایچنده کزلنور تا صیدانی کوروب اورکمیه مص
صنم ستم زا بلی بوزرال • نه هنگام خوابست وجای نهال وله تن مرده را
خاک باشد نهال • تو از کشتن مزید نیان منال وله مرا چون کشیدند
ازین نهال • ز دوده تو کو بیرکه چندین منال نیال کسر نون ویای حطی
ایله حال حیاتده اولان ولی عهد معناسنه در ترکک حمله ریشلرنده

اولور کرک پادشاه کرک دهقان کذا فی شرح النجاتی علی تاریخ العنبر
مع المیم نشیم نشیمن و آشیانه مرغ معناسنه در مص پس آنکه چنین گفت
با پور سام • که ای دیده رنج نشیم و کنام ولـه یکی مرغ دارد بر آشیان کنام
نشیمش ببام این بعدان بشام ولـه نشیم تو فرخنده گاه منت • دو پر تو
وکلاه منت ولـه برو بر نشیمی چو چرخ بلند • ز هر سو برو بسته راه گزند •
نژم ستمک پدر نیک جد یدر زبان معناسنه مص چنین داد پاسخ که
نژ رستم • از دستان و از سام و از نیرم مع النون نهیدن کسر نون ایله
نهادن و قویق معناسنه در اندیشه کردن و غم خوردن معناسنه ده
کلور نته که سعدی بیورر مص آنرا که بجای تست هر دم کرمی • عذرش بنه
ار کنه بعمر ستمی • ناسودن اصلی نیاسودن قرار و استراحت ایتمکدر •
یا حذف اولنمشدر مص با بوی لشکر که بیاساختن • شب و روز ناسودن
از تاختن • ناویدن واو ایله یعنور وجه یاغمق در و ورشته مجوف و تووخ
ایتمکدر رفتن و خرامیدن معناسنه ده کلور نته که سوزنی بیورر مص خمیده
چو ساخت پا قلم کاویدن • از بس هوس شعر تبیرها ویدن • تاوناوان
خرامان معناسنه در ناوایدن متعدیسیدر نویدن درت معنایه واردر
برکی تکی وجدیدا ولمق وبرکی نالیدن و زاری کردن و برکی جنبیدن
وحرکت کردن ولرزیدن و برکی اکلمک وانحنا معناسنه در نوان
بو مصدردن صیغه مبالغه در نالان معناسنه در مص بجا در چنین
گفت مرد جوان • که از غم چنین چند باشی نوان ولـه ز تیمار پیژل همه
مهتران • ز درگاه پا کیو برفته نوان ولـه همه بیشه و آبهای روان
بهرجای دراج و قمری نوان • و جنبان و لرزان معناسنه ده کلور مص
سواران توران بکردار بید • نوان گشته و زبوم و بر نا امید • و خمیده
و منحنی معناسنه ده کلور مص شب و روز در پیش یزدان پاک • نوان

بودم

بودم و دل شده چاک چاک ولـه یکی بنده بودم مرا و را نوان • نه جنگی
سوار و نه پهلوان نول سندی معناسنه کتوندن مختصر در مص ولی
ای بسرگاه الشت نون • که سازی بچه جایزه بر فسون نازیدن نازلنمق
و فخر ایتمکدر مص چه بندی دل اندر سرای سپنج • چه نازی بتاج و بچه
نازی بگنج • بر شک ایلمک معناسنه ده کلور که ترکیده کونلمک و حسد
غبطه دینور مص بجشن کروند کز چرخ و ماه • ستاره بنازید بر جشنگاه
نفریدن نفرین ایلمک یعنی لعنت وسب ایتمک مص جوامد بیدار از
شارسان • بنفرید بر جان آن کین ستان نوآیین نو ایله آیین دن
مرکبدر آیین طرز و اسلوب در یعنی بدیع وطرز جدید معناسنه مص
زبانی دیگر کون بهر گوشه • دید فتش نوآیین برو توشه • نشیمن آشیان
و مطلقا اوتوراجق مکاندر مص نشیمنگه شاه آمد پدید • و زانجا سوی
جنگ لشکر بزد بنان کسر نون ایله تاریخ رومیده ثانی شهور فصل
ربیعیدر • و کاشیده یلان ونی لف سوز معناسنه در نته که ابو شکور
بیورر مص خرانگاه سوگند بنان خورم • کز بن مملکت رخت بیرون
برم • بونک اصلی اینان در نته که شمس فخری بیورر مص نه در جودش
بعید هرگز بدنوع • نه در قولش بعید هرگز اینان نکوهیدن فتح نون
وضم کاف عجمیله مذمت و عیب ایتمک معناسنه در نبوشیدن ضمتین
ایله دکلمک یعنی اصغا معناسنه در نوفیدن ضم ایله بنقولنمق یعنی
طاغدن صدا اکلمک وچکلمک و اوتمک معناسنه در مص بنوفید گیتی
چو لشکر براند • بروز اندرون روشنایی نماند نشاختن نشاندن
و اکمک دکمک و مثله معناسنه در نواختن اوخشامق و سازچالمق
معناسنه در نیاکان کاف فارسی ایله جمع نیا در دده و جد معناسنه در
بر کلمه که آخری الف اوله یا ها رسمی اوله حالت جمعده و تصغیرده الحاق

باده بركاف فارسى زيد اولنور وبوكه كاف توصلى دينور بياكان
وبندكان وبندكك ودلبستكى كبى مب زشهر بياكان واز شهر خويش
يكى تازه انديشه افكند بيش نوشتن ضم نون وكسر واو ايله يازمق
وكتابت معناسنه در نوشتن فتح واو ونون ايله بوكمك ودورمك
وپيچيدن وطى ايلمك معناسنه در راهده وغيرى راهده استعمال اولنور
مب يكى مرغ بريان بنوشته كرم نوشته بدو اندرون نان كرم وله سه آب
گرانمايه كردند زين كه جز بر نوشتند روى زمين نظامى دخى بيورر مب
وهم تهى پاى بس ره نوشت هم ز درش دست تهى بازكشت ضم واو
دخى لغتدر ننه كه بو بيتده در مب وليكن سرانجام كشته شود نكونامش
اندر نوشته شود كسر واو دخى لغتدر ننه كه سعدى بيورر مب اگر خشم
كيرد بكردار زشت چو باز آمدى ماجرا در نوشت مب كسى را كه درج
طمع در نوشت نبايد بكس عبد وخادم نوشت مع الواو ناو قطره
طمله درناودان اولوقدر كه يغمور صوى ندن آقار ناويدان جعفر در
مب اهان بدكه نقش بد اندر جهان شده خشك خاك وكيارا دهان
نيامد همى زاسمان ناودان همى بركشيدند نان بادرم برهج معناسنه
دخى واردر برى چوبك لشت يعنى اوكورغه كه عربيده صلب دينور
وبرى دكرمن ضد وعيدر كه ايچنده بغداى اولوب اندن ياپ ياپ
دكرمنه اينر ننه كه سنايى بيورر مب هست بسيار خواره همچون گاو
معده چون آسيا كلو چون ناو وبرى صو دكرمنى نك اولوعيدر كه
اندن صو اينوب دكرمن دونر ننه كه عطار بيورر مب در تحير طفل
ميزد دست و پا آب ميبردش نباو آسيا نو فتحله قطره معناسنه
ناودان مخففدر مب سخنهات چون در كلستان نو است ترا هوش
بر دست كيخسرو است ونوید دال فعل امر دخى كلور بونده نا ليدن

معناسنه در

معناسنه در مب كنون زود بيرايه بكشاورد به پيش پدر پس زبان
بنو وجديد ويكى معناسنه دخى كلور بونده ضم نون دخى لغتدر ننه كه
ملا جامى بيورر مب ززير ناف تا بالان زانو نكويم هيچ حرفى كهنه
يا نو نيرو فتح نون وضم را ايله قوت وزور معناسنه در مب
بفرزند كفت اين جوانى چراست به نيروى خويش اين كمانى چراست
نيو كسر ايله بهادر وشجيع معناسنه در مب مهين زنان بانوى كيو بعد
كه دخت كزين رستم نيو بعد مع الهاء ناوه ناو لفظنه منسوبدر ناودان
معناسنه در وهر آغجه كه ايچى اويولمش ومجوف اوله اطلاق اولنور
وتكنه اولوق كبى بلجيق طاشيا جق تكنه يه دخى اطلاق اولنور ننه كه
كمال اسمعيل بيورر مب زحل ز بهر شرف ناوه ز شكل هلال بساخت
تاكه بر وكل بنزد بان ارد وله بوده از شكل هلالش دوش كردون
ناوه كش واقتابش روز وشب اندر كل اندايى بام بش معناسنه
دخى واردر برى اوكورغه وصلب معناسنه در ثانى دكرمن ضد وعيدر كه
اندن بغداى ياپ ياپ دكرمنه اينر ثالث ناوك معناسنه دركه
ايچندن اوق آتيلور رابع كهنه چرشف معناسنه در خاص بركان
اسميدر نبرد فتح نون وبا ايله نبرد لفظنه منسوب ولانسنه در نبرد
جنكدر ننه كه ذكر اولندى كرك كجادر وشجيع ولسون ننه كه بوبيانده
مب نبرد جوا ودر جهان سربسر بايران وتوران نه بند وكمر وله
وزيران نبرد سرافرازانخواهند جراورد ورامشكر ازانخواهند مب
بشيده كه بودش نبرد نبسر نشيران جنكى برآورد سر كرگ جنك
لباس وثيابى اوله ننه كه بو بيتده در مب بباريد كفتا سياه مرا
نبرد قباد كلاه مرا يعنى خفتان جنك وخود آهنين نايزه زا خارجى
ايله اكين باالدريدر كه بوغدايى اولوب وزرينه يابراق تبروا كامشا

اولنه دخی اطلاق اولنور چولمه ما سوره بی کبری و ابریق لوله‌سی که حالا
موصلق دینور بنهره فتح نون و باء عربیله هر نسنه‌نك مغشوشی که حالت
اصلیه‌سی اوزرینه اولمیه بهرج معرّبیدر مغشوش کومش و التونه کبی
مص چنانم ترا اینك اندیشه خواه • که سیم بنهره برایدز ناه ناسره
مثله سره جید و خالص معناسنه در و نا نفی ایچوندر نواده فتحله سپهسالار
ابرایندر مص زنخم نواده چو هفتاد و پنج • سواران جنگ و نگهبان گنج
معنای لغویه اوغل و قز اولادیدر بنیره بو دخی اوغل و قز اولادیدر •
بو بتیده قزاوغلیدر مص بنیره که جنگ آورد با نیا • هم از ابلهی باشد و
کیمیا نهاله فتح ایله بوصو و کمین گاه در که اچنده دشمن با صیاد کزلنور
مص بدشمن کنون روی نتوان نمود • نهاله بسازم شبگیر زود • امیر
معزی دخی بیورر مص غزال آسمان آید بدامش • اگر نیروش باشد در نهاله •
نستوه قوی و گربز و جنگده و مخاصمه ده عاجز اولمیان کمسنه در ستوه
ایله نون نافیه‌دن مرکبدر ستوه عاجز معناسنه در مص کجا جای یازور
نستوه بود • با فسون و تنبل بر آن کوه بود • با زور بر جادو امیدر نوشته
فتح نون ایله و واو ایله ده لغتدر نه که مصدر ده شرح اولندی مص ولکن
سرانجام کشته شود • نکونامش اندر نوشته شود نوشه ضم نون ایله شاد و
خرم و خوش حال معناسنه در انوشه دخی دینور نه که ذکر اولندی مص همی
آفرین خواند بر شهریار • که نوشه بزی تا بود روزگار ولـه که نوشه زی ای
شاه تا جاودان • بهر کشور دست کش بر بدان • و اچه معناسنه نوشیدن
اسم مصدر دخی کلور گریه و خنده کبی مص بجایی که زهر آکند روزگار • ازو
خیره نوشه مکن خواستار • و مقام دعاده ماکولاته و مشروباته
نوش معناسنه ده کلور که عربیده هنیئاً مریئاً دینور مص هر و هرچه خوردی
ترا نوشه باد • روان ترا راستی توشه باد ولـه هران مرکه با تو خورم نوشه

کشت

کشت • روان خردمند را توشه گشت • و توس قزح معناسنه ده
کلور مص زبانی دیگر کون بهر گوشه • در فشخ توآیین بر و توشه توس
سین مهمله ایله بو دخی قوس قزح در که بعضلر کوکنزه اولور مص
زباران و از برف و از توسه شاه • یکی چرکه زود در میان دو راه
شمس فخری بیورر مص بدرگاهی که کیوان با همه قدر • ندارد بر درش
امکان بوسه • گرا یارای آن باشد که روزی • کشد تشبیه درگاهش
بتوسه نمونه معروف و نموشت و نمشت معناسنه ده کلور نه که
شمس فخری بیورر مص ای خسروی که بزمت شد خلد را نمونه • با حسن نور
رایت خورشید شد نمونه • امیر معزی دخی بیورر مص کتاب و کلک
همه کاتبان نمونه شود • چو کلک او بنگارد صحیفه‌های کتاب نسکرده
کسر نون و سکون شین معجمه و فتح کاف عربیله شتمنجی و سر آج تجعیسی در که
انکله دری کسر مص بنسکرده بریدا ورا کلو • نقفو بر چنین کار را داد
تفو مع الیاء تای درت معناسیه وار در برآی بوری معناسنه در که
جنکده چالر مص بغرّید کوس و بنالید نای • تو گویی که عالم برآمد ز جای
توصیدن اولمغله نای رویین دینور نه که بو بتیده در مص بفرمود
تا رخش را زین کنند • دم اندر دم نای رویین کنند • و گاه رویینه نای
دینور نه که هاتفی بیورر مص خروشیدن کوس و رویینه نای • در آورد
بغداد را از جای • گره نای تشدید وها تخصیصیله عجمه و ترکه مخصوص
برایی بوریدر ایشیدن صاغر اولور مخترعی اسفندیار در مص برآمد
خروشیدن گرّه نای • دم نای سرغین و هندی درای • تسکین را
دخی لغتدر نه که میرخسرو بیورر مص انکه کند گوش کراو راز او
نائب کرنای بود نای او • نای ترکی خطا و ختن ترکلرینه منسوب
بربوجق ارشون مقداری بر نوع بوریدر دودوك کبی دکلری واردر

ویرفاندر بوربکی ایکی اوج قات دکلدر، باشی دوه باشی کبی سنجیدر
اوازی دنیایی ولوله یه ویرر نته که نظامی بیورر بت جهان آمد از بانک
ترکی خروش، که از نای ترکان برآورد خروش، نای ثانی بوغاز
وحلقوم معناسنه در بت همان نای ترکی برآورد شور، بیازوی
ترکان برآورد زور، معنای ثالث دودک درکه عربیده مزمار دینور
بونک الفی حذف ایدوب نی دیرلر معنای اولک الفی حذف
اولنمز بت مر و بربط و نای و نی ساختند، دل از بودنها بر داختند
یا بی حذف اولنوب نا دخی دینور نته که کمال اسمعیل بیورر بت یکی
برکشیده رک از تن جو چنک، یکی کعب سوراخ کرده چو نا، نای نرم
ایله وصف اولنوب نای نرم دینور که آواز حزین ایله اوله شعر
عرب جاهلیه ده توصیف ایله استعمال اولنمشدر نته که اعشی دیمشدر بت
والنای نرم و بربط ذو بحه، والصنج یبکی شجوه ان یوضعا، ومولدین
لغت عربه قیاسا یاسنی همزه یه قلب ایدوب ناء دیمشدر نته که ابن
المعتز بیورر بت این التورع من قلب یهیم الی، ساق بهیج وحسن العود
والناء، بعضیلر دخی دیمشدر بت اما تری الصبح یختفی فی دجنته، کانما هو
سقط بین احشاء، والطیر فی عذبات الدوح ساجعة، تطابق اللحن
بین العود والناء، سرنای ترکیده تخفیف صورنه دیدکلری سازدر
سرایله نایدن مرکبدر سر فرح و دوکون وعیش وعشرت معناسنه
اولان سوردن مخففدر، الفی حذف ایدوب سرنا دخی دینور نی
انبان طوم بورسیدر که طولمی اوفوروب دودک ایله چالرلر حکیم
شفایی بیورر بت خالوت که کیک و پشه در کوچه و بازار، میباخت
باهنک نی انبان بکجا رفت، کیک و پشه نعلبد صاحب معرکه کیرک
براویدیر که برسازک آهنکنه اصول طوتوب بیره ایله بت ازرق

جمله

جمله اسبابن صوبرو بتین ویرهین اولدورن کیمیه تقلید ایدر دودک
اکرچه لفظ ترکیدر شعر فارسیده واقعدر نته که بیره دیمشدر بت
دلم از عشق همچو دودک شده، نالدام از غمش دودک شده، معنای
ثالث کرلیک معناسنه درکه بوغازک ایچ بوریدر عربیده حلقوم
دینور که موضع تنفس منفذ طعام و شرابدر سنائی بیورر بت
نار و چنگی که ربکان دارند، هوش راخود برقص نکذارند، و صراحی
بوغازینه ده بطریق المشابهه اطلاق اولنور نته که عمر خیام بیورر بت
در نای قنینه غلغل مرحه خوشست، وانم زار عود و ناله نی چه
خوشست، تنکنای طار بوغاز در تجوز ایدوب هر طار منفذه
وتنکه موضعه اطلاق اولنور نته که کمال اسمعیل بیورر بت به تنکنای
دو چشمش درون دو جادو نشست، همیشه بر دل هشیار زخم کمین دارد،
عرفی شیرازی بیورر بت بچیرتم که چه صنعت بکار برد که کرد، به تنکنای
جهان وضع این بنا معمار، معنای رابع هند اطرافنده بر قلعه اسمیدر
مسعود سعد انده محبوس ایدی نته که دیمشدر بت نالم زدل چو نای من اندر
حصار نای، پستی کرفت همت من زین بلند جای نرسی ملوک فرسک طبقه
ثالثه سندن که اشکانیاندر درت پادشاه اسمیدر بری نرسی ابن بلاش
ابن بهرام ابن شاپور ابن اشک ابن اشکان ابن دارا در اون درت
ییل پادشاه اولدی، ثانی نرسی ابن لودرز ابن بلاش ابن اشغ درکه قرق بر
ابن کیکاوس نسلندندر یکرمی سال پادشاه اولدی، ثالث نرسی ابن نرسی
مذکوردر اون ییل پادشاه اولدی، رابع نرسی ابن اردوان ابن نرسی
مذکوردر، واخر ملوک طوایفدر اردشیر بابکان جنکنده قتل اولندی،
اوتوز بر ییل پادشاه اولدی، وطبقه رابعه سندن که ساسانیاندر
بر پادشاه اسمیدر نرسی ابن بهرام ابن بهرام ابن بهرام ابن هرمز ابن شاپور

ابن اردشیر بابکاندر طقوز سیل پادشاه اولدی نوی ضم نون ایله تازه‌لک
وجدت معناسنه در نو جدید در ضم نون ایله لغت اولدوغی ذکر اولندی
وا خزنده کی با مصدر بدر مـ دل رستم ازدر داشان بجست ❊ میارا
زکینه بنوی ببست نمیدی نومید لفظندن مخففدر یاس معناسنه مـ
زننشا ای نمیدی بیرد روان ❊ بکیرد بدانم خدای جهان نهالی فتح نون ایله
دوشنجک تسنه دوشک وبستر که نهالیچه مصغردر نهال لفظنه منسوبدر
نهال راحت وارام معناسنه در نته که ذکر اولندی مـ همه کینه را چشم
روشن کیند ❊ نهالی ز خفتان وجوشن کیند مـ اکر شاه یابی وکرز رامشت
نهالی ز خاکست وبالین ز خشت ❊ علمای روم دخی بیورر مـ جامهٔ مار وزتاب
افتاب ❊ شب نهالی ولحاف ازماهتاب باب الواو مع الالف والا
بلند معناسنه در کرک مقدارده اولنه که بو بیتده مـ سرکوه والا کزیند
دوان ❊ بنز رامت خم بکمر زکران ❊ کرک اهنده اولنه که بو بیتده در مـ
اسیر بند کشتن نه والا بعد نشست جابرکه بالا بعد وا افعال ومصادر اولنده
تحسین لفظ ایچون مزید اولنور واکر دوا خور دکر فادخی دیور فاء ایله
نته که علمای روم بیورر مـ اعتماد زن برن کو هیچ بار ❊ این زمان فاخانه نامد
نامدا وز کار ❊ واجوکشده معناسنه ده کلور بونک اصلی بازدر واو بادل
بدلدر نته که اصغر بیورر مـ مغان کشاده درفیض وبسته در فیض ❊
که بادواهمه درهای فیض برفیاض ❊ وجمیع اطعمه یه ذخ طلاق اولنور اسم اچندر
غوره واکبر باوا با دخی دیور معربی باج در سنائی بیورر مـ کرت زهت
همی باید بصحرای قناعت شو ❊ که انجا باغ در باغست وخوان درخوان وواد روا
ورا اکا وانی دیمکدر وبرادن مخففدر وانسارت غایب ایله ضمیر غایب
بیننده مشترکدر مـ توکردی ورا رستم داستان ❊ وکرنه خری بود در سیستان
مع الباء وریب اکری ومنحرف معناسنه در مـ توانی برو کاریستن زیب

کنادن

کنادان همه راست بنید وریب مع الجیم ورتاج فتح واو وسکون
راء مهمله وتاء فوقیه ایله افتاب پرست بر کیاه درکه صووده تبر وایبر فلر سما
کونش سمتنه دونر نیلوفر دخی دیور ومصرده بشنین دینور مـ
جو ورتاج کردش درا بید زود ❊ بهر سو براید از کاه دود ورج قدر و
قیمت وعزت وحرمت معناسنه در ارج دخی دیورنته که ذکر اولنور
مـ ازو یافتی لاجرم ورج وفر ❊ بند ورج وبرا ازان جدو فر ❊
مع الذال المعجمة ورازاد راء اولی مهمله در پادشاه اسفیجاب در
افراسیابه امداد ایچون کلوب رستم اوغلی فرامرزانی قتل ایلدی ❊
اسفیجاب حدود ترکستانده بر عظیم شهر دکنش در مـ ورازاد شاه
سپیجاب بود ❊ که با لشکر وکنج وباب بود ورزرود ماوراء النهر
اقلیمیدر که توران زمین دینور مـ اکر پهلوانی ندانی زبان ❊ ورزرود را
ماوراء النهر دان ❊ ازارود دخی دینور نته که شمس فخری بیورر مـ
یکمون مباد از سرا وکم که جهانرا ❊ ان مهوی به از جمله سمرقند وازارود ❊
مع الراء وبر کسر واو ایله خاطر وقوت حافظه معناسنه در مـ ببر سید
ناامش ز فرخ هنجیر ❊ بدو کفت نامش ندارم بویر ❊ تیز ویر کوزل قوت
حافظه سر اولان کیمسه در نته که ذکر اولندی ویرا شدید الحفظ معناسنه
وصف ترکیبی وبرا ایله آیدن مرکبدر نته که ابو العباس بیورر مـ یکی
مردو برابباید نخست ❊ که کوید نیوشیده هارا درست وهر فتح واو وسکون
ها ایله توران زمینده بر ولایتدر مـ کشا نروچین وو هری سپاه ❊
دکرکونه جوشن دکرکون کلاه مع الزاء المعجمة ورز اصلی برزدر کشت
وزرع معناسنه در مـ درختان بسیار باکشت وورز ❊ ندیده است
مردم از انکونه مرز وژ کسر واو وزاء فارسی ایله محض وخالص معناسنه در که
غیر نسنه ایله مخلوط اولمیه مـ سرشش وژ کفی که سنداد سندست ❊

برو بازویش پیل دندان شدست • یعنی ثابت محض و صرف سندانذر •
مع السین واس بسیار و کثیر معناسنه در بیت مرا رنج پیوسته واس
امدست • مرا رای رفتن بکاسها مدست • و بعضیلر انبا عدر دکیش چقل
مقل اوفق دنک قبلیندندر مع الشین ویشبش سلاطین هند دن
بر پادشاه اسمیدر بیت بجستند تاراج ویشبش را • باکج گرفتند گشتیش را •
وشن حرف تشبیه درشبه به خربیه لاحق اولور و ترکستانده بر شهر
اسمیدر مع الکاف ویک کسر ایله ای نیکبخت معناسنه در بیت سخن
کفتن نغز و کردار نیک • نکردد کهن تا جهانست ویک • اسدی دخی دیر
بیت پشیمان نکردد کس از کار نیک • نکوتر ز نیکی چه چیزست ویک • انجمن
فخری وای معناسنه در دیوب بو بیتی نظم ایتدی بیت کوزی فلک
شکایت ارو نبرد شاه • پاسخ ز چرخ نشنود الا که ویک ویک • و فتح
واو ایله وای سنی دیکدر عبیده دبلک معناسنه نته که لطیفی بیورر
بیت ایا درپی دیده یوبایان چو بیک • اکر وانکردی تراویل و ویک •
مع اللام ویل فتحله لفظ عربیدر وای معناسنه و کسر ایله فارسیدر
فرصت بولمق و مراد اوزره مظفر اولمق معناسنه اسم مصدردر نته که
شمس فخری بیورر بیت او چو خورشید و خصم چون ذره است • ذره بر مهر
چون بیابد ویل مع المیم وام بورج و قرض معناسنه در و رنک معناسنه
کلور انجق مرکبه استعمال اولنور فام گبی گلفام و گل وام دینور •
مع النون ورستان فتح واو و کسر را ایله امت و اتباع معناسنه در
بیت ورستش بسوی شبستان خویش • به خواهران و ورستان خویش
و بر روایتده ففستان خویش نته که ذکر اولندی واردن بحسن و ابر گشته
حال معناسنه در بیت چه چیز درشیحون و چیحون تو • و زین لشکر دیو
واردن تو ویژکان جمع ویژه در محض و صرف معناسنه که بکجنس

اول

اوله مجاز اصدقنده متمحض و مخلص ولکیسه معناسنه ده کلور بیت
سپه را چنین صف کشیده بمان • تو با ویژگان سوی دربار بان •
وله بطوس سپهبد سپارد سپاه • خود و ویژگان بازگردد زراه •
بفرمود تا نوذر آمد به پیش • ابا ویژگان و بزرگان خویش •
بو اوج بیتده خواص و مقربین معناسنه در مع الهاء ویژه محض و
صرف معناسنه در که برشیء اخر ایله قاریشمش اولمیه و مختلط اولمیه
ایروب جنس واحد ایتمکه دینور و مخصوص صحبه و علی الخصوص معناسنه ده
کلور بیت کنون کر همه ویژه یار منید • بدل سر بسر دوستدار منید وله
تو دانی که من دوستدار توام • بهر نیک و بد ویژه یار توام وله جهان را
ویژه کردم ز تیمارها • بسی شهر کردم بسی بارها وله مرا زین سخن
ویژه اندوه نیست • که بیدار دل باشی و تندرست • وزاد عربیله لغت
قلیله در نته که بو بیتده در بیت جهان از بدی ویژه او داشتی • برزم
اندرون نیزه او داشتی • ویسه سپهسالار افراسیاب اولان پیران پدریدر
بیت ز کرد اندر امد درفش سیاه • سپهدار ویسه به پیش سپاه وبنه
اصلی بنبه در اورمان معناسنه بیت بیچاره زنرکان چنان برکه نزشت
که بو بنه رشیران و بیشه بدرشت واژونه منحوس و شوم و بدبخت معناسنه در
بیت چو رستم بکفتار او بنکرید • ازین مرد کف چو واژونه دید • با برانذر
امد از سو غریو • لبسان شب تار واژونه دیو • ترس و مقلوب
معناسنه ده کلور بیت بنزدیک خواهر خرامید زود • که انجایکه کار
واژونه بود وله دکر کفت کر برسد از تو سخن • سخنهای واژونه را
درس کن ویله فتح ایله ویل و وای دیکدر بیت فرود آمد از تخت
ویله کنان • زنان بر سر و کوش وابر وکنان وله ببالا برآمد جهانکوی
مرد • چو رعد خروشان یکی ویله کرد وزنامه اصلی بر نامه در عنوان

معناسنه که مکتوب اوقنده یازلیور بيت چو آن نامه ور نامه بر خواندند

سخنهای نغزش بر افشاندند مع الياء وشي تشدید شین ایله منقش

بز در ترکستانده وشی شهرینه منسوبدر بيت ززر کرده قبضه و صد

تیغ هند ٭ چو وشی بزر آب داده پرند ٭ وله جهان بسته از بت پرستان

هند ٭ بتیغی که باشد چو وشی پرند ٭ اصلی تخفیف ایله در نته که نظامی

بیورر بيت ز رنگین علمهای دیبای روم ٭ وشی پوش گشته همه مرز و

بوم باب الهاء مع الالف هما ما بکرز معناسنه در مقام ظنده استعمال

اولنور مانستن دن مأخوذدر بيت نهادند خوان و بخفتند شاه ٭

که ناهار بودی هما نا براه هرا فتح ها و تشدید را مهمله ایله ایکی معناسی

وار و بری سس و آواز معناسنه در بيت نه آوای فرخ و نه هرای

دد ٭ زمانه زبان بسته از نیک و بد بيت ز هرای اسبان و آواز

کوش ٭ همی آسمان بر زمین داد بوس بيت ز هرای درندگان جنگ

جو ٭ شده سست بر چشم کیهان خدیو ٭ و بری آتک مرصع ایریدر در خنج

معناسنه در سینه بند و لگام کبت بيت پذیره شدندش سران سربسر

زمین بر زبولاد و هرای زر وله نوندی بزیرش بهرای زر ٭ فروزان

بدیدار او زیب و فر هلا فتح ها ایله کلمه حث و تحریض در ترکیده هادی نور

مع البا هزاراسب معروف و خوارزمک قرنده طرف غربیدن برکوچک

شهر در تاریخ دولتشاهده مذکور در که سلطان سنجر کندی طرفندن

خوارزمده حاکم اولان آتسز سلطان سنجره عاصی ولیجق عساکر

بیشمار ایله توجه ایدوب هزاراسب قلعه سنی محاصره ایتدکده انوری بو شعر

نظم ایدوب بعضیلر اوق او زرینه یازوب قلعه یه آتدی بيت ای شاه

جهان ملک جهان کسب تراست ٭ وز دولت و اقبال جهان کسب

تراست ٭ امروز بیک حمله هزاراسب بگیر ٭ فردا خوارزم و صد هزاراسب

تراست

تراست ٭ رشید وطواط دخی قلعه ایچندن بو بیتی روانه ایلدی بيت

گر خصم تو ای شاه بود رستم گرد ٭ یک خر ز هزاراسب نتواند برد ٭

مع النا هر هفت دوزن و آرایش و زیور معناسنه در اصلده عجایب

نسا بزندگاری یدی نسنه در مجموعی بودر حنا و سمه و گلگونه و سفیداج

زرک غالیه سرمه اما زرک التون ورقیدر هفت در هفت دخی

دیرلر نته که خاقانی بیورر بيت ششش با نوی بیر کرده هر هفت ٭ عالم

زنو دیده هفت در هفت ٭ بو کاهنده دخی دیرلر ضم نون و فتح

دال ایله کذا فی مجمع الفرس هفت ده دخی دیرلر هفت و نه دخی

دیرلر نته که امیر خسرو بیورر بيت هفت و نه اش کرده چو ماه تمام ٭

جلوه ده در نظر خاص و عام مع الجيم هیچ لا شی معناسنه در بعضی

و اندک معناسنه ده کلور بيت اگر هیچ شایسته بینید بگنج ٭ بیارد

همانا ندارد برنج خاقانی دخی بیورر بيت گر هیچ سیه کشته سوی شام ٭

انجا سفر و جهان ببینم مع الدال همانند اصلی هم مانند شابه معناسنه در

مانستن دن مأخوذدر بيت نگار از نو در گزیده جهان ٭ همانند

تو نیست اندر جهان هرمزد سما سیاره دن اولان مشتری یلدزیدر

و هر ایک اولکی بوسمیدر بيت بیا تا هم درین زر که پنج روز ٭ ششم

روز هرمزد گیتی فروز هیرمند کسر ها و فتح میم ایله سرحد ولایت نیمروزده

که رستم ولایتی در بر جایک اسمیدر بيت جهانجوی بگذشت بر هیرمند

جوان سرافراز سرو بلند هند فتح ها و سکون نون ایله هستند

معناسنه یعنی واردرلر کاغده بر ایشان شعر رازمند ٭ بهر نیک و بد

هند انبازمند ٭ هیم دخی دیرلر فتحتین ایله هستم معناسنه هیتر دخی دیرلر

فتح ها و کسر یا ایله هستی معناسنه نته که سوزنی بیورر بيت جانا ن

ساز اگر همی مردم ٭ ز رو چو مرغی بکن نشیمن خویش ٭ و هست ها ایله

هست دن مرکبدر هشومند هوشمند مقلوبیدر مص رنجی که کشتی درین
روزگار ° ترا داد ای ناهشومند بار هماورد جنگده عدل وهمتا
اولان کیمسه درکه عربیده قرن دینور کسر قاف ایله هم ایله اوردن
مرکبدر آورد جنگ معناسنه در نته که ذکر اولندی مص خروشید
براورد گای اشیر مرد ° هماوردت آمد بدشت نبرد مع الذال المعجمه
هیربد کسرها و فتح با و یا ایله مجوسده پیشوا معناسنه درکه آتشکده
خدمتنده اولوب مابینلرنده فاضلق وفصل حکومت ایدر مص
وراهیربد بود هشتاد مرد ° زبانشان ریزدان براز یادکرد °
هیربد حذف یا ایله دخی لغتدر نته که بوبیده در مص همان روزه
پاک یکشنبدی ° زهیربد پرستیدن ایزدی مع الراء هشیوار ضم ها وکسر
شین ایله هشیار و غافل معناسنه در مص هشیوار و از تخمه کیوگان
که از درد وسختی نگردد ژگان هژبر فتح ها وکسر زاء فارسی ایله شیر
ونیکو معناسنه در مص بشاه جهان گفت زردشت پیر ° که در دین ما
این نباشد هژبر ولد ترا پندم هیچ نامد هژبر ° برو خیز وای نیز خوش
کبر هجیر گودرز صفاهانی اوغلیدر و گیو برادر پدر اصلی هژیر در
زاء فارسی جیمه تبدیل اولندی مص نکه کرد گودرز با پشت اوی °
که دارد ز گردان پرخاش جوی ° گرامی پسر شیر هرزه هجیر ° بپشت
پدر بود با تیغ و تیر هور لغت پهلویده آفتاب معناسنه در مص
چو از باختر برزند تیغ هور ° رکان بشبه سر برارد بلور ° شبه
قره بونجقدر کیجه یه استعاره اولنمشدر ° نته که بلوره گوندزه مستعار در
هور ستاره اولمق اعتباریله بخت وطالع معناسنه ده کلور نته که
ستاره واختر بو معنایه کلور مص زبیژن فزون بعد هومان
بزور ° هنر عیب کرد چو برگشت هور مع الزاء المعجمه هرمز ایکی معناسی

وارور

وار در بری مشتری ملدز پدر اصلی هرمزد در نته که ذکر اولندی مص
بهرمزد بعد پاک فرمان ما ° پرستش بفرمان داد ارما مص همه شهبان
سرافشان شدند ° چو ناهید و هرمز درخشان شدند ° ثانی هر ایکی
اولی اسمیدر سه سال نوهرمز نوردین که بفروزد ازکشته روی
زمین مص بهر سال نوهرمز فوردین ° بر آسودش از رنج تن دل
زکین ° و ملوک ساسانیه دن درت پادشاه اسمیدر بری هرمز ابن
شاپور ابن اردشیر بابکاندر ایکی سال پادشاه اولدی ثانی
هرمز ابن نرسی ابن بهرام ابن بهرام ابن بهرام ابن هرمز مذکوردر
طقوز سال پادشاه اولدی ثالث هرمز ابن یزدگرد ابن بهرام
گوردر بر سال پادشاه اولدی رابع هرمز ابن نوشیروان در
و بونلرک اشهری بودر اون ایکی سال پادشاه اولدی هنز
هنوز دخی مختصردر مص خبر دارد ازاین آیین هنز ° پدید نیست نهفته
نماندست جز هنباز اصلی انبازدر ها همزه دخی بدللر شریک و اورتاق
معناسنه در ها ژ زاء فارسی ایله سرگشته و دنگ و نبگ معناسنه در
مص چه میترسی از رستم نامدار ° چرا ها ژ با نیی تو در کارزار مع السین
هراس تلک معناسنه در هراسیدن دن اسمدر تکلمک معناسنه
مص بیزدان هر انکس که ناسپاس ° بدلش اندر آید ز هر سو هراس
مع الشین المعجمه هوش اوج معناسی واردر بری اوک درکه عقل
خلقی در عربیده اندن تمییز ایله تعبیر اولنور انکله خیر وشردن و
نفع وضردن فرق اولنور هوشمند و هوشیار بوندن مرکبدر
واو حذف اولنوب هش دخی دینور مص بر آمد ده و گیرو
دار و بکش ° نه با اسب تاب و نه با جرد هش ° ثانی روح و جان
معناسنه در مص بسا ربزاری برارند هوش ° تو از خون بکش

دست وچندین بکوش وله کراید زرستم برارند هوش • نه وازیارد
شنیدن نه کوش • ثالث لغت پهلویده موت وهلاک معناسنه‌در
مص بدین گرز بعد هوش اسفندیار • توابن چوب راخوار پایه مدار
مص وراهوش درزابلستان بود • بدست تهم پور دستان
بود مع الکاف هباک فتح ها وباء عربیله میان سردباش دیه‌سیدر
مص یکی گرز زد حرد رابر هباک • گراسب اندرآمد هماندم بخاک
هزاک فتح ها وزاء فارسیله کیکاوسک بر باغچه سیدرکه طول ایله
عرضی بر فرسنک ایدی هرگوشه سنده برسرای وار ایدی وچیوز
باغبان خدمت ایدردی کاه اولوراید یکه اعیان دولتیله
اول باغچه‌ده برسال اقامت ایدردی مص نشست تو با زیرکان
در مغاک • بهشت از بهشت ونشست هزاک • وزاء عربیله
وزبون معناسنه‌در نته که دقیقی بیورر مص بباید داشت دایم
خویش راراست • نباید بود مردم راهزاکا • وبیت شهنامه‌ده ایله
واحمق معناسنه دخی بیانسیدر مع الکاف الفارسی مفتوح نک
بنات النعش کبری معناسنه‌در هنک درت معنایه واردر برنجی
مغاره معناسنه درکه طاغده اولور افراسیاب کیخسرودن
کریزان اولوب بردرع طاغنده برغارده پنهان اولدی هوم
زاهد اول غاره‌ده انی طوتوب کیخسروه تسلیم ایلدی مص همی بود
چندی بهنک اندرون زکرده پشیمان ودل پرزخون مص
زگیتی یکی غار بگزید راست • چه دانست کان هنک جای بلاست
ثانی اغرلق ولنکر معناسنه‌در تفضیل زور وقوت ایله تعبیر
ایلدی عبد الرزاق بیورر مص ثبات حزم او هنک از قضا یافت
نفاذ عزم او رنگ از قدر برد مص حزم راتش قوت هنک زمین

می کفد

می کفد • عزم تیزش سرعت طبع زمانی میدهد • مجازا وقار وتمکین
معناسنه کلور نته که ملا رومی بیورر مص تنگ سنم سر هنگ
هنگت لشکنم • تنگ نباشم نام وننگت بشکنم • ثالث هوش
واوک معناسنه‌در نته که شمس فخری بیورر مص اگر بخواهد بدیرد
بخاصیت • ازین سپس نکند باده هیچ ازالت • هنک رابع
ادب معناسنه‌در نته که لطیفی بیورر مص تعظیم پدر کن از
فرهنگ است • کاهنک خلاف ترک هنک است هوشنگ نادی ملوک
پیشدادیاندر ابن سیامک ابن کیومرث در هوشمند وعاقل
اولمغله هوشنک ایله تسمیه اولندی • وغایت معدلتندن پیشداد
ایله ملقب اولندی • ومابعدنده اولان سلاطین اکا نسبت اولنوب
پیشدادیان دنلدی وعلم حکمتده جاویدان خرد انک تألیفی درفرق
بیل پادشاهلق ایلدی شهر سوس وشهر بابل انک بناسیدر واشبدا
سلاح ودمری پیدا ایدن وتاج شاهی باشنه وضع ایدن بودر
وحضرت ادریس عصرنده ارسال اولندی مع اللام هال قرار
وراحت معناسنه دراصلی نهال درنته که ذکر اولندی مص دلش
کشت برآتش مهر زال • وزو دور شد خورد وارام وهال • هال
کیو بیدار دل بعث سال • بتوران زمین بود بی خواب وهال
هول فتح ها ایله فوق فتح نسنه در هایل معناسنه مبالغةً مصدری عله
اطلاق اولندی لفظ عربیدر بونده بمصدر در مص زجنگ ویرد
بازو وبال او • بگردون برآن هول کوپال او • هامال نظیر وهمتا معناسنه‌در
مص ازو بستدی نیز هرسال باژ • چرا داد باید بهامال باژ هامال
اصلی هاهال در الف حذف اولنمشدر مص چنین رای بیند همی بور زال
که با تیغ فرپیر زیل را همال • اصلده شریک وانبار معناسنه‌در نته که

خسرو بن بیورر مب این آتش واین باد ودکر خاک درکراب ۰
هرجایه موافق به بیکجای ونه ها مال مع المیم هوم ضم ایله نسل فریدوندن
بر پارسادرکه افراسیابی بردع طاغنده طوتدی مب کجا نام آن
نامور هوم بود ۰ بسی سال دور از بر وبوم بود مع النون هان حرف
تنبیه وتاکید درالبته معناسنه هین شاه واوات تحریک وتحریص
مب چو بشنید زاول شه این گفتگوی ۰ بهم گفت هین چارهٔ خویش جوی
هومان بر مبارز تورانیدر پیران سپهسالار برادریدر کیو اوغلی بیژن
آنی قتل ایلدی مب ز بیژن فزون بود هومان بزور ۰ هنر عیب گردد
چو برگشت هور هزمان هر زمان دن مخففدر مب بنودی بگیتی چنین
کهترم ۰ که هزمان بدو پیل وشیر آکرم هاماوران بر بر زمین درکه
کیکاوس انده اسیر اولدی ۰ رستم کلوب خلاص ایلدی مب به پیش اندرون
شاه هاماوران ۰ بهر کشوری در سپاهی گران هفتخوان بلخدن رویین
دز شهرینه اولان یدی منزلدر اصلی بودرکه گشتاسب اصطخرده
آتشکده لر بنا ایدوب زندخوانلغه مشغول ایکن پادشاه توران
زمین ارجاسب اطراف خراسانی خالی اولدوغن غنیمت عد ایدوب
ایلغار ایله بلخه کلوب لهراسبی قتل ایلدی ۰ وگشتاسب قزلرین
اسیر ایدوب رویین دزده حبس ایلدی ۰ اسفندیار همشیره لرین
خلاص ایتمک ایچون بلخه کلدکده خبکده اسیر ایتدوکی کرکسار
تورانیدن سؤال ایلدیکه بلخدن رویین دزه ندکلو مسافه در
اوچ یولی وار دیو جواب ویردی بری ایکی آیلق یولدر وبری
اوچ آیلق در وبری یدی مرحله در اما بو یولک هر مرحله سنده
بر محذور واردرکه سلوک طریق ممکن دکلدر بری قورت
وبری ارسلان وبری اژدها وبری جادو عورت وبری سیمرغ

قوشی

قوشی وبری نیزه قدر برف در وبری اوندر فرسنک قومسال
درکه انده اصلا صو بولنمز اسفندیار بو طریقی اختیار ایدوب
وبو آفتلری هلاک ایدوب تا جرفیا قنده اول شهره یدی کونده
واردی وارجاسب شاهی قتل ایدوب همشیره لرین خلاص ایلدی
وبو کا هفتخوان دیدکلرینک وجه تسمیه سی بودرکه اسفندیار بو یدی
مرحله نک هر برین قطع ایدوب قوندقده خوان عیش وعشرت
دوشیوب باج خوشگوار نوش ایدردی وکرکساردن احوال
طریقی سؤال ایدردی وبو یدی مرحله یه مخوف ومحل خطر اولمغله
نرسخوان دخی دینور مب وگر گفت گواز در نرسخوان ۰ سپه بر دو شد
برزه هفتخوان همداستان موافق ومتابع معناسنه در مب
گرایدونکه باشید همداستان ۰ برستم ورستم یکی داستان همدست
دخی دینور ننه که حافظ بیورر مب کی دهد دست این غرض یارب که
همدستان شوند ۰ خاطر مجموع ما زلف پریشان شما همیدون همچنین
وبویخبلین معناسنه در مب سخن هرچه داری بدیشان بگوی ۰ ز
وزیشان همیدون سخن بازجوی ۰ اصلی هم ایدون در یا بکر ایدون
دخی دینور ننه که ذکر اولندی همگنان فتح ها وسکون میم ایله همه و
جمیع معناسنه در هیون فتح ها وضم یا حطر ایله بیوک دوه درکه بسرک
دینور مب بدستور فرمود تا ساروان ۰ هیون آرد از دشت صد
کاروان ۰ هیونان بهیزم کشیدن شدند ۰ همه نامداران بدیدن
شدند ۰ بصد کاروان اشتر سرخ موی ۰ همه هیزم آورد پرخاشجوی
بوکرک ودونده دوه یه دخی اطلاق اولنورکه قاصد الکا بنوب
سرعت ایله خبر کتوره مب سخنها ز هر گونه بر ساختند ۰ هیون تکاور
برون تاختند ۰ مجازا قاصده دخی هیون دینور ننه که الاغ دینور

اصلده قاصد بندوکی آندر مجازا قاصده دخی اطلاق اولنمشدر ب
بهونی دلاور بزال سام • بباید فرستاد وداون پیام همشیرگان
بربربله سود اچکیلر درغرفده دبشیره اطلاق اولنور اخوات معناسنه
اصلده ذکوره دخی شامل در اخوات واخوه به صادق در ننه که بوبیتده
اخوه معناسنه در ب که اینند همشیرگان پدر • سزد گر بخواهی ازیشان
گذر مع الهاء همراه بولداش ورفیق معناسنه در اصلی همراه در الف
مزید اولنمشدر ب سگ و گرگ وهماه به وهاهراه • بیندیشی همه ساله
پویان براه همانند ه نظیر وامثال معناسنه در مانند وهماند کبی ب
در الکف همزور تو کیل هست • همانندۀ دست تو پیل هست • همانندۀ
دست تو پیل هست همخنه ضم ها وسکون خاء معجمه ایله هوخن دن اسم
مفعول ومخففدر هوخنن هوخیدن دخی دینور کشیدن وبیرون آوردن
معناسنه در همخنه زنار مخصر وطساغی چقمش جیواندن کنایه در ب
ستوران چو شیران همخنه زنار • که باشند بر خشم روز شکار • بر آن بادپایان
همخنه زنار کشیده زنار دخی دینور ننه که ذکر اولندی هروانه عقوبت
واشکنجه در هروانه گاه اشکنجه ایتدکلری یردر ب بفرمود کین را
هروانه که • برندو کنندش هم الجانبه • اصلده هروانه بیمارستان
ودار الشفا معناسنه در ننه که شمس فخری بیورر ب است جوانه حکم
کن شاها • تا برندش بسوی هروانه هزینه هزینه باندازۀ گنج کن • دل از
بیشی گنج با رنج کن • واندازه ومقدار معناسنه ده گلور ب بجای
زره بازگردانمش • همخن با هزینه بر افشانمش مع الیاء همای طیر
معروفدر واسفندیار همشیره سی اسمیدر ب همای خردمند وبه آفرید
که باد هوا روی ایشان ندید • وسابع ملوک کیانیان همای بنت
بهمن بن اسفندیاردر بهمن سالسا اوغلندن رنجیده وبیجو اولوب

وبهار کنندن دارا به حامل اولمغله سلطنتی همایه وصیت ایلدی
حکم وصیت ایله پدرندن صکره پادشاه اولدی وضع حمل ایدیجک
حب سلطنت کندینه غالب اولوب اوغلی بر صندوقده قیوب
دریایه براقدی بر گازر اول صندوقی الوب اوغلانک اسمنی دارا ب
ایلدی همای ونوز ایکی ییلدن صکره دارا جه بولوب پادشاهلغی اکا
تسلیم ایلدی ننه که شرح اولندی باب الیاء مع الالف یغما تاراج
وغارت در وترکستانده بر شهر اسمیدر ننه که امیر معزی بیورر ب
ز هر ستارۀ خوبان خلخ ویغما • بدلبری دل ما را همیکند یغما مع الباء
یوب ضم ایله نفیس وگرانبها دوشامه در قالی وکیجه کبی باء عربیله
دخی مرویدر ننه که ذکر اولندی مع التاء یکدست برکره وبردفعه
دیمکدر دست بومعنایه گلدوکی شرح اولندی ب جو میدان سرآید
بنا بیدروی • بدلیشان سپارید یکدست گوی • بونده گوی چوگان
طوبیدر مع الجیم یرخنج اغر بصمقدر که عربیده کابوس دینور باء عربیله
دخی مرویدر ننه که شرح اولندی مع الدال یزدگرد ضم کاف فارسیه
ایله ملوک ساسانیه دندر ودرت پادشاه اسمیدر • بری یزدگرد
ابن بهرام ابن شاپوردر ذو الاکتاف قدر بر ییل پادشاه اولدی • ثانی
یزدگرد بزه کار درکه ابن شاپور ذو الاکتاف قدر یکرمی بر بچق سال
پادشاه اولدی ظالم وستمکار اولمغله فرس اکا بزه کار وعرب یزدجرد
الاثیم دیدیلر • ثالث یزدگرد ابن بهرام گوردر اون سکز ییل پادشاه
اولدی • رابع اخر سلاطین فرسدر یزدگرد ابن شهریار ابن پرویز
ابن هرمز ابن نوشیرواندر یکرمی ییل پادشاه اولدی عساکر اسلام
انی قتل ایتدیلر مع الذال المعجمه یارد پارستن دن فعل مستقبلدر
پارستن قدرت وگوج یتمک معناسنه در ب نشاید که گرد اسکا

بدوی • که یارد شدن پیش او جنکجوی یازد یازیدن فعل مستقبلدر
یازیدن کشیدن و دراز کردن معناسنه در مص بجیز کسان دست
یازد کسی • که فرهنگ بهره اش نباشد بسی • واوزانمق وسیل ایلمك
معناسنه ذکر کلور مع الراء بکسر را وغورن ودفعةً دیمکدر مع الزاء
المعجمه یاز یازیدن فعل امردر سیل ایله دیمکدر مص کنون از کذشته
مکن هیچ یاد • سوی آشتی یاز با کیقباد ولە بیا ساقی چندی بر بدمکوش
سورمدی یازو بازا بهوش • یازیدن اباغ ایله اوزانمق واوزلمق
معناسنه ده کلور یازیدن خاطئا اسمدر ادم معناسنه که فارسیده
کام وعربیده خطوه دینور سریع الخطوه وبطیء الخطوه یه تندباز و
دیرباز دینور مص نشست از بر بارهٔ تندباز • همیرفت باوی بسی
رزم ساز ولە بایوان شاه شب دیرباز • بخواب اندرون بود با ارنواز
یوز معروف پارس دیدکلری یرتیجی حیواندر که عربیده فهد دینور
ویوزیدن فعل امر ووصف ذکر کلور یوزیدن طلب ایتمك و
استمك معناسنه در مص زبهر طلا یه یکی کینه توز • فرستاده با لشکر
رزم یوز مع الغین المعجمه یایغ اوکوز بونیوزندن قدحدرکه انکله شراب
ایچرلر باء عربیه ذکر اولندیدر نته که ذکر اولندی یوغ بویندرقدرکه
اوکوزك بوینینه قوشوب چفت سوررلر وفکلیه وعربیه دخی
قوشدرلر مص ورایدون که پیش تو کویم دروغ • دروغ اندر آرد سرم
بیوغ مع اللام یال بیون وکردن معناسنه در جمله حیواناتك بوینینه
اطلاق اولنور مص سپهبد چو بشنید کفتار زال • برافراخت کوش وفرو
برد یال ولە عنان باك بر یال اسبان نهید • بر ان که ایزد خورید
دهید • ویون دبنبه ذکر اطلاق اولنورکه اومونزه ملاصقدر مص
خود وکیو وکودرز وچندی سران • نهادند بر یال کرز کران • وآنك بونده

اولکه

اولکه قللره دخی اطلاق اولنور نته که سنائی دیمشدر مص سران خیل
پیرایش دربدند • دم ویال استور انرا بریدند • وآل وحیله معناسنه ده
کلور مص وکر خیك وراندار تو یابی • بیازیم یال ویکی خوب رای
بچه می زره باز کردانمش • سخی با هژیبه برافتانمش • وقول وبازو
معناسنه ده کلور بو معنی باء عربیه دخی ویدر نته که ذکر اولندی مص
بده سال کودك برافراخت یال • بر شاه کابل فرستاد زال مص
ببرورد مش تا برآورد یال • شد اندر جهان سرسیری بهمال • ویعنی قول
وقوت صاحبی اولدی یل فتح ایله پهلوان وشجاع معناسنه در مص
سپهبد شد اشفته از کفتاو • ببند بند بهرام یل جفتاو • رها کرده
ومطلق العنان معناسنده کلور مع النون یزدان برادیجر وخالق
معناسنه در وایزد واجب الوجود وعبادته سزاوار اولان معبود
حضرتنه علم در عربیده لفظه الله کبی مص ترا باك یزدان چنان آفرید
که مهر اور دهر که روی تو دید • ماه نقاش مذهبنده یزدان خالق
خیر مخصوص واهرمن خالق شر منصوصدر شاعر مذهبینه تصریح ایتمشدر
مص کران دو عارض مشکین زفعل یزدانست • زفعل اهرمنست
از دو زلف چوکان زن • بدین دلیل اهرما تو نی درست کنند که خبر
هست زیر دان وشر زاهرمن مع الهاء یاره درت معناسیوار در
برنجی ایارنج دیدکلری دواء درایاره دخی دینور ثانی قاریره بلازك
معناسنه در • ورجاله قول باغی وقولجاق قدر مص همان طوق کنجیسرو
کوشوار • همان یاره کیو کوهر نکار • ثالث جرات معناسنه دریارا
دخی دینور نته که مهستی دیمشدر مص جز زهره کرا زهره که بوشد یا بلستی
جز یاره کرا یاره که بوسه دستش • رابع رشوت معناسنه در
بو معنی باء فارسیه ایله دخی مرویدر عنصری بیور مص هر انجا که یاره شد

از در درون • شعر اسواری ز روزن برون یافه و یاوه ایکی
معناسی وار در برگی هذیان و بیمعنی سوز در بیت کنون امدار شاه
کرکین ز راه • زبان پرز یافه روان پر گناه • ثانی گم شده و ضایع
اولمش معناسنه در بیت زمانی هم بود با یافه هوش • بران خاک
بنشست و بکشاد گوش • خواجه حافظ دخی بیورر بیت زبان مور بر آصف
دراز گشت و رواست • که خواجه خاتم جم یاوه کرد و باز نجست بیجه
مضغ در بو معناسنه و طولو معناسنه ده کلور که کوکدن یغر بیت
زباران و از یخچه و باد سرد • جهان گشت چون جو در روی مرد یکه وحید
و منفرد معناسنه در بیت شکارش یکه در کوز نان بدی • بر شیر با کرز تنها
بدی یوبه ضم یا و فتح با ء عربیله و بر عکس حرفین دخی جائزدر نته که ذکر اولنور
آرزومندلق و اشتیاق معناسنه در بیت ز بس یوبه کاندر دل شاه
بود • و بیر فرامرز را خواند زود یله فتح ایله صالمه و رها کرده و مطلق
العنان معناسنه در بیت بیاورد چوپان بمیدان کله • ثاندا یج بر دشت
اسب یله ول که کین سیاوش با اسب و کله • نشاید چنین خوار کرده
یله ول کزینم ز کینش بجه بیغله • کنم هر چه دارم برایشان یله مع الیاء یار
معروف ایله قرداش قاریلری معناسنه ده کلور که قاریلر بری برینه
یاری سویلر رودکی بیورر بیت چه نیکو سخن گفت یاری بیاری • که تا کی
کشم از زبان ذل و خواری • شمس فخری دخی بیورر بیت اگرچه خصم بودند
از دو فا فتش • دم یاری زند یاری بیاری • اما بو کیمسنه نک قاریلری اوله
بری برینه وسنی سویلر فتح واو و سکون سین مهمله و کسر نون ایله
عبیده اول قاریلر بری برینه ضرّه سویلر نته که عسجدی بیورر بیت
دوستانم همه مانند وسنی شده اند • همه زانست که با من نه درم ماند و نه
زر • نباخج دخی بو معنایه در فتح با ء عربی و سکون نون ثانی و جیم عربی

ایله

حسبی الله وحده
من الکتب التی وقفها الفقیر
الی الله ربه ذی المواهب
محمد المدعو بعین الصدور غفر
١١٧٥ وقفی عبده

ایله نته که شمس فخری بیورر بیت بقا نسازد با خصم شیخ ابو اسحاق •
بدان صفت که نسازد نباخج بی شی نباخج یک خدای معبود بحق
و خدایی شریک و بی نظیر معناسنه در بو لفظ شخصا مه هم یوقدر •
بیت به بیروزی داد کر یک خدای • سر جاودان اندر آرم زپای •
الحمد لله علی التوفیق و بیده ازمة التحقیق قد وقع الفراغ
من تنمیق هذا الکتاب فی شهر ذی الحجة الشریفة
من شهور سنة اثنی وثمانین ومائة وألف
من الهجرة النبویة علی صاحبها
افضل التحیة علی ید